

Årsberetning fra **Det Veterinære Sundhedsråd** for året 2001

Forvoksede hove hos en hest

Indgroede hjørnetænder hos orne

Forvoksede klove hos et får

Forvokset horn hos vædder

Redaktion:

Ansvarshavende: Lissi Vestergaard Karlsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevaredirektoratet

Årsberetning fra Det Veterinære Sundhedsråd for året 2001

1. udgave, 1. oplag, juni 2003

Copyright: Fødevardirektoratet

Elektronisk ISBN: 87-91189-81-0

Denne årsberetning findes kun i elektronisk form.

Fødevardirektoratet

Mørkhøj Bygade 19, DK-2860 Søborg

Tlf. + 45 33 95 60 00, fax + 45 33 95 60 01

Hjemmeside: www.foedevardirektoratet.dk

Fødevardirektoratet er en del af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Direktoratet står for administration, forskning og kontrol på veterinær- og fødevarerområdet. Herunder varetages opgaver vedrørende dyreværn for Justitsministeriet.

Regeldannelse, koordination, forskning og udvikling foregår i Fødevardirektoratet i Mørkhøj. Kontrollen med fødevarer fra jord til bord og tilsyn med veterinære forhold varetages af de 11 fødevareregioner, som er oprettet pr. 1. januar 2000.

Direktoratet består af ca. 550 årsværk, som er placeret i Mørkhøj og ca. 1.400 årsværk, som er fordelt på de 11 regioner.

Indhold

Indhold.....	3
1 Det Veterinære Sundhedsråd	5
1.1 Det Veterinære Sundhedsråd hilser stramningen på lægemiddelområdet velkommen, så misbrug reduceres, men samtidig påpeger Rådet problemer med tiltagende antal regler for praktiserende dyrlæger, begrænset adgang til lægemidler og regelkollision	7
1.2 Rådets virksomhed.....	10
1.3 Afgørelser i tidligere refererede sager	11
2 Handelssager	14
2.1 Handelssager vedrørende heste	14
3 Ansvarssager.....	24
3.1 Ansvarssager vedrørende heste	24
3.2 Ansvarssager vedrørende kvæg	39
3.3 Ansvarssager vedrørende svin	41
3.4 Ansvarssager vedrørende hunde og katte	46
3.5 Ansvarssager vedrørende blandede besætninger	49
4 Dyreværnssager	52
4.1 Dyreværnssager vedrørende heste	52
4.2 Dyreværnssager vedrørende kvæg.....	61
4.3 Dyreværnssager vedrørende svin.....	91
4.4 Dyreværnssager vedrørende hunde og katte	132
4.5 Dyreværnssager vedrørende får og geder	141
4.6 Dyreværnssager vedrørende fjerkræ og fugle.....	146
4.7 Dyreværnssager vedrørende andre dyr	150
4.8 Dyreværnssager vedrørende blandede besætninger.....	153
5 Sager vedrørende dyrlægers virksomhed.....	177
6 Andre sager	187
7 Generelle udtalelser/meddelelser	195
7.1.1 Udtalelse af 10. april 2003 vedrørende advokaters spørgetemaer	195

1 Det Veterinære Sundhedsråd

Det Veterinære Sundhedsråd er oprettet ved kongelig resolution af 8. juni 1851. Rådets opgaver og beføjelser er fastlagt i lov om dyrlægegerning m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 43 af 23. januar 2003.

Medlemmer:

Professor, dr. med. Ove Svendsen, formand

Fagdyrlæge, Ph. D. Carl Kortbæk Svendsen, næstformand

Professor, dr. med. vet. Torben Greve

Professor, dr. med. vet., Eiliv Svalastoga

Dyrlæge Lars A. Johnsen, (afgået 31. juli 2002)

Veterinærdirektør, dr. med. vet., dr. med. vet. h.c., Preben Willeberg

Fagdyrlæge Svend Kargo Jensen (tiltrådt 1. august 2002)

Sekretariatet:

Faglig sekretær: Dyrlæge Lissi Vestergaard Karlsen

Juridisk sekretær: Fuldmægtig, cand. jur. Gitte Veng Gaunes

Adresse: Mørkhøj Bygade 19

2860 Søborg

Tlf.: 33 95 60 00

Præparater og andet materiale til undersøgelse sendes, efter aftale med den faglige sekretær, til følgende adresse:

Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole

Laboratorium for Veterinær Patologi

Bülowsvej 17

1870 Frederiksberg C

Det Veterinære Sundhedsråd afgiver udtalelser om veterinære spørgsmål på begæring af en offentlig myndighed eller af parter i straffesager og borgerlige sager, hvorunder sådanne

spørgsmål opstår. For de i borgerlige sager afgivne udtalelser er Rådet berettiget til at opkræve afgifter, hvis størrelse fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Rådet skal være rådgivende for ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri i sager af principiel karakter vedrørende forhold af veterinær betydning.

Rådet er berettiget til at afkræve dyrlæger oplysninger af betydning for Rådets afgørelse af forelagte sager.

Rådet skal følge udviklingen i Danmark og i fornødent omfang i andre lande med hensyn til anvendelsen af lægemidler til veterinær brug og skal fremsætte forslag om de efter Rådets skøn fornødne ændringer i udvalget af sådanne lægemidler i den til enhver tid gældende farmakopé.

1.1 Det Veterinære Sundhedsråd hilser stramningen på lægemiddelområdet velkommen, så misbrug reduceres, men samtidig påpeger Rådet problemer med tiltagende antal regler for praktiserende dyrlæger, begrænset adgang til lægemidler og regelkollision

Det Veterinære Sundhedsråd ønsker med dette tema at gøre opmærksom på, at Rådet med alvorlig bekymring ser på den fortsatte omfattende stramning af reglerne omkring udøvelse af veterinær praksis og anvendelsen af lægemidler til produktionsdyr. De praktiserende dyrlæger beskæftiget med produktionsdyr pålægges i modsætning til andre praktiserende dyrlæger i tiltagende omfang administrative byrder ved anvendelse af lægemidler. Herved bliver det tiltagende vanskeligt for praktiserende dyrlæger beskæftiget med produktionsdyr at undgå at overtræde de detaljerede regler om anvendelse af lægemidler og andre regler.

Fra Fødevarerdirektoratets side gøres der mange tiltag med henblik på at regulere anvendelsen af veterinære lægemidler med det formål at forebygge utilsigtet anvendelse af disse. Hensigten er at minimere risikoen for udvikling af resistens overfor antibiotika og at beskytte forbrugerne mod skadelige rester af lægemidler i fødevarer af animalsk oprindelse. Dette formål er selvsagt væsentligt, men Rådet er bekymret for risikoen for overdrivelse af reglerne. Erfaringen viser, at det er meget vanskeligt at revidere et etableret regelsæt, der er blevet overdrevent omfattende.

Rådet vil gennem et kort historisk resumé redegøre for den aktuelle situation. I 1960'erne eksisterede der beskedne regler for tilbageholdelse fra slagtning og levering af mælk fra dyr behandlet med lægemidler. I løbet af 1970'erne strammedes reglerne lidt. I 1980'erne, hvor følsomheden af de analytiske metoder tiltog betragteligt, stod det klart, at der måtte findes andre systemer end målbare koncentrationer som grundlag for fastlæggelse af tilbageholdelsestider. I slutningen af 1980'erne udvikledes i EU principperne med et system for fastlæggelse af MRL-værdier ("Maximal Residue Level"), hvilket resulterede i EU direktivet 2377/90. Regelsættens kompleksitet for anvendelse af lægemidler til produktionsdyr tog i konsekvens heraf stærkt til i midten af 1990'erne bl. a. med bekendtgørelse nr. 303 af 11. maj 1995 om lægemidler til veterinær brug. Denne bekendtgørelse beskrev en lang række forhold især i relation til lægemidlers anvendelse til produktionsdyr, hvoraf kan nævnes følgende: 1) Begrænsninger i anvendelse af veterinære lægemidler og MRL, 2) anvendelse, udlevering og receptordination af antibiotika- og kemoterapeutikaholdige lægemidler, 3) tilbageholdelsestider og MRL og 4) dyrlægens indkøb, opbevaring, anvendelse, ordinerings og distribuerings af lægemidler samt indberetning om forbrug af lægemidler. Senere tilkom VetStat med en omfattende ny detaljeret registrering af forbruget af veterinære lægemidler.

EU direktivet 2377/90 vedrørende krav til MRL-værdier som grundlag for lægemidlers anvendelse til produktionsdyr blev totalimplementeret med virkning fra d. 1.1.2000. I konsekvens heraf bortfaldt en række vanskeligt erstattelige lægemidler til behandling af sygdomme hos produktionsdyr. Det nye regelsæt har tillige den negative konsekvens, at lægemiddelindustrien er blevet tilbageholdende med at introducere nye lægemidler på

markedet, idet omkostningerne ikke mindst til opfyldelse af MRL-systemets krav er af en sådan størrelsesorden, at udsigten til, at investeringen kommer tilbage, er betydelig forringet. Dette gælder alle produktionsdyr, men er mest iøjnefaldende for de såkaldte ”mindre” produktionsdyr som får, geder og kaniner. Det er fortsat Rådets opfattelse, at de undersøgelser, der skal lægges til grund for fastlæggelse af en MRL-værdi, skyder væsentligt over målet i forhold til det formål, at beskytte forbrugerne mod skadelige rester af lægemidler i fødevarer af animalsk oprindelse, samt at de undersøgelser, der skal lægges til grund for fastlæggelse af en tilbageholdelsestid, er mangelfulde. Det er paradoksalt, da det netop er disse undersøgelser, der skal udgøre det faglige grundlag for fastsættelse af tilbageholdelsestiden og dermed beskyttelsen af forbrugerne mod eksponering for skadelige rester af veterinære lægemidler i animalske produkter.

I forbindelse med EU direktivets totalimplementering opstod der tillige en betydelig regelkollision mellem regler for lægemidlers anvendelse til produktionsdyr og dyreværnsloven. Regelkollisionen er fortsat bestående, hvilket betyder, at praktiserende dyrlæger i deres dagligdag i realiteten må tage stilling til, om de vil overtræde reglerne for anvendelse af lægemidler eller dyreværnsloven. Det er ikke en holdbar situation.

Efter den endelige implementering af forordningen 2377/90 per 1.1.2000 er kaskaderegelen blevet begrænset til alene at omfatte lægemidler med en MRL-værdi for den pågældende dyreart. Der kan dog ekstrapoleres fra en dyreart til en anden under forudsætning af, at det drejer sig om behandling af et enkelt dyr, og at tilbageholdelsestiden fastsættes til 28 dage. Ved anvendelse af kaskaderegelen er det et krav, at dyrlægen skal føre optegnelser over 1) antallet af behandlede dyr, 2) dato for undersøgelsen, 3) ejerens navn og adresse, 4) den stillede diagnose, 5) de ordinerede præparater eller lægemidler, 6) behandlingens varighed og 7) de meddelte tilbageholdelsestider.

Efter erkendelsen af stadig forekomst af veterinærfaglig uacceptabel anvendelse af veterinære lægemidler til produktionsdyr i efteråret 2001 og en efterfølgende mediedebat pålagde ministeriet Fødevarerdirektoratet at fremkomme med stramninger af regelsættene, hvorefter nævnte anvendelse ikke lovligt ville kunne finde sted. Dette resulterede i nedsættelse af tre arbejdsgrupper, som i marts måned 2002 fremkom med hver sin rapport med en række anbefalinger om stramninger af regler og sanktioner. I medfør heraf blev praktiserende dyrlæger yderligere pålagt administration ved anvendelse af lægemidler til behandling af sygdomme hos produktionsdyr.

I april måned 2002 blev bekendtgørelse nr. 303 revideret og sammenskrevet med andre regler ved udsendelse af bekendtgørelse nr. 119 af 14. marts 2002, som stiller yderligere krav til dyrlægers registrering af anvendelsen af lægemidler til produktionsdyr. Endelig er denne bekendtgørelse i 2003 blevet afløst af bekendtgørelse nr. 134 af 6. marts 2003 med titlen ”Bekendtgørelse om lægemidler til dyr”. Denne nye bekendtgørelse rummer yderligere stramninger, hvis overordnede mål er at vanskeliggøre mulighederne for kreativ omgang med reglerne for anvendelse af medicin til husdyr.

I 2003 blev dyrlægeoven bl.a. opstrammet med hensyn til sanktionsmuligheder og straf overfor dyrlæger, der groft eller gentagne gange overtræder reglerne for brug og udlevering af

medicin. Denne stramning hilser Rådet velkommen, og den vil givetvis virke stærkt præventivt overfor skrupelløse og kreative dyrlæger og besætningsejere. En større, hurtigere og mere alvorlig straf eller anden sanktion vil også være med til at bremse tilskyndelsen til, at dyrlæger ligger under for et eventuelt pres fra klientellets side til at begå overtrædelser af regelsæt på området. Senest har Rådet givet tilsagn om at medvirke ved veterinærfaglige udredninger, som måtte blive resultatet af det nyetablerede ”rejsesholds” aktiviteter.

Konsekvenserne af tiltagende komplekse regelsæt består i, at de dyrlæger, som loyalt følger reglerne, pålægges tiltagende administrative byrder, hvor formålet hermed består i at vanskeliggøre utilsigtet anvendelse for nogle få dyrlæger, der ser det som en opgave at omgå sådanne regler og ligefrem profilerer sig derpå. Det er således det store flertal af praktiserende dyrlæger, der må bære de voksende byrder, der pålægges med det formål at hindre visse aktiviteter begået af et fåtal af dyrlæger. Det tiltagende omfang af regler gør det desuden sandsynligt, at dyrlæger, som i øvrigt bestræber sig på at følge reglerne, let kan overse enkelte bestemmelser og herved overtræde dem.

I konsekvens af de komplicerede forhold vedrørende kaskaderegulens anvendelsesmuligheder skal Sundhedsrådet opfordre Fødevaredirektoratet til at informere dyrlægerne detaljeret om anvendelsesmulighederne generelt og konkret i forhold til visse hovedtyper af lægemidler til dyr, herunder NSAIDs, bedøvelsesmidler, sedativa, antibiotika og antiparasitære midler til dyr i almindelighed og visse dyrearter i særdeleshed, herunder svin.

Det skal sluttelig gentages, at Rådet er bekymret for den fortsatte udvidelse af omfanget af regler for anvendelse af lægemidler til behandling af sygdomme hos produktionsdyr. Resultatet heraf kan blive, at det i fremtiden bliver vanskeligt at tiltrække dyrlæger til opgaverne i praksis med produktionsdyr frem for praksis, klinik eller dyrehospital med hobbydyr, hvor anvendelsen af lægemidler og anden veterinærfaglig aktivitet er meget mindre regelbunden.

1.2 Rådets virksomhed

Rådet har i beretningsåret 2001 behandlet 10 handelssager, 16 ansvarssager, 132 dyreværns-sager, 2 medicinalsager, 1 sag om foder og fodertilkud, 8 sager om dyrlægers virksomhed og 22 andre sager (i alt 191 sager).

Handels-, ansvars- og dyreværns-sager fordeler sig efter dyreart således:

	HANDELS-SAGER	ANSVARSSAGER	DYREVÆRNS-SAGER	I ALT
HESTE	10	9	9	28
KVÆG	-	1	32	33
FÅR OG GEDER	-	-	5	5
SVIN	-	2	41	43
HUNDE OG KATTE	-	3	17	20
FJERKRÆ OG FUGLE	-	-	8	8
ANDRE DYR	-	-	3	3
BLANDEDE BESÆTNINGER	-	1	17	18
I ALT	10	16	132	158

I den efterfølgende beretning er hovedparten af sager refereret.

1.3 Afgørelser i tidligere refererede sager

0612-2.00 (Vedr.: kritisabel opstaldning af overnattende kreaturer på et slagteri, s. 108 årsberetning 1999-2000)

Slagteriet blev idømt en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. pkt. jf. § 28, stk. 2, ved at være ansvarlig for, at der var utilstrækkelig arealplads pr. kreatur, at der var besværlig adgang til vand og foder og at luften i stalden var fugtig og med højt ammoniakindhold.

0614-1.00 (Vedr.: Engelsk Bulldog med trachealhypoplasi, s. 49 årsberetning 1999-2000)

Forbrugerklagenævnet lagde Sundhedsrådets udtalelse til grund, herunder at sygdommen var medfødt, og konstaterede, at hunden på leveringstidspunktet led af en mangel, som berettigede klageren til et forholdsmæssigt afslag i købesummen. Dette afslag fastsatte nævnet til 1/3 af købesummen, det vil sige 4.000 kr.

Nævnet fandt endvidere, at sælger havde tilsidesat sin loyale oplysningspligt, og at indklagede som følge heraf var erstatningsansvarlig for det medfølgende tab, hvilket skønsmæssigt blev fastsat til 4.000 kr.

Indklagede skulle refundere klageren gebyret på 80 kr. for sagens behandling ved nævnet.

Det samlede beløb, 8.080 kr., var at betale inden 30 dage fra nævnets afgørelse.

1614-14.98 (Vedr.: Hund med hofteledsdisplasi med luxation af begge hofter, s. 48 i årsberetning 1999-2000)

Forbrugerklagenævnet lagde Rådets udtalelse til grund for at hunden led af den næstsværeste grad af hofteledsdisplasi. Sælgeren skulle inden 30 dage betale 5.080 kr. til køberen.

1621-18.98 (Vedr.: hest fik infektion efter operation på dyrehospital, s. 37 i årsberetning 1998)

Sagsøgte (dyrehospitalet) frifandtes ved Retten i Grindsted. Sagsøger skulle inden 14 dage betale sagens omkostninger på 12.750 kr. Retten lagde bl.a. til grund, at operationen var ukompliceret og forløb planmæssigt, at en temperatur på 38,5 ligger i det subfebrile område og at heste der ikke spiser i uvante omgivelser ikke er usædvanligt.

1621-17.98 (Vedr.: Ventrikelruptur ved indgift af olie med næsesvælgsone, s. 35 i årsberetning 1998)

Sagsøgers advokat henlagde sagen.

0621-5.00 (Vedr.: Hoppe fik efter bedækning konstateret forfangenhed, s. 62 årsberetning 1999-2000)

Retten bestemte om sagsomkostningsspørgsmålet, at sagsøgeren og adcitanten inden 14 dage skulle betale 8.500 kr. i sagsomkostninger til sagsøgte og 8.500 kr. i sagsomkostninger til adciterede og endelig betale gebyrerne på i alt 2.400 til Det veterinære Sundhedsråd.

Sagsomkostningsbeløbene på 8.500 kr. svarer til takstmæssigt proceduresalær.

0621-12.00 (Vedr.: Hest med kolik, spørgsmål om adgang til vand på rideskole, s. 67 årsberetning 1999-2000)

Rideklubben (sagsøgte) blev ved retten frifundet for de af hestens ejer (sagsøger) rejste krav, samt for de rejste krav til selvstændig dom. Ejeren skulle således inden 14 dage betale rideklubbens sagsomkostninger på 10.000 kr.

Til grund for afgørelsen lå, at hesten blev aflivet fordi dyrlægen skønnede, at den led voldsomt pga. kolik, og ikke fandt det forsvarligt at lade den leve. Der blev ikke foretaget obduktion, hvilket ikke var rideklubbens pligt. Retten henviste til erklæringen fra Det Veterinære Sundhedsråd, hvoraf det fremgik, at mange faktorer kunne føre til en kolik samt at en obduktion ville have udgjort et bedre grundlag til udredning af spørgsmålene.

0624-5.01 (Vedr.: Hundehvalp med ledmus i skulder, s. 80 årsberetning 1999-2000)

På grundlag af Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse, fandt Nævnet ikke, at klageren havde løftet sin bevisbyrde. Klageren fik derfor ikke medhold i det rejste erstatningskrav.

1633-281.99 (Vedr.: Gris med stort navlebrok, transporteret levende til slagting, s. 125 i årsberetning 1999-2000)

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 600 kr.

1633-299.99 (Vedr.: Gris springhalt på højre forben, transporteret levende til slagting, s. 115 i årsberetning 1999-2000)

Transportøren skulle betale en bøde på 500 kr. med en forvandlingsstraf på fængsel i 4 dage. Til grund for afgørelsen lå bl.a. erklæringen fra Rådet.

1634-165.99 (Vedr.: Rådets definition af, hvornår en hund kan betegnes som voksen, s. 137 i årsberetning 1999-2000)

Ejeren blev straffet med en bøde på 500 kr. for overtrædelse af hundelovens § 7, da ejeren ikke havde opnået politiets tilladelse til erhvervsmæssigt opdræt og handel med hunde. Straffen var udmålt under hensynstagen til ejerens indtægtsforhold. Forvandlingsstraffen var hæfte i 4 dage.

Ejeren blev tilpligtet til inden 4 måneder fra endelig dom, at lovliggøre forholdet ved *enten* at søge og opnå tilladelse til erhvervsmæssigt opdræt af og handel med hunde, *eller* at nedbringe antallet af hunde til højst 6 voksne hunde af mindre race med et tillæg på et kuld hvalpe pr. voksen hund pr. år, alt under tvang af månedlige bøder på 2.000 kr. for tiden efter fristens udløb.

065-5.00 (Vedr. Dyrlæge afgav falsk dødsattest på hest over for forsikringselskabet, s. 175 årsberetning 1999-2000)

Tiltalte dyrlæge blev straffet med fængsel i 3 måneder. Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i et år.

Tiltalte skulle betale en tillægsbøde på 4.000 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte frakendtes i 1 år retten til at udstede attester til brug som dokumentation over for offentlige myndigheder eller ikke-offentlige parter i erstatningssager. Endvidere frakendtes retten til at udøve de offentlige forretninger, som dyrlæger kan pålægges som led i offentlig bekæmpelse af husdyrsygdomme i henhold til love om sygdomme og infektioner hos dyr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2 Handelssager

2.1 Handelssager vedrørende heste

0611-4.01

Skrivelse af 21. december 2001

I august 1999 købte A på vegne af en kunde i Schweiz en hest af sælger B for kr. 350.000 + moms. Før endelig aftale skulle hesten dyrlægeundersøges. Hesten undersøgtes og godkendtes af dyrlæge D1 i Danmark den 19. august 1999. Ved ankomst til Schweiz påpegede kunden over for A, at hesten virkede unormal i sit bevægeapparat. I Schweiz blev hesten undersøgt af dyrlæge D2 den 7. september, hvor hesten ifølge erklæringen, dateret 9. september 1999, var behæftet med det såkaldte "Hovsenebenssyndrom". Køber A tog hesten retur til Danmark og krævede at sælger B tog hesten retur; dette nægtede sælger B. Hesten blev undersøgt i Danmark af dyrlæge D3, som ved attest af 8. oktober 1999 stillede diagnosen hovsenebensbetændelse på begge forben. Hesten omkom ved en ildebrand på A's ejendom i april 2000. Køber A og forsikringsselskabet sagsøgte sælger B.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan der på billederne konstateres forandringer i knoglestrukturen på hestens forben?

Svar ad 1:

Ja.

Spørgsmål 2:

Kan der konstateres ubalance i hestens forhove med dertil brudt tåakse?

Svar ad 2:

Nej, ikke på røntgenbillederne

Spørgsmål 3:

Kan der konstateres galle i hovleddene på hestens forben, især i højre forben?

Svar ad 3:

Nej, ikke på røntgenbillederne.

Spørgsmål 4:

Foreligger der forandringer i hovseneben og i bekræftende fald hvilke. Specielt ønskes det oplyst, om hesten har et såkaldt hovsenebenssyndrom.

Svar ad 4:

På alle 4 røntgenbilleder, som viser hovsenebenene på forbenene, ses den proximale (øverste) kontur af hovsenebenet at være sæde for uregelmæssig nydannelse, som på antero/posterial

(forfra/bagtil) optagelserne ses at have sæde ved de abaxiale ender af hovsenebenene, som er forstørret med 2-4 millimeter. De distale (nederste) kanter af hovsenebenene er sæde for normale opklaringer for heste i 6-års alderen.

Røntgenbillederne afkræfter således ikke en klinisk diagnose, som hovsenebensbetændelse (hovsenebenssyndrom). Den kliniske betydning af de røntgenologiske fund kan imidlertid ikke vurderes, idet disse forandringer kan ses hos heste uden kliniske symptomer.

Spørgsmål 5:

I det omfang spørgsmål 1-4 besvareres bekræftende, bedes skønsmandens konstateringer detaljeret beskrevet.

Svar ad 5:

Se ad 4.

Spørgsmål 6:

Såfremt spørgsmål 1-4 besvares bekræftende, bedes det oplyst hvorvidt de konstaterede forhold må antages at have betydning for hestens egnethed til ridebrug herunder konkurrenceridning. I den forbindelse bedes det videre oplyst hvorvidt de konstaterede forhold har indflydelse på hestens salgsværdi og i bekræftende fald i hvilken størrelse.

Svar ad 6:

Såfremt hesten har hovsenebensbetændelse vil den ubehandlet findes uegnet til ridehest. Der findes flere metoder til behandling af lidelsen. Det er imidlertid ikke muligt for Rådet at udtale sig om prognosen vedrørende fuld atletisk funktion ved de forskellige behandlingsmetoder.

Spørgsmål A:

Kan diagnosen hovsenebenssyndrom (hovsenebensbetændelse) stilles ud fra røntgenbilleder?

Svar ad A:

Se ad 4.

Spørgsmål B:

Er de foreliggende røntgenbilleder af hovsenebenene unormale for en 6 årig hest?

Svar ad B:

Ja, men den kliniske betydning kan variere.

Spørgsmål C:

Kan en hest udvise halthed forårsaget af, at begge forhove er ude af balance, og at begge forben har bagtil brudt tåakse?

Svar ad C:

Ja

Spørgsmål D:

Såfremt spørgsmål C besvares bekræftende bedes det oplyst, om haltheden kan være mest udtalt, hvis hesten løber i små cirkler?

Svar ad D:

Ja

Spørgsmål E:

Kan en hest med ovennævnte hovform give positive udslag ved hyperfleksionsprøve (såkaldt kileprøve)?

Svar ad E:

Ja, den positive kileprøve skyldes som regel en lidelse i hovled, hovseneben eller bøjesener

Spørgsmål F:

Er det sædvanligt, at der forinden stillelse af diagnosen hovsenebenssyndrom (hovsenebensbetændelse) foretages bedøvelse af nervebaner til hovsenebenet (såkaldt ledningsbedøvelse)?

Svar ad F:

Ja

Spørgsmål G:

Er der sikkert grundlag for at stille diagnosen hovsenebenssyndrom (hovsenebensbetændelse) uden at have bedøvet nervegrenene til hovsenebenet og dermed at have bevist, at hesten bliver haltfri efter bedøvelsen?

Svar ad G:

Nej

Spørgsmål H:

Kan det udelukkes, at symptomer, der ifølge en dyrlæges opfattelse indikerer tilstedeværelse af hovsenebenssyndrom (hovsenebensbetændelse), kan bero på andre forhold vedrørende hesten?

Svar ad H:

Nej

Rådet skal endvidere bemærke:

Det fremgår af dyrlæge D2's attest dateret 9. september 1999, at hesten ved mønstring, bøjeprøve og kileprøve udviste symptomer på hovsenebensbetændelse, og at røntgenoptagelser optaget 8. september 1999 viser forandringer forenelige med diagnosen hovsenebensbetændelse. Endvidere fremgår det af attest dateret 8. oktober 1999 fra dyrlæge D3, at den kliniske undersøgelse 25. september, som inkluderede analgesi (lav HF) samt reevaluering af røntgenoptagelser optaget såvel 19. august 1999 som 8. oktober 1999, at hesten har hovsenebenbetændelse på begge forben.

Såfremt det lægges til grund, at hesten både ved undersøgelse den 7. september 1999 og den 25. september 1999 udviste symptomer på hovsenebensbetændelse, finder Rådet det overvejende sandsynligt, at tilstanden har været til stede på handelstidspunktet.

Afgørelse:

Sagsøger valgte at hæve sagen og betalte den resterende del af købesummen med tillæg af procesrenter og sagsomkostninger på 25.000 kr.

0611-6.01

Skrivelse af 4. december 2001

En 11 årig pony blev handlet og efterfølgende handelsundersøgt af købers dyrlæge. Ved undersøgelsen fandt dyrlægen positive bøjeprøver, 2. eller 3. grad, på alle fire ben. Derudover fandtes ømhed over lænderegionen samt ved longering på venstre volte udviste hesten halvhed grad 1 på venstre bagben. Dyrlægen konkluderede at hesten ifølge de kliniske fund ikke var reel samt at den ikke kunne forsikres uden anmærkninger. Køber ønskede at handlen skulle annulleres. Sælger mente ikke at hesten var købt med garanti for at den kunne forsikres. Køber søgte sælger. Rådet blev anmodet om at besvare en række spørgsmål.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er en bøjeprøve i forbindelse med en mønstring af en 11-12 årig pony hensigtsmæssig og korrekt i forhold til hestens alder? I benægtende fald bedes oplyst, hvorfor det ikke er korrekt og hensigtsmæssigt.

Svar ad 1:

Ja, bøjeprøven er hensigtsmæssig, idet der herved kan opnås et visuelt indtryk af eventuelle aldersmæssige og sygdomsmæssige forandringer.

Spørgsmål 2:

Er en bøjeprøve i forbindelse med en mønstring af en 17-19 årig pony hensigtsmæssig og korrekt i forhold hestens alder? I benægtende fald bedes oplyst, hvorfor det ikke er korrekt og hensigtsmæssigt.

Svar ad 2:

Ja. Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Er den i bilag 2 anførte handelsundersøgelse hensigtsmæssig korrekt, såfremt ponyen er 11-12 år, og i benægtende fald hvorfor er den ikke korrekt.

Svar ad 3:

Ja. For så vidt angår bevægeapparatets sundhedstilstand.

Spørgsmål 4:

Er den i bilag 2 anførte handelsundersøgelse hensigtsmæssig korrekt, såfremt ponyen er 17-19 år, og i benægtende fald hvorfor er den ikke korrekt.

Svar ad 4:

Ja. Se svar ad 3.

Spørgsmål 5:

Giver den i bilag 2 anførte undersøgelse i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger.

Svar ad 5:

Nej.

Afgørelse:

Køber (sagsøgeren) fik medhold og sælger (sagsøgte) skulle mod udlevering af hesten til køberen betale 12.800 kr. med procesrente fra d. 8. februar 2001. Til grund for rettens afgørelse lå den af dyrlægen foretagne handelsundersøgelse, som viste at hesten ikke kunne betegnes som reel og ikke kunne forsikres på relevant måde. Hesten havde således en væsentlig mangel i forhold til den påtænkte brug og køberen var berettiget til at ophæve handlen.

0611-10.01

Skrivelse af 28. juni 2002 til retten

A havde sin hest opstaldet hos B. Den 7. september 2000 kontaktede B telefonisk A og oplyste, at hesten havde fået et stiksår i venstre bagkode. Hesten blev den 8. september 2000 tilset og behandlet af en dyrlæge. Den 17. september 2000 blev hesten igen tilset og behandlet af dyrlægen, idet den var hævet og der havde udviklet sig en brandbyld. Fra den 17. september 2000 til den 22. september 2000 tilsås og behandlede hesten dagligt af dyrlægen. Den 25. september blev dette behandlingsforløb afsluttet. Den 11. oktober 2000 blev der konstateret ømhed i forbenene, hvilket gav dyrlægen mistanke om begyndende forfangenhed, og behandling blev iværksat. Den 23. oktober 2000 blev der konstateret luftvejssymptomer med feber og rigeligt, grønligt næseflåd. Hesten blev for denne lidelse behandlet frem til den 3. november 2000.

A sagsøgte herefter B, idet det blev gjort gældende, at hestens tilskadekomst skyldtes fejl fra B eller dennes personale, samt at hestens tilskadekomst havde medført, at hesten var blevet uegnet til ridebrug og at B derved var erstatningsansvarlig overfor A.

Rådet blev stillet en række spørgsmål.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan der, såfremt der påføres en hest sår med staldgreb, opstå betændelse.

Svar ad 1:

Ja.

Spørgsmål 2:

Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, forespørges, om en øjeblikkelig behandling er nødvendig for at forhindre, at betændelsen udvikler sig.

Svar ad 2:

Tidlig indsat behandling med lokal rensning af såret er en vigtig faktor for at nedsætte kontaminationen, men det kan ikke altid forhindre betændelse i at udvikle sig.

Spørgsmål 3:

Kan en betændelse, uanset, at der ydes penicillinbehandling, udvikle sig til en byld.

Svar ad 3:

Ja.

Spørgsmål 4:

Skal der efter en sådan betændelse og deraf følgende sygdom ske reduktion af den foder, som en hest modtager.

Svar ad 4:

Om der skal foretages reduktion i fodermængden, er relateret til hestens normale aktivitetsniveau. Rådet skønner ikke, at der vil være behov for reduktion fodermængden for en hest, som udelukkende benyttes til let ridning under 1 time daglig i forbindelse med forbigående og kortvarig reduktion i aktiviteten.

Spørgsmål 5:

Der ønskes en beskrivelse af forfangenhed, og hvorledes dette kan opstå.

Svar ad 5:

Forfangenhed (laminitis) defineres som en inflammation præget af cirkulationsforstyrrelser i hovens læderhudslameller. Alle 4 hove kan angribes, dog hyppigst alene forhovene. I den akutte fase observeres smerte og ømhed, hvis dette persisterer mere end 24 timer eller, hvis hovbenet roterer i forhold til sin normale position, kaldes tilstanden kronisk forfangenhed. Alle heste kan angribes, men ponyer er særlig udsatte.

Man har ikke kunnet påvise én sikker årsagssammenhæng, men en række præ-disponerende faktorer er beskrevet; disse omfatter forædning, indtagelse af store mængder koldt vand, belastning (hurtigt og hårdt arbejde på hårdt underlag), børbetændelse, systemisk infektion, ligesom tilstanden er observeret i forbindelse med visse former for steroidbehandling.

Afgørelse:

Efter rettens tilkendegivelse hævdede sagsøgeren sagen. Dommeren bestemte at sagsøger inden 14 dage til sagsøgte skulle betale 6.500 kr. Sagen sluttet som forligt.

0611-11.01

Skrivelse af 24. juni 2002 til retten

A købte den 11. juni 2000 en hest af B. Hesten blev handlet gennem mellemmand C, som havde hesten opstaldet på handelstidspunktet. Den 5. juni var hesten handelsundersøgt og godkendt uden anmærkninger af dyrlæge X.

A reklamerede 2. november 2000 over for mellemmand C, idet A gjorde gældende, at hesten havde en skjult handelsfejl, idet den led af forbenet dragtbrusk. Da dette ikke medførte den ønskede reaktion, reklameredes over for såvel B som dyrlæge X. B bestred, at hesten skulle lide af mangler, og dyrlæge X gjorde gældende, at hun ved en rutinemæssig handelsundersøgelse ikke havde mulighed for at konstatere fejlen, hvorfor hun ikke mente sig ansvarlig.

Under sagens forløb blev der holdt syn og skøn af dyrlæge Y, som konstaterede, at hesten var halt på højre forben samt, at årsagen til haltheden fandtes i hovens bageste del, sandsynligvis hovsenebenet og/eller tilgrænsende væv. Ved undersøgelsen fandtes endvidere højre forhov stejlere og smallere end venstre.

Rådet fik forelagt en række spørgsmål.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Under forudsætning af, at lidelsen er opstået før medio juni 2000, bedes Sundhedsrådet udtale sig om, hvorvidt hovens form, stejlhed og bredde burde være opdaget af en fagkyndig dyrlæge ved en almindelig handelsundersøgelse, ligesom Sundhedsrådet bedes oplyse, om en eventuel opdagelse, som anført, burde have foranlediget dyrlægen til at foranstalte yderligere undersøgelser eller gøre anmærkninger om fundet overfor handelens parter.

Svar:

Under forudsætning af, at lidelsen er opstået før medio juni 2000, er det Rådets opfattelse, at den beskrevne forskel på forhovens form, stejlhed og bredde burde være opdaget af en fagkyndig dyrlæge ved en almindelig handelsundersøgelse.

Det er endvidere Rådets opfattelse, at en sådan opdagelse burde have foranlediget dyrlægen til at foranstalte yderligere undersøgelser eller gøre anmærkninger om fundet overfor handelens parter.

Afgørelse:

Sagen blev hævet idet selskabet, der havde forsikret sagsøgerens hest erkendte deres erstatningspligt.

0611-12.01

Skrivelse af 11. september 2002

I november 1999 købte A en pony til sin datter (12 år gammel i 1999). Ønsket var at købe en pony, der havde potentiale til at nå helt til tops inden for konkurrencer i ridebanespringning for ponyer, og som allerede havde vist væsentlige konkurrencemæssige resultater. Før købet

blev ponyen grundigt afprøvet inkl. en dyrlægeundersøgelse af ponyens helbredsstatus. Til dokumentation for at hesten overholdt gældende regler for at være en pony forelå et FEI pas dateret 26. maj 1999. FEI passet var udfærdiget på baggrund af et "FEI official measurement certificate" dateret 20. maj 1999 hvoraf det fremgik, at hesten, der på daværende tidspunkt var 8 år, havde en højde der ikke oversteg de gældende regler for ponyer: 148 cm uden sko/149 cm med sko. Certifikatet var udfærdiget og underskrevet af FEI godkendt dansk dyrlæge her kaldet X. Fra købet i november 1999 til februar 2001 opnåede A's datter betydelige nationale og internationale resultater med ponyen.

Den 1. februar 2001 udtrykte Det Internationale Rideforbund tvivl om rigtigheden af hestens højdemål. Som følge heraf blev der foretaget kontrolmåling af hesten den 22. februar 2001. Målingen udførtes af FEI dyrlægerne Y og Z og hesten målt da til at være mellem 153 og 154 cm.

I direkte konsekvens heraf blev A's datter frataget alle opnåede resultater med ponyen. A sagsøger dyrlæge X og gjorde gældende, at dyrlæge X havde begået en alvorlig og åbenbar professionel fejl ved den 20. maj som dyrlæge godkendt af Det Internationale Rideforbund (FEI), at udstede et "FEI official measurement certificate" hvori X attesterede, at X den pågældende dag havde målt hesten som pony og at X kunne erklære at dens højde ikke oversteg de gældende regler for ponyer (148 cm uden sko/149 cm med sko), selv om dette var ukorrekt.

Den 21. maj 2002 blev den nu 11 år gamle hoppe af skønsmanden dyrlæge Æ, Klinisk Institut, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, målt med sko til 154,5 cm.

Til brug for rettens behandling af sagen blev Rådet stillet en række spørgsmål.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvilken højde har den nu 10 år gamle HEST FEI - målt efter FEI's regler pr. 20 maj 1999 - på datoen for målingen af dyret i 2001/2002 på Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole ?

Svar ad 1:

Ved målingen på Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole den 21. maj 2002 var hestens højde målt efter FEI's regler 154, 5 cm med sko.

Spørgsmål 2:

Opfyldte dyret denne dag a) Dansk Rideforbunds og b) FEI's grænser for den maksimale højde for en pony ?

Svar ad. 2 a og b:

Nej

Spørgsmål 3:

Såfremt spørgsmål 2 besvares benægtende, anmodes Det Veterinære Sundhedsråd om at oplyse, hvor mange cm dyrets højde den pågældende dag oversteg de af henholdsvis a) Dansk Rideforbunds og b) FEI's fastsatte højdemæssige grænser for ponyers størrelse ?

Svar ad 3:

Da Dansk Rideforbunds og FEI's fastsatte højdemæssige grænser for ponyer målt med sko er 149 cm målte hesten den 21. maj 2002 i alt 5,5 cm for meget.

Spørgsmål 4:

I hvilket omfang anser Det Veterinære Sundhedsråd det for a) muligt og b) sandsynligt, at det pågældende dyr – på baggrund af dets nuværende alder på 10 år (i 2002 11 år), den ved besigtigelsen på Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole konstaterede højde og dyrets afstamning med en Oldenborg far og en kåret pony som mor, jf. vedhæftede afstammingspapirer – den 20. maj 1999 kan have haft en højde der ikke oversteg de gældende regler for ponyer (148 cm uden sko/ 149 cm med sko) målt efter FEI's regler ?

Svar ad 4:

Ved måling den 20. maj 1999 var hoppen 8 år gammel. På dette tidspunkt er alle hestens vækstlinier, som kan bidrage til vækst i højden, lukkede. Hestens højde vil herefter være konstant, dog afhængig af beskæring af hovene og eventuelt beslagtykkelse (sko).

På ovenstående baggrund finder Rådet det ikke sandsynligt, at den pågældende hoppe, som den 21. maj 2002 blev målt til 154,5 cm med sko, kan have haft en højde, der ikke oversteg 148 cm uden sko/149 cm med sko ved målingen den 20. maj 1999.

Spørgsmål 5:

Hvor meget vurderer Det Veterinære Sundhedsråd det for a) muligt og b) sandsynligt at ovennævnte hest/pony er vokset fra den 20. maj 1999 til a) den 22. februar 2001 og b) til dyrets måling på Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole ?

Svar ad. 5:

Se svar ad. 4. Rådet finder det ikke sandsynligt, at hesten/ponyen er vokset mellem målingerne den 20. maj 1999 til a) den 22. februar 2001 og b) til den 21. maj 2002.

Spørgsmål 6:

Såfremt det lægges til grund, at hesten i tidsrummet omkring den 20. maj 1999 har vist betydelige resultater i en række konkurrencer i ridebanespringning, anmodes Det Veterinære Sundhedsråd om at oplyse, hvor meget ændringer i dyrets muskulatur og fedtlag kan have forøget dets højde fra 20. maj 1999 til datoen for besigtigelse på Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, på begge tidspunkter målt med FEI's regler ?

Svar ad. 6:

Efter Rådets opfattelse er der ikke belæg for, at eventuelle ændringer i hoppens muskulatur og fedtlag kan have forøget dens højde fra 20. maj 1999 til 21. maj 2002.

Afgørelse:

Den forelå ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

3 Ansvarssager

3.1 Ansvarssager vedrørende heste

065-14.01

Skrivelse af 21. december til Retten

Dyrlæge A foretog 16. maj 2000 om eftermiddagen stående kastration af en hingst. Sent samme aften åd hesten normalt aftenfoder. Næste dag observeredes koliksymptomer, som trods behandling tiltog, hvilket foranledigede dyrlæge A til at aflive hesten samme eftermiddag. Hesten blev obduceret og det fremgik at hesten havde fejlsynkning samt blødning til bughulen fra den ene sædstreng. Hesteejeren sagsøgte dyrlæge A.

Rådet udtalte:

Spørgetema af 3. april fra advokat A:

Spørgsmål A:

Hvor længe anses det for passende, at have tænger siddende på ved en kastration af en hest.

Svar ad A:

Det findes normalt passende at lade tængerne sidde i 3-5 minutter.

Spørgsmål B:

Ved efterblødning i forbindelse med en kastration spørges der om ikke det vil være normalt, at dette medfører blødning fra operationssåret.

Svar ad B:

Ja

Spørgsmål C:

Er det sandsynligt, at ventrikeldilatation vil medføre stærke smerter.

Svar ad C:

Ventrikeldilatation vil normalt medføre moderate til stærke smerter.

Spørgsmål D:

Vil et blodtab på under 2 liter blod medføre stærk svækkelse hos en middelstor hest.

Svar ad D:

Nej

Spørgsmål E:

Vil en langsom forblødning medføre stærke smerter.

Svar ad E:

Nej

Spørgsmål F:

Hvordan er prognosen for en hest med spontan regurgitation og fejlskyldning.

Svar ad F:

Prognosen for spontan regurgitation med fejlsynkning er generelt dårlig til slet.

Spørgsmål G:

Kan Det Veterinære Sundhedsråd oplyse noget om, i hvilket omfang dyrlægen måtte have foretaget nogen fejl ved udførelsen af kastrationen.

Svar ad G:

Nej

Spørgsmål H:

Vil en kastration normalt medføre at en hest spontant brækker sig.

Svar ad H:

Nej

Spørgsmål I:

Vil det forhold, at man trækker i sædstrengen medføre en blødning i bughulen, når denne trækning finder sted dagen efter kastrationen.

Svar ad I:

Dette kan ikke udelukkes.

Spørgsmål J:

Har dyrlæge A foretaget nogen fejl efter Det Veterinære Sundhedsråds opfattelse under udførelsen af sin operation.

Svar ad J:

Se svar ad G.

Spørgsmål K:

Hvad kan årsagen være til at hesten kaster op og fejlsynker.

Svar ad K:

På grundlag af skrivelse af 25. februar 2001 fra dyrlæge A er årsagen sandsynligvis ventrikeldilatation.

Spørgsmål L:

Kan opkast og fejlsynkning medføre at hesten bliver så syg at den må slås ned.

Svar ad L:

Ja.

Spørgsmål M:

Kan der være nogen årsagssammenhæng mellem operationen på den ene side og opkastningen og fejlsynkningen på den anden side.

Svar ad M:

Rådet kan ikke på foreliggende grundlag konstatere en sammenhæng.

2: Supplerende spørgsmål af 26. april 2001 fra advokat B

Spørgsmål 1:

Vil manglende sammenpresning af tænger anvendt ved kastration af heste, som i nærværende sag, kunne medføre indvendig efterblødning?

Svar ad 1:

Dette kan ikke udelukkes.

Spørgsmål 2:

Vil blødning i bughulen, således som anført i det fremlagte bilag 1, obduktionserklæring fra dyrlæge X, kunne medføre bughulebetændelse, og i givet fald, med hvor høj grad af sikkerhed og hvor hurtigt efter blødningens indtræden?

Svar ad 2:

Dette er ikke sandsynligt.

Spørgsmål 3:

Såfremt det konstateres, at blødning i bughulen kan medføre bughulebetændelse spørges, hvorvidt dette medfører stærke smerter, og såfremt dette er tilfældet spørges, hvorvidt dette kan medføre ”opkastning (fejlsynkning)”?

Svar ad 3:

Bortfalder

Spørgsmål 4:

Såfremt spørgsmål 3 besvares bekræftende bedes beskrevet, hvorvidt en bughulebetændelse med efterfølgende smerter og ”opkastning (fejlsynkning)” diagnostisk kan forveksles med kolik.

Svar ad 4:

Bortfalder.

Spørgsmål 5:

Når henses til svarskriftets 4. afsnit spørges, hvorvidt sagsøgte ved undersøgelse dagen efter kastrationen kunne have revet i sædstrengene, således det havde medført den konstaterede blødning og i øvrigt de konstaterede symptomer?

Svar ad 5:

Rådet kan ikke konstatere en årsagsmæssig sammenhæng mellem sagsøgtes undersøgelse af sædstrengene og symptomer på ventrikeldilatation og fejlsynkning. Se i øvrigt svar ad 1 i spørgetema fra advokat A.

3. Supplerende spørgsmål af 15. maj 2001 fra advokat A.

Spørgsmål N:

Fremgår det af obduktionserklæringen, bilag 1, at hesten har bughulebetændelse. Såfremt det ikke fremgår af obduktionserklæringen, spørges der:

Svar ad N:

Nej

Spørgsmål O:

Om det burde fremgå af obduktionserklæringen, såfremt hesten har haft bughulebetændelse.

Svar ad O:

Ja.

Spørgsmål P:

Der spørges, hvad ordet kolik betyder og om der er tale om en bred betegnelse for en sygdom eller en konkret betegnelse for en sygdom.

Svar ad P:

Kolik er et symptomkompleks, der beskriver smerter udgående fra bughulen, hvor smerterne årsagsmæssigt kan relateres til sygelige tilstande i bughulens organer og/eller bughinde.

Skrivelse af 3. september 2002 til Retten

Rådet fik forelagt yderligere spørgsmål fra sagsøgers advokat B.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Under henvisning til tidligere spørgsmål og svar bedes Det Veterinære Sundhedsråd svare på, hvorvidt blødningen i maven i en situation som den foreliggende må antages at skyldes indgreb i forbindelse med kastration.

Svar ad 1:

Det Veterinære Sundhedsråd antager, at blødningen til bughulen er opstået i forbindelse med dyrlægens indgreb. Hvorvidt blødningen er opstået postoperativ eller ved trækket i

sædstrengene med henblik på diagnosticering af eventuelt indvendigt brok, kan Rådet ud fra det forelagte ikke besvare med nogen grad af sandsynlighed.

Spørgsmål 1A:

Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, bedes Det Veterinære Sundhedsråd meddele, hvorvidt en sådan blødning skyldes fejlagtig behandling fra dyrlægens side.

Svar ad 1A:

Ud fra de forelagte sagsakter finder Rådet ikke, at blødningen skyldes fejlagtig behandling fra dyrlægens side.

Afgørelse:

Sagsøgeren hævede sagen.

0621-14.01

Skrivelse af 4. oktober 2001

En hest kom til skade i en opvågningsboks efter at være blevet opereret i begge haser. Ejeren lagde sag an mod dyrlægen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Ud fra den foreliggende beskrivelse af gulvkonstruktion og gulvbeklædning i opvågningsboksen bedes det oplyst:

om hesten under opvågningen inden den tilstand, der beskrives i attest af 28. september 2000, var i fare for at falde eller vælte på en sådan måde, at de konstaterede skader kunne indtræde,

hvis spørgsmålet besvares bekræftende, om man med den veterinærmedicinske indsigt en dyrlæge besidder, kan indse denne fare,

om faren kunne have været afværget og hvordan,

om det har haft betydning for farens omfang, at hesten netop var blevet opereret i begge bagbens haseled som beskrevet.

Svar ad 1:

Der vil efter Rådets opfattelse altid være en risiko for, at en hest under opvågning efter bedøvelse vil kunne pådrage sig skader af forskellig art.

En dyrlæge har indsigt i denne risiko, som forsøges minimeret ved at anbringe hestene i til formålet indrettede opvågningsbokse.

Den beskrevne gulvkonstruktion og gulvbeklædning anses ikke for at have haft negativ indflydelse på denne risiko.

Generelt anser Rådet ikke, at de omtalte operationer har betydning for farens omfang. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at operationer i begge haseled kan øge risikoen.

Spørgsmål A:

Foreligger der en generel risiko for, at en hest kan falde uheldigt under opvågning efter en bedøvelse?

Svar ad A:

Se svar ad 1.

Tillægsspørgsmål B:

Var det uforsvarligt at lade den i sagen omhandlede hest vågne op i en opvågningsboks?

Svar ad B:

Nej.

Afgørelse:

Sagsøger opgav sagen.

0621-15.01

Skrivelse af 25. oktober

En pony blev indlagt på et dyrehospital med henblik på operativ fjernelse af det ene griffelben. Under opvågningen brækkede ponyen det ene ben. Dyrehospitalet aflivede hesten uden først at konsultere ejerne. Ejerne valgte ikke at betale for behandlingen af ponyen, idet de fandt at de ikke havde fået den lovede ydelse, samt at dyrehospitalet ikke havde udøvet tilstrækkeligt tilsyn med ponyen under opvågningsfasen. Dyrehospitalet sagsøgte ejerne.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er det normalt at orientere ponyens ejer inden operation vedrørende eventuelle risici i forbindelse med operationen, især hvis operationen primært er af kosmetisk art?

Svar ad 1:

Uanset om operation i narkose er af kosmetisk art, er det normalt at orientere ejer inden operation om almindeligt forekommende risici i forbindelse med operation og narkose.

Spørgsmål 2:

Hvordan skal opvågningsboksen normalt være indrettet og monteret, ligesom skønsmanden bedes oplyse om, hvilken minimumsstørrelse opvågningsboksen skal have?

Svar ad 2:

Opvågningsboksen skal være indrettet på en sådan måde, at hesten bedst muligt beskyttes mod skader i forbindelse med induktion af narkose og under opvågning. Boksen skal være dimensioneret på en sådan måde, at hesten kan ligge udstrakt i boksen, ligesom der skal være

plads til, at hesten kan bevæge sig rundt under forsøg på at rejse sig. Rådet har ikke yderligere kendskab til fastsatte minimumsstørrelser for opvågningsbokse til heste.

Spørgsmål 3:

Er uheld, hvor en hest/pony brækker benet i forbindelse med operationen eller efter operationen hændelige?

I bekræftende fald bedes der givet eksempler på, hvornår et uheld er hændeligt, og hvornår det ikke er hændeligt.

Svar ad 3:

Benbrud betragtes som én af flere hændelige komplikationer efter operation i narkose. Brudene opstår i forbindelse med opvågning og hestens forsøg på at rejse sig op. Rådet skal hertil bemærke, at denne fase kan være meget voldsom, hvor eventuel intervention fra hjælpepersonale vil være forbundet med livsfare.

Benbrud opstået under opvågningsfasen kan i sjældne tilfælde betragtes som ikke hændelige for eksempel efter visse typer af knoglekirurgiske indgreb, hvor brud af det syge ben kan sættes i årsagsmæssig relation til en sløset og uhensigtsmæssig bandagering.

Spørgsmål 4:

Hvordan bør transport fra operationsbord til opvågningsboks normalt foregå?

Svar ad 4:

Transporten bør foregå på en sådan måde, at den narkotiserede hest beskyttes bedst muligt mod skader. Operationsfaciliteter til heste kan i denne forbindelse være indrettet forskelligt. I nogle tilfælde udgør operationsbord og opvågningsboks to adskilte enheder, hvor den narkotiserede hest enten ved håndkraft eller ved hjælp af en løftekran transporteres fra operationsbord til opvågningsboks. I andre tilfælde udgør en del af gulvet i opvågningsboksen et mobilt operationsbord, der efter induktion af narkose køres ind i operationsstuen. Efter afsluttet operation køres bordet tilbage til opvågningsboksen. Rådet finder begge systemer forsvarlige med relation til beskyttelse mod skader.

Spørgsmål 5:

Hvordan placeres ponyen/hesten normalt i opvågningsboksen?

Svar ad 5:

Hesten placeres liggende på siden med det opererede ben opad.

Spørgsmål 6:

Hvis ponyen/hesten ikke har forsøgt at rejse sig i opvågningsboksen, er uheldet da sket inden ponyen/hesten er placeret der?

Såfremt spørgsmålet besvares bekræftende, bedes oplyst, om det kan være et hændeligt uheld, at ponyen brækker benet, mens den stadig er i fuld narkose?

Svar ad 6:

- a. Ja - dette er sandsynligt.
- b. Ja – men dette er næppe sandsynligt

Spørgsmål 7:

Er det sædvanligt, at en pony/hest med brækket bagben straks aflives (uden at der er sket underretning til ejeren)?

Svar ad 7:

Ja – såfremt det skønnes, at det vil være i strid med dyreværnslovens bestemmelser at lade hesten leve. Det er dog efter Rådets opfattelse kutyme, at ejerkontakt forsøges, inden aflivning foretages.

Spørgsmål 8:

Er det sædvanligt, hvis benet brækker, at det da som her er bagbenet og ikke det opererede forben, der brækker?

Svar ad 8:

Benbrud opstået under opvågning kan ramme alle 4 ben. Den i det konkrete tilfælde udførte operation har efter Rådets opfattelse ikke medført en væsentlig svækkelse af det opererede forben.

Spørgsmål 9:

Det, at det er et bagben, der er brækket, gør det det muligt at udtale sig om, om det er i forbindelse med ponyens/hestens forsøg på at rejse sig efter narkosen, at benet er brækket?

Svar ad 9:

Rådet finder dette mest sandsynligt.

Spørgsmål 10:

Såfremt det konstateres, at ponyen/hesten i forbindelse med opvågning har problemer med at komme på benene, er der da nogen mulighed for at hjælpe ponyen/hesten således, at skader, som den skete, undgås?

Svar ad 10:

Såfremt det af dyrlæge og hjælpepersonale skønnes, at det ikke er til fare for personalet, og det vurderes, at hesten er i stand til at tage støtte, kan der i nogle tilfælde gøres forsøg på at støtte hesten, når den forsøger at rejse sig op. Se i øvrigt svar ad 3.

Tillæg til spørgetema:

Spørgsmål 1 A:

Kan den i sagen omhandlede operation, fjernelse af generende griffelben VF, betegnes som blot kosmetisk?

Svar ad 1A:

Nej

Spørgsmål 1 B:

Bør dyrlægen forinden nævnte operation orientere klienten om risikoen for, at ponyen under opvågning kan brække et bagben over hasen?

Svaret bedes begrundet.

Svar ad 1B:

Nej – men dyrlægen bør give ejeren en generel information om komplikationer, der kan opstå i forbindelse med operation, narkose og opvågning herunder risiko for benbrud, om end dette er en sjælden komplikation.

Spørgsmål 7 A:

Når en hest, som her, har pådraget sig et komplet brud over hasen i et bagben, foreligger der så en akut og uhelbredelig skade, og vil det påføre hesten unødigt, alvorlig lidelse at lade den leve, således at den uden forudgående varsel til ejer skal aflives øjeblikkeligt i henhold til dyreværnsloven?

Svar ad 7A:

Se svar ad 7.

Afgørelse:

Ejeren af ponyen (sagsøgte) anerkendte at skyldte beløbet til dyrehospitalet (sagsøgeren), og der blev derfor afsagt dom efter dyrehospitalets påstand. Ejeren af ponyen, skulle inden 14 dage betale dyrehospitalet 4.151,25 kr. med procesrente fra den 12-01-2000, samt sagens omkostninger med 6.000 kr.

0621-16.01

Skrivelse af 25. februar

Den 9. april 1997 blev en hest købt for kr. 80.000 efter en forudgående handelsundersøgelse, som blev foretaget af dyrlæge A, hvor hesten blev godkendt uden bemærkninger. Denne handelsundersøgelse omfattede bl.a. røntgenoptagelser af venstre has.

Den 4. januar 1999 undersøgtes hesten af dyrlæge B for halthed på venstre bagben. Ved denne undersøgelse fandtes kliniske tegn på spat på venstre bagben. Hesten var halt, og der kunne konstateres en fast hævelse omkring hasens glideled, ligeledes fandtes positiv bøjeprobe på venstre bagben. Røntgenoptagelserne, optaget i forbindelse med denne undersøgelse, viste forandringer i hasens midterste glideled på venstre bagben.

Ved dyrlæge B's revurdering af dyrlæge A's optagelser fra 9. april 1997 bedømtes, at der på disse billeder fandtes tilsvarende forandringer.

Dyrlæge C havde 15. januar 1999 vurderet røntgenoptagelserne, optaget af såvel dyrlæge A fra 9. april 1997 og dyrlæge B, dateret 4. januar 1999, og fundet, at der i forbindelse med det

midterste glideled i venstre has i begge sæt billeder sås de til tilstanden "spat" hørende typiske forandringer.

På denne baggrund anlagde køber sag mod dyrlæge A, idet det blev gjort gældende, at hesten led af en oprindelig hæveberettiget mangel ved købet, og at denne mangel burde have været opdaget af dyrlæge A.

Rådet udtalte:

Røntgenvurdering:

Der er til brug for Det Veterinære Sundhedsråds besvarelse af syns- og skønstema samt spørgsmål fremsendt 7 røntgenbilleder af venstre bagben af en hest mærket "XX" optaget 4. januar 1999 af dyrlæge B.

På røntgenoptagelserne af venstre has ses det midterste glideled (distale intertarsale led) at være sæde for uregelmæssige opklaringer i de lednære knogler i leddets forreste og indvendige centimeter. Desuden ses de forreste konturer af knoglerne at være sæde for millimeterstore knoglenyannelser.

Radiologisk diagnose:

Spat i venstre bagben.

Spørgsmål 1:

Kan det konstateres, hvornår røntgenbillederne er optaget og af hvilken hest, de er taget.

Ad 1:

Ja, identifikation og dato er fremkaldt på billeder samtidig med, at billedet er fremkaldt.

Spørgsmål 2:

Det anmodes beskrevet, hvad der kan konstateres på røntgenbillederne med nærmere angivelse af, hvorvidt røntgenbillederne viser samme forandringer.

Svar ad 2:

Der er kun fremlagt et sæt røntgenbilleder bestående af 7 billeder optaget af venstre bagben mrk. "XX", optaget 4/1-99 af dyrlæge B.

På røntgenbillederne af venstre has ses det midterste glideled (distale intertarsale led) at være sæde for uregelmæssige opklaringer i de lednære knogler i leddets forreste og indvendige centimeter. Desuden ses de forreste konturer af knoglerne at være sæde for millimeterstore knoglenyannelser. De fundne forandringer er i overensstemmelse med diagnosen spat.

Spørgsmål 3:

Såfremt der konstateres på de først tagne røntgenbilleder, at der er spat, forespørges, om dette er synligt for en dyrlæge.

Svar ad 3:

Bortfalder.

Spørgsmål 4:

Hvad er udsigterne, på det tidspunkt, hvor det første sæt røntgenbilleder blev optaget, for hestens helbredelse med angivelse af, hvorvidt hesten ved en eventuel operation vil være egnet til ridebrug.

Svar ad 4:

Bortfalder.

Spørgsmål 5:

Det samme spørgsmål bedes besvaret for så vidt angår det andet sæt røntgenbilleder.

Svar ad 5:

Artrodeseboring af spat-heste har generelt en brugbarhedsprocent på 60-70 efter operation.

Spørgsmål 6:

Kan Sundhedsrådet nærmere angive sandsynligheden for, hvorvidt en hest efter et operativt indgreb for spat, kan være fuldt ud anvendelig til ridebrug, som hvis hesten ikke havde haft spat.

Svar ad 6:

Der findes et betydelig antal heste, som er blevet fuldt brugbare efter operation.

Spørgsmål 7:

Kan Rådet udtale sig om, hvorvidt spat normalt medfører ophævelse af en handel.

Svar ad 7:

Tidligere var diagnosen spat hyppigt årsag til ophævelse af handel.

Spørgsmål A:

Kan Det Veterinære Sundhedsråd ved gennemgang af de af advokat AA fremlagte bilag konstatere, at der er foretaget salgsundersøgelse af hesten.

Såfremt Det Veterinære Sundhedsråd kommer frem til, at der er foretaget en salgsundersøgelse af hesten, spørges der:

Svar ad. A

Der findes et bilag, som angiver undersøgelse til forsikring, men kopien viser ikke, om der er foretaget røntgenundersøgelse, idet ja-feltet ikke findes.

Spørgsmål B:

Om hesten klinisk må anses for at være rask. Såfremt spørgsmålet besvares bekræftende, spørges der:

Svar ad. B:

Der findes ingen bemærkninger på forsikringsundersøgelsen.

Spørgsmål C:

Hvis der er taget røntgenbilleder, og disse røntgenbilleder stammer fra den pågældende hest, optaget på handelsundersøgelsestidspunktet, spørges der, om hesten ved dyrlægens besigtigelse af billederne kan anse hesten for sund og rask, når der tages hensyn til, at hesten var klinisk i orden.

Svar ad C:

Røntgenbillederne optaget på handelsundersøgelsestidspunktet er ikke vedlagt.

Spørgsmål D:

Der spørges endvidere, hvilken undersøgelse, der skal lægges vægt på, såfremt man foretager en klinisk undersøgelse, som ikke viser nogen halthed eller andre problemer med hestens gang, og en røntgenundersøgelse, som viser forandringer.

Svar ad D:

Uregelmæssig slid af hoven kan give anledning til nærmere undersøgelse af bevægelsen af det pågældende ben.

Spørgsmål E:

Led hesten efter Det Veterinære Sundhedsråds opfattelse af spat den 9/4.1997.

Svar ad E:

Det fremgår af attesterne fra dyrlæge B af 10/3 og 14/6-1999 og dyrlæge C af 15/1-99, at der kunne konstateres radiologiske forandringer forenelige med diagnosen spat. Røntgenoptagelserne af 9/4-97 er dog ikke vedlagt, så Rådet kan ikke udtale sig.

Spørgsmål F:

Anses det for en fejl, at dyrlægen godkender den pågældende hest ved undersøgelsen, hvis en sådan er foretaget den 9/4-1997.

Svar ad F:

Såfremt der ved undersøgelsen den 4. april 1997 foreligger røntgenoptagelser, der påviser forandringer, som er forenelig med diagnosen spat, er svaret ja.

Spørgsmål G:

Såfremt hesten slås ned, vil en obduktion af hovene da kunne konstatere, om hesten led af spat i 1997 ved undersøgelse i hovene i 1999, da hesten blev slået ned.

Svar ad G:

Nej.

Spørgsmål H:

Hvor sikker er en obduktion af hestens hove til konstatering af, om hesten led af spat, set i relation til røntgenbilleder optaget af hovene.

Svar ad H:

De to undersøgelser vil alene ikke kunne be- eller afkræfte diagnosen spat.

Afgørelse:

Denne forelås ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

0621-20.01

Skrivelse af 18. april 2002

I forbindelse med køb af en hest i januar 1999 udførte dyrlæge A en handelsundersøgelse, og hesten forsikredes uden anmærkninger.

I marts 1999 undersøgte dyrlæge A igen hesten, da den var blevet halt. Fra dette tidspunkt og frem til 12. juli 2000, hvor dyrlæge B, som af retten var udpeget som syns- og skønsmænd, anbefalede hesten aflivet i henhold til Dyreværnslovens §1, havde hesten haft mange dyrlægebesøg og 3 hospitalsophold.

På denne baggrund anlagde køber sag mod sælger, idet det blev gjort gældende, at sagsøgte havde solgt en mangelfuld hest. I den forbindelse inddragedes dyrlæge A, idet det blev gjort gældende, at undersøgelsen af hesten var mangelfuld i forbindelse med sagsøgerens køb af denne.

Rådet udtalte:

I. Syns- og skønstema 2:

Spørgsmål A:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvorvidt der kan konstateres små knoglefremspring i begge forbens hovled på røntgenbillederne af den 6. januar 1999 og den 30. april 1999 samt oplyse, hvorvidt de konstaterede forhold er inden for normal variation hos en klinisk sund hest.

Svar ad A.

Rådet kan ikke med nogen grad af sikkerhed konstatere små knoglefremspring i begge forbens hovled på de 4 røntgenoptagelser af 6. januar 1999 og de 6 røntgenoptagelser af 30. april 1999.

Rådet finder, at de radiologiske forhold er inden for normal variation hos en klinisk sund hest.

Spørgsmål B:

Vil en forkert beskæring med kraftig ubalance i hovene til følge være medvirkende til degeneration (hovledsledegigt/ringfod) i hovleddet.

Svar ad B.

En forkert beskæring med kraftig ubalance i hovene til følge vil ændre belastningsforholdene i leddet og lednære strukturer og vil dermed kunne være en medvirkende eller udløsende faktor, som kan medføre degeneration (hovledsledegigt/ringfod) i hovleddet.

II. Syns- og skønstema 3:

Spørgsmål C:

Burde dyrlægen hos en klinisk sund hest have forudset den senere opståede ringfod

- hvis det lægges til grund, at der inden købet er oplyst, at hesten har en skæv benstilling, og
- hvis det ikke er oplyst, at hesten har en skæv benstilling.

Svar ad C.

Hvis det lægges til grund, at det inden købet er oplyst, at hesten har en skæv benstilling, og dyrlægen ved mønstring og bøjeprøve samt røntgenoptagelser ikke finder unormale forhold hos en 7 år gammel hest, kan dyrlægen efter Rådets opfattelse ikke have forudset den senere opståede ringfod.

Hvis det ikke er oplyst, at hesten har en skæv benstilling, vil Rådets svar være identisk med ovenstående.

III. Ad citerede spørgsmål af 12. september 2001:

Spørgsmål:

”Det Veterinære Sundhedsråd bedes udtale sig om, efter gennemlæsning af sagen, i hvilket omfang dyrlæge A har handlet dyrlægefagligt korrekt i nærværende sag”.

Svar:

Rådet finder ved gennemlæsning af sagens akter ikke grundlag for at udtale, at dyrlæge A ikke har handlet fagligt korrekt i nærværende sag.

Sagsøgers spørgsmål til Det Veterinære Sundhedsråd

Spørgsmål 1.

I relation til besvarelsen af spørgsmål A bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, om man er enig i skønsmændens konklusioner i skønrapporter af 12. juli 2000 og 1. oktober 2000?

Svar ad 1.

Nej, jævnfør svar ad spørgsmål A.

Spørgsmål 2.

Kan det i relation til besvarelsen af spørgsmål A og spørgsmål 1 samt skønsmændens erklæring af 12. juli 2000 og 1. oktober 2000 antages, at der har været tale om en klinisk sund hest?

Svar ad 2.

Rådet antager, at spørgsmålet relaterer sig til sundhedstilstanden på handelstidspunktet. Svaret er ja, Rådet vil henvise til svar ad spørgsmål A og C.

Spørgsmål 3.

I relation til besvarelsen af spørgsmål B bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, om en forkert beskæring af hovnene kan føre til de af skønsmanden i erklæring af 12. juli 2000 og 1. oktober 2000 påviste mangler ved hesten?

Svar ad 3.

Se svar ad spørgsmål B.

Spørgsmål 4.

I relation til besvarelsen af spørgsmål 3 bedes Det Veterinære Sundhedsråd efter gennemlæsning af bilag til stævningen, dyrlæge A's erklæring af 7. maj 1999 til sagsøger, oplyse, om hesten på erklæringstidspunktet kan antages at være forkert beskåret?

Svar ad 4.

Rådet finder, at der i sagsmaterialet er holdepunkter for, at der på erklæringstidspunktet 7. maj 1999 har foreligget grundlag for at ændre beskæringen.

Spørgsmål 5.

I relation til besvarelsen af spørgsmål C, som forudsætter, at den i sagen påviste ringfod opstod senere, bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, om ringfoden kan antages at være til stede på handelstidspunktet i januar 1999, idet der henvises til skønsmandens erklæringer af 12. juli 2000 og 1. oktober 2000?

Svar ad 5.

Se svar ad spørgsmål C.

Spørgsmål 6.

I relation til besvarelsen af spørgsmål 5 bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, om hesten på handelstidspunktet i januar 1999 kan antages at have haft skæv benstilling, jævnfør skønsmandens erklæring af 12. juli 2000 og 1. oktober 2000?

Svar ad 6.

Se svar på spørgsmål C.

Spørgsmål 7.

Burde dyrlæge A ud fra klinisk og røntgenologiske undersøgelser af hesten i forbindelse med handelen i januar 1999 have godkendt hesten uden anmærkninger?

Svar da 7.

Rådet finder efter gennemgang af det foreliggende materiale, at dyrlæge A efter undersøgelsen januar 1999 bør godkende hesten uden anmærkninger.

Spørgsmål 8.

Burde dyrlæge A på handelstidspunktet i januar 1999 have godkendt hesten til forsikring uden anmærkninger?

Svar ad 8.

Ja, se svar ad spørgsmål 7.

Afgørelse:

Sagen mod dyrlægen der undersøgte hesten:

Køberen (sagsøger) hævdede ad citationssagen mod dyrlægen (sagsøgte) på baggrund af erklæringen fra Det Veterinære Sundhedsråd. Retten bestemte, at sagsøger skulle betale sagsøgte 10.000 kr. i sagsomkostninger.

Sagen mod sælgeren af hesten:

Under henvisning til Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse, fandt retten at køberen (sagsøger) ikke kunne gøre mangelindsigelser gældende overfor sælger (sagsøgte). Sagsøgte frifandt og sagsøgeren skulle inden 14 dage betale 32.000 kr. til sagsøgte. Sagsomkostningerne afholdtes primært af sagsøgeren, subsidiært af statskassen.

3.2 Ansvarssager vedrørende kvæg

0622-5.01

Skrivelse af 22 januar 2002

En dyrlæge (A) afhornede sammen med sine medhjælpere 2 limousinekalve, der var over 3 måneder gamle. Dyrlægen oplyste, at han sederede og lokalbedøvede kalvene og påbegyndte selv afhorningen, herunder kom han til skade med en finger, hvorefter medhjælperen fuldførte afhorningen. Dyrene stod op og var voldsomt ophidsede da dyrlægen og hans medhjælper forlod besætningen. Efter et par timer tilså dyrlægen igen kalvene 2 gange med en times mellemrum, og alt så tilsyneladende normalt ud. Cirka 45 minutter efter sidste tilsyn kom ejeren hjem og konstaterede, at den ene kalv var død. Ejeren påstod, at det plejede at være medhjælperen, der både bedøvede og afhornede dyrene. Ved obduktion på destruktionsanstalten påvistes muskeldegeneration, og det blev oplyst at lidelsen sås ved mangel på selen og E-vitamin. Ejeren sagsøgte dyrlægen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har dyrlægen udvist omhu og samvittighedsfuldhed, såfremt det kan lægges til grund:

- a. at dyrlægen ikke inden afhorningen sikrede, at der var opsyn efter afhorningen,
- b. at bedøvelsen er overladt til en anden (lægmand)
- c. at afhorningen er overladt til en anden (lægmand)
- d. at dyrlægen har forladt kalven efter bedøvelse med lidokain og Narcoxyl 1 ml. pr. 100 kg. og afhorning
- e. at dyrlægen har forladt kalven, ”der efter afhorning var... fuldstændig vild”
- f. at dyrlægen lod tilsyn bestå i besøg kl. 16 og kl. 17.

Svar ad 1a:

Da det oplyses, at dyrene stod op efter afhorningen, er svaret ja.

Svar ad 1b:

Nej.

Svar ad 1c:

Nej

Svar ad 1d:

Ja, se ad 1a.

Svar ad 1e:

Ja, det er ikke usædvanligt for den pågældende race at blive ophidset i forbindelse med håndtering.

Svar ad 1f:

Ja.

Spørgsmål 2

Spørgsmål 1 bedes besvaret alternativt således, at spørgsmålet besvares under antagelse af, at hændelsesforløbet har været som beskrevet af sagsøgte, dyrlæge A i bl.a. svarskrift og duplik.

Svar ad. 2a.

Ja, se ad 1a.

Svar ad 2b:

Ja.

Svar ad 2c:

Nej.

Svar ad 2d:

Ja.

Svar ad 2e:

Ja, se ad 1e.

Svar ad 2f:

Ja.

Spørgsmål 3:

Bør der efter bedøvelse og afhorning af en 6½ måneder gammel kviekalv af racen limousine, med en vægt på 2-300 kg., være personer til stede på ejendommen indtil kalven på ny er vågen, hvorved forstås at den rejser sig, indtager foder og drikker.

I givet fald spørges hvor lang tid, der typisk vil gå før en kalv på ny er vågen?
Var det påregneligt, at kalven blev viklet ind i sit bindsel og kvalt?

Svar ad 3:

Der bør være personer til stede indtil dyret rejser sig og står sikkert på benene. Virkningen af Xylazin er meget individuel, og nogle dyr står op under afhorningen, men i løbet af ca. 2 timer vil samtlige dyr være vågne. Det var ikke i det pågældende tilfælde påregneligt, at kalven blev viklet ind i sit bindsel og kvalt, idet kalven efter afhorningen stod op, og ved dyrlægens tilsyn ca. 2 timer efter virkede normal.

Spørgsmål 4:

Kan det af obduktionserklæringen udelukkes, at kalven er død som følge af, at den er blevet viklet ind i sit bindsel og kvalt? Er der sammenhæng mellem det beskrevne obduktionsfund og dødsårsagen?

Svar ad 4:

Nej, en kalv, der er død under de beskrevne omstændigheder, vil ofte have muskeldegeneration som følge af stress.

Spørgsmål 5.

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at oplyse om Rådet i sagens akter finder materiale, der giver anledning til at betvivle, at dødsårsagen er som angivet i obduktionserklæringen, bilag B.

Svar ad 5:

Se ad 4.

Afgørelse:

Sagen sluttet ved at sagsøgeren hævdede sagen, hvorfor der ikke er nogen afgørelse.

3.3 Ansvarssager vedrørende svin

0623-3.01

Skrivelse af 22. januar

Under etablering af en rød SPF-besætning med forventet salg af avlsdyr blev en staldbygning udsat for en stormskade, hvorved det øverste af gavlen blev blæst ned på staldloftet og slog et hul på 4-8 m². I stalden var ca. 200 sopolte opstaldet, der var under sanering for mycoplasmalungesyge. Dyrene blev flyttet til en anden stald af staldpersonalet under overholdelse af SPF-smittebeskyttelsesreglerne i løbet af få timer. Ca. 1 mdr. efter stormskaden konstateredes reinfektion med *Mycoplasma hyopneumoniae*. Besætningsejeren hævdede, at reinfektionen skyldtes stormskaden og krævede erstatning. I forbindelse med erstatningssagen blev Rådet stillet en række spørgsmål.

Rådet udtalte:*Spørgsmål 1:*

Der ønskes en beskrivelse af sygdomsforløbet ved mycoplasmalungesyge i en svinebesætning ved nyinfektion.

Svar ad 1:

Forløbet af en mycoplasmalungesyge varierer betydeligt og er afhængig af en række ydre omstændigheder, herunder staldforhold, belægning og sekundære infektioner. Som hovedregel høres en kraftig tør hoste, der breder sig langsomt i besætningen. Enkelte dyr er nedstemte, og når grise jages op, ses varierende grader af vejrtrækningsbesvær, dødsfald forekommer yderst sjældent.

Spørgsmål 2:

Inkubationstiden for mycoplasmalungesyge under praktiske forhold i en svinebesætning ønskes oplyst.

Svar ad 2:

Inkubationstiden er 10-16 døgn, men kan forekomme længere, afhængig af bl.a. belægning og aldersgruppe, der smittes.

Spørgsmål 3:

Det ønskes oplyst, på hvilke måder infektion med mycoplasmalungesyge kan spredes i praksis.

Svar ad 3:

Smitte (luftbåren) med mycoplasmalungesyge overføres først og fremmest med levende dyr, men aerogen smitte er også hyppigt forekommende.

Spørgsmål 4:

Hvor udbredt er mycoplasmalungesyge?

Svar ad 4:

Mycoplasmalungesyge er vidt udbredt i danske svinebesætninger, således formodes det, at samtlige MS og konventionelle besætninger huser sygdommen, medens ca. 50% af svinene, der slagtes i Danmark, har forandringer i lungerne som skyldes en tidligere mycoplasmainfektion.

Spørgsmål 5:

Hvad er succesraten for en mycoplasma sanering som beskrevet i sagens akter?

Svar ad 5:

Rådet er ikke bekendt med, at der findes noget eksakt tal for succesraten for en mycoplasma sanering, men det vides, at den er høj.

Spørgsmål 6:

Besætningen hos sagsøgeren gennemførte i perioden september 1999 til februar 2000 et kontrolprogram med henblik på at afklare besætningens mycoplasmastatus efter saneringsprocessen.

Hvad er sandsynligheden for, at besætningen var fri for mycoplasmasmitte den 29. januar 2000 - altså før stormen?

Svar ad 6:

Da succesraten for mycoplasmasanering er høj, ligesom der er udtaget 4 gange negative statusblodprøver for Mycoplasma hyopneumoniae, må det formodes, at sandsynligheden for, at besætningen var fri for mycoplasmasmitte den 29. januar 2000, var relativt høj.

Spørgsmål 7:

For så vidt angår hændelsesforløbet vedrørende stormskaden den 30. januar 2000, kan det lægges til grund,

at stormskaden rent faktisk kun skete på staldbygningens gavlspids. Endevæggen/gavlen faldt således alene ud på staldbygningens loft, hvor der ikke var grise.

at åbningen ned til sopoltebesætningen begrænsede sig til et 4-8 m² hul i loftet, forårsaget af murbrokker fra gavlspidsen,

at besætningen fra den beskadigede staldbygning blev flyttet inden for få timer efter stormskaden,

at flytningen af besætningen skete internt i staldkomplekset til et staldafsnit, der ligger i en kort afstand fra stedet, hvor stormskaden skete,

at flytningen af besætningen således skete uden benyttelse af ekstern transporthjælp og uden, at besætningen kom udendørs.

Er det muligt, at stress - i form af træk og kuldenedslag fra hullet i loftet og sammenbruddet i klimastyringen i stalden - har kunnet øge grisenes modtagelighed, således at en udefra kommende mycoplasmasmitte har etableret sig i besætningen?

Svar ad 7:

Som situationen fremstilles, forekommer sandsynligheden for, at mycoplasmasmitten alene på det nævnte grundlag har etableret sig i besætningen lidet sandsynlig.

Spørgsmål 7 A:

Er det muligt, at den konstaterede mycoplasmaalungesyge i sagsøgers besætning skyldes tilbagefald i den endnu ikke afsluttede saneringsproces - uafhængig af følgerne af stormskaden?

Svar ad 7A:

Da succesraten for en mycoplasmasanering er høj, ligesom der er udtaget negative statusblodprøver 4 gange, må sandsynligheden for tilbagefald anses for lille. Dette kan dog ikke udelukkes, idet poltene under 9 mdrs. alderen i behandlingsfasen opholdt sig i besætningsområdet, ligesom moderdyrene, der er antistofpositive, findes i besætningen.

Spørgsmål 7 B:

Er det muligt, at den konstaterede mycoplasmalungesyge i sagsøgers besætning skyldes smitte fra konventionelle besætninger i området - uafhængig af følgerne af stormskaden den 29. januar 2000?

Svar ad 7 B:

Det er Rådet bekendt, at reinfektionsraten er tiltagende i perioder med kolde, fugtige og blæsende vejrforhold, hvorfor dette må anses for sandsynligt.

Spørgsmål 7 C:

Er der muligt, at den konstaterede mycoplasmalungesyge i sagsøgers besætning skyldes andre forhold - uafhængig af følgerne af stormskaden den 29. januar 2000?

Svar ad 7 C:

Såfremt SPF-reglerne med hensyn til smittebeskyttelse i besætningen er overholdt, er dette næppe tilfældet.

Spørgsmål 8:

På baggrund af besvarelsen af spørgsmål 7 og 7 A - 7 C bedes den sandsynlige årsag til den konstaterede mycoplasmalungesyge oplyst.

Svar ad 8:

Rådet finder ingen holdepunkter for en udtalelse om den sandsynlige årsag til den konstaterede mycoplasmalungesyge.

Spørgsmål 9:

Med henvisning til det fremlagte materiale bedes det oplyst, om det for besætningens påføring af smitte/infektion har nogen betydning, om besætningen formelt på smittetidspunktet havde status som SPF-besætning, eller om denne status først blev opnået 7 dage senere.

Svar ad 9.

På dagen for stormskaden den 29. januar 2000, havde besætningen ikke opnået formel SPF-status, hvorvidt dette har betydning for sagens afgørelse, må bero på juridiske overvejelser.

Skrivelse af 8. oktober 2002

Rådet blev på ny forelagt sagen med supplerende spørgsmål.

Rådet udtalte:*Spørgsmål 10:*

Ifølge sagsøgerens oplysninger blev de første tre tilfælde af mycoplasmasmitte fundet i de 10 stikprøver, der den 20. marts 2000 blev udtaget blandt de 200 dyr i staldafsnittet, hvor stormskaden indtraf.

Det præciseres, at sagsøgte forsikringsselskab, ikke mener, at ovennævnte oplysninger kan lægges til grund.

Såfremt sagsøgerens oplysninger lægges til grund, bedes det oplyst, om det giver Rådet anledning til at ændre eller tilføje noget i besvarelsen af spørgsmål 7?

Svar ad 10:

De fremkomne oplysninger giver ikke Rådet anledning til at ændre svaret i spørgsmål 7.

Spørgsmål 11:

Vil der fra en besætning, der er smittet med mycoplasma hyopneumoniae være et mere eller mindre regelmæssigt output af smitte?

Svar ad 11:

I de fleste besætninger vil der være et varieret output af smitte afhængig af bl.a. årstid og vejrforhold, aldersgrupper, hvor længe infektionen har været til stede i besætningen samt tilstedeværelsen af andre infektioner.

Spørgsmål 12:

Vil en gris, der eksponeres for mycoplasmasmitte, altid etablere smitten, også når smitten er luftbåren?

Svar ad 12:

Nej, dette er ikke altid tilfældet.

Spørgsmål 13:

Hvilke faktorer har indflydelse på, om en infektion etablerer sig i en gris/besætning?

Svar ad 13:

En række forhold har indflydelse på, om en infektion etablerer sig i en besætning, herunder smittepresset fra omgivelserne, vejrforhold, belægningsgrad af stalden, ventilationssystem, sammenblanding og indkøb af dyr samt forhold der belaster dyrenes immunsystem.

Afgørelse:

Denne forelås ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

3.4 Ansvarssager vedrørende hunde og katte

0624-6.01

Skrivelse af 25. september 2001

Ved Forbrugerklagenævnet verserede en klagesag vedr. en Tibetansk Spaniel, tæve, der blev erhvervet af nuværende ejer som 3 måneder gammel, og som godt 7 måneder gammel fik konstateret patellaluxation i grad 1 af 4 i venstre knæ og grad 2 af 4 i højre knæ, jf. attest af 8. oktober 1999 fra dyrlæge D.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Den pågældende hund har i henhold til vedlagte attest for knæledsstatus fået konstateret patellaluxation i middelsvær grad, venstre knæled grad 1, højre knæled grad 2. Kan Rådet på baggrund af de foreliggende oplysninger om den pågældende hund fastslå, om denne lidelse er medfødt eller skyldes en efterfølgende skade?

Svar ad 1:

Nej. Rådet kan ikke besvare spørgsmålet med sikkerhed, da der ikke i de fremsendte sagsakter foreligger dokumentation for tilstanden i form af f. eks. røntgen-optagelser af bagbenenes knogler mhp. deformiteter og benakse og en mere detaljeret klinisk beskrivelse af tilstanden især mhp. trochlea patellae (knæskallens glidefure nederst på lårbenet) karakter.

Spørgsmål 2:

Kan det generelt oplyses, om den pågældende lidelse normalt vil være medfødt/arvelig eller skyldes andre forhold?

Svar ad 2:

Ja. Lidelsen skyldes oftest en medfødt tilbøjelighed i form af forskellige anatomiske deformiteter i bagbenenes knogler, der medfører, at tilstanden udvikler sig og bliver tydelig under hundens opvækst.

Spørgsmål 3:

Er det på baggrund af de foreliggende oplysninger muligt for Rådet at udtale sig om, hvorvidt sælgeren på salgstidspunktet vidste eller burde vide, at hunden havde denne lidelse, såfremt den var medfødt?

Svar ad 3:

Nej. Rådet finder ikke i de fremlagte sagsakter dokumentation for symptomer hos hunden, der kunne have gjort det muligt for sælger at opdage tilstanden før salget.

Spørgsmål 4:

Kan Rådet på baggrund af de foreliggende oplysninger oplyse, om den pågældende lidelse kan kureres ved operation, og om en sådan normalt vil kunne give hunden varige men eller gener?

Svar ad 4:

Den pågældende lidelse (medial patellaluxation) vil i de nævnte grader 1 og 3 normalt kunne kureres ved tidlig operation inden der opstår sekundære forandringer i de berørte knæled. Der vil herved oftest opnås fuld funktionsdygtighed uden varige mén eller gener.

Afgørelse:

På grundlag af Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse, fandt Nævnet ikke, at klageren havde løftet sin bevisbyrde. Klageren fik derfor ikke medhold i det rejste erstatningskrav.

0624-7.01

Skrivelse af 4. december 2001

Ved forbrugerklagenævnet verserede en klage vedrørende klagers køb af en griffon, født 10. september 1999. Der blev indgået aftale om køb den 28. februar 2000, og klageren afhentede hunden den 15. juni 2000. På dyreklinikken konstateredes det ved undersøgelse den 16. juni 2000, at hunden havde en frit forskydelig patella på venstre bagben. Den 24. januar 2001 var hunden til kontrol hos en ny dyrlæge, som konstaterede, at hunden sank sammen i bagparten og stod kohaset på bagbenene. Endvidere fandtes venstre patella permanent lateralt luxeret, mens højre patella var luxeret lateralt habituelt.

Rådet udtalte:

Rådet kan ikke på det foreliggende grundlag give en udtømmende besvarelse på de stillede spørgsmål.

De medsendte dyrlægeerklæringer, fra dyrlæge D – dateret 16. juni 2000, og anonym dateret den 24. januar 2001 peger entydigt på samme lidelse, nemlig patella luxation, men ikke på hvilken type; der findes flere typer med forskellig årsagsammenhæng og symptombillede. Det fremgår ej heller af attesterne, at man har søgt at udelukke kendte årsager til abnorm bagbenstilling, f.eks. hofteledsdysplasi.

Afgørelse:

Forbrugerstyrelsen meddelte, at sagen var uegnet til behandling ved Forbrugerklagenævnet, hvorfor sagen blev afvist. Forbrugerstyrelsen lagde ved sin afgørelse vægt på Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse, hvoraf fremgik, at Rådet ikke på det foreliggende grundlag kunne give en udtømmende besvarelse af de stillede spørgsmål. Forbrugerstyrelsen fandt herefter ikke, at der var tilstrækkelig dokumentation for den påståede sygdom og henviste sagen til domstolene.

0624-8.01

Skrivelse af 16. november 2001

Ved Forbrugerklagenævnet verserede en klagesag vedrørende klagers køb af en Toy Pudel født d. 25. juli 2000. Hunden blev solgt og leveret til klager d. 1. oktober 2000.

Hunden blev d. 6. oktober 2000 undersøgt af dyrlæge D-1 i forbindelse med et almindeligt sundhedseftersyn ved vaccination. Her blev det konstateret, at hvalpen havde et haleknæk samt

dobbelttidigt vandigt tåreflåd. Årsagen til de rindende øjne skyldtes efter dyrlægens mening, at begge øjne led af tilstanden entropion, indadrullede øjenlåg.

Dyrlæge D-1 undersøgte hunden igen d. 15. november 2000 og konstaterede, at der ikke var nogen ændring i øjenproblemet. Hunden blev henvist til dyrlæge D-2, der var specialist i øjensygdomme hos hunde, og denne bekræftede diagnosen entropion. Dyrlæge D-2 anbefalede, at man så tiden lidt an, da han vurderede, at hunden var for ung til at blive opereret for tilstanden. Han mente dog, at en operation ville blive nødvendig i foråret 2001.

Hunden blev endvidere undersøgt af dyrlæge D-1 d. 22. januar 2001 pga. generelt hævede mælkekirtler med sekret i alle kirtler. I den bageste mælkekirtel i venstre side var der en hård, øm hævelse og tydelig rødme. Hunden udviste endvidere redebygningsadfærd. Det blev oplyst, at hunden blødte fra vagina i december 2000. Dyrlæge D-1 stillede sandsynlighedsdiagnosen falsk graviditet.

Den 1. februar 2001 blev hunden igen undersøgt af dyrlæge D-1 pga. tydelig vaginal blødning. Den var i øvrigt upåvirket.

Den 17. februar 2001 kom hunden igen til dyrlæge D-1 pga. meget tydelig hævelse omkring de ydre kønsdele. Et vaginalskrab viste, at hunden var i proøstrus. Den var i øvrigt upåvirket. Ejeren oplyste telefonisk, at hunden begyndte endnu en vaginal blødning ca. 8 dage senere.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det fremgår af sagen, at hunden blev født den 25. juli 2000. Hunden blev solgt og leveret til klager den 1. oktober 2000. Rådet bedes oplyse, om det må anses for overvejende sandsynligt, at hunden på leveringstidspunktet led af de af dyrlægen fundne tilstande vedrørende rindende øjne samt tegn på falsk drægtighed?

Besvarelsen bedes venligst begrundet.

Svar ad 1:

Ang. tilstanden rindende øjne må det anses for overvejende sandsynligt, at denne var til stede på leveringstidspunktet d. 1. oktober 2000. Rådet lægger i besvarelsen til grund, 1) at sælger allerede på leveringsdagen forklarer, at tilstanden skyldes en nylig klipning og badning, 2) at køber konstaterer og påtaler problemet ved leveringen hos sælger, og 3) at dyrlæge D-1 stiller diagnosen entropion d. 5. oktober 2000.

Ang. tilstanden falsk graviditet finder Rådet ingen holdepunkter i de fremlagte sagsakter for tilstedeværelse af denne på leveringstidspunktet den 1. oktober 2000.

Spørgsmål 2:

Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende, må det da antages, at sælger vidste eller burde have vidst, at hunden på leveringstidspunktet havde de fundne forandringer?

Besvarelsen bedes venligst begrundet.

Svar ad 2:

Ang. tilstanden rindende øjne må det antages, at sælger var klar over dennes tilstedeværelse på leveringstidspunktet, jf. svar ad 1.

Ang. tilstanden falsk graviditet: Bortfalder.

Spørgsmål 3:

Kan det ud fra oplysningerne fra dyrlægen udledes, at der er tale om sygdomme, som er kroniske?

Svar ad 3:

Nej.

Spørgsmål 4:

Andre oplysninger af betydning for sagen?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Klager kunne ikke gøre krav mod indklagede. Nævnet lagde vægt på Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse, hvoraf det fremgår, at tilstanden falsk graviditet ikke kunne godtgøres at være tilstede på leveringstidspunktet.

3.5 Ansvarssager vedrørende blandede besætninger

0625-7.01

Skrivelse af 22. januar 2002

I et mindre husdyrhold bestående af 14 geder, 5 får og 1 jerseykalv blev nogle gedekid syge. Dyrlægen blev tilkaldt, og dyrene fik ormemiddel. Senere blev flere dyr syge, og dyrene døde eller blev aflivet med det samme symptombillede, kramper, stivhed i kroppen, let diarré, forhøjet temperatur 39,5-40°C og nedstemthed. Flere dyrlæger i dyrlægepraksisen tilså dyrene. En af dyrlægerne mente, at der var tale om tiamin-mangel og forsøgte at behandle kalven med B-vitamin uden effekt. Der blev indsendt kadaver-materiale samt blodprøve til Statens Veterinære Serumlaboratorium. Der påvist Salmonella Derby i tarminholdet, og intet andet der kunne forklare dødsfaldene. Ejeren sagsøgte dyrlægerne, idet hun hævdede, at hvis dyrlægerne på et tidligere tidspunkt havde stillet diagnosen tiamin-mangel, var dyrene ikke døde. Rådet blev stillet en række spørgsmål.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1.

Hvis en uddannet dyrlæge ved undersøgelse af henholdsvis geder og kalve iagttager symptomer bestående af stivhed i dyrenes krop, delvis diarré og mindre grad af feber, bør den pågældende dyrlæge da antage, at dyrene lider af tiamin/B-vitamin mangel?

Svar ad 1.

Nej ikke nødvendigvis. En række andre tilstande kan have lignende symptomer.

Spørgsmål 2.

Ud fra den fremlagte obduktionsrapport, bilag 1, anmodes Det Veterinære Sundhedsråd om at oplyse, hvorvidt det obducerede dyr kan være dødt på grund af tiamin/B-vitamin mangel?

Svar ad 2.

Der er intet i rapporten fra Statens Veterinære Serumlaboratorium, der tyder på tiamin mangel.

Spørgsmål 3.

Peger symptomerne (havde haft diarré, let forhøjet temperatur 39,5-40°C, nedstemthed, 2 kid var døde), som beskrevet af dyrlæge A entydigt på tiaminmangel?

Svar ad 3.

Nej.

Spørgsmål 4.

Er stivhed eller kramper umiddelbart før dødens indtræden patognomonisk (entydig typisk) for tiamin mangel?

Svar ad 4.

Nej. Disse symptomer er hyppigt forekommende ved tiamin mangel, men de kan også forekomme i andre sammenhænge.

Spørgsmål 5.

Kan man sige, at dyrlæge A ved at udtage materiale og indsende det til Serumlaboratoriet ikke har udvist tilstrækkelig samvittighedsfuldhed?

Svar ad 5.

Nej.

Spørgsmål 6.

Kan svaret fra Serumlaboratoriet forklare symptomerne som nævnt i spørgsmål 3?

Svar ad 6.

Infektion med Salmonella Derby kan give diarré, nedstemthed og forhøjet temperatur.

Spørgsmål 7.

Hvilke skridt bør iværksættes af en dyrlæge ved konstatering af de i spørgsmål 1, 3 og 4 anførte symptomer?

Svar ad 7.

Indsendelse af kadavermateriale og evt. blodprøve til Statens Veterinære Serumlaboratorium, undersøgelse af foder samt undersøgelse af dyrenes opholdszoner for mulige toksiske elementer.

Afgørelse:

Sagen blev forligt mellem parterne, mod at sagsøgte betalte 4.088,33 kr. inkl. sagsomkostninger til sagsøger.

4 Dyreværnssager

4.1 Dyreværnssager vedrørende heste

0631-19.01

Skrivelse af 4. oktober 2001 til politimesteren i Randers

Ejeren af 13 ponyer, blev af besætningsdyrlægen anmeldt for manglende fodring samt røgt og pleje af hestene. Dyrlægen havde tidligere henstillet, at dyrene blev taget ind fra marken og fodret op til normal foderstand. En hingsteplag døde og dyrlægen anmeldte forholdet. Ved kredsdyrlægens og politiets inspektion fandtes de fleste ponyer at være afmagrede eller under normal foderstand. De stod alle i et vådt gødningslag. Udenfor fandtes en hingsteplag i afkræftet og afmagret tilstand, denne blev skudt.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan en hest trives under de bygningsmæssige - og hygiejniske forhold, som er beskrevet i vedlagte sag?

Svar ad 1:

De hygiejniske forhold i stalden samt den foretagne røgt og pleje af hestene er helt utilstrækkelig og uforsvarlig.

Spørgsmål 2:

Kan hestens tilstand skyldes andre forhold end mangelfuld fodring.

Svar ad 2:

Dette kan ikke udelukkes, men foderstanden af hestene i besætningen som helhed, samt oplysningerne i obduktionserklæringen bekræfter, at hestene har været mangelfuldt fodret.

Spørgsmål 3:

Igennem hvor lang tid må en eventuel mangelfuld fodring antages at have stået på.

Svar ad 3:

En mangelfuld fodring, der resulterer i at dyret betegnes som værende kakektisk, tyder på at dyrene ikke har været sufficient fodret i en længere periode (adskillige uger).

Spørgsmål 4:

Det nævnes i obduktionserklæringen af 27. december 2000, at dødsårsagen er purulent lungebetændelse. Der ønskes en beskrivelse af, hvad dette betyder og om en sådan lungebetændelse vil være kendelig inden den forårsager døden?

Svar ad 4:

En purulent lungebetændelse er en lungebetændelse med pusansamling, der er ofte tale om en kronisk tilstand. Dyret er kortåndet, har nedsat eller ophørt ædelyst og har i perioder feber. Hvorvidt tilstanden er dødelig afhænger af evt. behandling samt udbredelse i lungerne, sidstnævnte fremgår ikke af obduktionserklæringen.

Spørgsmål 5:

Kan man på baggrund af de to obduktionserklæringer konkludere, om de to heste har været uden tilstrækkelig foder i en kortere eller længere periode?

Svar ad 5:

Se ad. 2

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 6:

Rådet vil betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. . dyreværnslovens §§ 1 og 2 og § 3, stk. 1, 1. og 2. punktum, og stk. 2.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 3.000 kr., jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1, jf. § 28, stk. 1, og stk. 2, nr. 1. Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

0631-20.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren i Haderslev

Sag 1)

Politimesteren i Haderslev anmodede den 20. marts 2001 Rådet om en udtalelse i en dyreværns sag, herunder særligt en udtalelse om, hvor længe dyrene måtte antages at have været udsat for uforsvarlig behandling og en udtalelse til obduktionserklæringen. Hesteejeren, som var blevet skilt og var alene med 4 børn i alderen 6-21 år blev anmeldt af sin dyrlæge for ikke at have fodret og passet sine 7 dyr på en forsvarlig måde. En hingst døde efter al sandsynlighed af mangel på foder og vand, og de øvrige 6 heste var i en meget ringe foderstand, alle manglede beskæring, en enkelt havde tegn på rektalprolaps, og en anden havde et sår, og forklaringen på det rigelige maveindhold hos hingsten ved obduktionen tydede på, at man havde givet den noget foder for at prøve at holde den i live, men mangel på væske og foder gennem længere tid havde man ikke med dette sidste måltid kunnet kompensere for.

Sag 2)

Politimesteren i Haderslev anmodede igen den 9. juli 2001 Rådet om en udtalelse i en dyreværns sag mod samme person, som omtalt i sag nr. 1, idet en hoppe blev fundet død i ejerens stald og fotooptagelserne såvel som obduktionserklæringen tydede på, at hoppen var død som følge af mangel på foder og vand. Derudover blev der fra samme ejer flyttet en

stærkt afmagret hoppe til en anden lokalitet for at sørge for at den fik bedre adgang til foder og vand.

Rådet udtalte:

Sag 1)

Det fremgår af politirapporterne med vedlagte fotooptagelser og i erklæring fra Veterinærchefen, at der gennem en længere periode, har hersket dyreværns-mæssigt stærkt kritisable forhold i sigtedes hestehold. Alle 7 heste har ikke været passet i overensstemmelse med deres fysiologiske, sundhedsmæssige og adfærdsmæssige behov, idet det særligt bemærkes, at de ikke har fået tilstrækkelig foder og vand. De har endvidere ikke fået beskåret deres hove, og sigtede har heller ikke før meget sent i forløbet tilkaldt dyrlæge med henblik på at udføre den nødvendige behandling. Sigtede burde for længst have taget skridt til at afhjælpe hestens tilstand, hvilket kunne have været gjort ved at sørge for tilstrækkelige mængder foder og vand, ved at få deres hove beskåret og ved at tilkalde dyrlæge med henblik på behandling af fremfald af endetarm (rektalprolaps) og sår.

At hingsten havde valset foder i mavesækken ved obduktion, skyldes sandsynligvis, at den umiddelbart før dødens indtræden har fået tildelt noget foder. Imidlertid fremgår det klart af obduktionserklæringen, at dyret var stærkt afmagret, med hungerødem under huden, intet synligt fedt under bughinden og nyrekapslerne ligesom tynd- og tyktarmsindholdet var sparsomt.

Sag 2)

Det fremgår af politirapporterne med vedlagte fotooptagelser af den døde og den afmagrede hoppe, af rapporten fra Fødevareregionen vedrørende den afmagrede hoppe samt af obduktionserklæringen, hvori det fremgår, at der var meget sparsom mængde fedt under huden og ingen fedt under nyrekapslen, at der gennem en længere periode har hersket dyreværns-mæssigt stærkt kritisable forhold i sigtedes hestehold. De to heste har ikke været passet i overensstemmelse med deres fysiologiske, sundhedsmæssige og adfærdsmæssige behov, idet det særligt bemærkes, at de ikke har fået tilstrækkelig foder og vand, hvilket ultimativt har medført, at den ene hoppe er død af mangel på ernæring. Sigtede burde for længst have taget skridt til at afhjælpe hestens tilstand, hvilket kunne have været gjort ved at sørge for tilstrækkelige mængder foder og vand, og ved at få deres hove beskåret.

Samlet for sag 1) og sag 2)

Ejeren har således ikke imødekommet dyreværnslovens krav om omsorgsfuld behandling og tilsyn, og han har ved sine forsømmelser påført dyrene meget betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Det er endvidere en skærpende omstændighed, at der er tale om en gentagen overtrædelse, og at han ikke har efterkommet Fødevareregionens pålæg om at fodre sine dyr bedre.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling jf. dyreværnslovens, §§ 1,2 og § 3, stk. 3.

Rådet finder det stærkt skærpende, at ansvarshavende for hestene i gentagne tilfælde ikke har efterkommet Fødevareregionens pålæg om at fodre sine dyr bedre, således at 2 heste dør af

sult og tørst. Det bør således overvejes, om ansvarshavende er egnet til at eje, bruge eller passe heste eller andre større husdyr, jf. dyreværnslovens § 29, stk. 1.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 5.000 kr.

0631-21-01

Skrivelse af 25. september 2001 til Ribe

En Fødevareregion modtog en anmeldelse om, at der på en ejendom befandt sig omkring 30 heste heriblandt mange ponyer, som ikke havde den fornødne plads, var tynde og befængt med utøj, hvilket Fødevareregionen meddelte politiet. Først inspicerede politiet ejendommen og dernæst politiet og to dyrlæger fra Fødevareregionen. Fødevareregionen tilsendte derefter politiet et notat vedr. besigtigelse af hold af ponyer på den pågældende adresse. Af notatet fremgik det, at nogle af ponyerne gik i gamle kalvebokse med 2-5 dyr i hver. I stalden stod desuden 5 ponyer bundet op i ca. 75 cm brede båse adskilt af et interimistisk opstillet metalrækværk med skarpe kanter. Nogle af hestene/ponyerne var så magre, at ribbenene tydeligt kunne ses og rygsøjlen kunne tydeligt mærkes. Ponyerne var vommede, og mange af dem havde langt uplejet hårlag, og en del havde hårløse partier på for- og bagparten. Der var intet vand. Notatet konkluderede, at forholdet måtte karakteriseres som uforsvarlig behandling af dyr, og formentlig var en overtrædelse af dyreværnslovens § 1, 2 og 3 stk. 1, 1. og 2. pkt. Sluttelig blev politiet tilrådet at give ejeren en række pålæg om hestens pasning og efterfølgende sikre, at pålæggene blev efterlevet.

Rådet udtalte:

Oplysningerne i politirapporten af 4. maj 2001 og af Fødevareregionens notat af 30. april 2001 peger på kritisable forhold i besætningen af ponyer/store heste. Nogle af ponyerne gik i gamle kalvebokse med 2-5 dyr i hver. I stalden stod desuden 5 ponyer bundet op i ca. 75 cm brede båse adskilt af et interimistisk opstillet metalrækværk med skarpe kanter. Nogle af hestene/ponyerne var så magre, at ribbenene tydeligt kunne ses og rygsøjlen kunne tydeligt mærkes. Ponyerne var vommede, og mange af dem havde langt uplejet hårlag, og en del havde hårløse partier på for- og bagparten. En del af ponyerne havde sår, der muligvis kan tilskrives de skarpe kanter på båseadskillelserne. Der var intet vand til rådighed for dyrene. Dyrene burde for længst have været tilset af en dyrlæge for at få afklaret årsagen til den afmagrede tilstand og vommede udseende.

Lægges ovennævnte til grund, er dyrene ikke blevet opstaldet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Forholdet må karakteriseres som uforsvarlig behandling af dyr med overtrædelse af dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 3 stk. 1, 1. og 2. punktum.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 1.500 kr.

0631-23.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren i Randers

I tilknytning til en anmeldelse om 5 løse heste aflagde politiet besøg på en mindre ejendom, hvor hestene var hjemmehørende. Gennem åbne vinduer til en stald sås en hingst i en 3 x 4 m boks med dybstrøelse, som ikke havde været udmuget igennem længere tid. Med målebånd blev der målt en frihøjde på 1,55 m. Under loftet var der en 20 cm bred tværgående jernbjælke. Hingstens skulder- og bagparti stødte mod loftet og hingsten måtte konstant gå med sænket hoved.

Hingstens adfærd blev beskrevet som ophidset og forvirret, og den havde et frisk blodigt sår i panden.

Rådet udtalte:

I politirapporten beskrives følgende: På en mindre ejendom fandtes en hingst opstaldet i en 3 x 4 m boks med dybstrøelse, som ved ikke at være udmuget igennem længere tid havde antaget en sådan tykkelse, at der kun var en frihøjde for hingsten på 1,55 m. Under loftet var der tillige en 20 cm bred tværgående jernbjælke. Hingstens skulder- og bagparti stødte mod loftet og hingsten måtte konstant gå med sænket hoved. Hingsten var ophidset og forvirret og havde et frisk blodigt sår i panden.

Under de beskrevne forhold, har hingsten ikke været huset omsorgsfuldt under hensyntagen til dens adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Under opstaldningen i boksen har den været udsat for lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3 stk. 1.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 1.000 kr. for overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 1 og stk. 2, jfr. § 1, § 2, og § 3, stk. 1.

0631-24.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren i Ringkøbing

To heste, der var meget magre, gik under nogle kummerlige forhold. I hestenes opholdsrum var der ingen form for strøelse på gulvet, som var dækket af et lag gødning. I rummet stod der 2 tomme plastikbaljer, der var hverken foder eller vand. På de udendørs arealer, som hestene havde adgang til, fandtes glasskår, ståltråd, afbrændte bildele o.l.. Ejeren erkendte forholdet. Han erkendte at hestene så noget afpillede ud, men hævdede at de fik både vand og korn ligesom de jævnlige fik en balle halm. Han oplyste endvidere, at de var ormebehandlet 2 måneder tidligere, dette kunne den til hestebestanden tilknyttede dyrlæge ikke bekræfte.

Rådet udtalte:

Det fremgår tydeligt af politirapporten med vedlagte fotooptagelser samt i Fødevarerregionens erklæring af 13. juni 2001, at der vedrørende 2 heste af fjordhestelignende race, 1 hoppe og et stort føl, har hersket dyreværnsomt kritisable forhold. Således fandtes hestene at opholde sig i et rum ca. 2 x 4 m stort, uden strøelse, hvor gulvet var dækket af et lag gødning, uden

mulighed for at søge hvile på et tørt strøet leje. I rummet fandtes 2 tilsmudsede tomme plastikbaljer, og der var hverken adgang til foder eller vand. Der var kun sparsom adgang for dagslys. Begge heste fandtes at være magre. Haven (hestenes udendørs opholdssted) bar præg af, at der havde været tøjret heste forskellige steder. I den ene ende af haven, hvor hestene havde adgang, fandtes blandt andet afbrændte bildele, metalgenstande, glasskår og ståltråd. Det fremgår endvidere, at fødevarerregionens dyrlæge vurderede, at hestenes opholdssteder var helt uegnede til formålet, samt at pasningen og plejen af hestene var utilstrækkelig.

Rådet blev anmodet om at udtale sig om

1. stald og indhegnings egnethed til heste, herunder om dyrene er huset forsvarligt,
2. hestenes fodertilstand og ernæringstilstand,
3. om dyrene er beskyttet bedst mulig mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe og
4. om ejeren burde have sørget for tilkald af dyrlæge.

Svar ad 1:

Rådet finder ud fra de forelagte sagsakter, at hestene ikke er passet omsorgsfuldt, idet de var huset uden mulighed for at søge hvile på tørt strøet leje. Desuden fandtes blandt andet afbrændte bildele, metalgenstande, glasskår og ståltråd i haven.

Svar ad 2:

Rådet finder ud fra de forelagte sagsakter, at hestene ikke er vandet og fodret under hensyntagen til deres fysiologisk og sundhedsmæssige behov, idet de var magre, og der ikke var adgang til vand og foder.

Svar ad 3:

Rådet finder ud fra de forelagte sagsakter, at hestene ikke er beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe, idet der fandtes blandt andet afbrændte bildele, metalgenstande, glasskår og ståltråd i haven, som hestene havde adgang til.

Svar ad 4:

Rådet finder ud fra de forelagte sagsakter, at hestenes situation for længst burde have været afhjulpet, hvilket bedst ville være gjort ved at tilkalde dyrlæge, således at forholdene omkring deres afmagrede tilstand kunne afklares og behandling evt. iværksættes.

Lægges ovennævnte til grund, har hestene været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, 1. punktum.

Afgørelse:

Ejeren blev kendt skyldig i overtrædelse af dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, 1. punkt. jf. § 28, stk. 2 pkt. 1, ved ikke at have behandlet to heste omsorgsfuldt. Derudover blev ejeren kendt skyldig i promillekørsel og for at have ført personbil trods et frakendt kørekort.

Straffen var betinget fængsel i 70 dage, som blev udsat og bortfaldt efter en prøvetid på 2 år på vilkår af, at tiltalte ikke begik strafbart forhold i prøvetiden,

at tiltalte under kriminalforsorgens tilsyn og efter kriminalforsorgens nærmere bestemmelser udførte samfundstjeneste i 60 timer indenfor 6 måneder, og at tiltalte under tilsyn af kriminalforsorgen underkastede sig struktureret, kontrolleret alkoholistbehandling af mindst et års varighed, og at tiltalte betalte en tillægsgbøde på 15.000 kr. Forvandlingstraffen for bøden var fængsel i 10 dage.

0631-25.01

Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Løgstør

En 9 år gammel hoppe, som aborterede den 12. april 2001, udviklede efterfølgende en intermitterende vaginalprolaps. Da den praktiserende dyrlæge kom til stede, var prolapsen forsvundet, og ejeren blev Rådet til at få hesten slagtet, hvis prolapsen kom igen. Den 6. maj 2001 blev hoppen transporteret til slagting. Under transporten var den placeret forrest i vognen adskilt fra andre dyr (kalve). Ved ankomsten til slagteriet blev den ikke umiddelbart tilset af en dyrlæge. Det senere gennemførte levende syn afslørede imidlertid, at hoppen havde både en vaginal og rektal prolaps af betydelig størrelse og at almentilstanden var påvirket, idet hesten havde kolikagtige symptomer. En efterfølgende sektion af kønsorganerne viste, at den krængede del af vagina var fortykket (4-5 cm mod normalt maksimalt ca. 1 cm). Også den krængede del af rektum var hævet og ødematøs.

Rådet udtalte:

Det fremgår af Politirapporterne og skrivelse fra Fødevareregionen med fotodokumentation, at den 9 år gamle hoppe havde skede- og endetarmskrængning af et betydeligt omfang ved ankomsten til slagteriet. Begge tilstande har påført hoppen betydelig grad af smerte og lidelse. Ejeren burde for længst have taget skridt til at få hoppen behandlet, hvilket efter det foreliggende bedst kunne være sket ved at nødslette hoppen eller lade den behandle af en dyrlæge inden transporten.

Det fremgår endvidere af politirapporten, at vognmanden har transporteret en hoppe med en skedekrængning, hvilket har påført hoppen smerte og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund vil Rådet, for så vidt angår ejeren, anse forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, og for så vidt angår vognmanden (chauffør) uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt overtrædelse af bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993, § 13 om beskyttelse af dyr under transport og bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 § 2 om transport af dyr.

Afgørelse:

Politimesteren opgav at rejse tiltale mod såvel vognmanden som hesteejeren, idet bevisbyrden ikke blev antaget at kunne løftes.

0631-27.01

Skrivelse af 18. april 2002 til politimesteren i Frederikssund

En hest på ca. 6 år, der ikke havde været redet mere end sammenlagt i 6 mdr. blev sat i træning hos en berider på en rideklub. Hesten blev trænet 5 gange om ugen. Ejeren skulle overvære træningen én gang om ugen. Ejeren overværede træningen et par gange og konstaterede, at der var tale om en hård træning med brug af pisk. Ejeren og vidner, der overværede træningen, fandt, at hesten blev mishandlet (skamredet) og straffet kontraindiceret. På en af træningsdagene blev der optaget en video. Udsnit af videooptagelsen blev vist i en TV-udsendelse hvorefter en dyreorganisation anmeldte forholdet til politiet. Videoudsnittet viste hårdhændet behandling af en hest. Hele videooptagelsen af ca. 20 min. varighed viste vedvarende hårdhændet ridning med episoder med kontraindiceret afstraffelse. Det fremgik af vidneudsagn, at lignende og endnu stærkere episoder havde fundet sted med den samme og andre heste; herunder længerevarende afstraffelse ved piskning i sådan et omfang, at det havde medført hævelser og sår.

Rådet udtalte:

Ifølge oplysningerne drejer sagen sig om en 6-årig ridehest, der tidligere sammenlagt kun har været redet (tilredet) i 6 måneder. Hesten, der er privatejet, er blevet overdraget en berider/træner med det formål at uddanne den videre.

Rådet har behandlet sagen på grundlag af det fremsendte materiale, der består af videooptagelser og politirapporten med vidneudsagn.

Det fremgår tydeligt af politirapporten med vidneudsagn og optagelserne på 2 stk. videobånd, at hesten ved flere lejligheder under og i forbindelse med træning har været genstand for stærkt kritisabel behandling af berideren/træneren.

Videooptagelserne viser en række sekvenser af i alt 20 minutters varighed fra en og samme træningsrunde. Bortset fra en enkelt få minutter lang skridtfase for halvlange tøjler midt i sekvensen, rides hesten stærkt samlet, ofte gående under biddet, i trav og galop. Den stærke samling, som virker overdreven for en utrænnet hest, medfører hyppige afværgereaktioner fra hesten, f.eks. at den kæmper imod samlingen ved at strække hoved og hals fremad og opad. Hver afværgereaktion medfører, at berideren/træneren "saver" hesten i munden (dvs. trækker kraftigt og skiftevis i højre og venstre tøjle), at han driver hesten kraftigt fremad ved hjælp af schenkler, samt at han især i den senere del af videooptagelsen slår hesten kraftigt med en ca. 1½ m lang dressurpisk. Berideren/træneren bærer sporer, men det er ikke til at se i hvilken grad han lader dem indvirke på hesten.

Af en eller anden grund, som ikke fremgår af optagelsen, viser hesten især modvilje mod at gå igennem ridebanens venstre hjørne nærmest fotografen. Det virker som om, at hesten forbinder stedet med noget ubehageligt. Berideren mener fejlagtigt, at hestens reaktion skyldes angst for videokameraet. At dette ikke er korrekt, ses af det forhold, at når hesten går på højre volte og altså nærmer sig fotografen fra venstre, reagerer den først, når den når frem til stedet efter at have passeret fotografen.

Under den korte skridtfase rider berideren/træneren hesten på højre volte forbi fotografen og rundt igennem det venstre hjørne. Hesten viger ganske let ind mod midten, formodentlig for at undgå hjørnet, men viser i øvrigt ingen reaktion. Alligevel afstraffer berideren hesten med et kraftigt slag med piskan.

Hen imod slutningen af optagelsen er hesten stærkt svedig, hvilket enten kan skyldes, at den relativt utrænede hest presses til at udføre et intenst fysisk arbejde, at den presses hårdt rent psykisk, eller begge dele.

At en professionel berider/træner, hvis opgave det er mod betaling at uddanne unge heste, forlanger en så fysisk og psykisk anstrengende præstation af en relativt utrænede hest over så lang en periode, findes groft uansvarligt. Beriderens/trænerens overdrevne krav til hesten medfører en helt normal afværgereaktion fra hestens side. Hesten forsøger gentagne gange at unddrage sig behandlingen, hvilket hver gang straffes uforholdsmæssigt hårdt, dels med tøjler, dels med schenkler og dels med pisk. Straffen er ikke alene alt for hård. Den er yderligere absolut kontraindiceret, idet den ikke øger indlæringen hos hesten, men tværtimod modvirker indlæringen. Beriderens/trænerens fremgangsmåde er således ikke konstruktiv for den opgave, han har påtaget sig, men tværtimod stærkt destruktiv. Sandsynligheden for, at hans fremgangsmåde ved træningen af hesten vil gøre den uegnet til ridebrug, er overordentlig stor.

Lægges ovennævnte til grund, herunder vidneudsagn om beriderens/trænerens behandling af hesten, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 og § 17, stk. 1.

Det må bero på en juridisk vurdering, om det forhold, at den groft uforsvarlige behandling begås af en person uddannet som berider, er en skærpende omstændighed, der gør, at forholdet får karakter af mishandling.

Afgørelse:

Påtalen mod berideren blev i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2 opgivet, med den begrundelse at videre forfølgning ikke kunne forventes at føre til, at den sigtede findes skyldig til straf, idet forholdet er strafferetligt forældet.

Ejeren af hesten klagede over afgørelsen til statsadvokaten, som tiltrådte politimesterens afgørelse med samme begrundelse. Dog fandt statsadvokaten det meget kritisabelt at forholdet blev forældet under politiets behandling af sagen.

4.2 Dyreværnssager vedrørende kvæg

0632-46.01

Skrivelse af 22. januar 2001 til politimesteren i Assens

Om aftenen kl. ca. 18.00 opdagede ejeren af en kvie, at den havde brækket venstre bagben. Ejeren af kvien ville ikke ringe til dyrlægen, så kvien kunne nødslagtes, idet det var for dyrt om aftenen. Næste dag tilkaldtes dyrlægen, som ankom kl. 09.15, og dyret blev godkendt til nødslagtning og måtte ikke transporteres levende til slagting. Den kontrollerende dyrlæge på slagteriet anmeldte forholdet.

Rådet udtalte:

Det fremgår tydeligt af politirapporten samt af dyrlægens anmeldelse af 4. januar 2001, at der vedrørende kvien mærket 19645-4088 har hersket dyreværnsmæssigt uacceptable forhold. Det fremgår af sagsakterne, at kvien - efter det blev erkendt, at den havde brækket benet - havde ligget 14-15 timer, før der blev taget skridt til at afhjælpe dens situation. Det fremgår, at der ved kødkontrollen fandtes et fuldstændigt brud i hasens glideled med voldsomme blødninger til det omgivende væv. Straks kviers tilstand var erkendt, burde dens situation have været afhjulpes enten ved at tilkalde en dyrlæge eller ved at aflive den. Kvien har således været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Ejeren blev ved retten straffet med en bøde på 1000 kr. jf. dyreværnslovens § 28, stk. 2, jf. § 1, og § 2. Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 6 dage. Under hensyn til at vidnet ikke selv havde set kvien, fandtes det ikke mod tiltaltes benægtelse med fornøden sikkerhed godtgjort, at kvien var udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og lempe.

Dommen blev anket til landsretten af anklagemyndigheden med påstand om at straffen blev skærpet og at forholdet således blev henført under dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt.

Landsretten tiltrådte at forholdet alene blev henført under dyreværnslovens § 28 stk. 2. Straffen blev forhøjet til 2.500 kr., eller fængsel i 6 dage. Til grund for afgørelsen lå at ejeren erhvervsmæssigt beskæftiger sig med dyr, og at der, morgenen efter dyret brækkede benet, blev tilkaldt en dyrlæge der vurderede dyrets tilstand som "ok".

0632-47.01

Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Frederikshavn

En ko, der var meget dårligt gående på begge bagben, blev den 7. december 2000 transporteret levende til slagting. Koen var ikke adskilt fra de andre dyr under transporten. Køerne på vognen var tilsølet i gødning og urin ved ankomsten til slagteriet. Klovene på begge bagben var lange og koen gik/stod på dragterne og ballerne. Koen var mager og havde

en temperatur på 38,5°C, var smertepåvirket, rystede og pustede. Den havde en stor byld på venstre lår med kraftig synlig asymmetri af de to lårmuskulaturer, samt inficeret trykning i højre lår. Sigtede leverandør kunne ikke erkende forholdet, idet koen, som følge af problemer med bagbenene, var blevet tilset den 7. maj 2000 af en dyrlæge. Koen var da blevet behandlet medicinsk og havde fået pålagt en sål på en klo og var efterfølgende sat i løsdrift. Koen havde trivedes udmærket og opnået rimelig huld. Han henviste endvidere til at dyrlægen løbende færdedes i stalden med henblik på blandt andet at undgå udsigts- og perspektivløs behandling. Han var af den opfattelse at bylden ikke havde været synlig da koen blev læsset. Vognmanden oplyste at koen selv var i stand til at gå op på vognen. Den havde været lidt mager, men det var blevet vurderet, at den ikke var syg i en sådan grad, at den ikke kunne transporteres. Han kunne derfor ikke erkende forholdet.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte ko og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af begge baglår fandtes kronisk muskelbetændelse med bylddannelse, særlig venstre baglår, hvor der fandtes en byld med en bredde på ca. 25 cm og med længde på ca. 48 cm indeholdende flere liter pus. Der fandtes reaktion i de tilhørende lymfeknuder. Tilstanden vurderedes til at have en varighed på mindst 3-4 uger. Den tilgrundliggende tilstand vurderedes at have været nedsat blodtilførsel med vævsdød af muskulaturen, som følge af trykninger i området efterfulgt af sekundær infektion. Ved undersøgelse af højre forknæ fandtes kronisk diffus bindevævsdannelse omkring leddet. Tilstanden vurderedes til at have en alder på flere uger og skyldes en øget belastning af området. Ved undersøgelse af klovene fandtes hovedklovene på bagbenene at være stærkt forvoksede og deformerede med rotation og drejning af klovene, furedannelse i hornvæggen, dobbeltsål og en buet dorsal hornvæg, således at klovspidserne var løftet. Støttefladen var således forskubbet bagud med belastning af ballehornet. Forbenenes hovedklove var moderat forvoksede med fortykkelse af ballehornet. Tilstanden vurderedes til at have haft en varighed af måneder. Koens situation burde for længst have været afhjulpet, enten ved at tilkalde dyrlæge samt kloveskærer eller ved at aflive den. De påviste læsioner i klovene har medført betydelig gangbevær, og læsionerne i lårmuskulaturen har været tydelig erkendelige og tyder på at koen har haft alvorlige problemer gennem længere tid, således som det også fremgår af anmeldelsen. Koen burde således ikke have været transporteret levende til slagting. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte samt politirapporten med vedlagte fotooptagelser og veterinærkontrollens anmeldelse af 7. december 2000 til grund, vil Rådet, med henblik på koens ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Lægges ovennævnte til grund samt politirapporten med vedlagte fotooptagelser og veterinærkontrollens anmeldelse af 7. december 2000 til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af koen til slagteriet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. §

32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt, såfremt, transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 3 og 4, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, §§ 9, sidste punktum og 13, stk.1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

Afgørelse:

Ejeren af besætningen blev idømt en bøde på 3.000 kr. Forvandlingsstraffen er fængsel i 6 dage. Til grund for afgørelsen lå bl.a. udtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd.

Påtalen mod vognmanden og chaufføren, der transporterede koen til slagteriet blev opgivet.

0632-48.01

Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren i Tønder

I forbindelse med en politianmeldelse vedrørende en død meget mager ko, foretog politiet og veterinærchefen en besigtigelse af ejerens, en handelsmands, besætning. Ved den lejlighed konstateres, at der yderligere gik 9 kreaturer, der alle var magre, enkelte var afmagrede. Græsfennen, hvor der ikke fandtes læmuligheder i november måned, var stærkt nedbidt, og der var intet supplerende foder, men tilstrækkelig med drikkevand.

Ved obduktion af den døde ko fandtes denne afmagret og dehydreret med sparsomt tarmindehold. Ifølge ejeren havde koen været syg af yverbetændelse og betændelse i kloven, hvor den var tilset og behandlet af en dyrlæge, og han havde selv fået udleveret injektionsmedicin til efterbehandling af koen, denne efterbehandling var imidlertid blevet opgivet, idet han ikke kunne fange dyret.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvorvidt den beskrevne adfærd, fremgangsmåde eller undladelse har indebåret en uforsvarlig behandling af dyr eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, 2 og 3 jf. § 28, stk. 1 og 2 og § 29, stk. 1 og herunder om køerne kan siges at være påført smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe jf. § 1.

Svar ad 1:

Dyr, der går ude døgnet rundt i vinterhalvåret, skal have adgang til læskur eller bygning, hvor de alle samtidig kan søge hvile på tørt leje, og de skal endvidere have tilført supplerende foder. Manglende tilsyn og tilførsel af supplerende foder har bevirket, at dyrene er afmagret, samt er med stor sandsynlighed årsagen til, at en ko døde. Dyrene har således været udsat for betydelig smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at der foreligger en groft uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1, sidste punktum og stk. 3.

Spørgsmål 2:

Hvorvidt den beskrevne adfærd eller fremgangsmåde ved behandling af koen er anerkendt eller forsvarlig.

Svar ad 2:

Ved manglende efterbehandling af en syg ko foreligger der uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 og 2.

En forudsætning for at en besætningsejer kan efterbehandle et kreatur ældre end 1 år er, at han eller hans repræsentant har indgået en aftale om sundhedsrådgivning med en dyrlæge, jf. dyrlægelovens § 7a, stk. 4. Dyrlægen må ikke udlevere medicin uden at besætningsejeren har indgået en sundhedsaftale jf. dyrlægelovens § 7a, stk. 4 og § 7.

Spørgsmål 3:

Om sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 3:

Såfremt det kan eftervises, at den er død af sult, foreligger der groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Afgørelse:

Denne forelå ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

0632-49.01

Skrivelse af 22. januar 2001 til politimesteren i Tønder

En ko med voldsom læsion af venstre sides øjenregion med friske blødninger blev den 5. februar 2001 transporteret til slagting. Dyrlægen på stedet fandt en stor svulst i venstre øjenregion og kunne ikke identificere øjet. Der var en betændelsestilstand med abnorm lugt fra området. Den 10. januar var koen blevet tilset af en dyrlæge, som ikke fandt tilstanden behandlingskrævende, men havde udtalt, at det ikke så godt ud. Dyrlægen oplyste, at det havde lugtet fra læsionen, men læsionen havde ikke været så udtalt på daværende tidspunkt, hvor øjet havde været identificerbart. Koen virkede ikke generet af hævelsen. Sigtede leverandør oplyste, at koen i marts 2000, havde fået en vorte som kløede. I maj måned kom koen på græs, og med tiden udviklede vorten sig og der kom sår. I december måned kom koen på stald, og ved venstre øje havde den nu et stort tilgroet sår. Han havde da forsøgt at få koen slagtet, men slagteriet kunne ikke modtage dyret på grund af BSE-problematikken. Det var ikke leverandørens opfattelse, at dyret havde haft smerter. Han oplyste endvidere, at ved læsningen af koen var såret sprunget op, da grimen blev taget af og tilstanden måtte være blevet forværret under transporten, da den gik løs rundt sammen med de andre køer i transporten.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte ko og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af venstre øjenregion fandtes et område ca. 20 x 12 cm i størrelse med en

udbredt granulerende vævsnydannelse med sår på overfladen og stedvis af fliget/pendulerende karakter. Den største af de pendulerende vævsnydannelse havde en størrelse på ca. 2,5 x 6,0 cm i tværsnit. Øjet var fuldstændig dækket af nydannelserne og kunne ikke umiddelbart iagttages. Øjet fandtes dybtliggende i øjenhulen med en kronisk øjenbetændelse. Vævsnydannelsen fandtes ved histologisk undersøgelse at være en invasiv voksende kræftcelletumor. De observerede læsioner har været under udvikling gennem flere uger. Koens situation burde for længst have været afhjulpet, idet den burde have været slagtet betydeligt tidligere. Herved havde man undgået, at tilstanden havde udviklet sig så fremskredent som tilfældet var. Koen burde have været adskilt fra de andre køer under transporten, således at yderligere skade kunne have været undgået. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under transporten har den været udsat for betydelig grad af lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på koens ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 og § 2.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af koen til slagteriet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt, såfremt, transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Begge sigtede vedtog udenretsligt en bøde på hhv. 2.000 kr. og 1.000 kr.

0632-50.01

Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren i Middelfart

På en anmeldelse fra en dyrlæge, der ikke var besætningens sædvanlige dyrlæge, oplystes det, at der foregik vanrøgt på en ejendom, der ejedes af 2 brødre. Ved dyrlægens og politiets besøg i besætningen konstateredes det, at 6 store tyrekalve var forsynet med for snævre grimer, der havde forårsaget trykning på næseryggen, ligesom dyrene havde en huldværdi under middel grænsende til afmagring. Kalvene stod i 50-70 cm. møg, der hindrede deres bevægelsesfrihed. Brødrene erkendte forholdet og rettede det hurtigt.

Rådet udtalte:

Grimer skal kontrolleres og justeres med jævne mellemrum, idet der let opstår læsioner, som her beskrevet hos 6 store tyrekalve samt vist på de medfølgende fotos, specielt hos dyr i kraftig vækst. Læsionernes omfang og karakter tyder på, at grimerne ikke har været justeret i længere tid, desuden havde dyrene en huldværdi under middel grænsede til afmagret. Kalvene stod endvidere i 50-70 cm. møg, der hindrede deres bevægelsesfrihed.

Ved at undlade at foretage regelmæssige eftersyn samt sørge for fodring og hygiejne til tyrekalvene efter deres behov har dyrene været påført smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund vil Rådet betragte forholdet som uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 1 og 2.

Rådet udtaler sig ikke om sanktioner, men skal henvise til Det Veterinære Sundhedsråds årsberetninger.

Afgørelse:

Ejeren vedtog udenretsligt en bøde på 2.500 kr. for overtrædelse af dyreværnslovens § 1, § 2 samt § 3 stk. 1.

0632-51.01

Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren i Tønder

En ko, der blev transporteret levende til slagting, havde i højre øjenregion en benhård væskende hævelse, der var 20 cm på det bredeste sted og 15 cm på det smalleste sted. Hævelsen prominerede ca. 10 cm ud fra kraniet. Øjenæblet var ikke erkendbart som følge af hævelsen. Koen var ikke adskilt fra de andre køer under transporten. Leverandøren oplyste, at hævelsen var blevet meget værre under transporten sandsynligvis som følge af, at dyrene havde stået meget tæt under transporten, som han selv havde foretaget, og køerne havde sandsynligvis stået og gnubbet sig op ad hinanden. Koen havde fået problemer med øjet i foråret, hvor leverandøren formodede, at det var tårekanalen, der var problemer med. Koen var på daværende tidspunkt blevet tilset af en dyrlæge. Senere var der gået infektion i området, og han havde vasket området med sæbevand, hvilket han var fortsat med, indtil koen blev slagtet i oktober måned. Sigtede leverandør ønskede sagen behandlet udenretsligt.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte ko og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af højre øjenregion fandtes en ondartet, invasivt voksende og ulcererende tumor i højre øjenregion med sekundær kronisk øjenbetændelse. Tilstanden vurderedes til at have været under udvikling gennem flere uger.

Spørgsmål 1:

Hvorvidt den beskrevne adfærd, fremgangsmåde eller undladelse har indebåret en uforsvarlig behandling af dyr eller grovere uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 1 og 2 jf. § 28, stk. 1 og 2 og § 29, stk. 1 og herunder om koen kan siges at være påført smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe jf. § 1.

Svar ad 1:

Under sygdomsforløbet i besætningen har koen været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og væsentlig ulempe. Ved at unklade at adskille koen fra de andre dyr under transporten, har den været udsat for smerte, lidelse og væsentlig ulempe. Rådet vil, ud fra det foreliggende, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 11, stk. 4, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr.

Spørgsmål 2:

Hvorvidt den beskrevne adfærd eller fremgangsmåde ved behandling af koen er anerkendt eller forsvarlig.

Svar ad 2:

Da behandlingen viste sig kun at have ingen/ringe effekt, burde koens situation have være afhjulpet enten ved, at den blev tilset og behandlet af en dyrlæge eller ved, at den blev aflivet.

Spørgsmål 3:

Om sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 3:

Rådet har ingen yderligere bemærkninger til sagen.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Sigtede vedtog en udenretslig bøde på 3.000 kr.

0632-52.01

Skrivelse af 21. december 2001 til politimesteren i Tønder

En tidligere ansat i en kvægbesætning anmeldte ejeren for mulig overtrædelse af lov om lægemidler til veterinært brug og dyreværnsloven. Ved besøg i besætningen af veterinærchefen og politiet konstateredes det, at der på medicin-registreringslisten kun var registreret 3 dages behandling af henholdsvis 3 og 6 køer med yverbetændelse ved besætningsdyrlægens besøg. Resten af den ordinerede medicin, der bl.a. udgjorde 500 ml Penovet, 100 ml Spiravet og 400 ml Engemycin, var der ikke gjort rede for. Lignende forhold gjorde sig gældende i andre medicin-registreringslister. Ejeren oplyste, at hverken han eller hans dyrlæge var klar over, at der skulle føres journalister over behandling af kalve og ungdyr. Det konstateredes ligeledes, at der i besætningen var foretaget en del patteamputationer, ved besøget påvist 4 køer. Ejeren hævdede, at han ikke havde foretaget amputationerne, og han kunne ikke oplyse, hvem der havde gjort det.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten, veterinærchefens rapport og bilag 1-4, at der ikke er ført den ifølge sundhedsrådgivningsaftalen krævede journal. Både ved efterbehandling af voksne dyr, hvor den indledende behandling er foretaget af dyrlægen, samt behandling af kalve og ungdyr under 1 år, er det et krav, at besætningsejeren eller dennes repræsentant fører journal med angivelse af, hvilke dyr der er behandlet, dato for behandling, dosering, hvilket lægemiddel der er anvendt, årsag til behandling og hvem der har udført behandlingen.

Desuden er der i besætningen foretaget patteamputationer uden dyrlægens medvirken, hvilken er et indgreb, der udsætter dyret for en betydelig smertepåvirkning, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 14 stk. 1.

Det fremgår af sagsakterne, at dyrlægen er i tvivl, om der skal føres journalister ved behandling af kalve og ungdyr under 1 år, jf. § 7, bek. nr. 304 af 11. maj 1995 om sundhedsrådgivningsaftaler for kvæg- og svinebesætninger §§ 7 og 9 pkt. 6.

Rådet finder det ejendommeligt, at der ved dyrlægens besøg foregår behandling af en række køer med yverbetændelse, medens der tilsyneladende ikke forekommer yverbetændelser i besætningen i tidsforløbet imellem rådgivningsbesøgene.

Afgørelse:

Tiltalte skulle betale en bøde på 500 kr. for:

At overtræde veterinærdirektoratets bekendtgørelse nr. 303 af 11. maj 1995 om lægemidler til veterinært brug § 22, stk. 1 jf. § 6, stk. 1, jf. veterinærdirektoratets bekendtgørelse nr. 304 af 11. maj 1995 om sundhedsrådgivningsaftaler for kvæg- og svinebesætninger.

At i en periode have været ansvarlig for manglende korrekt journalføring over anvendelsen af lægemidler til kvægbesætningen, som foreskrevet i sundhedsrådgivningsaftalen.

0632-53.01

Skrivelse af 21. december 2001 til politimesteren i Kolding

En person anmeldte sin nabo til politiet, idet han oplyste, at der lå en ko i naboens forhave, der ikke havde kunnet rejse sig i mindst 2 mdr. Ved besøg af politiet konstateredes det, at der lå en ko i noget vådt halm dækket af et vådt tæppe, koen var ude af stand til at rejse sig og havde tilsyneladende ligget der i længere tid. Dagen efter blev koen tilset af politiet og en veterinærchefassistent, der skønnede, at koen var lidende og straks burde aflives. Det fremgik af obduktionserklæringen fra destruktionsanstalten, at koen havde en inficeret trykning med en absces indeholdende 4-5 liter pus. Tilstanden vurderedes som mindst 1½ mdr. gammel.

Det oplystes af ejeren, at koen var tilskadekommet i forbindelse med fødslen på en anden ejendom ult. april 2000 og flyttet herfra til sønnens forhave af Falck den 9. maj 2000, hvor den havde ligget indtil anmeldelsen ult. november 2000 ”som garanti for et erstatningskrav mod ejeren af ejendommen, hvor koen havde kælvet”. Ejers søn oplyste til politiet, at koen havde været under dyrlægekontrol hele tiden, ligesom den kortvarigt havde været oppe at stå. Herefter havde han haft dyret oppe og vendt næsten hver dag. Af dyrlæge A's erklæring fremgik det, at han i maj måned havde tilset koen med et par dages mellemrum, og herefter i august, hvor den blev behandlet for lungebetændelse. Han havde ved den lejlighed meddelt ejeren, at koen skulle aflives, hvis den ikke stod op i løbet af 3-4 dage. Dyrlæge B havde ligeledes tilset koen i perioden, ejeren oplyste ved den lejlighed, at tilstanden var få dage gammel. Dyrlægen havde sine tvivl vedrørende tilstandens alder, men behandlede koen, og meddelte ejeren, at koen skulle aflives, hvis den ikke kom op i løbet af 24-48 timer.

Det fremgik af politirapporten, at ejeren ikke mente, der var nogen grund til skyde hans ko, der var sund og rask, hvorfor han forlangte kr. 7000 i erstatning.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Indebærer det en uforsvarlig behandling eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jfr. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, jfr. §§ 28, stk. 1, og 29, stk. 1, såfremt en ca. 2½ år gammel ko, der er lam i bagparten og ude af stand til at rejse sig, henligger udenfor en ejendom på et græsareal med et tykt lag halm?

Svar ad 1:

En ko, der er ude af stand til at rejse sig på grund af fødselslammelse eller efter tilskadekomst, bør tilses af en dyrlæge og skal senest nødslægtes eller aflives efter 2-3 døgn, såfremt der ikke konstateres knoglebrud, hvor øjeblikkelig nødslagtning skal foretages. Hvorvidt tilstanden indebærer uforsvarlig behandling, groft uforsvarlig behandling eller groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, afhænger bl.a. af dyrets tilstand og varigheden af tilstanden.

Spørgsmål 2:

Hvis varigheden af tilstanden har betydning for vurderingen, hvor lang tid må der da hengå, før adfærden indebærer en uforsvarlig behandling etc. Som beskrevet i spørgsmål 1?

Svar ad 2:

I det aktuelle tilfælde finder Rådet, at der foreligger groft uforsvarlig behandling, idet ejeren har ladet koen ligge urimelig lang tid, og for længst burde have indset, at tilstanden var uhelbredelig.

Spørgsmål 3:

Har årstiden nogen betydning for vurderingen?

Svar ad 3:

Hvis en ko er lammet i vintermånederne, må den ikke ligge ude, men skal ligge inde på tørt og strøet leje.

Spørgsmål 4:

Har det nogen betydning for vurderingen, om dyret har været dyrlægetilset?

Svar ad 4:

Ja, dyrlægen er i stand til at vurdere, om tilstanden er behandlingskrævende, samt hvornår der foreligger en dyreværnsmæssig uforsvarlig tilstand, hvor koen skal nødslægtes eller aflives.

Rådet finder i den aktuelle situation, hvor dyrlægen tilser dyret i august måned, at han senest ved den lejlighed burde have foranlediget koen aflivet samt anmeldt forholdet til politiet, idet den ikke kunne helbredes, ligesom der forelå en groft uforsvarlig behandling af dyret jf. dyreværnslovens § 20, stk. 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte søn blev ved retten i Kolding idømt en bøde på 5.000 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage. Tiltalte fader blev idømt en bøde på 7.500 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage. Tiltalte fader, der havde en tidligere dom for overtrædelse af dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, blev endvidere frakendt retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med produktionsdyr i 3 år fra endelig dom. De 2 tiltalte betalte endvidere sagens omkostninger på 6.600 kr.

0632-54.01**Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Horsens**

En ældre landmand var flere gange blevet anmeldt til politiet p.g.a. vanrøgt af sine kreaturer, således havde de gået ude under vinterlige forhold uden at have haft mulighed for at søge læ på tørt og strøet leje, ligesom staldforhold og pasning af dyrene var dyreværnsmessigt uforsvarligt. Ved sidste anmeldelse bar stalden præg af forfald; således var der hul i muren i staldens sydlige ende, der manglede en del af ruderne i vinduerne, og inventaret var totalt nedslidt. Foderstanden hos halvdelen af ungdyrene var under middel, 3 af kvierne var decideret magre, og dyrene bar præg af alt for langsom tilvækst. Dyrene stod på et cementgulv med sparsomme mængder strøelse og i nogle af kalveboksene var gulvet vådt. Opbindingen bestod af rebgrimer, reb om halsen og enkelte med hornreb. To kalve under 6 mdr. stod bundet. Dyrene var bundet så tæt til forværket, at deres bevægelsesfrihed var stærkt hæmmet, en enkelt kvie var bundet med grime ca. 20 cm fra forværket. Der var ikke installeret vandingskopper i stalden og ved besøget fandtes ikke foder i krybberne. Det oplystes af ejeren, at dyrene fik tilbudt vand to gange dagligt.

Rådet udtalte:

Det fremgår af oplysningerne i politirapporten samt erklæring af 16. februar 2001 fra Fødevareregionen, at der i en længere periode har hersket dyreværnsmessigt kritisable forhold i kreaturholdet. Stalden bar præg af forfald, således var der hul i muren, der manglede en del af ruderne i vinduerne, og inventaret var totalt nedslidt. Foderstanden hos halvdelen af ungdyrene var under middel, tre af kvierne var decideret magre, og dyrene bar præg af alt for langsom tilvækst. Dyrene stod på et cementgulv med sparsomme mængder strøelse og i nogle af kalveboksene var gulvet vådt og fugtigt. Opbindingen bestod af rebgrimer, reb om halsen og enkelte med hornreb. To kalve under 6 mdr. stod bundet. Dyrene var bundet så tæt til forværket, at deres bevægelsesfrihed var stærkt hæmmet, en enkelt kvie var bundet med grime ca. 20 cm fra forværket. Der var ikke installeret vandingskopper i stalden og ved besøget fandtes ikke foder i krybberne. Pasningen af dyrene har således ikke efterkommet dyreværnslovens krav om forsvarlig og omsorgsfuld behandling af dyr, ligesom dyrene har været påført lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovenstående til grund, vil Rådet betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og 2.

Det fremgår af sagsakterne, at der er forekommet flere anmeldelser om uforsvarlige forhold i besætningen, uden at den ansvarshavende for kreaturholdet har magtet eller haft forståelse for at foretage væsentlige forbedringer i forholdet. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til

overvejelser om hvorvidt der, jf. dyreværnslovens § 29, skal ske tvangsmæssig besætningsreduktion til en besætningsstørrelse, som den ansvarshavende kan overkomme, og som kan opstaldes forsvarligt i staldsystemet evt. efter en passende renovering.

Afgørelse:

Denne forelås ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

0632-56.01

Skrivelse af 1. oktober 2001 til politimesteren i Næstved

En 8 måneder gammel tyrekalv blev nødslagt pga. tidligere tilskadekomst. Fire måneder før havde den fået klemt venstre forben mellem tremmer. Herved opstod der en skade på piben, der medførte, at de nederste 30 – 40 cm af benet faldt af tre uger senere. En obduktion viste, at den nederste del af benet fra midt på piben manglede. Besætningsejeren sæbevaskede selv benet. Kalven var ikke på noget tidspunkt i forløbet tilset af en dyrlæge. Dyrlægen, der var tilkaldt for at udfærdige nødslagteattesten, anmeldte besætningsejeren for overtrædelse af dyreværnsloven.

Rådet udtalte:

På politiets og dyrlægens foranledning har materiale fra den pågældende kalv i form af venstre forben fra albuen og ned været undersøgt på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelsen fandtes, at den nederste halvdel af piben samt de nedenfor denne liggende strukturer manglede. Den tilstedeværende del af piben fandtes dækket af hud samt et ca. 7,8 x 7,5 cm ovalt helende sår. Ved gennemsavning af benet fandtes pibeknoglerne sammenvoksede som følge af nydannet knoglevæv, ligesom de var omgivet af et op til 1,5 cm tykt lag af knogle- og bindevæv. Den nederste del af underarmens knogler var ligeledes omgivet af en diffus forekomst af nydannet knoglevæv på op til 2,0 cm's tykkelse. I albuebenets nederste del fandtes en knoglemarvsbetændelse med central hensmeltning af knoglevævet og gennembrud af betændelsesprocessen til hudoverfladen.

De påviste læsioner har medført alvorlig bevægelseshæmning, således som det også fremgår af dyrlægens anmeldelse. Under sygdomsforløbet i besætningen har kalven været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og varigt mén samt væsentlig ulempe.

Tyrekalvens situation burde efter det foreliggende straks efter skadens opståen have været afhjulpet, enten ved tilkald af dyrlægeassistance eller ved aflivning.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Besætningsejeren (tiltalte) blev ved retten i Næstved idømt en bøde på 3.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsattes til 6 dages fængsel. Tiltalte betalte sagens omkostninger.

0632-57.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren i Tønder

To brødre der var ejere af en malkekvægsbesætning, blev af kvægavlforeningen anmeldt til politiet, da inseminørerne igennem det sidste halve år havde klaget over brækkede haler i besætningen. Ved besøget af politiet og dyrlægen fra veterinærtjenesten i anledning af anmeldelsen konstateredes det, at 39 ud af 72 malkekøer havde beskadiget halen, heraf havde 33 haler status efter brud, 4 haler var betændte og 2 haler var kuperet. Der var i øvrigt intet at bemærke på besætningens sundhedstilstand. Brødrene erkendte, at de af og til mistede besindelsen, når køerne ikke ville stå stille ved malkningen.

Rådet udtalte:

Af Fødevareregionens redegørelse af 8. maj fremgår det, at 39 ud af 72 malkekøer havde brud og skader på halen angiveligt påført køerne, når de ikke ville stå stille under malkningen. Herved har køerne været påført høj grad af smerte, lidelse, væsentlig ulempe og varigt mén.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 1.

Af Fødevareregion Sønderjyllands redegørelse af 8. maj 2001 fremgår det tillige, at rådgivningsdyrlægen har bemærket halebrudsproblemet uden at foretage sig noget, jf. dyreværnsloven.

Afgørelse:

De to besætningsejere blev hver dømt til at betale en bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af dyreværnslovens §§ 1 og 2 jf. § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. stk. 2 ved i en periode i forening, at have påført mindst 37 af ejendommens 72 køer høj grad af smerte, lidelse, væsentlig ulempe og varige mén.

0632-58.01

Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Hjørring

Ejeren af en SDM og RDM besætning blev af en dyreværnsorganisation anmeldt for at have kreaturer gående ude døgnet rundt uden mulighed for søg læ samt hvile på tørt strøet leje. Flere af dyrene var utrivelige og bar præg af ikke at få tildelt sufficient med foder.

Rådet udtalte:

Det fremgår tydeligt af politirapporten med vedlagte erklæring af 13. marts 2001 fra Fødevareregionen, at der ved et kreaturhold har hersket dyreværnsmæssigt kritisable forhold. Således fandtes 16 kreaturer at være under middel til magre i huld. Ungdyrene var magre med uforholdsmæssig store hoveder i forhold til kroppen. En kvie havde skab og en kvie skønnedes at være syg. Dyrene havde ingen mulighed for at søge læ samt hvile på tørt strøet leje. Dyrenes vandtrug var dybfrossen. På en anden mark gik 6 kreaturer, som var i normalt huld. Disse havde ligeledes ingen mulighed for at søge læ samt hvile på tørt strøet leje.

Dyr, der går ude døgnet rundt under vinterlige forhold, skal have adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyrene samtidigt kan søge hvile på tørt, strøet leje. Dyrene skal endvidere tilføres supplerende foder og der skal året rundt være konstant adgang til frisk vand.

Kvien med skab samt kvien, der bar præg af at være syg, burde have været tilset af en dyrlæge med henblik på behandling eller aflivning.

Lægges ovennævnte til grund, har dyrene været udsat for smerte, lidelse, angst samt væsentlig ulempe. Rådet vil betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, sidste punktum.

Afgørelse:

Besætningsejeren (tiltalte) blev ved retten i Hjørring idømt en bøde på 4.000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

Tiltalte betalte sagsomkostningerne.

0632-59.01

Skrivelse af 25. september 2001 til politimesteren i Thisted

En besætning bestående af ca. 110 kreaturer blev Anmeldt efter et af Plantedirektoratets uanmeldte kontrolbesøg, hvor det blev konstateret, at ca. 90 af disse kreaturer var "uidentificerbare". Dette resulterede i en lukning af besætningen for flytning af dyr. Politiet og Fødevarerregionen kunne ved besøget på ejendommen den 6. februar 2001 konstatere, at der var tale om et farligt rod, hvor der fandtes dyr: med mangelfuld klovbeskæring, med gnavende grimer, opbundet til stolper, med reb om hornene, som gik blandt defekte inventardele mm. Der blev ved besøget givet en række mundtlige påbud, som ejeren skulle imødekomme hurtigst muligt (tilkalde dyrlæge, fjerne grime, adgang til frisk vand, strøelse til alle dyr) og en række påbud som skulle efterkommes inden 14 dage (klovbeskæring, fjerne uvedkommende materiale, båse og bindsler i forsvarlig stand). Den 26. april 2001 aflagde politiet et kontrolbesøg på ejendommen og måtte konstatere, at der kun var sket meget lidt, idet dog en grime var blevet løsnet, dog uden at der var foretaget en efterfølgende sårbehandling. Øremærkning var heller ikke bragt i orden. Afhøring af de to ejere fik politiet ikke meget konkret ud af bortset fra, at de nægtede at have overtrådt dyreværnsloven, ikke kunne huske påbud og i øvrigt syntes, "at der var for meget bureaukrati i forbindelse med landbrugsdrift i Danmark".

Rådet udtalte:

Det fremgår tydeligt af politirapporten af 6. februar 2001 og i Fødevarerregionens rapport af 19. marts 2001 samt vedlagte kopi af foto optaget af Fødevarerregionen, at der i en længere periode har hersket dyreværnsmæssigt uacceptable forhold i besætningen, forhold, som ejerne ifølge politirapporterne fra den 27. april og 30. april 2001 ikke har ønsket at forbedre på trods af Fødevarerregionens mundtlige påbud. En del kreaturer led under manglende beskæring, andre havde trykninger fra grimer, og atter andre var bundet på en måde, så de kunne komme til skade eller sidde fast på defekte inventardele, maskindele med mere. En række dyr var bundet med en løkke om hornene, og der var i nogle tilfælde mangel på tilstrækkelige mængder tør strøelse.

Pasning af dyrene, herunder beskæring, opbinding og generelle opstaldningsforhold, har ikke imødekommet dyreværnslovens krav om omsorgsfuld pasning. Ejerne burde for længst have fået de seks kreaturer klovbeskåret, fjernet trykkende grimer fra de 6 kreaturer og om nødvendigt fået foretaget en efterfølgende sårbehandling. Ejerne burde endvidere have taget skridt til at beskytte de henholdsvis 20 og 40 kreaturer mod at være bundet og opstaldet i områder med defekte inventardele og maskindele samt at undlade at opbinde 20 kreaturer i hornene.

Ved at undlade dette er dyrene påført lidelse, smerte og væsentlig ulempe gennem flere måneder.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse forholdene for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 3, stk. 1. Med hensyn til opbinding i hornene foreligger der en overtrædelse.

Afgørelse:

Tiltalte 1 og tiltalte 2 blev ved Retten i Nykøbing Mors idømt en bøde på 4.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsattes til 8 dages fængsel. De tiltalte betalte sagsomkostningerne.

0632-61.01

Skrivelse af 25. april 2002 til politimesteren i Randers

Anmeldelse den 28. marts 2001.

En kvægbrugskonsulent blev kontaktet af 2 personer, der havde været på en landbrugsejendom, hvor dyrene gik i et ubeskriveligt svineri. Dyrene var underernærede og kalvene gik i bokse med alt for lidt plads. Forholdet blev anmeldt til politiet. Ved besøg af politiet og en dyrlæge fra en Fødevareregion på ejendommen blev det konstateret, at 103 dyr gik i staldene, hvoraf de fleste stod i gødning til midt på benene. Der var 11 kalvebokse, hvori der i en del af dem gik 2 kalve sammen. Boksenes størrelse var fra 60x60 cm til 70x100 cm. 4 kalve gik løse rundt og pattede på køerne, der stod bundne. Udenfor stalden lå 2 døde kalve. Samtlige dyr var afmagrede, og på flere af dyrene sås ribbenene og bækkenknogler tydeligt. I udbygninger var der indrettet bokse, hvor flere kalve gik sammen, og boksene var stærkt overbelagte, desuden var en pony opstaldet. 14 ungekreaturer gik ude i en fenne, og i en særskilt fenne gik en voksen tyr. Der var ikke tilgængeligt vand for alle husede og udegående dyr. En del af dyrene var ikke registrerede og øremærkede. Gylletanken var løbet over og havde dannet en 25x25 m sø. På et uanmeldt kontrolbesøg opfordredes ejeren til af få en ungtyr behandlet for tungeaktinomyose, samt at få besætningen undersøgt og evt. behandlet for orm. Fødevareregionens dyrlæge og besætningsejeren blev enige om en frivillig besætningsreduktion til 32 køer og 50 stk. tillæg med yderligere reduktion af tillæg i løbet af det næste halve år. I løbet af en periode med en række kontrolbesøg rettedes forholdene i besætningen modvilligt.

Anmeldelse den 05. januar 2002.

En dyreværnskonsulent anmeldte atter besætningen for dyreværnsmæssigt uforsvarlige forhold. Der var opstaldet 72 kreaturer, heraf 52 bundet i båse, 11 kvier i løsdrift, 5 kalve i

båse og 1 ko i en boks sammen med 3 kalve. Alle dyrene bar præg af at have ligget på et urent leje, i grebningen var ca. 20 cm gødning. En del af dyrene havde diarré. I boksen med koen og de tre kalve udgjordes underlaget af 50 cm fugtig gødning, ligesom der stadig ikke fandtes adgang til vand. I dybstrølesstalden var der et lag på ca. 1 m våd gødning. En del af dyrene var for magre. Der fandtes to døde dyr, der var forsøgt skjult i en halmbunke med en sofa ovenpå. Det ene var ungtyreren med bløddelsaktinomycose, der var aflivet af dyrlægen, det andet var et ungkreatur, der var magert. Dødsårsagen kunne ikke fastslås. Ved obduktionen fandtes, at dyrene var sygeligt afmagrede.

Rådet udtalte:

1. sag

Spørgsmål 1:

Politimesteren anmoder om besvarelse af, hvorvidt følgende indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 1, 28 stk. 1 og § 29.

Den 28. marts 2001 fandtes på sigtedes ejendom i alt mellem 130 og 140 stk. kvæg i ejendommens driftsbygninger og deres næromgivelser. Staldbygningerne samt et par mindre udhuse, der anvendes til husning af kalve, var stærkt overbelagte. Ingen af kalveboksene opfyldte de mindstemålskrav, der er fastsat i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om "beskyttelse af kalve": 100x120 cm for kalve under 60 kg og 100x140 cm for kalve over 60 kg. Der var generelt mangelfuld udmugning og strøning under dyrene. Adskillige dyr var afmagrede og må have været i negativ energibalance i længere tid, måneder. Der var ikke vand tilgængeligt for alle de husede og udegående dyr. Der var ikke plads til alle de udegående ungkreaturer under halvtaget i indhegningen.

Spørgsmål 2:

Jeg skal endvidere spørge, hvorvidt sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger. Der henvises til redegørelse af 30. marts 2001 fra Fødevarerregionen med senere referater af kontrolbesøg, herunder referat af 18. juni 2001. Jeg skal oplyse, at sigtede den 29. marts 2001 blev meddelt påbud i medfør af dyreværnslovens § 21, stk. 1. Kopi af påbuddet er vedlagt sagen.

Svar ad.1 & 2

Rådet finder, at der foreligger uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1 og § 3, stk. 1.

Sagen giver ikke Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

2. sag

Spørgsmål 1:

Hvorvidt en fedekalv, jersey, 153 kg er død som følge af mangel på energitilførsel og manglende tilførsel af vand indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1?

Svar ad 1:

Rådet finder, at dyret er behandlet groft uforsvarligt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvorvidt en ungtyr, jersey, 294 kg inden aflivning var sygeligt afmagret og dehydreret, havde bløddelssvamp, der antageligt er startet på tungen og siden over et meget langvarigt forløb har bredt sig til omgivelserne, samt bredt sig til lungerne, at strålesvamp i tunge-svælgområdet har besværliggjort tygning og synkning af foder og må antages mindst lejlighedsvist, hvis ikke permanent at have forbundet disse funktioner med smerte og at strålesvampen i lungerne har forårsaget dysfunktion af lungerne, d.v.s. at lungerne dårligt har kunnet sørge for den nødvendige luftomsætning, samt besværliggjort åndedræt indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 2:

Rådet finder, at dyret er behandlet groft uforsvarligt, jf. dyreværnslovens § 1 og § 2.

Spørgsmål 3:

Hvorvidt at dyrene i sigtedes staldbygning ikke gennem længere tid har kunnet finde tørt leje indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1?

Svar ad 3:

Rådet finder, at der foreligger uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og § 3, stk. 1, 1. punktum.

Spørgsmål 4:

Jeg skal endvidere spørge, hvorvidt sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

På trods af, at den ansvarshavende for besætningen ved flere kontrolbesøg af politiet og Fødevarerregionens dyrlæge har fået henstillinger om forbedring af forholdene i besætningen, samt har foretaget en frivillig besætningsreduktion i samråd med Fødevarerregionens dyrlæge, har den ansvarshavende tilsyneladende ikke magtet eller haft vilje til permanent at forbedre forholdene.

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske helt eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Hvorvidt der skal eller kan fastsættes sanktioner jf. § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der henhører under domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Randers idømt en bøde på 8.000 kr.

Forvandlingsstraffen fastsattes til fængsel i 10 dage.

0632-62.01

Skrivelse af 28. juni til politimesteren i Varde

En dyrlægepraksis blev af politiet anmodet om, at foretage en veterinærfaglig vurdering ad et kreaturhold, hvor der forekom formodet vanrøgt. Dyreholdet omfattede 29 kvier, hvoraf de 10 fik i to spaltebokse, medens de øvrige 18 dyr gik i en udendørs fodersilo, hvor en tredjedel var overdækket. I den ene af boksene lå en ekstremt afmagret kvie, der havde været død i nogle døgn. Dyrene i boksene var magre. Der var adgang til vand, men ingen foder i krybben.

Dyrene i den udendørs fodersilo var meget magre, og gik i en fugtig halmmåtte uden mulighed for tørt leje, der var intet tilgængeligt foder, og vandtruget var tomt. Flere dyr havde stærkt forvoksede klove. Den døde kvie blev obduceret, og der påvistes tør muskulatur, hungerødemer under huden og sparsomme mængder af strå og små mængder korn i vommen.

Ovennævnte fund bekræftedes af fotooptagelser og undersøgelser foretaget af fødevareregionens dyrlæge. En tidligere anmeldelse og senere flere kontrolbesøg har ikke givet varig bedring i besætningen. Ejeren har ikke i meget lang tid haft dyrlæge til besætningen, og nævner flere gange, at han ikke havde interesse for at passe og fodre dyrene.

Spørgsmål 1:

Er det på baggrund af obduktionserklæringen, bilag 8 og de i bilag 10 og 14 beskrevne fund vedr. kvie CHR-nr. XX Sundhedsrådets opfattelse, ud fra en dyrlægefaglig vurdering, at kvien er død af sult og tørst, eller kan sult og tørst antages at have været en medvirkende dødsårsag. Hvis dette lægges til grund, vil ejerens adfærd da kunne beskrives som uforsvarlig behandling af dyr, som grovere uforsvarlig behandling eller evt. som mishandling.

Svar ad 1:

Rådet kan ikke med sikkerhed udtale sig om, at dyret alene er død af sult og tørst, eller om tilstanden har været medvirkende til dyrets død. Obduktionserklæringen og dyrets udseende vidner dog om helt utilstrækkelig fodring. Rådet vil betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

18 kvier, placeret i en udendørs plansilo blev d. 3. juli 2000 fundet på et fugtigt leje, jf. beskrivelse fra dyreklinikken, bilag 10 og fotos bilag 27. I dagene herefter var der, efter at forholdet var påtalt, strøet hos dyrene, men derefter blev der ved besigtigelser d. 8, d. 10, d. 15. og d. 18. juli fundet våde lejer hos dyrene, uden mulighed for at søge tørt leje, indtil kvierne d. 19. juli blev sendt på græs. Vil Det Veterinære Sundhedsråd karakterisere denne behandling som omfattet af dyreværnslovens § 28/29?

Svar ad 2:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold til sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske helt eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Hvorvidt der skal eller kan fastsættes sanktioner jf. § 29 må bero på en juridisk vurdering, der foretages alene af domstolene.

Spørgsmål 3:

Den 3. juli 2000 beskrives 9 kvier i spaltestald af dyrlægerne, bilag 10, som magre til under middel. De beskrives af dyrlæge A som magre til afmagrede. Der henvises til foto bilag 10 a. Det vurderes af dyrlægerne, at dyrene ikke havde optaget det fornødne foder indenfor det sidste døgn. Der var vand, men ikke foder hos dyrene. Ved efterfølgende tilsyn den 8., 10., 15. og 18. havde dyrene ikke foder, men det kan lægges til grund, at de ind imellem var tildelt foder. Vil Det Veterinære Sundhedsråd karakterisere denne behandling som omfattet af dyreværnslovens § 28/29?

Svar ad 3:

Se svar ad 2.

Spørgsmål 4:

De 18 kvier i udendørs plansilo blev den 3. juli 2000 fundet kakektiske til magre (bilag 10). De havde ikke adgang til foder eller vand og deres foderbehov indikerede, at deres foderbehov ikke var blevet dækket de seneste dage. Fotos bilag 27. Ved tilsyn den 8., den 10., den 15. og den 18. juli var dyrene uden foder og den 8. og 15. uden vand. Det må lægges til grund, at de er blevet tildelt foder og vand imellem tilsynene. Vil det veterinære sundhedsråd karakterisere denne behandling som omfattet af dyreværnslovens § 28/29.

Svar ad 4:

Se svar af 2.

Spørgsmål 5:

Den 3. juli 2000 konstateredes blandt de 18 kvier i plansiloen, at flere af dem havde voldsomt forvoksede sakseformede klove. Vil Det Veterinære Sundhedsråd karakterisere denne behandling som omfattet af dyreværnslovens § 28/29?

Svar ad 5:

Besvarelsen beror på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene. Der henvises desuden til svar ad 2.

Spørgsmål 6:

D. 9. oktober 2000 konstateredes, at 22 udegående kvier ikke havde konstant adgang til vand, at de drikker grådigt og skubber hinanden ved vanding, at de udelukkende fodres med halm og at nogen af dem igen havde for lange klove, især på forklovene. Vil Det Veterinære Sundhedsråd karakterisere denne behandling som omfattet af dyreværnslovens § 28/29?

Svar ad 6:

Se svar ad 2.

Afgørelse:

Påtale opgivet idet videre forfølgning ikke kunne ventes at føre til domfældelse på grund af forældelse.

0632-63.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren i Hjørring

Nogle kalve blev omlæstet til videre transport på ikke godkendte omladepladser samt uden opsyn af en embedsdyrlæge.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten samt anmeldelsen af 13.7.01 fra Fødevareregionen, at nogle kalve er blevet omladet på ikke godkendte omladepladser uden tilsyn af en embedsdyrlæge, jf. bekendtgørelse nr. 601 af 19.07.99 om samhandel indenfor den Europæiske Union med kvæg samt indførsel fra tredjelande § 6, stk. 1, samt bekendtgørelse nr. 911 af 15.10.96 om omsætning af husdyr via markeder, eksportisolationsstalde m.v. § 2.

Uanset at der p.t. ikke findes autoriserede omladningspladser i Nordjylland, finder Rådet, at det er en skærpende omstændighed, at der på det pågældende tidspunkt var indført skærpede regler for omsætning og transport af dyr p.g.a. mund- og klovsygesituationen i Europa. De ansvarshavende har således øget risikoen for at sprede en smitsom sygdom, som ikke ville være åbenbar for de pågældende.

Afgørelse:

Sigtede vedtog en udenretslig bøde på 3.000 kr.

0632-64.01

Skrivelse af 18. marts 2002 til politimesteren i Tønder

En fedekalv, som stod med bagudrettet venstre bagben, som den var svært støttehælt på, blev transporteret levende til slagtning. På det skadede ben var der muskelsvind. På det raske højre bagben var den nedsunken i koden og den gik på ballerne, som følge af overbelastning i en længere periode. Chaufføren oplyste, at ejeren af dyret havde oplyst ham om, at fedekalven var spastisk, og at den i en periode var blevet bedre og nu igen var blevet dårligere. Dyrlægen skønnede, at der var tale om et ældre knoglebrud. Kalven blev skudt på vognen. Slagtekroppen vejede 236 kg. Ejeren oplyste, at han selv var overbevist om, at kalven havde spastisk tilstand, idet den efter hans skøn havde været lammet siden fødslen.

Rådet udtalte:

Rådet er af politimesteren blevet anmodet om at besvare en række spørgsmål under hensyn til, at det var et ældre brud opstået pludseligt, og ikke spastisk parese, der opstår gradvis, samt under hensyn til at kalven havde haft sygdommen siden fødslen.

Spørgsmål 1:

Hvorvidt den beskrevne adfærd, fremgangsmåde eller undladelse har indebåret en uforsvarlig behandling af dyr eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 jf. §28, stk. 1 og 2 og 29, stk. 1 og herunder om kalven kan siges at være påført smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. §1.

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte fedekalv og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af venstre lårbensknogle fandtes en tværfraktur af lårbensknoglen med dislokering af det øverste brudstykke fremad og nedad. Det nederste brudstykke var dislokeret opad og vokset sammen med øverste brudstykke på bagsiden af dette. Organisationsgraden af knoglenydelserne på sammenvoksningsstedet tyder på en udviklingstid, der er mindst 6 måneder. Straks det blev konstateret, at fedekalven udviste unormal adfærd, burde der have været tilkaldt dyrlæge, således at fedekalvens situation kunne have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Lægges det af sigtede nævnte til grund, at kalven havde haft sygdommen siden fødslen, burde kalven straks, det blev klart, at dyret viste unormal adfærd, have været tilset af en dyrlæge, således at der kunne have været stillet en konklusiv diagnose og ud fra det foreliggende eventuelt have været aflivet. Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Er den beskrevne adfærd eller fremgangsmåde ved behandlingen af kalven anerkendt eller forsvarlig?

Svar ad 2:

Nej. Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Om sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Rådet har ikke yderligere at tilføje.

Spørgsmål A:

Kan det konstaterede brud være opstået ved kalvens fødsel?

Svar ad A:

Kan ikke besvares på det foreliggende grundlag.

Spørgsmål B:

Ville sigtede kunne have den tro, at kalven var spastiker?

Svar ad B:

Rådet finder ikke, at tilstanden akut tværfraktur af lårbensknoglen med dislokation af frakturerne kan forveksles med spastisk parese.

Spørgsmål C:

Er det konstaterede brud med sikkerhed opstået i tiden efter fødslen?

Svar ad C:

Rådet kan ikke med sikkerhed ud fra de forelagte sagsakter besvare spørgsmålet

Spørgsmål D:

Skulle sigtede så have kunnet set, at det drejede sig om en ny skade?

Svar ad D:

Ja.

Skrivelse af 19. august 2002 til politimesteren i Tønder

Rådet fik forelagt sagen på ny, idet der var kommet supplerende sagsakter. Heraf fremgik det, at kalven på slagtetidspunktet var ca. 27 måneder gammel og derfor var en mere en 2 år gammel ungtyr. Ungtyrens slagtevægt lå ca. 100 kg under den normale slagtevægt for en ungtyr på denne alder og af denne race, der normalt er på 340-370 kg.

Rådet udtalte:

Rådet er i skrivelse af 26. marts 2002 af politimesteren i Tønder blevet tilsendt supplerende sagsakter i ovenstående sag. Det fremgår heraf, at der ikke var tale om en kalv men en mere end 2 år gammel ungtyr, der vejede ca. 100 kg mindre end normalt for en ungtyr af denne alder og race. Rådet blev anmodet om at besvare følgende spørgsmål.

Spørgsmål 1:

Giver de nye oplysninger Rådet anledning til at ændre i udtalelserne afgivet den 18. marts 2002 i VE 0632-64/01.

Svar ad 1:

Ved gennemgang af de supplerende sagsakter finder Rådet ingen anledning til at ændre udtalelsen af 18. marts 2002 i VE 0632-64/01.

Afgørelse:

Ejeren af besætningen blev idømt en bøde på 2.000 kr. for overtrædelse af dyreværnslovens § 1 og 2 jf. § 28 stk. 1, 1. pkt. jf. stk. 2, og bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport, § 13.

0632-65.01

Skrivelse af 21. december 2001 til politimesteren i Randers

I forbindelse med fødevareregionens mælkekontrolbesøg erfarede dyrlægen, at besætningsejeren afhornede kalvene uden forudgående bedømmelse. Besætningsejeren erkendte

og oplyste, at kalvene var ca 1-1½ måned gamle, da han afhornede dem. Han var ikke klar over, at det ikke var tilladt, men havde vist nok hørt noget om det. Forholdet blev anmeldt.

Rådet udtalte:

Af politirapporten samt af Fødevareregionens anmeldelse af 4. juli 2001 fremgår det, at sigtede har afhornet ca. 20 kalve, der på afhorningstidspunktet havde en alder på ca. 1-1½ måned, uden bedøvelse.

Dyrene har således været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Rådet vil betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 1, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 828 af 7. november 1997 om afhorning af dyr.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 1.000 kr.

0632-66.01

Skrivelse af 6. december 2001 til politimesteren i Løgstør

En kalv med en 3-4 cm dyb snørefure blev transporteret levende til slagting. Fra læsionen løb blod samt serøs væske og der kom en rådagtig lugt fra bunden af såret. I bunden af såret fandtes desuden vævsdød, og der var en kraftig reaktion i underhuden. Forholdet blev anmeldt.

Rådet udtalte:

De i Fødevareregionens anmeldelse af 21. marts 2001 beskrevne forandringer omfattende en 3-4 cm dyb snørefure i huden og underliggende væv på underside af kalvens hals er fuldt forenelige med skader opstået efter en længerevarende anvendelse af for lille bindsel. Voksende kalve udstyret med bindsel bør hyppigt have bindslets tilpasning kontrolleret. Kalven CKR. nr. XX har ved unkladelse heraf været udsat for smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 2.

Afgørelser:

Sigtede vedtog en udenretslig bøde på 4.000 kr.

0632-67.01

Skrivelse af 1. februar til politimesteren i Løgstør

En ko, der var støttehalt på højre bagben i en sådan grad, at den kun nødtigt lod sig bevæge, blev transporteret til et kvægtorv. Koen var adskilt under transporten. Koen havde muskelsvind på begge lårsider, fremstående bækkenknogler og torntappe. Koen savlede stærkt og skar tænder som tegn på smerte. Koen blev af tilsynsførende dyrlæge på kvægtorvet

erklæret uegnet til transport, og markedsledelsen blev henvist til at lade koen nødslægte på stedet.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten med vedlagte fotooptagelser, samt Fødevarerregionens anmeldelse af 12. juli 2001 og dyrlægeattest af 31. oktober 2000, at der vedrørende ko nr. XX har hersket dyreværnsmæssigt uacceptable forhold. Således fandtes koen at være udtalt støttehalt på højre bagben og ville kun nødtigt bevæge sig. Koen savlede og skar tænder som følge af smerte. Ved det kødkontrolmæssige eftersyn fandtes et gammelt ophelet brud i lænden med misdannelse til følge. I højre bagknæ fandtes op til 1-2 liter pusholdig væske. I venstre has samt i højre bagknæ fandtes kronisk pusholdig ledbetændelse. I nyrer samt i lunger fandtes multiple små bylder. De påviste læsioner har medført tydelig halthed, således som det fremgår af anmeldelsen. Koen burde således ikke have været transporteret levende til eksportmarkedet, men skulle have været aflivet før transporten og nødslagt. Koen har under læsning og transport været udsat for smerte og lidelse samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 og § 32, stk. 2, 2. punktum (jf. den tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der stadig er i kraft).

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af koen til kvægtorvet betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk.1, i bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Leverandøren vedtog en udenretslig bøde på 2.000 kr. Chaufføren vedtog en udenretslig bøde på 1.000 kr.

0632-68.01

Skrivelse af 19. april 2002 til politimesteren i Gråsten

En ko, som havde en voldsom læsion på venstre side af hovedet i og omkring øjet, blev den 31. juli 2001 transporteret til slagting. Læsionen var fyldt med hundredevis af fluelarver. Ejeren, som drev økologisk landbrug, oplyste at læsionen var synlig i foråret, og at han havde haft dyrlæge til den d. 23. og 26. marts 2001, hvor den var blevet behandlet med antibiotika. Han forventede at koen ville kælve i marts umiddelbart efter behandlingen. Den kunne først slagtes 3 måneder efter behandlingen, idet besætningen havde økologisk status. Han havde afstået fra at få den aflivet, idet den var højdrægtig. Efterfølgende antibiotikabehandlingen var den blevet afvasket med desinficerende middel hver anden dag indtil 1. maj, hvor køerne skulle på græs, idet det var en økologisk besætning, og yderligere behandling derfor måtte opgives. Han oplyste endvidere, at læsionen var blevet så stor som følge af at koen kløede sig

i såret med bagbenet. Efter at koen havde kælvet den 22. juli 2001 blev den sendt til slagting den 31. juli 2001.

Rådet udtalte:

Rådet er af politimesteren blevet anmodet om at besvare nedenstående følgende spørgsmål, når det lægges til grund:

- At sygdommen ifølge sigtede selv har været i udbrud og synlig siden det tidlige forår-februar.
- At koen fra udbinding pr. 1 maj har ”kløet” læsionen med sit bagben, samt at behandling, grundet koens aggressivitet, ikke er foretaget efter denne dato.

Spørgsmål 1:

Om den beskrevne adfærd eller fremgangsmåde indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt mishandling eller grovere uforsvarlig behandling jfr. Dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1, herunder om dyret kan siges at være påført smerte, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe jfr. § 1.

Svar ad 1:

Af attest af 19. september 2001 fra Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole fremgår det, at hovedet ved undersøgelse fandtes at være let deformeret, idet venstre øjenregion og området under øjet langs venstre side af næseryggen hvælvende 4 cm højere op end højre side. Venstre øje var ikke erkendeligt. Det hvælvende område var dækket af en stor, oval, blodig, kraterlignende læsion/sår på 22 x 18 cm. I læsionen fandtes myriader af fluelarver. I dybden 3 cm nede fandtes under det blodige væv et normalt og intakt udseende øje. Ved histologisk undersøgelse fandtes forandringerne forenelige med pladecellecarcinom (hudtumor) med gennemvækst af den underliggende knogle samt med invasion af næsehulen. På baggrund af makroskopiske samt mikroskopiske fund anslås læsionen til at have været flere uger. Da det blev klart at dyrlægens behandling ikke havde den tilsigtede effekt, burde dyrlægen igen have været tilkaldt, således at koens situation straks kunne have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. Under sygdomsforløbet i besætningen har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, har koen været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 .

Spørgsmål 2:

Om den beskrevne adfærd eller fremgangsmåde ved behandling af koen er anerkendt eller forsvarlig.

Svar ad 2:

Rådet finder at den beskrevne adfærd eller fremgangsmåde ikke er forsvarlig eller anerkendt. Straks da det blev klart at behandlingen ingen effekt havde, burde dyrlæge have været tilkaldt på ny, således at dyrets situation kunne have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den.

Spørgsmål 3:

Om sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 3:

Rådet skal bemærke, at dyreværnhensyn går forud for økologiske hensyn. I alle besætninger skal dyr behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe samt sørge for at de behandles omsorgsfuldt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2. Rådet anser det for en skærpene omstændighed, at koen først blev sendt til slagting godt en uge efter kælvningen.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 3.000 kr.

0632-69.01

Skrivelse af 19. marts 2002 til politimesteren i Holstebro

En lokofører havde i to på hinanden følgende dage observeret, at der nær ved sporene lå en efter hans opfattelse livløs charolais kvie, som havde født omkring halvdelen af kalven. Politiet kom til stede og kunne konstatere, at kvien var i live, men at kalven, som var halvvejs ude var død og i øvrigt manglede et øre. Dyrlægen blev tilkaldt og aflivede dyret. Han kunne konstatere, at der var skrabemærker efter koens ben og klove som tegn på, at den havde forsøgt at rejse sig, hvilket den også gjorde forsøg på inden den blev aflivet. Dyrlægen erklærede endvidere, at kalven var i forrådnelse, og at der sandsynligt var tale om lammelser som følge af nervetrykninger.

Ejeren oplyste overfor politiet, at han havde overladt opsynet til dyrene til 2. mand, som på grund af ferie imidlertid havde bedt 3. person om at fodre og vande dyrene, men efter sidstnævntes udsagn ikke at holde øje med dem på marken. Dette bestred 2. mand, som netop havde bedt 3. mand om at se efter dyrene på marken, idet der i det hold kunne være kreaturer, som kunne kælle.

Rådet udtalte:

Det fremgår af oplysningerne i politirapporten og i erklæring fra dyrlægen, at den pågældende Charolais kvie har været i fødsel igennem en længere periode på i hvert fald 2 døgn. Dette har medført trykninger af bækkenets nerver med efterfølgende lammelse, som har medført, at kvien ikke kunne rejse sig og søge foder og vand. Ejeren eller den, som er bemyndiget til at holde opsyn med dyrene burde have tilset dyrene jævnlige, og i tilfælde af at et dyr skal føde, bør dyret observeres, og såfremt der forekommer komplikationer, uden unødigt ophold få forløst kvien evt. med assistance af en dyrlæge.

Ved at undlade dette har ejeren eller den, som er bemyndiget til at holde opsyn med dyrene udsat kvien for en meget betydelig grad af angst, smerte, lidelse og varigt mén.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse forholdet for groft uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 1 og § 2.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Holstebro frifundet, da det ikke med sikkerhed kunne bevises, at ejeren af dyrene havde aftalt med tiltalte, at tiltalte ud over fodring af dyrene også skulle holde opsyn med dem.

0632-71.01**Skrivelse af 18. april 2002 til politimesteren i Svendborg**

En kvie, der var halt på det ene bagben, blev i august 2001 transporteret levende til slagtning. Ved veterinærkontrollens eftersyn af slagtekroppen fandtes hegnstråd, der havde skåret sig ind i benet, hvor der efterfølgende var vokset væv hen over tråden. Ejeren oplyste, at han i juni 2001 havde opdaget at der var viklet ca. 1,5 m hegnstråd omkring bagbenet og mente at de havde fået fjernet tråden helt. Han forklarede at kvien nok havde gået en uges tid inden de havde opdaget skaden. Da besætningsdyrlægen kom ca. 14 dage efter, tilså denne koen, som var en smule urolig under undersøgelsen. En 3 dages antibiotikakur blev iværksat, og koen blev af dyrlægen smertebehandlet. Koen var efter behandlingen blevet ved med at halte, men ejeren var af den opfattelse, at den ikke var syg, idet den kunne følge de andre dyr i besætningen og var blevet tyregal. Dyrlægen oplyste, at han havde tilset koen for skaden i november 2000 og ikke juni 2001. Han havde aftalt med ejeren, at denne skulle holde øje med kvien og følge op på sagen, men dyrlægen havde siden intet hørt om kvien. Ejeren kunne ikke erkende forholdet.

Rådet udtalte:*Spørgsmål 1:*

Hvorvidt Det Veterinære Sundhedsråd anser gårdejerens behandling af kviens dårlige ben som forsvarligt, og om han har beskyttet kvien bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte ko og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af venstre bagben fandtes en snørefure i hele benets omkreds mellem biklovene og hovedklovene. Benet var fast hævet i området fra biklovene til kronranden af hovedklovene. Hovedklovene var forvoksede, ca. 3-4 cm for lange og havde ingen tegn på slid. Omsnøringsfuren, der var fra 1 til 2 cm dyb, indeholdt i dybden et stykke ståltråd, der i omkredsen havde en diameter på 8 cm. Sårrendene og de omkringliggende vævsdele var sæde for sårhelingsvævsnydannelse og arvæv i en tykkelse på op til 2,5 cm. Sårhelingsvævet var stedvist sæde for pusholdig betændelse. Umiddelbart ud for omsnøringsfuren var kronbenet sæde for knoglenyddannelser. De observerede læsioner har en alder på ikke under 1 måned.

Lægges ovennævnte samt oplysningerne i sagsakterne til grund, har koen således været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Koens situation burde straks det blev klart, at behandlingen ikke havde tilstrækkelig effekt, have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at tilkalde dyrlæge eller ved at aflive

den. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Koen har således været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Hvorvidt Det Veterinære Sundhedsråd anser dyrlægens undersøgelse og behandling af kviens dårlige ben, som forsvarlig, og om han har beskyttet kvien bedst muligt mod smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Svar ad 2 A:

Såfremt det forholder sig således, at koen var så urolig på undersøgelsestidspunktet at det ikke var muligt at gennemføre en regelret undersøgelse med henblik på identifikation af eventuelle hegnstrådsrester, burde koen have været sederet og undersøgelse gennemført, således at behandling ud fra det fundne kunne iværksættes.

Forholder det sig som anført ovenfor, finder Rådet ikke at koen er blevet undersøgt og behandlet forsvarligt, samt beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Svar ad 2 B:

På det foreliggende grundlag kan Rådet ikke med sikkerhed vurdere, hvorvidt dyrlægens undersøgelse og behandling af kviens dårlige ben, var forsvarlig, og om han har beskyttet kvien bedst muligt mod smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, idet det ikke af sagens akter fremgår hvorledes undersøgelsen er foretaget.

Afgørelse:

Sagen blev henlagt uden påtale, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føre til domfældelse.

0632-72.01

Skrivelse af 5. juli 2002 til politimesteren i Hobro

En person henvendte sig til en Falckstation og oplyste, at han var bekendt med et nødlidende dyr, der havde ligget på samme sted i flere dage. Falckredderen anmeldte forholdet til politiet. Ved politiets ankomst fandt de en stærkt afmagret kvie, der tilsyneladende havde ligget i flere dage, idet der lå en del gødning bag den. Ligeledes var der skrabet en del i jorden med klovene. Dyret lå og gispede efter vejret og var tydeligt nødlidende. Den tilkaldte dyrlæge skønnede, at dyret var så afkræftet, at det straks skulle aflives i henhold til dyreværnsloven.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvorvidt den tilstand, som den kvie, tilhørende L, der blev fundet på engen, afkræftet og ude af stand til at rejse sig, blev fundet i, jf. dyrlægeerklæring og obduktion, kan være opstået fra det af ham førte tilsyn fredag ca. kl. 14.00 til findetidspunktet næstfølgende tirsdag kl. ca. 12.30.

Svar ad 1:

Ja.

Dyrets afmagrede tilstand er dog en langsom proces og har sandsynligvis taget længere tid.

Spørgsmål 2:

Hvorvidt L skønnes at have behandlet kvien forsvarligt og beskyttet den bedst muligt mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe, i overensstemmelse med dyreværnslovens § 1.

Svar ad 2:

Rådet finder, at dyret ikke har været beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1. Rådet skal endvidere bemærke, at Rådet udtaler sig alene om veterinære spørgsmål og tager ikke stilling til, hvorvidt lovgivningen er overtrådt.

Spørgsmål 3:

Hvorvidt L har behandlet dyret omsorgsfuldt ved ikke at føre oftere tilsyn, under hensyn til dyrets tilstand.

Svar ad 3:

Rådet finder ikke, at opsynet med kvien har været tilstrækkeligt i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens § 2.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 2.500 kr.

0632-73.01

Skrivelse af 28. juni 2002 til politimesteren i Hobro

En ko blev transporteret til et slagteri på en vogn uden bagsmæk. Koen var bundet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvorvidt chaufføren skønnes at have behandlet den ko han transporterede til slagting forsvarligt og omsorgsfuldt og beskyttet den bedst muligt mod smerte og væsentlig ulempe, i overensstemmelse med dyreværnslovens §§ 1 og 2, ved at transportere den på en påhængsvogn uden bagsmæk.

Svar ad 1:

Rådet finder det uhensigtsmæssigt og forbundet med en vis risiko at transportere en ko på en vogn uden bagsmæk. Rådet finder det dog betænkeligt at anse dyreværnslovens bestemmelser for overtrådt i det aktuelle tilfælde.

Afgørelse:

Sagen blev henlagt i medfør af retsplejelovens §749, stk. 2.

0632-74.01

Skrivelse af 20. juni 2002 til politimesteren i Tønder

Fødevarerregionen var på tilsyn hos en mælkeproducent i forbindelse med problemer med mælkekvaliteten. Under tilsynet konstateredes det, at dyrene ikke blev passet forsvarligt, hvorfor der blev foretaget en politianmeldelse. Ved gennemgang af besætningen fandtes hornet groet ca. 4 cm ind i kraniet på en ko, en kalv på ca. 3 uger var bundet til en ring i væggen, og var ude af stand til at rejse sig p.g.a. betændelse i koden på venstre forben, en anden kalv på ca ¾ år var springhalt på højre forben. Flere af køerne var halte p.g.a. div. benlidelser og manglende kloveskæring, og nogle af ungdyrene stod så tæt opstaldet, at de næppe kunne ligge ned samtidig. Hygiejnen i stalden var yderst mangelfuld.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1.

Hvorvidt den beskrevne adfærd eller fremgangsmåde indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr jf.

dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 jf. § 28, stk. 1 og 2 og § 29, stk. 1 og herunder, om dyrene kan siges at være påført smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe jf. § 1.

Svar ad 1.

Rådet finder, at der foreligger groft uforsvarlig behandling af dyrene. Rådet udtaler sig alene om veterinære spørgsmål og tager ikke stilling til, hvorvidt der foreligger overtrædelse af lovgivningen.

Spørgsmål 2.

Hvorvidt den beskrevne adfærd eller fremgangsmåde ved behandling af dyrene som nævnt er anerkendt eller forsvarlig.

Svar ad 2.

Den beskrevne fremgangsmåde er helt uforsvarlig, og dyrene er ikke behandlet omsorgsfuldt i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Spørgsmål 3.

Om sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 3.

Nej

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Tønder idømt en betinget fængselsstraf på 10 dage. Tiltalte blev endvidere idømt en tillægsgbøde på 5.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsattes til fængsel i 8 dage.

0632-75.01

Skrivelse af 28. juni 2002 til politimesteren i Ribe

En dyrlæge anmeldte en af sine klienter, idet denne ikke havde fulgt et pålæg om at slagte/aflive en ko. Den 27. august havde dyrlægen tilset og behandlet koen for ballebetændelse/klovbyld. Ejeren oplyste, at behandlingen ikke havde haft den ønskede effekt, og klovbeskæreren havde derfor påsat en sko på den raske klov. Betændelsen havde bredt sig til den raske klov, og klovbeskæreren havde anbefalet, at koen blev sat på græs. En nabo til ejeren havde observeret koen på marken og bemærket, at den for det meste lå ned, han kontaktede dyrlægen og informerede ham herom. Dyrlægen kontaktede ejeren og anmodede denne om at slagte eller aflive koen. Dette blev ikke effektueret, og dyrlægen anmeldte forholdet i november 2001. Ejeren var af den opfattelse, at dyrlægen intet havde sagt om at aflive koen. Ejeren fandt ikke, at koens tilstand var således, at den burde aflives, hvilket han mente blev underbygget af, at der måtte 3 personer til at indfange koen. Ved veterinærchefens besigtigelse af koen blev det aftalt, at koen skulle aflives og obduceres.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten med vedlagte erklæring af 29. november 2001 fra Fødevareregionen samt obduktionserklæring af 22. november 2001, at der vedrørende ko øremærk.: XX har hersket dyreværns-mæssigt kritisable forhold.

Således fremgår det, at koen gik rundt i indhegningen med noget besvær. Højre bagben var kraftigt hævet fra lidt under hasen og ned til klovene. Højre bagbens yder- og inderklovs spids tippede opad, og koen gik for det meste på ballen. På begge lår fandtes gamle afhelede trykninger, som tegn på liggesår. Koen fandtes mager og flanken en smule opkneben. Af obduktionserklæringen fremgår det, at hævelsen fra over koden og ned bestod af en 1-1,5 cm tyk bindevævskapsel som følge af kronisk betændelse i området. I højre baglår fandtes trykning med en stor byld gående dybt i muskulaturen med kanaler gående ud til hudoverfladen. I venstre lår fandtes trykning samt trykninger af hoftehjørner.

Koen har således været udsat for smerte, lidelse og væsentlig ulempe. Straks det var klart, at behandlingen ikke havde den ønskede effekt, burde dyrlægen have været tilkaldt med henblik på yderligere behandling eller aflivning/nødslagting.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 1.500 kr.

4.3 Dyreværnssager vedrørende svin

0633-62.01

Et sættevognstog med transport af 76 søer og 32 slagtesvin blev stoppet af politiet. Ved undersøgelse af vogntoget konstateredes det bl.a., at sættervognen var opdelt i 3 etager, hvor hver etage havde en lofthøjde på under 1 meter. Med en lofthøjde under 110 cm kunne søerne ikke stå op i naturlig stilling uden at røre loftet, ligesom den fornødne ventilation over dyrene ikke kunne forekomme.

Rådet udtalte:

Ved at transportere søer i en sættevogn opdelt i 3 etager med en lofthøjde på under 100 cm er dyreværnslovens krav om forsvarlig og omsorgsfuld behandling af dyr ikke efterkommet.

Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr i strid med dyreværnslovens § 1 og 2. Der foreligger desuden en overtrædelse af Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 § 6, stk. 1 og 2.

Rådet udtaler sig principielt ikke om størrelsen af eventuelle sanktioner, idet dette må bero på en juridisk vurdering. Der henvises til kendelser refereret i Rådets seneste årsberetninger.

Afgørelse:

Denne forelås ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

0633-63.01

Skrivelse af 4. oktober 2001 til politimesteren i Svendborg

Tre af fem grise, der blev transporteret levende til slagting, udviste så stort gangbesvær ved det levende syn foretaget af veterinærkontrollen, at forholdet blev anmeldt.

Veterinærkontrollen havde intet materiale liggende på frost. Der forelås kun en klinisk beskrivelse af grisene. Chaufføren oplyste, at alle grisene ikke havde været lige mobile ved læsningen.

Rådet udtalte:

Rådet skal indledningsvis bemærke, at Rådet ikke har kunnet indhente materiale til obduktion fra de 3 grise og at der ingen obduktion foreligger fra veterinærkontrollen, hvilket medfører at Rådet kun delvis er i stand til at besvare spørgsmålene.

Spørgsmål 1:

Må dyrenes adfærd og tilstand ved leveringen anses som en uforsvarlig behandling og undladelse om at beskytte dyrene bedst muligt mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Svar ad 1:

Med henvisning til politirapporten med dyrlægens erklæring af 18. september 2000, vil Rådet besvare spørgsmålet med ja.

Spørgsmål 2:

I bekræftende fald kan det så santages, at denne tilstand har stået på gennem en længere periode og

Svar ad 2:

Ja.

Spørgsmål 3:

Er det i givet fald undladt at behandle dyrene omsorgsfuldt, jfr. dyreværnslovens § 2.

Svar ad 3:

Ja.

Spørgsmål 4:

Må transporten fra ejer til slagteri anses for at være uforsvarlig transport af syge og tilskadekomne dyr, idet bemærkes, at transporten er foregået over en afstand af 12-15 km.

Svar ad 4:

Ja.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Svendborg idømt en bøde på 3.000 kr., forvandlingsstraffen fastsattes til fængsel i 6 dage. Tiltalte betalte sagsomkostningerne. Retten lagde ved sin afgørelse vægt på Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse.

0633-65.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren i Grenaa

En gris, der var springhalt på højre forben, blev transporteret levende til slagting. Ejeren af grisen oplyste, at pågældende gris var blevet behandlet for ledbetændelse i 3 uger, og at behandlingen var afsluttet 1 måned før leveringen til slagteriet. Han havde ved en fejl sat den syge gris ud i udleveringsrummet, den skulle have været nødslagtet. På stedet fandtes 2 udleveringsrum. Rum 1 var til grise, der skulle transporteres adskilt fra de andre grise under transporten og rum 2 til almindeligt transportegnede grise. Grisen var endt i rum 2 og derfor heller ikke transporteret adskilt.

Rådet udtalte:

Rådet skal indledningsvis bemærke, at præparatet er bortkommet under forsendelsen, og at det derfor ikke har været muligt at obducere dette.

Det fremgår tydeligt af politirapporten med vedlagte fotooptagelse samt af anmeldelsen fra Fødevareregionen af 21. december 2000, at der vedrørende en gris, der var springhalt på højre forben, har hersket dyreværnsmæssigt kritisable forhold. Således fandtes grisen ved

leveringen til slagteriet at være springhalt på højre forben, den forsøgte straks med besvær at lægge sig ned i sygefalten. Som følge af stivhed i albueleddet placeredes benet bagud i liggende stilling. Omkring leddet fandtes en tydelig hævelse, der ved palpation fandtes hård. Det fremgår endvidere af sagsakterne, at grisen forud for leveringen til slagteriet har været i antibiotikabehandling i en periode på 3 uger, som blev afsluttet en måned før leveringen til slagteriet.

Rådet er af politimesteren blevet anmodet om at udtale sig om:

1. gårdejerens behandling af svinet på gården forud for leveringen kan anses for uforsvarlig, herunder om
2. den af gårdejereren foretagne antibiotikabehandling har været tilstrækkelig og sundhedsmæssig forsvarligt
3. svinet har været egnet til transport, eventuelt i særskilt rum, samt om sagen i øvrigt giver anledning til bemærkninger.

Svar ad 1, 2 og 3:

Det fremgår ikke af sagsakterne hvorledes behandlingen er udført (dosis, præparat, behandlingstid), men grisens situation burde, straks det blev konstateret at behandlingen ikke havde effekt, have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. Rådet finder ikke ud fra de forelagte sagsakter, at grisen var transportegnet. Rådet finder ligeledes ikke at grisen var egnet til transport, såfremt den havde været adskilt fra de andre grise under transporten. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, har grisen i besætningen og under læsning samt transport været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt, såfremt, transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk.1, i bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Sigtede vedtog en udenretslig bøde på 3.000 kr.

0633-66.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren i Odder

En gris, der ikke kunne tage støtte på venstre bagben, som var behæftet med en større knude omkring haseleddet ca. 10 x 20 cm, blev transporteret levende til slagteriet. Leverandøren

kunne kun delvis erkende forholdet. Chaufføren nægtede og var af den holdning, at skaden måtte være sket på slagteriet.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af venstre bagben fandtes venstre haseled at være sæde for en kronisk deformerende, sammenvoksende ledbetændelse med bylddannelse samt massiv bindevævsdannelse i og omkring leddet. Endvidere fandtes massiv knoglenydannelse omkring leddet. Forandringerne i og omkring leddet har en alder på ikke under 4-5 uger. I kronranden fandtes et sår ca. 2 x 2 x 3 cm, som på overfladen var dækket af dødt væv. Læsionen har en alder på ikke under 1 uge. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halvhed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på grisens ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af grisen til slagteriet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Skrivelse af 24. juni 2002 til politimesteren i Odder

Sagen blev på ny forelagt Rådet med supplerende sagsakter. Det fremgik af disse, at besætningsdyrlægen den 31. oktober 2000 havde besigtiget 4 grise i sygestien, hvoraf de 2 var blevet godkendt til transport til slagteriet. Hvilke grise, der den 27. november, ca. 1 måned efter, var blevet sendt til slagtning denne dag, kunne han ikke udtale sig om. Leverandøren var meget fortørnet over anmeldelsen og oplyste, at pågældende so, som en medhjælper, der ikke længere var ansat, fejlagtigt havde sendt af sted, havde gået i sygesti på dybstrøelse sammen med 4 andre søer. Leverandøren var af den mening, at dens tilstand var blevet forværret på slagteriet, idet den der gik i et meget beskidt indleveringsrum sammen med andre søer. Disse søer var ofte i brunst og red på hinanden med skader til følge. Leverandøren henviste endvidere til, at grisen var blevet godkendt af besætningsdyrlægen.

Rådet udtalte:*Spørgsmål 1:*

Hvorvidt de nye udtalelser, bl.a. de modstridende dyrlægeforklaringer giver Rådet anledning til nye betragtninger vedrørende tiltale.

Svar ad 1:

Til Rådets udtalelse af 22. januar 2002, skal Rådet yderligere tilføje, at såfremt det forholder sig således, at pågældende so er en af de af besætningsdyrlægen, godkendte søer den 30.10.2000, finder Rådet det betænkeligt at konkludere, at der foreligger modstridende dyrlægeobservationer mellem besætningsdyrlægen og slagteriets dyrlæge, idet soens tilstand i perioden mellem den 30.10.2000 og den 27.11.2000 meget vel kan være blevet ændret. Såfremt observationer skal kunne sammenholdes, bør de have været foretaget inden for et tidsinterval på 24 timer. Rådet finder derfor ikke anledning til at ændre sin udtalelse af 22. januar 2002.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Odder idømt en bøde på 1.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsattes til fængsel i 6 dage. Tiltalte betalte sagens omkostninger.

0633-67.01

En gris, der havde pung- og navlebrok, blev transporteret levende til slagting. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Under fremdrivningen i stalden begyndte grisen at skribe, og den blev aflivet på stedet og efterfølgende slagtemæssigt behandlet. Leverandør som chauffør kunne ikke erkende forholdet. Leverandøren påpegede, at grisen ikke var identificeret af den kontrollerende dyrlæge ved aflæsningen.

Rådet udtalte:

Det fremgår tydeligt af politirapporten med vedlagte fotooptagelser samt af Fødevareregionens anmeldelse af 9. november 2000, at der vedrørende grisen med skrotal- og navlebrok har hersket dyreværnmæssigt kritisable forhold. Det fremgår af anmeldelsen, at huden hen over navlebrokket var sæde for flere ældre, inficerede, stærkt ildelugtende hudlæsioner med underliggende granulationsvæv. Der fandtes udbredt kronisk bughindebetændelse. Højre haseled fandtes at være sæde for en pusholdig ledbetændelse. Dyrets ernæringstilstand fandtes at være dårlig. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagting. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på grisens ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 og § 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af grisen til slagteriet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere

dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt, såfremt transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk.1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

I øvrigt henvises til Rådets udtalelse af 14. oktober 1997 om levering af svin med store navle- eller lyskebrok til slagtning.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Nyborg idømt en bøde på 2.000 kr. Retten lagde ved afgørelsen vægt på Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse. Forvandlingsstraffen fastsattes til fængsel i 6 dage. Tiltalte betalte sagens omkostninger.

0633-68.01

Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren på Bornholm

På et slagteri konstateredes i perioden juli 2000 til februar 2001 fem leverancer af svin fra en bestemt leverandør, hvor 4-8% af svinene havde adskillige blodunderløbne mærker på nakke, ryg og skinker. Leverandøren ejede 6 ejendomme og transporterede grisene selv. De pågældende grise stammede fra en af disse ejendomme, hvor der var ansat en medhjælper til at passe 4.500 – 5.000 SPF-svin. Medhjælperen brugte en drivpind og senere et ”klapbræt” til at drive grisene fra stalden og op på transportvognen til slagteriet. Han erkendte, at han under disse omstændigheder i nogle tilfælde havde slået nogle af grisene hårdt med drivpinden og ”klapbrættet”. Medhjælperen blev ved flere lejligheder gjort opmærksom på problemet af leverandøren, men p.g.a. tidsnød havde han slået lidt hårdt på nogle af de modvillige svin.

Rådet udtalte:

Ved i fem tilfælde at have tilføjet 4-8% af slagtesvinene blodunderløbne mærker på nakke, ryg og skinker ved at tilføje dem hårde slag med først en drivpind og senere et klapbræt under drivning op på transportvognen til slagteriet, har dyrene været udsat for smerte, lidelse og væsentlig ulempe. De blodunderløbne mærker ses tydeligt på de vedlagte fotos.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §1.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Rønne idømt en bøde på 5.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsattes til 8 dages fængsel. Tiltalte betalte sagens omkostninger.

0633-69.01

Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Herning

To grise, hvoraf gris nr. 1 var springhalt på højre forben og gris nr. 2 var støtthalt på venstre forben, blev transporteret levende til slagtning. De to grise var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Leverandøren erkendte at have leveret de to halte grise, samt at han ikke

havde underrettet vognmanden herom. Vognmanden erkendte forholdet og oplyste at han havde bemærket gris nr. 1 og omtalt denne gris for landmanden, som havde oplyst, at grisen havde været skadet og var blevet behandlet. Vognmanden konkluderede, at når grisen var behandlet, kunne han tage den med.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra de i sagen omtalte grise og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af gris nr. 1 fandtes højre albueled at være sæde for en kronisk deformerende artrose med destruktion af ledbrusken samt bindevævsdannelse omkring leddet med knoglenydannelser. Forandringerne har en alder på ikke under 3-4 uger. Ved undersøgelse af gris nr. 2 fandtes venstre skulderled at være sæde for en kronisk, pusholdig, deformerende ledbetændelse med sammenvoksning af leddet samt massiv bindevævsdannelse omkring leddet med forekomst af en enkelt byld. Omkring skulderleddet fandtes et op til 0,5 cm tykt lag nydannet knoglevæv i relation til benhinden. Forandringerne har en alder på ikke under 3-4 uger. Grisenes situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive dem. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisene burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har de været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på dyrenes ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af grisene til slagteriet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt § 13, stk.1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Vognmanden vedtog udenretsligt en bøde på 2.000 kr. Leverandøren vedtog udenretsligt en bøde på 4.000 kr.

0633-70.01

Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Tønder

En gris, der var ude af stand til at støtte på højre bagben, blev transporteret levende til slagteriet. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Ved det kontrolmæssige eftersyn af slagtekroppen fandtes inficeret hale, byld ved lårbenet,

muskeldeneration, blodmangel og akut ledbetændelse i højre bagknæ. Hverken leverandør eller vognmand kunne erkende forseelsen.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af højre bagknæ fandtes akut pusholdig ledbetændelse. De observerede læsioner har en alder på ikke under 6-8 timer. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagting. Grisens situation burde have været afhjulpet ved at den blev behandlet eller aflivet. I besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet med henblik på grisens ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet med henblik på transporten af grisen til slagteriet betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt, såfremt transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk.1 i bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

Såfremt tiden fra læsning til slagting på slagteriet har haft en varighed < 6-8 timer, vil Rådet nære betænkelighed ved at betragte forholdet som dyreværnsmæssigt uforsvarligt.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Politiet opgav påtale, da videre forfølgning af sagen efter politiets skøn ikke ventedes at føre til en domfældelse.

0633-71.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren i Svendborg

En gris, der var meget halt på venstre bagben samt skæv i ryggen, blev transporteret levende til slagteriet. Leverandøren erkendte. Han havde desværre ikke været opmærksom på omhandlende gris, og udtalte at den burde have været aflivet for længe siden, hvilket tydeligt fremgik af fotooptagelserne.

Rådet udtalte:

Rådet skal indledningsvis bemærke, at det ikke har været muligt at rekvirere materiale fra omhandlende gris, idet dette var bortkommet.

Det fremgår tydeligt af politirapporten med vedlagte fotooptagelser samt veterinærkontrollens anmeldelse af 7. december 2000, at der har hersket dyreværnsmæssigt kritisable forhold vedrørende omhandlende gris. Af veterinærkontrollens anmeldelse fremgår det således, at grisen var meget halt på venstre bagben samt skæv i ryggen. Ved det kontrolmæssige eftersyn af slagtekroppen fandtes et gammelt hofteskred/brud i hofteleddet med efterfølgende betændelse. Hofteskål samt ledhoved var ødelagt, og der var dannet et falsk led. Læsionen blev vurderet til at have en alder på mindst 6 uger.

De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Spørgsmål 1:

Hvori består sygdommen/skaden.

Svar ad 1:

Det fremgår af veterinærkontrollens anmeldelse af 7. december 2000, at læsionen består af et gammelt hofteskred/brud med efterfølgende kraftig bindevævsdannelse, hvori fandtes bylder samt dannelse af et falsk led.

Spørgsmål 2:

Hvornår formodes sygdommen/skaden at være opstået.

Svar ad 2:

Det fremgår af veterinærkontrollens anmeldelse af 7. december 2000, at de fundne forandringer har en alder på mindst 6 uger.

Spørgsmål 3:

Hvordan har sygdommen/skaden udviklet sig.

Svar ad 3:

Pågældende læsion har udviklet sig som følge af et traume.

Spørgsmål 4:

Hvordan viser en sådan sygdom/skade sig med hensyn til grisens adfærd/bevægelsesmønster.

Svar ad 4:

Grisen vil være tydeligt gangbesværet som følge af læsionen og vil i det akutte stadie skille sig ud fra flokken bl.a. ved at ligge meget ned.

Spørgsmål 5:

Burde sigtede eller andre der passede grisen have opdaget sygdommen/skaden.

Svar ad 5:

Ja. Ved det daglige tilsyn burde den tilskadekomne gris have været identificeret.

Spørgsmål 6:

Burde den tilsynsførende dyrlæge have opdaget sygdommen/skaden.

Svar ad 6:

I en besætning af den pågældende størrelse med produktion af 8000 grise årlig, vil det ved et rådgivningsbesøg af dyrlægen være uoverkommeligt, at tilse hvert enkelt dyr i en ellers veldreven besætning. Derimod burde ejeren, eller den der forestod det daglige tilsyn, have henvendt sig til dyrlægen for at få en faglig vurdering af dyrets tilstand.

Spørgsmål 7:

Hvilken smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe har sygdommen/skaden påført grisen under dens opvækst.

Svar ad 7:

Grisen har i sin opvækst, efter skadens opståen, været udsat for høj grad af smerte, lidelse angst, varigt mén samt væsentlig ulempe.

Spørgsmål 8:

Hvilken behandling burde have været iværksat overfor grisen på grundlag af sygdommen/skaden.

Svar ad 8:

Ud fra det forelagte ville grisens situation bedst have været afhjulpet ved at aflive den.

Spørgsmål 9:

Indebærer den manglende opdagelse af sygdommen/skaden eller manglende behandling heraf en overtrædelse af dyreværnslovens § 1.

Svar ad 9:

Rådet vil betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 og § 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum i nugældende lov).

Afgørelse:

Sigtede vedtog en udenretslig bøde på 3.000 kr.

0633-72.01

Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Ringkøbing

En gris, der var meget svært støttehalt på venstre forben, blev transporteret levende til slagtning. Grisen var adskilt fra de andre grise under transporten. Forholdet blev anmeldt.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af venstre forben fandtes området omkring albueleddet at være sæde for en fast hævelse. Ved gennemsavning af venstre albueled fandtes dette at være sæde for en kronisk, deformerende ledbetændelse med sammenvoksning af leddet med bindevævs- og bylddannelse i og omkring leddet. De observerede forandringer har en alder på ikke under 3-4 uger. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halvhed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på grisens ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af grisen til slagteriet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk. 1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Tiltalte leverandør blev ved retten i Skjern idømt en bøde på 2.000 kr. Forvandlingsstraffen blev fastsat til 6 dages fængsel. Tiltalte chauffør blev idømt en bøde på 1.000 kr. Forvandlingsstraffen blev fastsat til 6 dages fængsel. Begge tiltalte betalte ligeligt sagens omkostninger.

0633-73.01

Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Varde

En gris, der ikke tog støtte på venstre forben, blev transporteret levende til slagtning. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Leverandøren oplyste, at grisen for nogen tid siden var blevet isoleret med henblik på behandling af venstre forben. Da den havde opnået slagtevægt ca. 30-40 dage efter behandlingen, blev den sendt til slagtning. Chaufføren oplyste, at han intet havde bemærket ved læsningen.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af venstre forben fandtes venstre forknæ at være sæde for en kronisk deformerende og sammenvoksende ledbetændelse med bindevævsdannelse i og omkring leddet. Omkring leddet fandtes endvidere knoglenydannelser. Forandringerne har en alder på ikke under 2-3 uger. Det fremgår endvidere af veterinærkontrollens anmeldelse af 22. november 2000, at der ved det kontrolmæssige eftersyn af slagtekroppen fandtes muskelsvind af højre bov, pletvise blødninger i bug, bov og rygmuskulatur samt degeneration af rygmuskulaturen. Slimsækkene ved hase- og albueled var forstørret. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halvhed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Spørgsmål 1:

Udgør transport af et dyr med de beskrevne fund efter Det Veterinære Sundhedsråds opfattelse en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 1, § 28 og § 29, stk. 1?

Svar ad 1:

Det er Rådets opfattelse, at transport af et dyr med de beskrevne fund er uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt, såfremt, transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk. 1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

Spørgsmål 2:

Hvis det lægges til grund, at svinet har været penicillinbehandlet frem til 30-40 dage før levering, udgør unkladelse af yderligere afhjælpning af dyrets situation så efter Det Veterinære Sundhedsråds opfattelse uforsvarlig behandling af dyr?

Svar ad 2:

Ja - det er Rådets opfattelse at grisens situation yderligere burde have været afhjulpet, hvilket efter det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Spørgsmål 3:

Kan det efter Rådets opfattelse antages, at svinet forud for den 2 timer lange transport med de ved den kontrolmæssige undersøgelse gjorde fund har været i stand til at fremtræde uden umiddelbart erkendelige sygdomstegn?

Svar ad 3:

Rådet finder det ikke sandsynligt, at grisen, ud fra de kontrolmæssige fund samt ud fra de af Laboratorium for Veterinær Patologi fundne fund, har været i stand til at fremtræde uden umiddelbart erkendelige sygdomstegn.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Grindsted idømt en bøde på 1.500 kr. Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 6 dage. Tiltalte betalte sagsomkostningerne. Retten lagde ved sin afgørelse vægt på udtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd.

0633-74.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren på Bornholm

En dyrlæge opsagde sin sundhedsrådgivningsaftale med en svineproducent på grund af dennes misligholdelse af aftalen. Dette medførte en politianmeldelse af besætningsejeren fra regionschefen i fødevarerdirektoratet. Der forekom grise med halebid, navlebrok og utrivelighed, der burde have været behandlet eller aflivet. Der fandtes ingen sygesti, syge polte med ledbetændelser, halebid og navlebrok var anbragt i et staldafsnit med en rumtemperatur på 10-15°C uden strøelse. I flere af poltestierne fandtes intet tørt leje, og dyrene vadede rundt i urintilblandet gødning. Ventilationssystemet var flere steder defekt eller forkert indstillet, ligesom der manglede alarm. Besætningen bar således generelt præg af utilstrækkelig pasning og dårlig hygiejne. Ejeren havde desuden ikke ført den lovpligtige medicin- og sygdomsregistrering.

Rådet udtalte:

Det fremgår af sagsakterne, at dyrlægen har opsagt sin sundhedsrådgivningsaftale med besætningsejeren på grund af dennes misligholdelse af aftalen. Af politirapporten, regionsdyrlægens erklæring samt den praktiserende dyrlæges rapporter fremgår det, at der i længere tid har hersket dyreværns-mæssigt utilfredsstillende forhold i besætningen, ligesom den ansvarshavende ikke har opfyldt dyrlægens anvisninger vedrørende behandling og foranstaltninger, der skulle forbedre forholdene. Således fandtes en del grise med halebid, navlebrok samt adskillige utrivelige grise, hvoraf en del burde have været aflivet for længe siden. Der fandtes ingen regulær sygestald i besætningen, men et staldafsnit hvor der var samlet nogle polte med ledbetændelser, halebid og navlebrok. Temperaturen i denne stald var alt for lav (10-15°C), og der fandtes ingen strøelse. I slagtesvine-stalden fungerede foderautomaterne ikke, så der forekom et stort foderspild på gulvet, hvilket medførte en dårlig hygiejne og lugt af surt foder. I en del af poltestierne fandtes intet tørt leje, men stibunden var dækket af urintilblandet gødning.

I flere af staldene var ventilationsanlægget defekt eller forkert indstillet. I klimastalden var der således ved dyrlægens besøg koldt, og der forekom træk, medens der i poltestalden var en ubehagelig stram lugt. På ventilationssystemet fandtes der ingen alarm.

I de forskellige staldafsnit fandtes plastikværktøjskasser til opbevaring af medicin, heri var medicinflaskerne og injektionssprøjter uden beskyttelseshætter på kanylerne tilsvinet af staldstøv m.m.

Ornestierne var for små, ca. 4-5 m², og overholdt ikke lovgivningens krav på 6 m².

Besætningen gav som helhed indtryk af mangelfuld pasning og dårlig hygiejne.

Dyrlægen har gentagne gange gjort opmærksom på, at medicin- og sygdoms-registreringen var utilstrækkelig og ikke overholdt lovgivningen på området.

Rådet finder ikke, at den ansvarshavende for besætningen har behandlet sine dyr omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Såfremt ovennævnte ligger til grund, vil Rådet betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 2, samt bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr nr. 707 af 18.07.00 §§ 5, 9 og 13, bekendtgørelse om beskyttelse af svin nr. 998 af 14.12.93 § 13, stk. 1 og 2 og § 20, stk. 2, bekendtgørelse om lægemidler til veterinært brug nr. 303 af 11.05.95 § 6, stk. 1, samt bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvæg/svin nr. 304 af 11.05.95 § 7.

For at sikre, at dyrene behandles forsvarligt og gældende lovgivning overholdes, skal Rådet anbefale, at der i en periode fremover føres jævnlige tilsyn med besætningen.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Rønne idømt en bøde på 5.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsattes til fængsel i 8 dage.

0633-76.01

Skrivelse af 19. marts 2002 til politimesteren i Svendborg

En gris, der ikke støttede på venstre forben, men holdt det strakt bagud, blev transporteret levende til slagtning. Grisen bevægede sig nødigt fremad. Chaufføren havde ikke bemærket pågældende gris, før dyrlægen på slagteriet meddelte, at den skulle tages fra. Leverandøren oplyste, at grisen havde været behandlet for ledbetændelse, og at den hele tiden havde støttet på alle 4 ben. Ud fra dette besluttede han i samråd med en medarbejder på gården, at grisen skulle transporteres til slagtning, uagtet venstre forben var meget hævet, hvilket det havde været i en del af behandlingsforløbet. Leverandøren nægtede sig skyldig.

Rådet udtalte:

Rådet skal indledningsvis bemærke, at det ikke har været muligt at få tilsendt materiale fra pågældende gris, idet dette ved en fejltagelse af veterinærkontrollen er blevet smidt ud.

Rådet er af politimesteren blevet anmodet om at besvare en række spørgsmål.

Spørgsmål 1:

Hvorvidt Det Veterinære Sundhedsråd anser svineproducentens behandling af grisens ledbetændelse som forsvarligt og om han har beskyttet grisen bedst muligt mod smerte, lidelse og varigt men.

Svar ad 1:

Såfremt grisen har været isoleret i sygesti med passende lag strøelse samt at den har restitueret sig efter behandlingen, finder Rådet, at grisen er blevet behandlet forsvarligt. Dette synes imidlertid ikke at være tilfældet, idet venstre albueregion iflg. fotos og sagsakterne viser, at leddet var sæde for en ældre ledbetændelse med bylddannelse i omgivelserne. Det er derfor Rådets opfattelse, at grisen har været behandlet uforsvarligt og ikke beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, samt § 9, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 998 af 14. december 1993 om beskyttelse af svin.

Spørgsmål 2:

Om svineproducenten ved at sende grisen på slagteri har behandlet grisen forsvarligt og beskyttet den bedst muligt mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Svar ad 2:

Det fremgår af sagsakter med vedlagte fotooptagelser, at grisen ved ankomsten til slagteriet ikke støttede på venstre forben og kun nødtigt bevægede sig fremad. Det fremgår af fotooptagelserne, at venstre albueregion var stærkt hævet. Endvidere fremgår det, at der ved det kødkontrolmæssige eftersyn fandtes en kronisk ledbetændelse med store bylddannelser i det omgivende væv. Under læsning og transport har grisen været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse samt væsentlig ulempe. Grisen burde ikke have været transporteret levende til slagtning. Grisen har således været behandlet uforsvarligt og er ikke beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Spørgsmål 3:

Vedrørende transporten anmodes om en vurdering af, om grisen betragtes som syg eller tilskadekommen og derfor ikke egnet til transport.

Svar ad 3:

Rådet anser grisen som værende syg samt ikke egnet til transport.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Denne forelå ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

0633-77.01

Skrivelse af 4. oktober 2001 til politimesteren i Thisted

Ved det slagtemæssige eftersyn på et slagteri fandtes 7 grise at være blevet slået med en hård genstand mange gange. Forholdet blev anmeldt. Chaufføren erkendte og oplyste, at grisene var anbragt på en udleveringsvogn, hvilket var normal procedure. Han var alene om læsningen, og der opstod store problemer, hvilket ikke var normalt. På grund af frostvejr forekom der megen damp fra køretøjet, i hvilket der var læsset 51 grise fra en anden leverandør. Grisene ville ikke læsses p.g.a. dampen, og han var til sidst blevet meget ophidset og havde slået grisene hårdt over ryggen med drivbrættet. Han troede ikke, at et drivbræt kunne slå så hårdt, som det fremgik af slagtekroppene på fotooptagelserne.

Rådet udtalte:

Det fremgår tydeligt af politirapporten med vedlagte anmeldelse af 25. januar 2000 fra veterinærkontrollen, at der vedrørende de 7 grise har hersket dyreværnmæssigt uacceptable forhold i forbindelse med læsningen af disse. Således fandtes ved det slagtemæssige eftersyn næsten hele oversiden af slagtekroppene at være dækket af blodunderløbne mærker frembragt ved slag. Blodudtrædningerne strakte sig diffust gennem hele spækklaget ned til muskulaturen på størstedelen af ryggen. Grisene har således været udsat for høj grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe. Straks det var klart, at dyrene ikke kunne læsses dyreværnmæssigt forsvarligt, burde chaufføren have tilkaldt assistance til læsningen.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt § 2, sidste punktum, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr.

Afgørelse:

Chaufføren skulle betale en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af dyreværnslovens § 1 samt bekendtgørelsen nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr § 2.

0633-78.01

Skrivelse af 4. oktober 2001 til politimesteren i Thisted

To grise, hvoraf den ene var halt på højre forben V 12 og den anden V13 var springhalt på højre forben samt havde en fortykket klov på venstre bagben, blev transporteret levende til slagteriet. Grisene var ikke adskilt fra de andre grise under transporten.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris mærket V 13 og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af højre forben fandtes albueleddet at være sæde for en kronisk deformerende ledbetændelse med fortykkelse af ledmembranen samt destruktion af ledbrusken. Omkring leddet fandtes bindevævsfortykkelse, hvori der fandtes flere små bylder. Ved undersøgelse af venstre bagbens inderklov fandtes tåknoglerne at være sæde for en kronisk pusholdig ledbetændelse med vævsdød. I den midterste tåknogle fandtes pusholdig knoglemarvsbetændelse med vævsdød, som kommunikerede med den førømtalte ledbetændelse. De observerede læsioner i begge præparater har en alder på ikke under 2-3

uger. Det fremgår endvidere af anmeldelse af 4. januar 2000 fra Fødevareregionen, at der ved sektion af gris mærket V12, som var halt på højre forben, fandtes kronisk ledbetændelse i højre albueled, byld ved venstre skulder samt knoglemarvsbetændelse. Grisenes situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive dem. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisene burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har de været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på dyrenes ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af grisene til slagteriet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum i nugældende lov) samt, såfremt, transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk. 1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 1.000 kr.

0633-79.01

Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren i Holstebro

I en sag vedrørende transport af 12 slagtesvin og 82 søer på lastvogn i to etager fra Danmark til slagtning i Holland har Det Veterinære Sundhedsråd modtaget forespørgsel fra Justitsministeriet om, hvorvidt Rådet finder, at der har været tale om overtrædelse af dyreværnslovgivningen, og i bekræftende fald hvilke bestemmelser, der har været tale om. Myndighederne i Holland fandt ved kontrol, at lasten vejede 19.560 kilo, ladet på et grundareal på 61,13 m², hvilket svarer til en lastetæthed på 319,97 kilo pr. m². De 94 svin havde en gennemsnitsvægt på 208,1 kg. Der var 0,65 m² pr. svin. Ved kontrollen i Holland blev det desuden konstateret, at ikke alle svin samtidig kunne lægge sig ned eller stå i deres egen naturlige holdning.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten med vedlagt undersøgelsesrapport fra de Hollandske veterinærmyndigheder, at de 12 slagtesvin og 82 søer har været transporteret fra Danmark til Holland på to etager på tilsammen 61,13 m². Dette svarer til 0,65 m² pr. svin. De 94 svin vejede tilsammen 19.560 kilo, hvilket svarer til en lastetæthed på 319,97 kilo pr. m². Ved kontrollen i

Holland blev det desuden konstateret, at ikke alle svin samtidig kunne lægge sig ned eller stå i deres egen naturlige holdning.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, og formentlig bilag 2 D i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993, om beskyttelse af dyr under transport.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en bøde på 2.500 kr. Forvandlingsstraffen blev fastsat til 6 dages fængsel.

0633-80.01

Skrivelse af 19. marts 2002 til politimesteren i Århus

En gris, der var stærkt støtte- og fremføringshalt på venstre forben og meget støttehalt på højre bagben, blev transporteret levende til slagtning. Ejeren oplyste, at pågældende gris var blevet behandlet for ledbetændelse samt at den ved afhentningen var i orden.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af venstre forben fandtes en fast hævelse omkring albueleddet, hvilket gjorde, at leddets bevægelighed var stærkt nedsat. Hævelsen omkring leddet bestod af fibrøst bindevæv samt nydannet knoglevæv. Ved indsnit i albueleddet fandtes en kronisk deformerende ledbetændelse med blotlæggelse af det underliggende knoglevæv. Endvidere fandtes brud af skulderbladet, dette er opstået efter dødens indtræden. Graden af bindevævsdannelse og knoglenydannelser omkring albueleddet tyder på en udviklingstid, der er mindst 5 uger. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Politimesteren har anmodet Rådet om at besvare følgende spørgsmål:

Spørgsmål 1:

Burde omhandlede gris være slagtet på gården?

Svar ad 1:

Ja. Lægges ovennævnte til grund, burde omhandlede gris for længst have været slagtet/aflivet på gården. Grisen har således været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Spørgsmål 2:

Var det uforsvarligt at transportere grisen i lastbilen i et selvstændigt aflukke?

Svar ad 2:

Ja, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt, såfremt, transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk.1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger:

Svar ad 3:

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Leverandøren vedtog udenretsligt en bøde på 5.000 kr. Sigtede chauffør vedtog udenretsligt en bøde på 1.500 kr.

0633-81.01

Skrivelse af 21. december 2001 til politimesteren i Hobro

Ca. en gang hver 3. uge blev der leveret slagterisvin og ca. en gang om måneden blev der leveret søer til slagtning fra en gård. Både svinene og søerne blev leveret på en gammel påhængsvogn, når der ikke var flere end der var plads nok til på vognen. Påhængsvognen blev ifølge leverandøren kl. ca. 22 kørt til en plads på ejendommen ude ved vejen, hvor den så kl. 03 – 04 morgenen efter blev hentet af en vognmand. Hvis der skulle leveres flere dyr, end der var plads til på vognen, mødte der personale på gården kl. 03 for at køre grisene direkte ud til vognmanden. Den omhandlede nat før anmeldelsen var det et læs søer, hvor der havde været en orne iblandt. Dette har muligvis bevirket, at der var mere uro end normalt. Der var desuden denne nat en død so ved afhentningen; anmelder havde selv beset denne so, og den havde ikke haft synlige skader.

Anmelderen oplyste, at vognen med grisene blev stillet på stedet kl. ca. 17, før de morgenen efter blev afhentet til slagtning. Forholdet havde stået på gennem det sidste års tid. Vognen med slagterisvin blev altid stillet mandag aften og stod så til tirsdag morgen under megen hylen og skrigen under dyrenes indbyrdes slagsmål. Nogle uger blev vognen stillet tirsdag aften med søer, som så først blev afhentet onsdag morgen, ligeledes under megen hylen og skrigen ved søernes indbyrdes slagsmål. På grund af hylen og skrigen i nattens løb havde anmelderen og hans hustru ikke kunnet sove. Denne morgen havde man aflivet to søer, der var for medtagne til at komme med til slagteriet.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten med vidneforklaring, at slagterisvinene og søerne gennem et års tid har været leveret på en påhængsvogn, der aftenen før afhentningen blev sat ud på en plads på

ejendommen ude ved vejen. Vognen med slagterisvin blev altid stillet mandag aften og stod så til tirsdag morgen under megen hylen og skrigen under deres indbyrdes slagsmål. Nogle uger blev vognen stillet tirsdag aften med søer, som så først blev afhentet onsdag morgen, ligeledes under megen hylen og skrigen ved deres indbyrdes slagsmål.

Den omhandlede nat før anmeldelsen var det et læs søer, hvor der havde været en orne iblandt. Dette har muligvis bevirket, at der var mere uro end normalt. Der var desuden denne nat en død so ved afhentningen.

Ved således at henstå i en påhængsvogn i mange timer uden adskillelse, således at der forekommer alvorlige slagsmål i visse tilfælde med dødelig udgang, har svinene ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

1. Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet mht. opholdet i påhængsvognen anse forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1. Forholdet synes ikke at være omfattet af bekendtgørelse nr. 998 af 14. december 1993 om beskyttelse af svin, da denne kun omhandler dyrenes ophold og behandling i besætningen. Derimod er svins ophold i udleveringsvogne omfattet af bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.
2. Såfremt en orne, der ikke er vant til at være opstaldet med søer, har befundet sig sammen med et antal søer på påhængsvognen, anser Rådet det som uforsvarligt behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 1. Der henvises endvidere til § 7, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

Afgørelse:

Sigtede vedtog en udenretslig bøde på 2.000 kr.

0633-82.01

Skrivelse af 25. februar 2002 til politimesteren i Viborg

Ved undersøgelse af nogle slagtekroppe på slagteriet, fandtes 3 grise fra samme besætning at være tatoveret henholdsvis 23, 14 og 11 gange på kroppen. I flere tilfælde strakte læsionerne sig gennem underhuden og ned i spæklaget. Leverandøren forklarede, at når grisene skulle transporteres, blev de drevet ned til en udleveringsboks, hvor han lige inden denne tatoverede dem. Det hændte, at nogle af grisene løb tilbage og derfor blev tatoveret flere gange. Han oplyste endvidere, at han ind imellem brugte tatoveringshammeren som drivredskab.

Rådet udtalte:

Politimesteren har anmodet Rådet om en vurdering samt en udtalelse om hvorvidt det forhold, at A har foretaget overdreven brug af tatoveringshammer ved mærkning af slagtesvin, skønnes at have været en overtrædelse af dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet skal indledningsvis bemærke at Rådet ikke har kompetence til at vurdere om hvorvidt et forhold har været en overtrædelse af dyreværnsloven, men alene kan udtale sig om veterinære spørgsmål, jf. Rigsadvokatens meddelelse af 27. september 2000.

Det fremgår af politirapporten samt af beskrivelsen i Fødevarerregionens anmeldelse af 14. juni 2001, at tre grise er blevet tatoveret henholdsvis 23, 14 og 11 gange på kroppen. Endvidere fremgår det af sagsakterne, at tatoveringshammeren blev brugt som fremdrivningsredskab. Grisene har således været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vurderer Rådet, at grisene har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Ejeren af svinene skulle betale en bøde på 2.000 kr. for overtrædelse af dyreværnslovens § 1 og § 2 jf. § 28, stk. 1, 1. pkt.,

Det blev lagt til grund at ejeren havde behandlet de 3 svin groft uforsvarligt, idet der i forbindelse med mærkning og transport blev benyttet en tatovørhammer som fremdrivningsredskab, med betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe til følge.

0633-84.01

Skrivelse af 12. april 2002 til politimesteren i Herning

En galtgris, der var kraftig støtتهalt på venstre bagben, blev transporteret levende til slagtning. Den berørte kun underlaget med det yderste af tåspidserne og havde svært ved at lægge sig. Grisen var ikke i stand til at følge de andre grise. Der sås tydelig hævelse omkring venstre haseled. Grisen blev ikke transporteret adskilt fra de andre grise. Chauffør og leverandør havde inden transporten diskuteret om hvorvidt, grisen var transportegnet.

Rådet udtalte:

Rådet er af politimesteren blevet anmodet om at besvare en række spørgsmål i ovennævnte sag.

Spørgsmål 1:

Hvad fejler grisen.

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af venstre bagben fandtes haseleddet at være sæde for en kronisk fibrinholdig ledbetændelse og området omkring haseleddet at være sæde for en kronisk fibrinholdig betændelse med bylddannelse.

Spørgsmål 2:

Hvor længe har den været syg.

Svar ad 2:

Det fremgår af patologernes erklæring, at de fundne reaktioner tyder på en udviklingstid, der er mindst 3 dage.

Spørgsmål 3:

Var den egnet til transport.

Svar ad 3:

Lægges oplysningerne i sagsakterne samt patologernes obduktionsfund til grund, har grisen under læsning samt under transport været udsat for betydelig smerte, lidelse og væsentlig ulempe og burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Grisen har således ved at blive transporteret levende til slagtning været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum i nugældende lov) samt, såfremt transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk.1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

Spørgsmål 4:

Burde den have været aflivet.

Svar ad 4:

Grisens situation burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende kunne være sket ved at lade den undersøge og behandle af en dyrlæge eller ved at aflive den.

Spørgsmål 5:

Foreligger der efter Rådets opfattelse en overtrædelse af Dyreværnslovens § 2.

Svar ad 5:

Rådet er ikke i stand til at besvare spørgsmålet, idet det må bero på en juridisk vurdering om, hvorvidt der foreligger en overtrædelse af dyreværnsloven.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 6 :

Rådet skal endvidere bemærke, at lægges sagsakterne samt patologernes fund til grund, har grisen i besætningen været udsat for smerte, lidelse og væsentlig ulempe. Grisen har således være udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 1.000 kr. Påtalen mod tiltalte blev imidlertid opgivet, eftersom det kom frem, at det syge slagtesvin på intet tidspunkt fysisk var i tiltaltes varetægt.

0633-85.01

Skrivelse af 25. februar 2002 til politimesteren i Horsens

En gris, der støttede dårligt på venstre bagben, blev transporteret levende til slagtning. Ved det kødkontrolmæssige eftersyn fandtes et ældre brud på venstre lårbensknogle. Leverandøren oplyste, at han ikke havde bemærket skaden på grisen, der før leveringen gik i en sti sammen med 10 andre grise. Han erkendte sig skyldig i ikke at have udført tilsyn med grisen og havde påført den unødigt lidelse.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af venstre lårbensknogle fandtes et spiralbrud midt på lårbensknoglen. Graden af bindevævsdannelse samt knoglenydannelser tyder på en udviklingstid, der er mindst 6 uger. Grisens situation burde for længst have været erkendt og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved straks skaden var sket at aflive den. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på grisens ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 3, 1. punktum, samt § 9, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 998 af 14. december 1993 om beskyttelse af svin.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af grisen til slagteriet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt, såfremt, transporten har været på en afstand < 50 km og grisen ikke er transporteret adskilt fra de andre grise, § 11, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk.1, i bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 2.000 kr.

0633-86.01

Skrivelse af 25. februar 2002 til politimesteren i Ringkøbing

En gris, der var springhalt på venstre forben, blev transporteret levende til slagteriet. Grisen havde ved det levende syn en tydelig hævelse ved albueledet på venstre forben. Ved den efterfølgende kødkontrol fandtes en kronisk pusholdig ledbetændelse i venstre albueled. Sigtede leverandør nægtede forholdet, idet han ikke vidste, at grisen havde ledbetændelse. Han havde dog bemærket, at der var 3 grise som trak lidt på det ene ben, disse var blevet adskilt fra de andre grise under transporten.

Rådet udtalte:

Rådet skal indledningsvis bemærke, at det rekvirerede materiale er bortkommet under forsendelsen og det derfor ikke har været muligt for Rådet, at få en detaljeret beskrivelse af materialet.

Politimesteren har anmodet Rådet om at besvare en række spørgsmål.

Spørgsmål 1:

Har de objektive fund på det leverede svin medført en tydelig og let erkendelig halthed?

Svar ad 1:

Ja.

Spørgsmål 2:

Hvor længe har haltheden været synlig?

Svar ad 2:

Det fremgår af slagteridryrlægens beskrivelse, at benet var hævet og sæde for en purulent ledbetændelse, hvilket tyder på, at tilstanden har haft en længere varighed.

Spørgsmål 3:

Har haltheden medført smerte, lidelse og væsentlig ulempe?

Svar ad 3:

Ja.

Spørgsmål 4:

Kunne Landmand A have opdaget ledbetændelse, og hvad burde han i givet fald have gjort for at afhjælpe skaden?

Svar ad 4:

Landmanden burde kunne opdage tilstanden ledbetændelse. Grisens situation burde have været afhjulpet ved at den blev flyttet til velstrøet sygesti samt ved medicinsk behandling, som foreskrevet af den tilsynsførende dyrlæge, såfremt denne diagnose eksisterede i besætningen ellers ved at tilkalde dyrlæge. Såfremt behandlingen ikke medførte helbredelse, burde den tilsynsførende dyrlæge tilkaldes med henblik på eventuel yderligere behandling eller aflivning.

Sagen giver ikke Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Ringkøbing idømt en bøde på 3.000 kr. Forvandlingsstraffen blev fastsat til 6 dage. Tiltalte betalte sagsomkostningerne. Retten lagde ved sin afgørelse blandt andet udtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd til grund.

0633-87.01

Skrivelse af 12. februar 2002 til politimesteren i Hjørring

En påhængsvognlignende vogn blev benyttet som udleveringsvogn af en leverandør af slagtesvin. Vognen blev opmålt til 2,45 m x 7,70 m = 18,87 m². Med 50 grise i vognen svarer dette til 0,38 m² pr. gris og med 70 grise på vognen svarer det til 0,27 m² pr. gris. En chauffør gjorde veterinærkontrollen opmærksom på, at han jævnligt hentede 70 svin fra den omtalte udleveringsvogn. Ifølge chaufføren var vognen så lille, at grisene sad oven på hinanden. Leverandøren forklarede, at han først ca. en time før afhentning fra vognen læssede denne med 50 grise. Først omkring 5 minutter før det aftalte tidspunkt for afhentning begyndte han at sætte de sidste 20 dyr over i vognen.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten samt af skrivelse til politimesteren i Hjørring af 16. juli 2001 fra Fødevareregionen, at der jævnligt bliver hentet ca. 70 slagtesvin fra den omtalte udleveringsvogn. Udleveringsvognens areal blev opmålt til 2,45 m x 7,70 m = 18,87 m². Med 50 grise i vognen svarer dette til 0,38 m² pr. gris og med 70 grise på vognen svarer det til 0,27 m² pr. gris. Ifølge chaufføren, der hentede grisene, var vognen så lille, at grisene sad oven på hinanden.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt bkg. nr. 998 af 14. december 1993 om beskyttelse af svin, § 3, hvoraf fremgår, at slagtesvin med en gennemsnitsvægt på mellem 85 og 110 kg. skal have et areal på 0,65 m² til rådighed.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 2.000 kr.

0633-88.01

Skrivelse af 18. marts 2002 til politimesteren i Ribe

En gris, der med besvær kunne gå, blev transporteret levende til slagting. Grisen var apatisk, underudviklet, deform i bagparten og i dårlig ernæringsstilstand. Ejerne af grisen havde ikke bemærket denne, ellers ville de have sorteret den fra og aflivet den. Chaufføren oplyste, at han ikke havde bemærket den syge gris under læsningen. Politiet anmodede Fødevareregionens dyrlæger om at assistere ved gennemgang af besætningen til vurdering af en eventuel overtrædelse af dyreværnsloven. Ved gennemgang af besætningen fandtes to grise med navlebrok af betydelig størrelse, som blev overført til anden sti. En gris, der var i god

foderstand, og som kun vanskeligt kunne støtte på forklovene og som bevægede sig ved at støtte på forknæene, blev overført til anden sti. Desuden fandtes en lille afmagret gris, som blev aflivet. Ejerne oplyste, at de kom 2 x dagligt i besætningen. Samt at de havde en rådgivningsaftale med en dyrlæge.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten med vedlagte fotooptagelser, i Fødevareregionens erklæring af 7. august 2001 samt i veterinærkontrollens anmeldelse af 19. juli 2001, at der har hersket dyreværnsmæssigt kritisable forhold vedrørende en gris mærket V22K, som blev transporteret levende til slagtning, samt 4 andre grise i besætningen.

Det fremgår, at grisen mærket V22K ved ankomsten til slagteriet gik med besvær og virkede apatisk. Den var i en dårlig ernæringstilstand, deform i bagparten og underudviklet. Ved den slagtemæssige kødkontrol fandtes en håndboldstor byld i venstre skinke, knoglebetændelse i bækkenet, og grisen var afmagret. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og væsentlig ulempe. Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagtning.

Det fremgår af Fødevareregionens erklæring, at to grise med navlebrok af betydelig størrelse ikke var adskilt fra de andre grise. Grisenes situation burde ved de daglige tilsyn have været identificeret og afhjulpet, hvilket bedst ville være sket ved at overføre dem til en særskilt velstrøet sti. Endvidere fandtes en gris med krumme forknæ. Den kunne kun vanskeligt tage støtte på forklovene og kunne kun bevæge sig ved at tage støtte på forknæene. Grisens situation burde ved de daglige tilsyn have været identificeret og afhjulpet, hvilket bedst ville være sket ved behandling af lidelsen samt ved at overføre den til en særskilt velstrøet sti. Endvidere fandtes en afmagret gris, som det blev vurderet skulle aflives. Grisens situation burde ved de daglige tilsyn for længst have været identificeret og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på grisen mærket V22K samt den afmagrede gris's ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på ophold i besætningen for de to grise med navlebrok samt grisen med krumme forknæ, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3. stk. 1, 1. punktum, samt § 9, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 998 af 14 december 1993 om beskyttelse af svin.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af gris mærket V22K til slagteriet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov) samt, såfremt, transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk.1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr samt Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 14. oktober 1997 om levering af svin med store navle- eller lyskebrok til slagtning.

Afgørelse:

Ejer samt chauffør vedtog udenretslig en bøde på henholdsvis 2000 kr. og 1000 kr.

0633-89.01

Skrivelse af 11. juni 2002 til politimesteren i Haderslev

En vognmand afhentede 126 slagtesvin fra en slagtesvinebesætning kl. 05.40 om morgenen. Transportbilen var ny med dobbelt lad godkendt til transport af svin. En del af svinene var fugtige ved pålæsningen, og et svin blev sorteret fra, idet vognmanden ikke skønnede, at det kunne klare transporten. Lyset i udleveringsområdet virkede ikke, så pålæsningen skete under brug af bilens lys samt håndlygter. På transportdagen var der blæst og snefygning, og temperaturen var -2°C. Transporten til slagteriet varede ca. 2-2½ time incl. ca. 20 min. standsning p.g.a. trafikvanskeligheder. Ved ankomsten til slagteriet var 4 svin døde, 3 var døende, og 2, der viste tegn på kredsforstyrrelser, blev aflivet. Ved slagtningen blev yderligere 6 svin kasseret. Samtlige svin havde blødninger i huden, misfarvet muskulatur samt ødem og hævede lymfekirtler under huden. Et stykke hud indsendt til Den Kgl. Veterinær og Landbohøjskole gav intet resultat, da præparatet havde være nedfrosset.

Rådet udtalte:

Det fremgår af sagsakterne, at en del af slagtesvinene ved læsningen var fugtige, og et svin var i en sådan tilstand, at vognmanden afviste at tage den med, idet han ikke mente, at det kunne klare transporten. Grisene har med stor sandsynlighed været opstaldet under uhensigtsmæssige forhold i udleveringsfaciliteterne. Det fremgår af sagsakterne, at transportbilen er ny og godkendt til transport af dyr, hvorfor transporten på 2-2½ time ikke skulle belaste dyrene mere, end de kunne klare. Den store dødelighed og høje kassationsprocent skyldes utvivlsomt en svække tilstand efter opholdet i udleveringsrummet.

Rådet finder, at grisene under opholdet i udleveringsrummet ikke har været huset og passet under hensyntagen til deres sundhedsmæssige behov. Udleveringsrummet har antagelig ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov er tilgodeset. Under opholdet i udleveringsrummet har grisene været udsat for lidelse, angst og væsentlig ulempe, hvorfor der foreligger uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og § 3, stk. 1.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet, da det ikke kunne bevises, hvornår kuldeskaderne var opstået.

0633-90.01

Skrivelse af 25. februar 2003 til politimesteren i Haderslev

En so, der blev leveret til slagtning, var fra nakke til halerod og på begge skinker fyldt med slag fra tatovørhammeren. Der var mindst 60 slag. Leverandøren oplyste, at han havde 3

ansatte, hvoraf den ene havde været ansat i 7 år og de to andre var praktikanter fra Ungarn. Han var af den overbevisning, at en af praktikanterne havde mistet tålmodigheden med soen, da den skulle fra stalden til udleveringsrummet, hvorefter der skete misbrug af tatoveringshammeren. De ansatte blev ikke afhørt. Leverandøren vedkendte sig ansvaret for leveringen og ville fremover sikre sig, at der ikke skete overtrædelse af dyreværnsloven.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte so og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af de to hudstykker fandtes ved inspektion af det ene hudstykke på et område, der var ca. 145 cm langt og 40 til 25 cm bredt, tallet XXXXX tatoveret 45 gange. På det andet hudstykke, som var ca. 95 cm langt og op til 15 til 45 cm bredt, fandtes ca. 12 tatoveringer. I forbindelse med flere af tatoveringerne fandtes blødninger i det underliggende spæklag, der som følge af den slagtemæssige behandling normalt kun vanskeligt lader sig påvise. Soen har under drivningen med tatovørhammeren været udsat for betydelig smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund samt oplysningerne i politirapporten til grund, har soen ved at blive tatoveret ca. 67 gange under fremdrivningen, været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Politimesteren i Haderslev besluttede i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2, at opgive tiltalen mod gårdejeren for overtrædelse af dyreværnsloven. Begrundelsen er, at videre opfølgning ikke kunne ventes at føre til, at den pågældende findes skyldig til straf.

Der blev ved afgørelsen lagt vægt på, at det under efterforskningen blev konstateret, at soen blev tildelt slagene af en praktikant på gården, og at der ikke var hjemmel i dyreværnsloven til at pålægge gårdejeren straf for praktikantens handlinger.

Der blev rejst sigtelse mod praktikanten, og vedkommende blev idømt en bøde på 2.500 kr. for overtrædelse af dyreværnsloven, lov nr. 386 § 2, ved at have udsat en so for groft uforsvarlig handling, samt betydelig smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Bøden er endnu ikke vedtaget af pågældende og afgørelsen er derfor ikke endelig.

0633-91.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren i Haderslev

Ved undersøgelse efter slagting af en gris, fandtes grisen at have halebid samt en elastikstrip påsat under det hævede område. Venstre forben var sæde for knoglemarvsbetændelse, og der fandtes emboliske processer i lungerne. Leverandøren oplyste, at han selv havde sat en elastikstrip på omhandlende gris, idet de andre grise havde bidt den meget kraftigt i halen. Sigtede leverandør nægtede at have påført grisen smerter, tværtimod havde han formindsket dyrets smerter, hvilket også havde været hans hensigt.

Rådet udtalte:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af halen fandtes de to yderste cm at være sæde for tørt gangræn (vævsdød). Der fandtes en 5 mm dyb snørefure, hvor en elastrator-elastik havde siddet. Halen var stærkt hævet som følge af ødem og bindevævsdannelse, som strakte sig ind i bækkenet. Karakteren af den kroniske inflammatoriske reaktion tyder på, at infektionen i haleroden er opstået mindst 5 dage før slagtingen. Påsætningen af elastrator-elastikken kan være af ældre dato. Den påsatte elastrator-elastik har voldt grisen smerte og lidelse samt væsentlig ulempe. Grisens situation burde have været afhjulpet ved, at der var blevet tilkaldt dyrlæge, således at korrekt behandling kunne have været iværksat.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnsloven §§ 1 og 2, samt Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 719 af 1. september 1995 om halekupering og kastration af visse dyrearter, § 3, stk. 2, jf. dyrlægelovens (lovbekendtgørelse nr. 492 af 28. juni 1990 om veterinærvæsenet samt om udøvelse af dyrlægegerning) § 4, stk. 2.

Afgørelse:

Ejeren af svinet blev ved retten idømt en bøde på 1000 kr., jf. dyreværnslovens § 1 og § 2, jf. § 28, stk. 2, nr. 1, og justitsministeriets bekendtgørelse nr. 719 af 1. september 1995 om halekupering og kastration af visse dyrearter § 3, stk. 2, jf. § 6, jf. dyrlægelovens § 4, stk. 2. Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Ved afgørelsen lagde retten vægt på erklæringen fra Det Veterinære Sundhedsråd hvori det står, at behandlingen af halebid med en elastikstrip påførte svinet smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

0633-92.01**Skrivelse af 25. februar 2002 til politimesteren i Århus**

En 6 år gammel orne, der blev transporteret levende til slagteriet, havde en gennemgroet hjørnetand. Den var i normal foderstand. Leverandøren havde ikke bemærket tilstanden. Politimesteren stillede Rådet en række spørgsmål.

Rådet udtalte:*Spørgsmål 1:*

Burde gårdejeren have opdaget ornens lidelse ved almindelig omsorgsfuld behandling?

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte orne og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Af obduktionserklæringen samt af fotooptagelserne optaget hos patologerne fremgår det tydeligt, at gårdejeren ved sine tilsyn burde have opdaget ornens lidelse.

Spørgsmål 2:

Har det været uforsvarligt ikke at have ladet omhandlede orne behandle for den gennemgroede tand?

Svar ad 2:

Ja. Rådet finder, ud fra de forelagte sagsakter samt ud fra patologernes rapport, at ornens tilstand for længst burde have været afhjulpet. Ved at undlade at behandle ornen, har den været udsat for smerte og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Har det været uforsvarligt at lade omhandlede orne befordre til slagteri eller burde den være slagtet på gården.

Svar ad 3:

Rådet finder ikke, ud fra de forelagte sagsakter, at det har været uforsvarligt at lade omhandlede orne transportere levende til slagteriet.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 1.500 kr.

0633-93.01

Skrivelse af 1. februar 2002 til politimesteren i Randers

En grisehandler transporterede 100 grise på 30-35 kg til et eksportmarked med henblik på eksport til Tyskland. Den kontrollerende dyrlæge konstaterede, at grisene skreg i bilen, og gav ordre til, at den hurtigst muligt skulle tømme og grisene forsigtigt gennes hen i en boks. Dyrene gispede med åben mund og havde besvær med at gå, flere forsøgte at lægge sig ned på gulvet for at køle sig. Efter overbrusning med vand begyndte grisene at udvise normaladfærd efter ½ time. Grisehandleren anvendte en bil der ikke var godkendt til transport af dyr. Lastrummet på bilen blev opmålt til 11,5 m², hvilket svarer til, at der må transporteres 64 grise ved 0,18 m²/gris. Transport af 100 grise svarer til 56,25% overlæs.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

om den i anmeldelsen omtalte transport af grisene kan betegnes som mishandling jf. dyreværnslovens § 28, 2. pkt.

Svar ad 1:

Transport af grise under de i sagsakterne nævnte skærpede betingelser vil Rådet betegne som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, samt Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, § 2 og § 11.

Spørgsmål 2:

om den i anmeldelsen anførte transport alene pga. antallet i forhold til køretøjets størrelse anses for at være vanrøgt, eller i øvrigt uforsvarlig behandling af dyr.

Svar ad 2:

Overlæs alene pga. køretøjets størrelse i forbindelse med transport af dyr betegner Rådet i reglen for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, samt bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, § 2 og evt. § 11.

Afgørelse:

Chaufføren vedtog udenretsligt en bøde på 7.500 kr. for overtrædelse af bl.a. dyreværnslovens § 28, stk. 2, nr. 1 jf. § 1, § 28, stk. 5.

0633-94.01

Skrivelse af 25. april 2002 til politimesteren i Ringkøbing

Det blev ved veterinærkontrollen på et slagteri konstateret, at begge hjørnetænder på en orne ved bagudrettet, cirkulær vækst var vokset ind i underkæbeknoglen. Ejeren oplyste, at den 5 årige orne aldrig havde været syg. Ejeren og dyrlægen, som kom i besætningen, havde ikke bemærket ornen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvor lang tid en sådan gennemgroning varer.

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte orne og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved inspektion samt sektion af underkæben fandtes total gennemvækst af venstre hjørnetand gennem underkæbeknoglen, så den var synlig på tungesiden. Højre hjørnetand fandtes at være delvist vokset igennem højre underkæbeknogle. I relation til knoglegennemvæksten (venstre side) og knogleindvæksten (højre side) fandtes betydelig knoglevævsnydannelse. Huden på venstre side af præparatet var fjernet ved modtagelsen. I højre side fandtes huden, der beklædte den nye kanal, at være betydelig fortykket. I begge sider fandtes de nydannede kanaler i dybden at være beklædt med bindevæv.

På baggrund af de observerede forandringer kan det konkluderes, at gennemvæksten/indvæksten i underkæbeknoglen har pågået i over måneder.

Spørgsmål 2:

Muligheden for at se på dyret at der er påbegyndt en gennemgroning.

Svar ad 2:

Ved de daglige tilsyn burde tilstanden have været opdaget og behandling iværksat.

Spørgsmål 3:

Synlige symptomer.

Svar ad 3:

Synlige symptomer kunne for eksempel være savlen, tyggebesvær, nedsat ædelyst og nedstemthed. Symptomerne vil i nogen grad afhænge af tilstandens karakter.

Spørgsmål 4:

Hvordan har dyret det i løbet af gennemgroningen.

Svar ad 4:

Denne fase vil være forbundet med smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 5:

Hvilken behandling der kunne være foretaget.

Svar ad 5:

Såfremt tilstanden var blevet opdaget tidligt i forløbet, kunne hjørnetænderne være savet af under bedøvelse.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 6:

Rådet anser forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og § 3, stk. 3, 1. punktum.

Afgørelse:

Denne forelås ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

0633-95.01

Skrivelse af 25. april 2002 til politimesteren i Hobro

En gris, der bevægede sig stærkt besværet og var udtalt halt på det ene bagben, blev transporteret levende til slagteriet. I sygefalten virkede grisen forpint og tog kun modvilligt og under væsentlig smerteytring støtte på bagbenet. Leverandøren oplyste, at han intet unormalt havde bemærket ved grisen, ej heller da den blev læsset. Chaufføren oplyste, at der normalt ved læsning hos pågældende leverandør var problemer, idet slagtesvinene befandt sig i en udleveringsvogn, som var indrettet til smågrise. Dette medførte, at han var nødsaget til at kravle rundt i nederste etage i udleveringsvognen og herfra genne grisene direkte i lastbilen. Dette sammenholdt med, at det normalt var mørkt ved læsningen gjorde, at det var umuligt at identificere en skadet gris.

Rådet udtalte:

Rådet skal indledningsvis bemærke, at det fremgår af anmeldelsen af 27. september 2001 fra Fødevareregion Nordjylland, at grisen var udtalt halt på venstre bagben. Rådet har modtaget højre bagben, hvor der i huden udvendig på låret var tatoveret tallet 39, det øvrige af tallet manglede, idet huden manglede.

Spørgsmål 1:

Hvorvidt gårdejeren har undladt at behandle det levende slagtesvin omsorgsfuldt og forsvarligt og beskyttet det bedst muligt mod smerte, lidelse, varigt mén og væsentlig ulempe ved at lade svinet gå med et knoglebrud i lårbenshalsen, gennem en periode på ca. 14 dage, hvilket bevirkede infektion og degenerative forandringer i muskulaturen, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af højre bagben fandtes højre lårbensknogle at være sæde for en spiralfraktur. Brudenderne var afrundede, og der fandtes begyndende knoglenydannelse. I den omkringliggende muskulatur fandtes massiv blødning og laceration, som var afgrænset af sårhelingsvæv på ca. 0,5 cm i tykkelse. På baggrund af de observerede forandringer kan det konkluderes, at højre lårbensknogle er sæde for en kronisk spiralfraktur med en alder på ikke under 1 uge. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive eller nødslagte den. Under sygdomsforløbet i besætningen har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse, varigt mén og væsentlig ulempe.

Grisen har således været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Spørgsmål 2:

Hvorvidt gårdejeren, der deltog i læsningen, har forøget svinets lidelse og smerter ved at lade det transportere, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Svar ad 2:

Under læsning og transport, samt ved ikke at være adskilt fra de andre grise, har grisen yderligere været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagtning.

Ved at blive læsset og transporteret levende til slagteriet har grisen været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov), samt, såfremt transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk.1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

Spørgsmål 3:

Hvorvidt gårdejeren har udført et mangelfuldt tilsyn, når svinet har kunnet gå en periode på ca. 14 dage med knoglebrud på lårbenshals, jf. dyreværnslovens § 3, stk. 3.

Svar ad 3:

De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed. Grisens tilstand burde således ved de daglige tilsyn have været erkendt.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Ejeren blev idømt bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af dyreværnslovens § 1, § 2, § 3 stk. 3, jf. § 28, stk. 1 og 2.

Til grund for afgørelsen lå:

At ejeren havde udsat et levende slagtesvin for høj grad af smerte, lidelse, varigt men og væsentlig ulempe, idet ejeren gennem en periode på ca. 14 dage, lod slagtesvinet gå i besætningen med knoglebrud i lårbenshalsen, hvilket medførte infektion og degennerative forandringer i muskulaturen.

At slagtesvinet blev udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling, ved at lade svinet læsse og transportere blandt andre svin med ovennævnte knoglebrud.

At have udført mangelfuldt tilsyn på sin besætning i 14 dage, idet svinet var tydelig halt.

0633-96.01

Skrivelse af 28. juni 2002 til politimesteren i Køge

En gris, der var tydeligt halt på højre bagben og ikke kunne følge de andre grise, blev transporteret levende til slagtning. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Grisens højre bagben var deform og var 7 cm kortere, end det venstre bagben. Ud for knæleddet og på hele underbenet fandtes en tydelig hævelse. Højre bagbens udvendige klov tog ikke støtte og pegede opad. Indvendige klov på venstre bagben viste unormalt slid. Sigtede leverandør oplyste, at han havde bemærket, at grisen haltede en smule, inden den blev transporteret, men mente, at det var forsvarligt at sende den af sted. Han ønskede sagen indberettet for retten. Chaufføren nægtede overtrædelse af dyreværnsloven, idet han var blevet informeret om, at grisen var blevet slagtet og solgt videre uden bemærkninger.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt den omtalte skade på grisen er af en karakter, som både leverandør og chauffør burde have erkendt inden transporten, eller om skaden eventuelt til dels kunne være opstået under transporten således, at der, som oplyst af leverandør og chauffør, ikke har været noget særligt at bemærke ved transportens begyndelse.

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris, og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af højre bagben fandtes dette at være deformt, sandsynligvis erhvervet, og med sammenvoksning af benets led fra haseleddet og ned, samt knogleforandringer analoge til de

forandringer, som man ser efter et brud. Der har været stærkt nedsat bevægelighed af benet. Desuden fandtes en kronisk deformerende ledbetændelse i knæleddet. På baggrund af knogleforandringerne i foden skønnes forandringerne at være ikke under 1 måned gamle. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halvhed, således som det også fremgår af anmeldelsen.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne til grund finder Rådet, at de påviste læsioner er af en sådan karakter, at grisens tilstand burde have været erkendt, inden grisen blev læsset og transporteret levende til slagtning.

Spørgsmål 2:

Burde grisen være slagtet inden transport, eller kunne den transporteres som anført i Det Veterinære Sundhedsråds redegørelse om transport af syge eller tilskadekomne dyr af 20.12.91?

Svar ad 2:

Rådet finder ikke, at grisen burde have været transporteret levende til slagtning. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive/nødslagte den. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Begge tiltalte, leverandør og chauffør blev i retten kendt skyldige.

Leverandøren af svinet skulle betale en bøde på 1000 kr. jf. dyreværnslovens § 1 og jf. § 28, stk. 2 og § 32, stk. 2, 2. pkt., jf. stk. 4, og tidligere dyreværnslov § 7, 2. pkt. og justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, § 11, stk. 4. Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Chaufføren skulle betale en bøde på 2000 kr. jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og jf. § 28, stk. 2 og § 32, stk. 2, 2. pkt., jf. stk. 4, og tidligere dyreværnslov § 7, 2. pkt. og justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, § 11, stk. 4. Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Det blev lagt til grund for afgørelsen, på baggrund af vidnets forklaring samt en rapport udarbejdet af en dyrlæge, at den leverede gris var tydeligt halt på højre bagben. Begge tiltalte må derfor have været bekendt hermed, men uagtet skaden, har de leveret og transporteret grisen, uanset at dette medførte smerte og lidelse for grisen.

0633-97.01

Skrivelse af 28. juni 2002 til politimesteren i Vejle

En gris, der udviste betydelig gangbesvær, blev transporteret levende til slagtning. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. I stalden udviste den stor modvilje mod at rejse sig. På begge forknæ, der var krumme, havde den kronisk hudbetændelse. Ejeren kunne ikke erkende forholdet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har grisen med det nævnte sygdomsbillede været udsat for smerte, lidelse og angst i betydelig grad og burde der for længst have været taget initiativ til afhjælpning af dets situation?

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af begge albueled samt begge haseled fandtes kronisk deformerende ledbetændelse, med øget vækst af ledmembranen og fortykkelse af ledkapslen, mindre udtalt i højre haseled. Begge forben havde kontraktion af bøjeseenerne, således at benene ikke kunne rettes ud. Under sygdomsforløbet i besætningen har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den.

Spørgsmål 2:

Kan der siges noget om tilstandens varighed?

Svar ad 2:

På baggrund af ledkapslens tykkelse skønnes forandringerne at være ikke under 10 dage gamle. På baggrund af de ellers voldsomme læsioner kan forandringerne muligvis være ældre.

Spørgsmål 3:

Kan opdrætteren have være uvidende om grisens situation og i benægtende fald har pgl. handlet "uforsvarligt" eller "groft" uforsvarligt?

Svar ad 3:

De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisens tilstand burde for længst ved de daglige tilsyn have været erkendt.

Rådet finder, at grisen har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 4:

Såfremt grisen under transporten havde været adskilt fra de øvrige svin ville dette have været forsvarligt eller burde den ikke have været transporteret levende til slagtning.

Svar ad 4:

Lægges ovennævnte samt oplysningerne i politirapporten med vedlagte fotooptagelser til grund, finder Rådet ikke, at grisen burde have været transporteret levende til slagtning.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Sigtede blev frifundet, idet der var begrundet tvivl om, hvorvidt grisen stammede fra sigtedes besætning.

0633-98.01

Skrivelse af 28. juni 2002 til politimesteren i Vejle

En gris, med stort navlebrok med betændelse i huden, blev transporteret levende til slagtning. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Navlebrokket hang ca. 15-20 cm fra gulvet. Ved det slagtemæssige eftersyn, fandtes navlebrokket på overfladen at være sæde for sårdannelse med vævsdød på et område ca. 18-20 cm i diameter. Broksækkens væg var fortykket. Broksækken indeholdt tarme og blodigt væskeindhold. Der fandtes bylder i lungerne og grisen blev kasseret. Ejeren kunne ikke erkende og ønskede sagen forelagt Det Veterinære Sundhedsråd.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har grisen med det nævnte sygdomsbillede været udsat for smerte, lidelse og angst i betydelig grad?

Svar ad 1:

Lægges oplysningerne i politirapporten med vedlagte fotooptagelser til grund finder Rådet, at grisen har været udsat for betydelig smerte og lidelse.

Spørgsmål 2:

Burde der for længst have været taget initiativ til afhjælpning af dyrets lidelser.

Svar ad 2:

Ja. Grisen situation burde for længst have været erkendt og afhjulpet.

Spørgsmål 3:

Har opdrætteren handlet uforsvarligt eller groft uforsvarligt.

Svar ad 3:

Rådet finder, at grisen har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 3, 1. punktum.

I øvrigt henvises til Rådets udtalelse af 14. oktober 1997 om levering af svin med store navle- eller lyskebrok til slagtning.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 2.000 kr.

0633-99.01**Skrivelse af 28. juni 2002 til politimesteren i Aalborg**

En gris, som var svært støtتهalt på venstre bagben, blev transporteret levende til slagting. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Bestyreren på gården oplyste, at han havde bemærket, at grisen havde fået ledbetændelse, hvorfor den var blevet anbragt i en sygesti for sig selv. Grisen gik/sprang rundt i sygestien og støttede på 3 ben. Den gik i sygestien i ca. 2 måneder, hvorefter den blev sendt til slagteriet. Bestyreren mente ikke, at grisen havde lidt. Chaufføren oplyste, at han havde bemærket en gris med en "kugle" på låret, men grisen gik uden problemer ind i vognen, og desuden kunne han ikke læsse den af igen, idet det var en SPF-besætning.

Rådet udtalte:

Såfremt det af dyrlægen konstaterede og det af leverandøren forklarede lægges til grund, udbedes en udtalelse om:

Spørgsmål 1:

Indebærer det en uforsvarlig behandling af grisen at undlade at afhjælpe dens situation enten ved at lade den undersøge af en dyrlæge eller ved at aflive den.

I fald spørgsmålet besvares bekræftende, udbedes en udtalelse om, hvorvidt leverandørens adfærd indebærer en grovere uforsvarlig behandling eller en mishandling.

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af venstre bagben fandtes en kronisk, voldsom deformerende, pusholdig ledbetændelse i venstre tarsalled med sammenvoksning af leddet og voldsomme knoglenydannelse omkring leddet, der har medført, at leddet var stift og svært at bruge. Desuden fandtes tegn på multiple fistuløse opbrud. De observerede læsioner havde en alder på ikke under 4 uger. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Under sygdomsforløbet i besætningen har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte samt oplysningerne i politirapporten med vedlagte anmeldelse og fotooptagelser til grund, vil Rådet, med henblik på grisens ophold i besætningen, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Har leverandøren handlet uforsvarligt ved at lade grisen transportere levende til slagting.

I bekræftende fald udbedes en udtalelse om, hvorvidt denne adfærd indebærer en grovere uforsvarlig behandling eller mishandling.

Svar ad 2:

Under læsning samt transport har grisen yderligere været udsat for betydelig smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Rådet finder, at grisen, med hensyn til læsning samt transport, har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Spørgsmål 3:

Har vognmanden handlet uforsvarligt ved at transportere grisen levende til slagting.

Svar ad 3:

Under læsning samt transport har grisen yderligere været udsat for betydelig smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Rådet finder, at grisen, med hensyn til læsning samt transport, har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov).

Spørgsmål 4:

Har vognmanden handlet uforsvarligt ved at undlade, at adskille grisen fra andre svin under transporten.

Såfremt spørgsmål 3 og/eller 4 besvares bekræftende, udbedes en udtalelse om, hvorvidt vognmandens adfærd indebærer en grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyret.

Svar ad 4:

Ved ikke at være adskilt fra de andre grise under transporten har grisen yderligere været udsat for betydelig smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Rådet finder, at grisen, med hensyn til manglende adskillelse under transporten, har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, samt tidligere dyreværnslovs § 7, 2. punktum, der fortsat er i kraft (jf. § 32, stk. 2, 2. punktum, i nugældende lov), samt, såfremt transporten har været på en afstand < 50 km, § 11, stk. 4, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, såfremt transporten har været på en afstand >50 km, § 13, stk.1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 5:

Rådet skal bemærke, at dyreværnshensyn går forud for en besætnings sundhedsstatus. I alle besætninger samt under transport skal dyr behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og der skal sørges for at de behandles omsorgsfuldt.

Et dyr, som ikke er transportegnet, må således ikke transporteres på trods af, at besætningen har SPF-status.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Bestyreren blev ved retten i Ålborg idømt en bøde på 3.000 kr.. Forvandlingsstraffen fastsattes til 6 dage. Chaufføren blev idømt en bøde på 1.500 kr. med en forvandlingsstraf på 6 dage. Retten lagde ved afgørelsen vægt på Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse. De tiltalte betalte sagsomkostningerne.

0633-100.01

Skrivelse af 28. juni 2002 til politimesteren i Århus

En gris, med meget stort navlebrok, blev transporteret levende til slagtning. Grisen gik langsomt, når den blev drevet frem. Under gang sparkede den til brokket med bagbenene og stoppede hele tiden op. Brokket rørte underlaget, når den stod op. Et stort område af huden på brokkets underside manglede, og der sås skorper i randen af det 15 x 15 cm store område. Ved det slagtemæssige eftersyn fandtes brokket at være 25 x 25 cm stort med ældre sår og kraftig arvævsdannelse. Der fandtes kronisk bughindebetændelse. Brokket havde en vægt på 8,2 kg. Slagtekroppen fandtes at være i god stand og blev godkendt til konsum. Chaufføren oplyste, at han havde bemærket grisen ved læsningen og havde besluttet ikke at medtage den. Ved et uheld smuttede grisen med i vognen sammen med de andre grise, og han besluttede at medtage den. Ejeren kunne ikke erkende forholdet, idet grisen havde trivedes sammen med de andre grise i stien. Det var ejerens holdning, at brokket ikke havde rørt underlaget, og at tilstanden var blevet forværret under transporten.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Om ejeren har behandlet grisen forsvarligt og omsorgsfuldt.

Svar ad 1:

Ud fra de forelagte sagsakter finder Rådet ikke, at grisen er blevet behandlet forsvarligt og omsorgsfuldt.

Spørgsmål 2:

Om det var uforsvarligt at lade grisen opholde sig sammen med den øvrige bestand.

Svar ad 2:

Ved at lade grisen opholde sig sammen med den øvrige bestand, har den været udsat for smerte, lidelse og væsentlig ulempe. Rådet finder, at den har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Om grisen burde have været slagtet på gården.

Svar ad 3:

Ja, grisen burde have været slagtet på gården. Ved at blive transporteret levende til slagteriet har den været udsat for betydelig smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 4:

Om vognmanden burde have nægtet at transportere grisen til slagting.

Svar ad 4:

Grisen burde ikke have været transporteret levende til slagting og har under læsning samt transport været udsat for betydelig smerte, lidelse og væsentlig ulempe. Grisen har således under transport samt under læsning været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1.

Afgørelse:

Ejeren vedtog udenretsligt en bøde på 2.000 kr. Vognmanden vedtog udenretsligt en bøde på 800 kr.

0633-101.01

Skrivelse af 28. juni 2002 til politimesteren i Vejle

En gris, der ikke tog støtte på højre forben, blev transporteret levende til slagting. Overladt til sig selv lagde grisen sig hurtigt ned. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Ud for højre albueled sås en kugleformet hævelse. Ejeren oplyste, at han ikke havde bemærket en dårligt gående gris og kunne ikke erkende forholdet. Chaufføren oplyste, at han hverken ved læsning eller da grisene blev aflæsset kunne se, at der var noget galt med grisen, men det havde dyrlægen kunnet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har grisen med det nævnte sygdomsbillede været udsat for smerte, lidelse og angst i betydelig grad og burde der for længst været taget initiativ til afhjælpning af dets situation?

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Ved undersøgelse af højre forben fandtes i albueledet kronisk deformerende ledbetændelse med afsprængning af leddel (mediale trochlea), sekundært hertil fandtes øget vækst af ledmembranen og omkring leddet knogledannelser. Under sygdomsforløbet i besætningen

har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den.

Spørgsmål 2:

Kan der siges noget om tilstandens varighed?

Svar ad 2:

De fundne forandringer har en alder på flere uger.

Spørgsmål 3:

Kan opdrætteren have været uvidende om grisens situation og i benægtende fald har pgl. handlet ”uforsvarligt” eller ”groft” uforsvarligt?

Svar ad 3:

De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Grisens tilstand burde for længst ved de daglige tilsyn, have været erkendt.

Rådet finder, at grisen har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 4:

Såfremt grisen under transporten havde været adskilt fra de øvrige svin ville dette have været forsvarligt eller burde den ikke have været transporteret levende til slagtning.

Svar ad 4:

Lægges ovennævnte samt oplysningerne i politirapporten med vedlagte fotooptagelser til grund, finder Rådet ikke, at grisen burde have været transporteret levende til slagtning.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Denne forelå ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

4.4 Dyreværnssager vedrørende hunde og katte

0634-28.01

Skrivelse af 25. juni 2001 til politimesteren i Løgstør

En kat blev i hidsighed grebet i nakken og slynget hurtigt rundt i luften. Da den blev sluppet, landede den på bagpartiet. Katten slæbte bagpartiet efter sig hen under et bord. Den hvædede og peb. En efterfølgende dyrlægeundersøgelse viste, at kattens venstre hoftelid var gået af led.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten og af erklæring af 27. december 2000 fra dyrlægen, at katten i hidsighed var blevet grebet i nakken og slynget hurtigt rundt i luften. Da den blev sluppet, landede den på bagpartiet. Den efterfølgende dyrlægeundersøgelse viste, at kattens venstre hoftelid var gået af led.

Lægges ovennævnte til grund, har dyreværnslovens krav om forsvarlig og omsorgsfuld behandling af dyr ikke været overholdt. Katten har ved den beskrevne handlemåde været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog udenretsligt en bøde på 2.500 kr.

0634-29.01**Skrivelse af 25. september 2001 til politimesteren i Randers**

To hunde var anbragt i en personbil i 2 døgn i slutningen af januar 2001. De var uden opsyn og uden mad og drikke. Hundenes ejer havde aftalt med to andre personer at lufte, fodre og vande hundene mindst to gange om dagen. Dette blev oplyst at være sket sidste gang om morgenen samme dag, som politiet om aftenen ankom til stedet. Da hundene blev lukket ud af bilen, virkede de meget tørstige, idet de drak af en næsten udtørret vandpyt. Da de blev tilbudt vand i en skål, kastede de sig straks over dette. Politiet stillede 2 spørgsmål til Rådet.

Rådet udtalte:*Spørgsmål 1:*

Det bedes oplyst, om hundenes anbringelse i bilen i 2 døgn er uforsvarlig behandling af dyrene

Svar ad 1:

Ved at anbringe hundene i bilen uden adgang til frisk drikkevand er de ikke behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte hundenes anbringelse i bilen som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 3, stk. 1, 1. punktum.

Spørgsmål 2:

Det bedes oplyst, om dyrenes adfærd, da de blev lukket ud, kan be- eller afkræfte, om de har fået vand i forbindelse med, at de blev luftet om morgenen samme dag, som de blev anbragt hos dyrlægen.

Svar ad 2:

Rådet kan ikke besvare spørgsmålet, da hundenes adfærd om aftenen alene kan være et resultat af ikke at have haft adgang til egnet drikkevand fra om morgenen til om aftenen i bilen.

Afgørelse:

Ejeren af hundene blev kendt skyldig i en lang række forhold, heriblandt overtrædelse af dyreværnslovens §28, stk. 2 for overtrædelse af § 1, 2 og 2, stk. 1 pkt. 1. Ejeren blev straffet med fængsel i 6 måneder og fratogtes samtidig retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, for bestandig.

0634-30.01

Skrivelse af 4. oktober 2001 til politimesteren i Fredericia

En foxterrierblanding, hun, ca. 1 år, blev tildelt et eller flere spark af sin ejer, fordi den havde defækeret i dennes seng. Den pådrog sig herved åbent brud på højre lårbensknogle samt skrammer på venstre bagben og i hovedet. Røntgenundersøgelse viste, at højre lårbensknogle havde en tværfraktur, med flere fraspreningsstykker, i et stort hæmatom. Hunden blev aflivet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvis det lægges til grund, at ejeren har påført hunden ovennævnte skader ved flere spark eller slag, indebærer det en uforsvarlig behandling af hunden eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1, og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Rådet vil i så fald anse forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvis det lægges til grund, at ejeren har påført hunden brud på højre bagbens lårbensknogle ved et spark, indebærer det en uforsvarlig behandling af hunden eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 2:

Rådet vil i så fald anse forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Hvis det lægges til grund, at ejerens adfærd indebærer en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af hunden, bør der så efter Rådets opfattelse nedlægges påstand om, at ejeren fratages retten til at eje, bruge, passe eller i det hele taget beskæftige sig personligt med hunde, jf. dyreværnslovens § 29, stk. 1.

Svar ad 3:

Ja.

Spørgsmål 4:

Hvis der svares bekræftende på spm. 3, hvilken periode bør ejeren efter Rådets opfattelse frakendes retten.

Svar ad 4.

Rådet kan ikke besvare spørgsmålet, men kan henvise til årsberetningerne.

Afgørelse:

Tiltalte blev kendt skyldig i overtrædelse af dyreværnslovgivningen. Fastsættelsen af straffen blev udsat på følgende betingelser. Tiltalte måtte ikke begå noget strafbart i et år. Tiltalte blev herudover idømt en tillægsgbøde på 2.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsattes til 6 dages fængsel. Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe eller beskæftige sig personligt med dyr i 1 år. Tiltalte betalte sagens omkostninger. Retten lagde ved sin afgørelse vægt på Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse.

0634-31.01

Skrivelse af 25. september 2001 til Københavns politi

En Yorkshire Terrier, tæve, 3,6 kg, på ca. 8 år, blev aflivet med en kokkekniv med en bladlængde på ca. 25 cm. En efterfølgende obduktion viste, at hunden var tildelt 8 dybe stiklæsioner i brystregionen målende fra 1 til 7 cm samt 2 nederst i venstre flanke målende fra 1 til 5 cm. Gennem 3 af de 8 brystlæsioner kunne brystorganer umiddelbart iagttages. Gennem 1 af de 2 buglæsioner kunne bugorganer umiddelbart iagttages. Flere indre organer var ramt af stik og snit. Da læsionerne i huden og diverse indre organer var ledsaget af blødning, er de tilført, mens hunden var i live. Aorta var halvt overskåret midt i brysthulen, hvilket har været øjeblikkeligt dræbende.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten med vedlagt obduktionsrapport fra Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, at hunden er blevet tildelt 8 dybe stiklæsioner i brystregionen og 2 nederst i venstre flanke. Flere indre organer var ramt af stik og snit. Da læsionerne i huden og diverse indre organer var ledsaget af blødning, er de tilført, mens hunden var i live. Senere har en læsion ramt aorta, hvilket har været øjeblikkeligt dræbende. Den anvendte aflivningsmetode, har helt klart ikke overholdt dyreværnslovens krav om, at døden skal indtræde så hurtigt som muligt.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 1 og § 13, stk. 1, 1. punktum. Der er formentlig ligeledes handlet i strid med Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994, § 13, stk. 2.

Afgørelse:

Tiltalte blev af Københavns Byret idømt en betinget dom på fængsel i 30 dage. Tiltalte skal betale sagens omkostninger herunder 4.000 kr. i salær til beskikket forsvarer.

0634-32.01

Skrivelse af 25. september 2001 til politimesteren i Nakskov

En hund, tysk ruhår, blev luftet bundet til en bils anhængertræk i en 1 m lang hundesnor. Bilen kørte ca. 10 km i timen. Det blev oplyst, at der blev holdt pauser undervejs, og at der blev holdt øje med hunden under kørslen.

Rådet udtalte:

Ved at blive luftet på den i politirapporten beskrevne måde er hunden ikke i tilstrækkelig grad sikret mod at komme til skade, hvis hunden snubler, eller hvis bilen bremses kraftigt op af trafikale årsager. Der er desuden risiko for påkørsel af hunden, hvis andre trafikanter overser denne. Desuden er hunden i sin position lige bag bilen udsat for indånding af bilens udstødningsgasser.

Lægges ovennævnte til grund, har hunden ikke været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med sine behov.

Rådet vil anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr i strid med dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 2.000 kr.

0634-33.01

Skrivelse af 25. september 2001 til politimesteren i Odense

En kat, der defækerede og urinerede på gulvet, blev forsøgt gennet udendørs med først en kost, siden med vand, uden at det lykkedes. Man forsøgte så at anvende en deodorant med antændt spray som flammekaster for at skræmme katten ud. Herved fik katten svedet knurhårene af i venstre side. Ligeledes var hårene over venstre øje brændt af. Hårene på kattens venstre side var korte og stive, fordi den yderste del af hårene var brændt af. Der var ingen steder, hvor hårene var brændt helt ind til skindet.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten, at katten først blev forsøgt skræmt udendørs med en kost og derefter med vand. Ved derefter at skræmme katten med en deodorant, der var antændt som en flammekaster, fik den svedet knurhårene af i venstre side. Ligeledes blev hårene over venstre øje brændt af. Hårene på kattens venstre side var korte og stive, fordi den yderste del af hårene var brændt af. Der var ingen steder, hvor hårene var brændt helt ind til skindet.

Lægges ovennævnte til grund, har katten ikke været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med sine behov. Den har været udsat for høj grad af angst og væsentlig ulempe. Rådet vil anse forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 1.000 kr.

0634-35.01

Skrivelse af 1. oktober 2001 til politimesteren i Nakskov

To hunde var efterladt i et hus i mindst 4 dage uden pasning, fodring og tilsyn. I forbindelse med anmeldelse af forholdet konstaterede politiet, at der gik to hunde i huset, en i hver sin stue. Den ene hund, en sort labrador tæve på ca. 3 år, havde en spand med vand, men intet foder. Den havde besørget adskillige gange på stuegulvet. Den anden hund, en mellemstor sort og langhåret schæferlignende, havde en skål med meget lidt vand tilbage og heller intet foder. I øvrigt var huset meget rodet og beskidt. Begge hunde blev efterfølgende undersøgt af dyrlæge, der fandt den førstnævnte hund ekstremt afmagret, så man tydeligt kunne se alle ribbenene. Dens pels var meget mat og skællende. Den var desuden meget sulten og tørstig. Den anden hund var umiddelbart i lidt bedre foderstand, men stadig noget undervægtig. Den var ligeledes ekstremt sulten og tørstig. Ingen af hundene viste tegn på sygdom.

Rådet udtalte:

Oplysningerne i politirapporten med vidneforklaringer viser, at de to hunde har været efterladt i mindst 4 dage uden pasning, fodring og tilsyn. Huset, som de gik i, var meget rodet og beskidt, med adskillige hundefføringer i den ene stue. Det fremgår af dyrlægens attest af 25. december 2000, at hundene var undervægtige, den ene afmagret i ekstrem grad, samt at begge var meget sultne og tørstige.

Hundene har således ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. Ved ikke at blive fodret eller tilset har de været udsat for høj grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 3, stk. 3, 1. punktum.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 2.000 kr.

0634-36.01

Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren i Nyborg

En hundeejer rejste udenlands efterladende 4 newfoundlandshunde i hjemmet, iflg. vidneforklaringer uden tilsikret aftale med andre om at passe dem. Hundene havde iflg. vidner formentlig gået et par dage uden mad, vand og opsyn. Hundeejeren forklarede selv, at han havde en aftale med sin rengøringsdame om pasning, og at han havde været kortvarigt hjemme efter to dages bortrejse, før han rejste videre igen. Her havde han ved selvsyn konstateret, at hundene var passet med foder og vand. Hundene blev flyttet til pasning et andet sted, hvor man konstaterede, at den ene af dem burde tilses af en dyrlæge, da den haltede kraftigt på det ene bagben. En efterfølgende dyrlægeundersøgelse viste, at hunden var så afkræftet på grund af manglende føde, samt så lidende pga. en skade på det ene bagben, at aflivning var den eneste dyreetiske rigtige løsning. Hunden blev efterfølgende aflivet og obduceret.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten med vidneforklaringer, at hundene har været efterladt i hjemmet uden tilsikret aftale med andre om at passe dem, mens hundeejeren oplyste til rapporten, at han efter to dage tilså hundene og konstaterede, at de var passet med foder og vand.

Det fremgår af erklæring af 16. februar 2001 fra dyrlægen vedr. undersøgelse af tre af hundene, at de udviste forskellige grader af underernæring. En hund var tynd og meget usoigneret. En var afmagret med tab af muskelmasse og ligeledes usoigneret. Ingen af disse viste tegn på sygdom. Den tredje hund var mager og usoigneret og haltede voldsomt på højre bagben. Hunden var meget smerteplaget under bevægelse og ved manipulation af højre hoft og knæ. Der var væsentlig mindre muskelmasse ved højre bagben end ved venstre. Denne hund blev aflivet og obduceret på Laboratorium for Veterinær Patologi, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. I erklæring herfra af 20. april 2001 fremgår det, at hunden bl. a. led af kronisk deformerende slidgigt i højre knæled; tilstanden har været under udvikling i mindst uger. Der blev påvist partiel bristning af det forreste korsbånd i højre knæled samt muskelsvind i højre lår. Hundens ernæringstilstand var under middel, dvs. mager, og den havde hårpuder og sammenfiltret pels.

Hundene har således ikke været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov. De var underernærede og usoignerede, og den syge hund burde for længst have været tilset af en dyrlæge med henblik på behandling af sine sygdomme eller aflivning. De har pga. mangelfuld pasning været udsat for lidelse og væsentlig ulempe. Den syge hund har været udsat for høj grad af smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet samlet med hensyn til manglende pasning og manglende behandling af den syge hund betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 og § 2.

Såfremt det kan eftervises, at hundene har været efterladt uden tilsikret aftale om tilsyn og pasning, vil Rådet samlet betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 3, 1. punktum.

Afgørelse:

Denne forelå ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

0634-37.01**Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren i Tønder**

Politimesteren i Tønder anmodede Rådet om en udtalelse om forholdene i et hundehold bestående af en tæve med 3 hvalpe på omtrent et halvt år, der var anmeldt for mulig misrøgt. Ved politiets besøg på ejendommen blev det konstateret, at samtlige 4 hunde af schæferblandingsrace bar tydeligt præg af manglende pasning og fodring. Alle fire hunde sås meget afmagrede, skarpryggede og med fremstående ribben, ligesom omgivelserne i øvrigt viste, at hundene ofte var overladt til sig selv. Et vidne forklarede, at man for nylig havde iagttaget, at hundene var ladet alene i huset i flere dage uden pasning og fodring. Hundene blev fjernet og midlertidigt anbragt på dyreinternat. Ejeren erkendte, at han ikke var i stand til at passe hundene forsvarligt.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten med vidneforklaring og vedlagte fotos samt af dyrlægens erklæring af 28. juni 2001, at der herskede stærkt kritisable forhold i det anmeldte hundehold. Alle fire hunde var meget afmagrede, skarprykkede og med fremstående ribben. Ved politiets besøg var hundene meget sultne og spiste bl. a. deres egen afføring. Et vidne forklarede, at man for nylig havde iagttaget, at hundene var ladt alene i huset i flere dage uden pasning og fodring.

Hundene er således ikke blevet fodret og passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres fysiologiske behov. De har ved forsømmelserne været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, samt § 3, stk. 3, 1. punktum.

Afgørelse:

Tiltalte skulle betale en bøde på 2.000 kr. for:

Overtrædelse af lovbekendtgørelse nr. 386 af 6. juni 1991, dyreværnslovens § 1, § 2 samt § 3, stk. 3, 1. pkt. jf. § 28, stk. 2 nr. 1, idet hundene på adressen havde været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Overtrædelse af lovbekendtgørelse nr. 380 af 26. juni 1969, lov om hunde, som ændret ved lov nr. 335 af 14. maj 1992 og lov nr. 1064 af 23. december 1992 § 12, stk. 1, jf. § 8, stk. 2, idet der ikke var tegnet lovpligtig ansvarsforsikring på hundene.

0634-42.01**Skrivelse af 21. marts 2002 til politimesteren i Varde**

En mand aflivede sin hund med en hjemmelavet kanon. Hunden var af blandingsrace mellemstor af type som en springer spaniel, tæve, vægt ca. 25 kg. Hundeejeren stoppede to såkaldte kanonslag i røret på kanonen, stoppede en del luftbøssehagl ned og til sidst en våd klud. Ejeren holdt hundens hals/bryst ned foran munden og antændte lunten til kanonslagene. Som følge af affyringen fløj hunden et par meter væk fra kanonen. Ejeren oplyste, at hunden døde med det samme, men slog ned på nakken af hunden med en tung massiv stang i rustfri stål, 37 cm lang og 4 cm i diameter, for at sikre sig, at hunden var død.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten med vedlagt fotomappe samt af obduktionsrapport af 19. september 2001 fra dyrlægen, at hunden blev skudt med en hjemmelavet kanon. Som ammunition blev anvendt to såkaldte kanonslag i røret på kanonen sammen med en del luftbøssehagl og til sidst en våd klud. Hundens hals/bryst blev holdt ned foran munden på kanonen og lunten til kanonslagene blev antændt. Som følge af affyringen fløj hunden et par meter væk fra kanonen. Det blev oplyst, at hunden døde med det samme, men hunden blev slået på nakken med en tung massiv stang i rustfri stål, 37 cm lang og 4 cm i diameter, for at sikre, at hunden var død.

Det fremgår af obduktionsrapporten, at hele hunden blev røntgenfotograferet og pelsen på store dele af kroppen klippet af. Der blev ikke fundet spor fra hagl, ligesom der heller ikke blev fundet tegn på knoglebrud, kranielæsioner eller læsion af halshvirvler. Der blev i stedet påvist omfattende indre blødninger i bug- og brysthule samt langs undersiden af halsen.

Fundet af de omfattende indre blødninger viser, at det ved anvendelse af den beskrevne aflivningsmetode ikke har været muligt at tilsikre, at døden er indtrådt så hurtigt som muligt. Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 1 og 13, 1. punktum samt bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994 om slagting og aflivning af dyr, § 13, stk. 2.

Afgørelse:

Denne forelås ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

0634-43.01

Skrivelse af 18. april 2002 til politimesteren i Nakskov

En boligejer fraflyttede sin bolig og efterlod 2 voksne katte og 3 killinger uden tilsikret aftale med andre om tilsyn, fodring og pasning. Forholdet blev anmeldt på foranledning af naboer til boligen 8 dage efter fraflytningen. Politiet fik påvist huset af anmelderen. Huset lignede et nedrivningsmodent hus. Der var kun glas i halvdelen af vinduerne og der stank af urin og afføring i meters afstand omkring huset. Der var et syndigt rod og svineri på grunden. Igennem vinduerne sås huset tomt med undtagelse af noget efterladt skrald. Kattene blev indfanget og bragt på dyrehospital.

Rådet udtalte:

Under henvisning til dyrlægelovens § 3, stk. 1, 1. punktum, hvorefter Rådet alene udtaler sig om veterinære spørgsmål og ikke om, hvorvidt lovgivningens bestemmelser er overtrådt, skal Rådet udtale følgende:

Det fremgår af erklæring af 13. august 2001 fra dyrlægen, at kattene var kælnede samt sunde og raske. Killingerne havde orm.

Det fremgår af politirapporten, at de 5 katte har været efterladt på adressen uden tilsikret aftale med andre om tilsyn, fodring og pasning.

Kattene har således ikke været tilset, passet og fodret omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov. De har derved været udsat for lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. punktum, og stk. 3, 1. punktum.

Afgørelse:

Retten i Nakskov gav tiltalte en advarsel. Da tiltalte erkendte forholdet bestemte retten endvidere, at tiltalte skulle betale sagsomkostningerne samt regningen på 30.100 kr. for kattepenion.

4.5 Dyreværnssager vedrørende får og geder

0635-6.01

Skrivelse af 25. juni 2001 til politimesteren i Thisted

På et mindre husmandssted befandt sig 41 får og 3 geder opstaldet under helt uacceptable forhold. Bygningerne var faldefærdige, og utallige vinduer manglede. Overalt i stalden var gulvet belagt af et lag bestående af gødning, strå og uld, på de højeste steder 1m. Flere steder lå mursten, glasskår, gamle skillerum m.m. i dyrenes opholdszone, ligesom gulvet flere steder var oversvømmet af beskidt vand. Dyrene var generelt magre, men ikke afmagrede. I de forskellige afsnit befandt sig desuden 9 døde får i forskellige stadier af forrådnelse. Dyrene havde ikke været klippet de sidste 3 år, og de fleste af dem havde et sammenfiltret, beskidt panser af uld hængende ned fra kroppen, hvorved nogle havde besvær med at bevæge sig. Mindst 10 af dyrene havde mere eller mindre forvoksede klove. På en vædder var højre horn groet ind i siden af hovedet og havde bevirket destruktion af øjet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter Rådets opfattelse - såfremt de faktiske forhold, som beskrevet i mit udkast til anklageskrift lægges til grund - er baggrund for under straffesagen at nedlægge påstand om tvangsmæssig besætningsreduktion og i bekræftende fald i hvilket omfang, jf. dyreværnslovens § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Lægges forholdene beskrevet i politirapporten af 25.10.2000 og veterinærchefens rapport af 17.11.2000 til grund, samt ejerens forklaring, at hun for 2 år siden havde fået leddegigt og derefter ikke havde været i stand til at passe sit dyrehold forsvarligt, finder Rådet det passende at nedlægge påstand om tvangsmæssig besætningsreduktion til 4-5 voksne dyr, jf. dyreværnslovens § 29, stk. 1.

Skrivelse af 25. april 2002

Inden for samme år blev besætningsejeren atter tiltalt for vanrøgt af sine dyr. Tilstanden i besætningen var næsten uændret fra den tidligere sag, bortset fra at der ikke fandtes døde dyr i besætningen. Besætningen var øget fra 44 får og geder til 52 får og geder. Dyrenes opholdszoner var fyldt med uvedkommende genstande og 16 væddere kunne ikke finde hvile på rent og tørt leje, 15 ud af 52 dyr havde stærkt forvoksede hove, 36 ud af 52 havde ikke adgang til rent og frisk drikkevand. Hornet på en vædder var forvokset, så det var vokset ind i øjenhulen og havde ødelagt øjet.

Rådet udtalte:

Såfremt forhold 4 og 5 i forholds- og bilagsfortegnelsen af 25. oktober 2001 og Fødevarerregionens dyrlæges rapport af 17. september 2001 ligger til grund vil Rådet betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og § 3 stk. 1.

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske helt eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Hvorvidt der skal eller kan fastsættes sanktioner jf. § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der henhører under domstolene.

Rådet finder det beklageligt, at politiet ikke efter det første forhold har opnået en dom for tvangsmæssig besætningsreduktion til 4-5 voksne dyr, idet man herved sandsynligvis kunne have undgået det sidste forhold.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med 40 dages fængsel samt 60 dages ulønnet samfunds-tjeneste. Endvidere frakendelse af retten til at eje, bruge, passe eller i det hele taget beskæftige sig personligt med produktionsdyr, herunder får og geder, i 5 år. Dommen blev anket.

Landsretten fandt at straffen var passende udmålt. Byrettens dom blev stadfæstet med den ændring, at straffen gøres betinget, idet fuldbyrdelsen af straffen blev udsat og bortfalder efter en prøvetid på 1 år fra denne dom på betingelse af:

At tiltalte i prøvetiden ikke begår strafbart forhold,

At tiltalte i prøvetiden undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen, og

At tiltalte udfører ulønnet samfundstjeneste i kriminalforsorgens bestemmelse.

0635-7.01

Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren i Ringkøbing

I december konstateredes flere døde og et døende får på nogle marker, hvor der tillige fandtes ca. 20 halte får. I én fenne fandtes 11 døde får (hele dyr, kadavere eller dele af får) og et døende får, som straks af politiet blev aflivet. Uden for indhegningen fandtes et får fastsiddende i et sumpet område. Fåret blev straks bragt på fast grund. Et andet får blev fundet nødlidende på en lille holm midt i et sumpet område. Mudderaftegningen i dyrets pels antydede, at det på et tidspunkt havde været $\frac{3}{4}$ under mudder. Et får fandtes dødt under vand i en å. I en anden fenne fandtes 3 døde får. I fenneerne skønnedes at være mellem 300 og 400 får, hvoraf dyrlægen konstaterede halthed hos ca. 20 får. Det aflivede får blev sendt til obduktion på KVL, hvor der ikke kunne konstateres sygelige forandringer i dyret. Fåret var velnæret og højdrægtigt med to lam.

Rådet udtalte:

Det fremgår af oplysningerne i politirapporten med vedlagte fotooptagelser og i dyrlægeerklæring af 5.1.2001, at der har hersket kritisable forhold i et større hold af får. I nogle fenne skønnedes der at være mellem 300 og 400 får. I én fenne fandtes et døende får. Uden for indhegningen fandtes et levende får fastsiddende i et sumpet område. Et andet levende får blev fundet nødlidende på en lille holm midt i et sumpet område. I en fenne fandtes 11 døde og i en anden fenne fandtes 3 døde får. De døde får var for hovedparten helt eller delvis ædt af ådselædere, så der kun var skeletdele og skind tilbage. Et får fandtes dødt under vand i en å.

Tilsynet med dyr i fenne om vinteren skal være hyppigt og grundigt, idet risikoen for opståen af nødlidende situationer er væsentlig større end om sommeren på grund af vejrliget, lav temperatur, nedbør og mudrede eller sumpede arealer. Der fandtes 3 nødlidende får. Desuden fandtes i alt 14 døde får, hvor det ikke kan udelukkes, at dødsfald er optrådt som følge af længerevarende nødlidende situation. Den ansvarlige for fårene har ikke levet op til omsorgspligten med en stor flok får. Herved har dyrene været udsat for smerte, angst, lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund vil Rådet betegne forholdet som uforsvarlig behandling jf dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1.

Det fremgår endvidere af politirapporten, at et døende får blev forsøgt aflivet ved hjælp af skud. Det fremgår tillige af sektionsattesten af den 3. januar 2001 fra Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole til politimesteren i Ringkøbing, at projektilet er gået ind ved næseryggen og passeret næsehulen og svælget. Fåret er med stor sandsynlighed blevet kvalt som følge af efterfølgende indløb af blod til lungen fra næse og svælg.

Rådet skal henstille, at man ved lignende situationer fremover tilkalder til formålet uddannet personale, jf dyreværnslovens § 1, § 13, 1. punktum samt bekendtgørelse nr. 1037 af den 14. december 1994 om slagtning og aflivning af dyr.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 2.000 kr.

0635-8.01

Skrivelse af 1. februar 2002 til politimesteren i Randers

På grund af vedvarende rygter om illegal import af får fra England under mund- og klovsygesituationen aflagde 2 dyrlæger fra Fødevarerregionen et besøg i en stald tilhørende en slagterier, hvor han opstaldede får og lam til slagtning. I stalden forekom en del syge dyr, der burde have været behandlet, og nogle af dem skulle have været aflivet. Således forefandtes dyr med lungebetændelse, kraftig hoste, øjenbetændelse, halthed, stærkt forvoksede klove samt voldsom kløe. Et stort lam havde så skæve forben, at det forsøgte kun at gå på bagbenene. Der var kun en ringe mængde strøelse, og nogle får gik med store gødningsklumper på klovene. I to affaldscontainere lå fyldt med døde lam. Ved et besøg blev det konstateret, at nogle får var blevet aflivet ved nakkeskud uden afblødning. Af 161 får var 49 uden øremærke. Fødevarerregionen havde i flere omgange udstedt diverse henstillinger, som den ansvarshavende ikke havde overholdt.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan de af Fødevarerregionen i skrivelse af 5. april 2001 side 1 og 3 beskrivne forhold karakteriseres som uforsvarlig/mishandling af dyr.

Svar ad 1:

Rådet vil betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens §1 og §2.

Spørgsmål 2:

Kan den af Fødevarerregionen i samme skrivelse side 2 beskrevne aflivningsmetode karakteriseres som forsvarlig.

Svar ad 2:

Nej.

Spørgsmål 3:

Skulle alle dyrene have været øremærket, i bekræftende fald, hvornår skal dette finde sted set i forhold til erhvervelsestidspunkt/slagtetidspunkt.

Svar ad 3:

Ja, får skal øremærkes før de forlader oprindelsesbesætningen. Lam, der aflives eller dør og føres til destruktionsanstalt, skal ikke øremærkes.

Afgørelse:

Indehaveren vedtog udenretsligt en bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af bl.a. dyreværnsloven § 1 og 2 jfr. §28 stk.1, 1 pkt.

0635-9.01

Skrivelse af 21. marts 2001 politimesteren i Roskilde

I en fold 30 x 60 m omgivet af et elektrisk hegn og med et skur på 4 x 5 m fandtes to døde får samt 8 levende får og en ged. I skuret fandtes tillige 8 døde får, hvoraf nogle var delvist forrådnede. En tilkaldt dyrlæge undersøgte de levende får og geden og indstillede, at de 8 får straks burde aflives på grund af kraftig underernæring. Ejeren meddelte, at fårene blev fodret hver dag med 1 balle halm, en roe til hver 2 x dagl. og en 3 l spand med korn 2 x dagl. og mente, at de døde får var døde som følge af sygdom.

Rådet udtalte:

Det fremgår tydeligt af politirapporten og af dyrlægens attest af 10. marts 2001, at der igennem længere tid har hersket kritisable forhold i et mindre udendørs hold af får. I fårenes fold fandtes 10 døde får, hvoraf de 8 fandtes i et mindre skur på folden. I folden fandtes tillige 8 stærkt afmagrede og svækkede får, der ifølge dyrlægens attest ikke viste tegn på sygdom ud over den almene svækkelse relateret til den udtalte underernæring. Dyrlægen skønnede på den baggrund, at de døde får var døde som følge af underernæring, og at de levende får igennem længere tid ikke var blevet fodret tilstrækkeligt og aflivede efterfølgende alle 8 får på grund af deres svækkede tilstand.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 1 og § 2.

Afgørelse:

Ejeren af dyrene (tiltalte) erkendte sig skyldig og blev straffet med fængsel i 14 dage. Straffen skulle ikke fuldbyrdes hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i 2 år.

0635-10.01

Skrivelse af 19. marts 2002 til politimesteren i Silkeborg

Tre unge mænd (17-25 år) født i Vietnam aflivede et får stjålet fra en nærliggende indhegnet mark ved at slå fåret i hovedet adskillige gange med træstolpe og en ratlås. Fåret blev tillige flere gange sparket i hovedet med sikkerhedssko, inden det døde.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten, at et får var søgt aflivet ved at slå fåret i hovedet adskillige gange først med en træstolpe og dernæst med en ratlås, hvorefter det blev bevidstløst. Da fåret efter anbringelse på ladet af en varevogn kom til fuld bevidsthed, blev fåret tillige flere gange slået i hovedet med ratlåsen og sluttelig sparket i hovedet med metalarmede sikkerhedssko, indtil det sluttelig døde. Det fremgår tillige af dyrlægeerklæring fra Fødevareregionen, at der ved undersøgelse af hovedet af fåret samt skindet og lunger kunne konstateres blodansamlinger og væskeudtrædninger i hud, underhud og muskulatur på hovedet og halsen, blødninger forskellige steder i skindet samt blodansamling i luftrør og lunger. De påførte læsioner er påført dyret, mens det var levende. Fåret har derfor været udsat for højeste grad af smerte, lidelse og angst.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 1 og § 13, stk. 1 og bekendtgørelse nr. 1037 om slagtning og aflivning af dyr af 14. december 1994.

Afgørelse:

Der er ikke faldet dom i sagen mod den 3. gerningsmand.

De tiltalte (A og B) erkendte sig uden forbehold skyldige. Straffen blev for begges vedkommende fastsat til fængsel i 30 dage, jf. straffelovens § 285, stk. 1, jf. § 276, og dyreværnslovens § 28, stk. 2, jf. § 1, og § 13, stk. 1.

Under hensyn til navnlig B's unge alder på gerningstidspunktet påkrævede retten ikke at straffen for hans vedkommende kommer til fuldbyrdelse, hvorfor straffen gøres betinget. Fuldbyrdelsen af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 1 år på betingelse af, at tiltalte ikke begår noget strafbart i prøvetiden.

A ankede dommen. Byrettens dom blev stadfæstet med den ændring, at straffen blev gjort betinget, idet fuldbyrdelsen af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 1 år på betingelse af, at tiltalte ikke begår noget strafbart i prøvetiden og at tiltalte i ½ år af prøvetiden undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen.

4.6 Dyreværnssager vedrørende fjerkræ og fugle

0636-9.01

Skrivelse af 25. september 2001 til politimesteren i Nakskov

10 tamænder og 15 tamgæs var ikke blevet passet efter deres sundhedsmæssige behov, idet de ikke havde fået tilstrækkelig med foder og vand. Desuden var en af gæssene, som var svækket og havde læsioner, ikke blevet behandlet af dyrlæge eller aflivet. Ved dyrlægens ankomst, blev den aflivet, og af obduktionserklæringen fremgik det, at den var under middel i foderstand, samt at der var føde i mave-tarm kanalen. Dyrlægen fandt de øvrige gæs og ænder sunde. En and, fra samme adresse, blev indbragt til obduktion og fandtes mager.

Rådet udtalte:

Det fremgår af oplysningerne i politirapporten af den 4. april 2001 samt vedlagte fotooptagelse af fjerkræholdet på sigtedes ejendom og dyrlægens erklæring af 19. april 2001, at der har hersket dyreværnsmæssigt uacceptable forhold i fjerkræholdet. En fugl var svækket og havde læsioner i hovedet.

Pasning af dyret, herunder tilsyn, fodring og vanding, har ikke imødekommet dyreværnslovens krav om omsorgsfuld pasning. Ejeren burde for længst have tilkaldt dyrlæge med henblik på at tilse og eventuelt aflive den omtalte gås. Ved at undlade dette har han påført den betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 3, stk. 3, 1. punktum.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog at betale en bøde på 3.000 kr. og sagens omkostninger. Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 6 dage.

0636-10.01

Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren i Ribe

På forlandet af en ø i vadehavet fandtes adskillige mågereder med delvis knuste æg med store fostre samt aflivede mågeunger. En skovtekniker observerede uro i en mågekoloni og tog først fotografier af urostifteren og dernæst fotografier af mågereder med delvist knuste æg med store fostre og aflivede mågeunger. Derefter blev forholdet anmeldt til politiet.

Rådet udtalte:

På forlandet af en ø i vadehavet fandtes adskillige mågereder med delvis knuste æg heraf nogle med store fostre. Store fostre i delvist ødelagte æg vil dø enten som følge af gradvis temperatursænkning, idet mågerne ikke fortsætter rugningen eller ved efterfølgende udtørring gennem åbninger i æggeskallen. Herved har fostrene været udsat for lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund vil Rådet betegne forholdet som uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 1 og § 13, stk. 1, 1. punktum.

Afgørelse:

Procedurefejl hos politiet samt sigtedes alder (81 år) medførte, at politiet afgjorde sagen med en advarsel.

0636-11.01

Skrivelse af 19. marts 2002 til politimesteren i Køge

I april måned nedrev/nedsaveede to personer 15-20 rågereder. Omkring på arealet og i rederne opsamlede politiet 42 døde befjerede rågeunger af forskellig alder. Alle reder i skovafsnittet var nedrevet. Bevæggrunden for at nedtage rederne var, at ejendommen skulle sættes til salg. De to personer havde ikke ved selvsyn konstateret, at rågeungerne var døde ved faldet mod jorden, men de havde skønnet, at de nok var døde herved. Det fremgår af dyrlægeerklæring, at dødsårsagen formodes at være kulde og sult.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten, at to personer d. 24. april 2001 i et mindre skovareal nedrev/nedsaveede 15-20 rågereder, og at politiet opsamlede 42 døde rågeunger af forskellig alder. Rågeungerne var ikke blevet tilset efter faldet til jorden.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 og § 13, stk. 1.

Af dyrlægeerklæring af 27.4.2001 fremgår det, at rågeungerne formodes at være døde som følge af sult og kulde. Såfremt rågeungerne er døde af sult og kulde, har de været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges dette til grund, vil Rådet betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Afgørelse:

Politimesteren i Køge besluttede at opgive videre tiltale, da det ikke skønnes at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige er begået.

0636-12.01

Skrivelse af 13. august 2002 til politimesteren i Vejle

I forbindelse med tilsyn af et kyllinge-rugeri fandt dyrlægen fra Fødevareregionen, at tællemaskinen, der blev anvendt på en del andre rugerier i Danmark og i andre lande, ikke fungerede dyreværnsmæssigt tilfredsstillende, idet hastigheden var for høj, samt at kyllingerne ramte en metalplade, gulvet eller en kasse. Ifølge produktionsvirksomheden af tællemaskinen udregnedes kyllingernes stødpåvirkning som ubetydelig. Desuden forelå der ingen oplysninger om mængden af skader eller tab ved brug af maskinen.

Rådet udtalte:*Spørgsmål 1:*

Er kyllingerne påført smerter og lidelse i betydelig grad ved at passere tællemaskinen?

Svar ad 1:

På det foreliggende grundlag er Rådet ikke i stand til at besvare spørgsmålet, desuden foreligger der ikke objektive oplysninger om skader og tab ved brug af maskinen.

Spørgsmål 2:

Har den ansvarlig for virksomheden handlet uforsvarlig eller groft uforsvarligt?

Svar 2.

Rådet finder, at rutinemæssig fjernelse af sporeanlæg, den 4. tå og kamanlæg fra daggamle hanekyllinger er uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Afgørelse:

Denne forelås ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

0636-13.01**Skrivelse af 18. april 2002 til politimesteren i Horsens**

På et fjerkræslagteri foregik slagtingen ved at dyrene efter ophængning på slagtebåndet, blev bedøvet med elektrisk strøm i et vandbad, hvorefter en automatisk slagtemaskine overskar halspulsårerne således dyrene afblødtes. Dyrene blev derefter ført ned i et skoldekar med ca. 58°C varmt vand i 3-4 minutter.

Af Fødevareregionens erklæring og politirapporten fremgik det, at personalet efter frokost startede med at hænge høns op på båndet, inden slagteren, der stod for funktionen af den del af båndet, hvor bedøvelsen og aflivningen foregik, ankom. Dette medførte, at 23 høns var ved bevidsthed, da de blev ført ned i skoldekarret og blev druknet/skoldet ihjel. Under forløbet kom slagteriets direktør, der normalt ikke var beskæftiget med slagtingen, og startede med at skære halsen over på hønsene inden de nåede skoldekarret, indtil fødevareregionens dyrlæge fik stoppet båndet.

Rådet udtalte:*Spørgsmål:*

Der anmodes om en udtalelse om hvorvidt det skete er en overtrædelse af dyreværnslovens § 1 og § 13 samt hvorvidt det må anses for en skærpende omstændighed, at man påbegyndte slagtingen uden at der var personer, der overvågede slagtemaskinen til stede, samt hvorvidt det var endnu en skærpende omstændighed, at det blev foretaget af en person, der normalt ikke er beskæftiget med slagting.

Svar:

Det fremgår af sagsakterne at 23 høns har været ved bevidsthed, da de blev ført ned i skoldekarret, hvilket har påført dyrene højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den, der afliver et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og

smertefrit som muligt jf. dyreværnslovens § 1 og § 13. Rådet vil betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr. Det anses for højt utilfredsstillende, at slagtemaskinen ikke var bemanded af en kvalificeret person ved slagtingens påbegyndelse.

Afgørelse:

Tiltalte skulle betale en bøde på 10.000 kr., for overtrædelse af dyreværnslovens § 1 og § 13.

0636-14.01

Skrivelse af 19. marts 2002 til politimesteren i Ringsted

Et slagteri havde et hygiejnisk problem med en nærliggende rågekoloni. Slagteriet indhentede en tilladelse fra Skov- og Naturstyrelsen til nedtagning af rågereder i den nærliggende rågekoloni. Tilladelsen anførte en række betingelser, bl. a. at yngel aflives hurtigst muligt. En videooptagelse med et indslag i tv viste fund af en dunet rågeunge. Det fremgik tillige af en anmeldelse til politiet, at der i skovbunden var fundet rågeæg med døde unger i samt døde nyklækkede rågeunger. Politimesteren spurgte om, hvorvidt den i sagen omhandlede adfærd med nedtagning af reder og behandling af ynglen kunne siges at indebære en uforsvarlig behandling af dyr.

Rådet udtalte:

En videooptagelse med et indslag i TV viser en død dunet rågeunge fundet under en rågekoloni, hvor der angiveligt er foretaget nedtagning af rågereder. Det fremgår tillige af en anmeldelse til politiet, at der i skovbunden samme sted skulle være fundet delvist knuste rågeæg med døde fostre samt døde nøgne rågeunger. Fostrene og rågeungerne formodes døde som følge af kulde og har herved været genstand for lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1 og § 13, stk. 1.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 5.000 kr.

0636-15.01

Skrivelse af 5. juli 2002 til politimesteren i Vejle

Ved plantedirektoratets kontrolbesøg den 26. september 2001 blev det konstateret, at 6.800 høns var underlagt følgende program for fjerfældning.

Hønsene blev afskåret fra foder i perioden 20/09-01 kl. 24.00 til den 23/09-01 kl. 17.30. I samme periode var lyset slukket og vinduerne afblændet, således at de opholdt sig i permanent mørke. Herefter havde hønsene i tidsintervaller på ca. 21 timer dagligt fra den 23/09-01 og frem til kontrolbesøget den 26/09-01 ikke adgang til foder. Hønsene var tillige afskåret fra vand i perioden fra 20/09-01 kl. 24.00 til den 22/09-01 kl. 18.00, og derefter i tidsintervaller på 21 timer dagligt fra den 22/09-01 og frem til kontrolbesøget den 26/09-01.

Rådet udtalte:*Spørgsmål 1:*

Kan det siges, at højerne er behandlet forsvarligt og omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer således, at dyreværnsloven anses for overholdt?

Svar ad 1:

Nej, dyrene er ikke blevet behandlet forsvarligt og omsorgsfuldt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

I benægtende fald er forholdet så grelt, at der er tale om vanrøgt?

Svar ad 2:

Rådet finder ikke, at højsene er behandlet omsorgsfuldt. Dyrene er ikke fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige principper. Rådet vil betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Er det normal procedure, at der køres et program for fjerfældning for højer, hvorunder de afskæres fra vand og foder og under ophold i permanent mørke?

Svar ad 3:

Rådet er ikke bekendt med, at der findes videnskabeligt underbyggede programmer af denne art.

Rådet skal i øvrigt bemærke, at Rådet ikke tager stilling til, hvorvidt lovgivningen er overholdt, idet det er en juridisk afgørelse, der foretages af domstolene. Rådet besvarer alene spørgsmål veterinærfagligt.

Afgørelse:

Denne forelås ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

4.7 Dyreværnssager vedrørende andre dyr

0637-6.01**Skrivelse af 22. januar 2002 til politimesteren i Hjørring**

I et blandet dyrehold af kaniner, høns, ænder, duer og får havde der igennem længere tid hersket uacceptable forhold. Efter en anonym anmeldelse foretog politiet og kredsdyrlæge en inspektion og fandt følgende forhold: På ejendommen var der 1 får, 2 kaniner, 3 høns, 4 ænder og 1 gås. Desuden fandtes 2 døde kaniner i bur, 2 døde ænder og et ukendt antal

kadavere af ubestemmelige fjerkræ. Der var rodet, fugtigt og uhygiejnisk på ejendommen. Tillige var der ikke muget hos dyrene. Dyrene blev undersøgt af dyrlægen og alle dyr var meget magre. Der var intet hensigtsmæssigt foder på ejendommen, og der var ikke vand hos dyrene. Der havde tidligere været duer på ejendommen. Det ukendte antal kadavere af ubestemmeligt fjerkræ er antagelig resterne af dette dyrehold. Nogle af dyrene havde ikke adgang til rent og tørt leje.

Rådet udtalte:

Oplysningerne i politirapporten med vedlagte fotooptagelser og i kredsdyrlæge B's erklæring godtgør, at der igennem længere tid har hersket kritisable forhold i et blandet dyrehold på ejendommen. På ejendommen var der 1 får, 2 kaniner, 3 høns, 4 ænder og 1 gås. Alle dyr var meget magre. Desuden fandtes 2 døde kaniner i bur, 2 døde ænder og et ukendt antal kadavere af duer og ubestemmelige fjerkræ. Der var intet hensigtsmæssigt foder på ejendommen, og der var ikke vand hos dyrene. Der var rodet, fugtigt og uhygiejnisk på ejendommen. Tillige var der ikke muget hos dyrene. Nogle af dyrene havde ikke adgang til rent og tørt leje.

Den ansvarshavende for dyreholdet har ikke efterlevet dyreværnslovens krav om forsvarlig og omsorgsfuld behandling af dyr. Han har ved sine forsømmelser påført dyrene højeste grad af smerte og lidelse.

Da Rådet finder det overvejende sandsynligt, at de døde dyr er omkommet som følge af sult og tørst, vil Rådet betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling jfr. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1.

Afgørelse:

Tiltalen blev frafaldet, idet overtrædelserne akkumuleret med andre overtrædelser efter politiets skøn ikke ville have medført en skærpelse af eller forhøjet straf.

0637-7.01

Skrivelse af 25. september 2001 til politimesteren i Nakskov

En kongepython på 1,15 kg (Python regius, "ball python") blev fundet død i sit uopvarmede terrarie i et hus i februar måned. Den havde været efterladt uden varme og tilsyn i angiveligt ca. 39 timer. Ejeren, der var lejer af huset, var blevet sagt op pga. af restance med huslejen og var flyttet uden at tage slangen med sig. Ved politiets besigtigelse på stedet blev det konstateret, at huset ikke var opvarmet. Det var frostvejr udenfor, og det blev skønnet, at temperaturen i stuen, hvor slangens terrarie stod, var under 10 grader.

Det Veterinære Sundhedsråd blev bedt om at vurdere, om det er muligt, at en slange af nævnte størrelse kan dø af kulde i et uopvarmet terrarie og hus.

Rådet udtalte:

Rådet kan ikke besvare spørgsmålet med nogen grad af sikkerhed, idet det ikke af de fremlagte sagsakter fremgår, om slangen har været udsat for temperaturer under frysepunktet. Sunde slanger kan overleve længe i lave temperaturer, hvis de ikke bliver udsat for frost.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 2.000 kr.

0637-8.01**Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Gråsten**

En dyrehandler var anmeldt for at handle med stinkdyr, som via Tyskland er importeret fra USA, hvor de som unger har fået en medikamentel behandling, der har hindret duftkirtlernes udvikling. På baggrund af en tidligere udtalelse fra Rådet af 16. maj 2001, hvor Rådet udtalte, at operativ fjernelse af duftkirtlerne på stinkdyr med det formål at tilpasse dyrene til indendørs tilværelse ikke berettiger til indgrebets udførelse og de dermed forbundne begrænsninger i dyrets naturlige adfærd (dyreværnslovens § 1), ønskede Politimesteren i Gråsten Rådets udtalelse med henblik på vurdering af sagen.

Rådet udtalte:

Ved skrivelse af 31. juli 2001 har Politimesteren i Gråsten anmodet Rådet om en udtalelse vedrørende medikamentel undertrykkelse af duftkirtlernes udvikling på stinkdyr (unger) importeret fra USA. Behandlingen er udført, inden de blev importeret til Danmark.

Fjernelse af analkirtler hos et stinkdyr, der alene har til formål at tilpasse dyret til en indendørs tilværelse som hobbydyr, finder Rådet ikke berettiger til indgrebets udførelse og de dermed forbundne begrænsninger i dyrets naturlige adfærd og livsudfoldelse jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 1:

Er dyrene beskyttet bedst muligt mod lidelse, angst, varige mén og væsentlig ulempe, når de holdes uden duftkirtel?

Svar ad 1:

Nej

Spørgsmål 2:

Er det forsvarligt at dyrene alene for at tilpasses ophold i beboelse er uden duftkirtel?

Svar ad 2:

Nej

Spørgsmål 3:

Behandles stinkdyrene omsorgsfuldt og under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, når de mangler duftkirtler?

Svar ad 3:

Nej

Afgørelse:

Tiltalte blev af retten i Gråsten idømt en bøde på 500 kr. Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 4 dage.

4.8 Dyreværnssager vedrørende blandede besætninger

0638-10/01

Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren i Gråsten

En dyreværnsorganisation anmeldte til politiet en landmand for vanrøgt af får og kreaturer ved fundet af et stort antal skeletterede eller mumificerede dyr i dyb gødning i flere staldafsnit. En dyrlæge fra den lokale Fødevareregion konstaterede, at der i en bindestald fandtes ca. 15 skeletterede eller mumificerede kreaturer. Knoglerne var delvist begravet i gødning, som flere steder i stalden fandtes i et lag på mindst 1,5 m. I en fårestald fandtes mumier af ca. 20 får. Dyrlægen vurderede, at dyrene havde været døde i flere år, og at dødsårsagen havde været sult og tørst og måske sygdom. Til politirapporten samt til dyrlægen erkendte den ansvarlige for dyrene at have opgivet dyrenes pasning ca. 4 år tilbage, hvorefter dyrene var døde. Herefter havde man ikke færdedes yderligere i stalden.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten samt af Fødevareregionens dyrlægerapport af 12.2.2001, at der på et tidspunkt har hersket dyreværnsmæssige helt uacceptable forhold i en besætning bestående af ca. 15 kreaturer og ca. 20 får. Omstændighederne omkring fundene af ca. 15 skeletterede eller mumificerede kreaturer og ca. 20 ligeledes skeletterede eller mumificerede får tyder på, at dyrene er døde af tørst og sult som følge af mangelfuld pasning. Det kan ikke udelukkes at enkelte dyr er døde som følge af sygdom. Kadavernes udseende peger på, at de har været døde igennem længere tid, antagelig flere år. Ved at undlade at give dyrene vand og foder har dyrene været genstand for højeste grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling jf. dyreværnslovens § 1 og § 2.

Afgørelse:

Anklagemyndigheden frafaldt tiltale, da sagen antoges at være forældet.

0638-11.01

Skrivelse af 25. september 2001 til politimesteren i Grenaa

En dyreejer blev anmeldt. Han havde to hunde, hvoraf den ene var mager, mens den anden, en schæferhund på 4-7 år, var afmagret til stærkt afmagret med fremstående kranieknogler, brystben, ribben, rygknogler, skulderben, hofteben og sædeben. Dens vægt blev skønnet til ca. 15 kg. Hunden var kraftigt angrebet af lopper. Ved besigtigelsen var hundene lige fodret. Schæferhunden spiste noget af foderet, men blev med det samme dårlig og kastede op. Der lå sparsomme mængder normal afføring i græsset, hvor hunden stod bundet. Hundens gang var langsom/sløv.

I en staldbygning/garage stod et bur, hvori der lå en død kanin. Kaninen havde været død længe. Kun skind og knogler var tilbage. Buret indeholdt tomme foder- og vandbeholdere. Burets bund

var dækket af et lag gødning. Der var ingen synlige strå. Det blev oplyst, at man nok havde glemte at passe kaninen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan behandlingen af schæferhunden betegnes som uforsvarlig, grovere uforsvarlig eller mishandling jf. Dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1?

Svar ad 1:

Det fremgår ikke af de fremlagte sagsakter, om hundens tilstand var et resultat af underernæring eller sygdom.

Såfremt tilstanden skyldtes sygdom, burde hundens situation langt tidligere have været søgt udredt ved at søge dyrlægehjælp. Undladelse af dette vil Rådet pga. den udtalte afmagring anse som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Såfremt tilstanden skyldtes underernæring, vil Rådet anse forholdet for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvor lang tid må behandlingen antages at have stået på?

Svar ad 2:

Rådet kan ikke udtale sig med sikkerhed om tidsforløbet, da de fremlagte sagsakter ikke indeholder sikre oplysninger om årsagen til hundens stærke afmagring.

Spørgsmål 3:

Er schæferhunden blevet påført lidelser eller smerter ved behandlingen?

Svar ad 3:

Ja. Hunden er påført høj grad af smerte og lidelse.

Spørgsmål 4:

Er det Rådets opfattelse at hunden skulle aflives sådan som det er sket i sagen?

Svar ad 4:

Rådet kan ikke besvare spørgsmålet på det foreliggende grundlag, da det ikke fremgår af de fremlagte sagsakter, om hundens tilstand var et resultat af underernæring eller sygdom.

Spørgsmål 5:

Giver behandlingen af schæferhunden i øvrigt Rådet anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 5:

Nej.

Spørgsmål 6:

Såfremt kaninen er død af tørst og sult, er kaninen da blevet påført lidelser eller smerter herved?

Svar ad 6:

Ja. Kaninen er ved at dø af tørst og sult påført højeste grad af smerte og lidelse.

Spørgsmål 7:

Kan behandlingen af kaninen betegnes som uforsvarlig, grovere uforsvarlig eller mishandling jf. Dyreværnslovens § 1, § 28 stk. 1 og § 29, stk. 1?

Svar ad 7:

Behandlingen af kaninen vil Rådet anse som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 8:

Giver behandlingen af kaninen i øvrigt Rådet anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 8:

Nej.

Afgørelse:

Ejeren af dyrene (tiltalte) blev straffet med en bøde på 1.500 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

0638-12.01

Skrivelse af 25. september 2001 til politimesteren i Tønder

Forhold 1.

Ejeren af to fåreflokke på henh. Ca. 40 og ca. 50 dyr blev anmeldt for at dyrene ikke havde adgang til vand, læmuligheder eller adgang til tørt leje.

Ved besigtigelse af forholdene for de 40 får blev fundet, at de gik på 2 store græsmarker på ca. 25 hektar adskilt af en lille å. Syd for den ene mark løb der ligeledes en lille å. I forbindelse med den ene å var der etableret et vandtrug med en pumpe (lille vindmølle), der til stadighed kunne pumpe vand op i truget. Ved besigtigelsen var vandet i truget dækket af et tyndt lag is, så dyrene ikke umiddelbart kunne drikke. I stedet drak dyrene af åen. De to marker, som lå i forlængelse af hinanden, var på den østlige side forsynet med læhegn i form af levende hegn, som på den ene mark gik over i en lille skov, som fårene kunne stå i læ af. Langs markernes vestlige afgrænsning fandtes flere store buske, nogle steder grænsende til levende hegn, hvor fårene kunne finde læ, hvilket de også kunne ved en ensilagestak.

De 50 får gik på en mark beliggende helt op til ejerens ejendom. Fårene havde adgang til læ ved ejendommens bygninger. De havde mulighed for at drikke fra et trug ved siden af en lade, hvor der også fandtes tør strøelse, således at de kunne finde tørt leje.

Forhold 2.

I samme anmeldelse blev ejeren af 27 – 30 sortbrogede kreaturer anmeldt pga. manglende læ og tørt leje. De gik på en mark på ca. 10 tønder land. Midt på marken var der en granplantage med træer i ca. 4-5 m's højde, som stod meget tæt. Dyrene kunne gå hele vejen rundt om denne og finde læ for alle vindretninger. På vestsiden af beplantningen fandtes en stor vogn med foder, pt. to store rundballer. Rundt om vognen lå der hø/halm i en større rundkreds, og overalt rundt om fodervognen fandtes der tørt hø/halm, sand og græs.

Politimesteren ønskede svar på følgende spørgsmål:

Ad forhold 1: Er de i politirapporten anførte læmuligheder for fårene tilstrækkelige og er strøelsen tilstrækkeligt tørt leje.

Ad forhold 2: Er læmulighederne tilstrækkelige ved den granplantage som er anført i politirapporten og er strøelsen tilstrækkeligt tørt leje.

Rådet udtalte:

Ad forhold 1 og 2: Nej. Dyr, der går ude under vinterlige forhold, skal have læskur eller bygning, hvor alle dyrene samtidig kan søge hvile på tørt, strøet leje. Dette ses ikke at være tilfældet i de tre dyrehold, lige som der for det ene fårehold ikke har været tilsikret konstant adgang til frisk drikkevand pga. mulighed for tilfrysning af de tilbudte vandingsforhold.

Afgørelse:

Politiet frafaldt tiltale, eftersom tiltalte ikke tidligere var straffet og politiet skønnede, at der var gået for lang tid siden forholdet blev begået.

0638-13.01

Skrivelse af 27. juli 2001 til politimesteren i Hobro

Dyrlæge D fra Fødevareregion F blev tilkaldt til et blandet dyrehold pga. formodning om overtrædelse af dyreværnsloven.

Ved gårdspladsen lå en død unghest, brun hoppe. Det blev oplyst, at hesten havde været syg gennem længere tid og var død af sig selv. Hesten var afmagret i svær grad med fremtrædende knogler. På den mark, hvor hesten havde gået, var der tilpas med græs, men ingen læmuligheder. Obduktion viste, at hesten var afmagret uden fedt omkring nyrer og i brysthule. Muskulaturen var tør, mavesæk og tyndtarme tomme, og tarmindehold i øvrigt grødet og sandtilblandet.

En hvidskimlet pony var udtalt kronisk forfanger. Tåkapslen var 16 cm lang med talrige forfangerhudsforer. Strålen var næsten slidt væk og i plan med kapselranden som tegn på nedsunken hovben. Med forbenene gik ponyen på ballerne med tåen stikkende op i en vinkel på 45°. Ved gang, selv på blød bund, var ponyen meget besværet, og efter få skridt stønnede den hørligt og havde derudover hørlig og synlig besværet vejrtrækning. Prognosen blev vurderet til slet og ponyen blev af dyrlæge D beordret aflivet.

Der forelå ingen oplysninger om, at der på noget tidspunkt havde været tilkaldt dyrlægehjælp til nogen af hestene.

I staldbygningen gik hunde, kaniner og forskelligt fjerkræ. To gravhunde og to schæferhunde, alle i normal foderstand, gik i et anslået 5 cm tykt lag af egen afføring og urin, med hundeafføring op ad væggen. De havde kasser med tørt leje, de kunne gå ind i. Kaninerne gik i bure løftet op fra gulvet. Der var foder og vand. Ved fjerkræet var der et tykt lag møg (20 – 40 cm), hvor overfladen var et ælte. Hos ænderne var der ikke adgang til frisk vand. Intet af fjerkræet havde adgang til tør opholdsplads.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten med vedlagt obduktionserklæring af 5. december 2000 og erklæring af 8. december 2000 fra dyrlæge D fra Fødevareregionen, at der har hersket stærkt kritisable forhold i det blandede dyrehold.

Ved inspektionen d. 4. december 2000 fandtes en død unghest, brun hoppe. Det blev oplyst, at hesten havde været syg gennem længere tid og var død af sig selv. Hesten var afmagret i svær grad med fremtrædende knogler. På den mark, hvor hesten havde gået, var der tilpas med græs, men ingen læmuligheder. Obduktion viste, at hesten var afmagret uden fedt omkring nyrer og i brysthule. Muskulaturen var tør, mavesæk og tyndtarme tomme, og tarmindehold i øvrigt grødet og sandtilblandet.

En hvidskimlet pony var udtalt kronisk forfangeren. Tåkapslen var 16 cm lang med talrige forfangerenhedsfurer. Strålen var næsten slidt væk og i plan med kapselranden som tegn på nedsunken hovben. Med forbenene gik ponyen på ballerne med tåen stikkende op i en vinkel på 45°. Ved gang, selv på blød bund, var ponyen meget besværet, og efter få skridt stønnede den hørligt og havde derudover hørlig og synlig besværet vejtrækning.

To gravhunde og to schæferhunde, alle i normal foderstand, gik i et anslået 5 cm tykt lag af egen afføring og urin, med hundeafføring op ad væggen. De havde kasser med tørt leje, de kunne gå ind i. Kaninerne gik i bure løftet op fra gulvet. Der var foder og vand. Ved fjerkræet var der et tykt lag møg (20 – 40 cm), hvor overfladen var et ælte. Hos ænderne var der ikke adgang til frisk vand. Intet af fjerkræet havde adgang til tør opholdsplads.

Spørgsmål 1:

Hvorvidt ejeren og den tilsynsførende skønnes at have begået grov vanrøgt med hensyn til de i sagen nævnte heste.

Svar ad 1:

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet med henblik på den brune hest betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og § 3, stk. 1, sidste punktum. Hvis det kan eftervises, at dødsårsagen var utilstrækkelig fodring og vanding, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet med henblik på den hvidskimlede pony betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvorvidt den tilsynsførende skønnes at have udsat de i sagen nævnte hunde, kaniner og fjerkræ for vanrøgt eller groft uforsvarlig behandling.

Svar ad 2:

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet med henblik på hundene betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet med henblik på fjerkræet betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og § 3, stk. 1, 1. punktum.

Med henblik på kaninerne ser Rådet ikke i de fremlagte sagsakter detaljerede oplysninger, der kan danne grundlag for en besvarelse af spørgsmålet vedrørende disse.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog udenretsligt en bøde på 3000 kr. for bl.a. overtrædelse af dyreværnsloven § 28, stk. 1 og stk. 2, nr. 1, jf. § 1, § 2 og § 3, stk.2, jf. §23.

0638-14.01

Skrivelse af 1. oktober 2001 til politimesteren i Hobro

Et blandet dyrehold blev anmeldt af en hundekøber for overtrædelse af dyreværnsloven.

En 6 måneder gammel labradorhvalp blev solgt til anmelder. Den var noget sløj på dagen for købet og ville ikke spise. Dagen efter var den endnu dårligere og blev bragt til dyrlæge af køber. Dyrlægen skønnede, at hunden var så dårlig, at der var meget små chancer for, at den kunne overleve, hvorfor man enedes om at aflive den.

Ved politiets ransagning blev det konstateret, at der i en tidligere kostald var indrettet et antal hundebokse, hvor der fordelt i boksene var 20 voksne hunde af forskellige racer. En af hundene gik med 3 næsten nyfødte hvalpe. I burene var der rimeligt rent og strøet med savsmuld. Der var indrettet forhøjninger i boksene, hvor hundene kunne ligge tørt. Alle havde adgang til rent vand, og alle var i rimelig foderstand. Bygningen var kold og mørk, da der ikke kunne komme meget dagslys ind i stalden. Der var kun et enkelt elektrisk lampested, som ikke kunne oplyse hele stalden. Ingen af hundene kunne komme udendørs, da der ikke var indrettet udendørs løbegårde.

I et træhus på 2 x 4 m var der ca. 30 – 40 fugle af forskellige typer, bl. a. undulater og parakitter. Undulaterne var i et mindre voliere, mens parakitterne var i små bure, anbragt i flere etager. Der var også et bur med et mini eger og et med nogle rottelignende dyr. I huset var der meget rodet og beskidt. Der fandtes et enkelt lille lampested, som kunne oplyse lidt af rummet. Der kom intet dagslys ind.

Rådet udtalte:*Spørgsmål 1:*

Hvorvidt sælger skønnes at have behandlet den hund, som køber købte og senere fik tilset og aflivet af dyrlæge i overensstemmelse med dyreværnslovens § 1 og 2.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten, at sigtede købte hunden af en kennel nogle få dage før, han solgte den videre til anmelderen. Det fremgår således ikke, hvor mange dage sigtede har haft hunden i sin varetægt. Ved obduktionen af hunden påvistes spolorm, dobbeltsidig øjenbetændelse samt en voldsom betændelsestilstand i hele tyndtarmsafsnittet samt dele af tyktarmen. Tarmbetændelsen var ikke nærmere karakteriseret med henblik på type og varighed. Rådet er således ikke i stand til at besvare spørgsmålet med nogen grad af sikkerhed.

Spørgsmål 2:

Hvorvidt sælger skønnes at have overtrådt dyreværnslovens § 1, 2 og 3 i forbindelse med det øvrige hundehold, hvor det bl.a. fremgår, at flertallet af hundene ikke har adgang til løbegård og forhold i øvrigt, som hundene går under jfr. politirapport og fotomappe.

Svar ad 2:

Ved at opholde sig permanent i en mørk stald uden adgang til motion og frisk luft er hundene ikke behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov. Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 3, stk. 1, 1. punktum.

Spørgsmål 3:

Hvorvidt sælger skønnes at have overtrådt dyreværnslovens § 1, 2 og 3 i forbindelse med sit fuglehold i et træhus på ca. 2 x 4 m uden dagslys eller adgang til udendørs voliere samt nogle i mindre bure.

Svar ad 3:

Ved at være anbragt i små bure uden dagslys i et lille mørkt hus er de ca. 30 – 40 fugle samt de øvrige dyr ikke behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov. Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og § 3, stk. 1, 1. punktum.

Afgørelse:

Ejeren vedtog udenretsligt en bøde på 3.500 kr. for overtrædelse af bl.a. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1.

0638-15.01**Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Horsens**

En ejer af tre heste og to kreaturer anmeldtes til politiet i begyndelsen af december måned for overtrædelse af dyreværnsloven ved at have hestene gående ude uden adgang til tørt og strøet leje og kreaturerne gående inde uden adgang til tørt og strøet leje. Politiet og en dyrlæge fra Fødevareregionen aflagde besøg på ejendommen. Ejeren blev herefter mundtligt pålagt at

fjerne alt "skrammel" (portdele) fra indgang til staldområde, at sikre at dyrene tildeltes foder og vand, og at sørge for tørt leje til dyrene. Dette påbud blev opfulgt af et skriftligt påbud. Senere indstillede veterinærchefen nogle påbud til politiet samt indstillede, at dyreværnslovens § 22 bragtes i anvendelse, hvis påbudene ikke efterlevedes. Ca. ½ måned senere konstaterede politiet og veterinærchefen, at det påbudte ikke var efterlevet. Der har siden foråret 1996 været aflagt besøg af politiet og veterinærmyndighed på ejendommen vedrørende kritisable forhold i dyreholdet seks gange forud for ovennævnte forhold.

Rådet udtalte:

Oplysningerne i politirapporten med vedlagte fotooptagelser og i Fødevareregionens to erklæringer godtgør, at pasningen af tre heste og to kreaturer igennem længere tid i vintermånederne ikke har efterlevet dyreværnslovens krav om forsvarlig og omsorgsfuld behandling af dyr. I perioder har ingen af dyrene haft adgang til tørt og strøet leje. I perioder har hestene ikke haft adgang til overdækket læskur. I staldbygningen og på marken har henkastet skrammel (gamle maskiner, stiger, nedfalden port, bygningsmaterialer m.m.) udgjort en risikofaktor for dyrene. Vanding af dyrene har været tilfældig og utilstrækkelig. Som følge af disse forhold har dyrene været udsat for smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr jf dyreværnslovens (lov. nr. 386 af 6.juni 1991) § 1, § 2 og § 3, stk. 1.

Det fremgår af politirapporten, at et mundtligt og senere skriftligt påbud om at rette op på forholdene ikke er efterkommet. Det fremgår tillige af Fødevareregionens erklæring, at der siden marts måned 1996 seks gange af politiet og veterinærchef har været konstateret kritisable forhold på ejendommen.

På baggrund heraf er det Rådets opfattelse, at den ansvarlige for dyrene mangler forståelse for dyrenes grundlæggende behov og mangler vilje og evne til at rette op på forholdene. Det bør vurderes, hvorvidt der bør være tale om rettighedsfrakendelse jf dyreværnslovens § 29.

Afgørelse:

Tiltalte blev af retten i Horsens idømt en bøde på 10.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsattes til fængsel i 10 dage. Tiltalte skulle betale sagsomkostningerne samt endvidere betale refusionskrav til Politimesteren på 75.716,84 kr.

0638-16.01

Skrivelse af 4. december 2001 til politimesteren i Løgstør

I en blandet besætning drevet af en enlig ældre kvinde fandt en anmeldelse sted for overtrædelse af dyreværnsloven. Anmeldelsen blev foretaget, da der var observeret mindst tre kreaturer udendørs opbundet i så kort reb, at de ikke kunne lægge sig ned. Den ældre kvinde blev anmodet om at få forholdet bragt i orden. Den følgende dag, da politiet ville følge op på påbudet, fandtes et antal kreaturer opbundet under et halvtag, hvor der ikke havde været muget igennem længere tid. Kreaturerne sank dybt ned i det bløde underlag og havde ikke adgang til tørt og strøet leje.

Da der tidligere havde været kritisable forhold i besætningen, anmodede politiet om en ransagningskendelse. Med kendelsen foretog politiet en ransagning sammen med en dyrlæge fra Fødevarerregionen. Dyrlægen tilkendegav ligeledes til politirapporten, at der tidligere havde været anmeldt dyreværnsmessigt uacceptable forhold. Ved ransagningen fandtes i stalden 11 kreaturer, 4 grise samt et antal løse kalve. I stalden og laden stod dyrene i op til en halv meter gødning uden adgang til tørt og strøet leje. Alle dyr var middel til svært underernærede.

I gødningen fandtes skeletrester af en kalv og mindst tre grise. Uden for bygningen fandtes en død hund.

Rådet udtalte:

Oplysningerne i politirapporten med vedlagte fotooptagelser og i dyrlæge D's erklæring af 14.3.2001 godtgør, at der igennem længere tid har hersket kritisable forhold i et blandet dyrehold på ejendommen. På ejendommen var der 1 hest, 11 kreaturer (heraf 2 på marken, 5 bundet i en lade og 4 i et staldafsnit), et ikke opgjort antal kalve og 5 grise. Alle dyr var middel til svært underernærede. Ingen af dyrene havde adgang til tørt strøet leje. Flere steder stod dyrene i op til ¾ meter fugtig mudret gødning. Marken, som dyrene havde adgang til, var pløret overalt. I gødningen fandtes skeletrester af en kalv og mindst tre grise. Uden for bygningen fandtes en død hund.

Pasning, husning, fodring og vanding af dyrene har ikke efterkommet dyrenes fysiologiske, sundhedsmæssige og adfærdsmæssige behov. Forsømmelsen har påført dyrene betydelig smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 og § 3, stk. 1 og 2.

Det fremgår af sagsakterne, at der tidligere har været anmeldt dyreværnsmessigt uforsvarlige forhold i besætningen. Den ansvarshavende for besætningen har tilsyneladende hverken vilje eller forståelse for at bringe dyreværnsmessige forhold i besætningen. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelse om, hvorvidt der, jf. dyreværnslovens § 29, skal ske en tvangsmæssig besætningsreduktion, som staldsystemet og den ansvarshavende kan klare.

Skrivelse af 3. september 2001

Rådet fik sagen forelagt på ny idet der forelå en ny politianmeldelse og efterfølgende ransagningskendelse hvorefter politiet og en dyrlæge fra Fødevarerregionen aflagde besøg på stedet.

Sytten kreaturer gik i slutningen af februar måned på en pløret mark, ca. 6 tdr. land, bag en gård. Dyrene så magre ud, og der var intet foder. Dyrene kunne ikke finde tørt leje, hverken på marken, i stalden eller i et læskur, hvortil dyrene havde adgang gennem en åben dør. Marken var overalt optrådt pløre og i stalden og i læskuret var der et ca. 25 cm tykt lag fugtig gødning. På marken var der store mængder affald i form af pigtråd, bygningsmaterialer og gamle maskiner, hvilket kunne være til fare for dyrene. I laden gik 4 svin i en stor sti. Der var kun et tykt lag fugtig gødning i stien og ingen foder. To kreaturer var forsynet med meget

stramt reb omkring halsen. En hund stod lænket udendørs i vådt jordsøle uden adgang til tørt leje.

Efter dyrlægens anvisning blev der af politiet pålagt den ansvarlige for dyrene en række påbud. Ved politiets gentagne opfølgning på påbudene blev det hver gang konstateret, at disse kun delvist var blevet opfyldt, hvorfor de af politiet atter blev påpeget. Dette stod på i over 1½ måned, uden at alle påbud på noget tidspunkt blev opfyldt.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politirapporten og erklæringen fra Fødevarerregionen, at der atter igennem længere tid har hersket stærkt kritisable forhold i det pågældende dyrehold bestående af 17 kreaturer, 4 grise og 1 hund. Kreaturerne gik i slutningen af februar måned på en pløret mark, ca. 6 tdr. land, bag en gård. To af dyrene var magre, og der var intet foder. Dyrene kunne ikke finde tørt leje, hverken på marken, i stalden eller i et læskur, hvortil dyrene havde adgang gennem en åben dør. Marken var overalt optrådt pløre, og i stalden og i læskuret var der et ca. 25 cm tykt lag fugtig gødning. På marken var der store mængder affald i form af pigtråd, bygningsmaterialer og gamle maskiner, hvilket kunne være til fare for dyrene. I laden gik 4 svin i en stor sti, hvor der var et tykt lag fugtig gødning i stien og intet foder. To kreaturer var forsynet med meget stramt reb omkring halsen. En hund stod lænket udendørs i vådt jordsøle uden adgang til tørt leje. Dyrene har således ikke været beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke er behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnsloven §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. punktum.

Efter dyrlægens anvisning blev der af politiet pålagt den ansvarlige for dyrene en række påbud. Ved politiets gentagne opfølgninger af påbudene blev det hver gang konstateret, at disse kun delvist var blevet opfyldt, hvorefter de ikke opfyldte forhold af politiet atter blev påpeget. Dette stod på i over godt 1½ måned, uden at alle påbud på noget tidspunkt blev opfyldt. I periodens forløb var der endog tale om tilbagefald i forhold til påbudene. Der har således igennem længere tid fortsat hersket kritisable forhold i dyreholdet. Rådet undrer sig over, at beføjelserne i dyreværnslovens §§ 21 og 22 ikke ses anvendt til at få rettet op på de kritisable forhold.

Ved Rådets tidligere udtalelse til sagen blev det påpeget, at den ansvarlige for besætningen tilsyneladende hverken har vilje eller forståelse for at bringe dyreværnsomt acceptable forhold i dyreholdet, hvilket efter Rådet opfattelse burde føre til overvejelse om, hvorvidt der, jf. dyreværnslovens § 29, skal ske en tvangsmæssig besætningsreduktion, som staldsystemet og den ansvarshavende kan klare. Det er imidlertid retten, der skal vurdere og beslutte dette. Rådet skal indtrængende gentage denne opfattelse.

Afgørelse:

Ejeren af dyrene blev straffet med fængsel i 40 dage og blev for bestandig frakendt retten til at eje, bruge, passe eller slagte dyr eller i det hele taget beskæftige sig med dyr.

0638-17.01**Skrivelse af 16. november 2001 til politimesteren i Hillerød**

I januar måned anmeldtes et udegående dyrehold omfattende 2 æsler og 6 geder til politiet. I december måned året før forelå en tidligere anmeldelse af samme forhold, hvor der blev udstedt en række pålæg om forbedring af forholdene for dyrene. To æsler gik ved et læarrangement bestående af bigballe mod syd og nord, en skurvogn mod vest og åbning mod øst. Gulvarealet var 12 m² og væghøjden ca. 2 m. Taget bestod af en armeret presenning fastholdt med nylonstrømpe. Taget var delvist løst. Læskuret var delvist styrtet sammen og var uanvendelig som læskur. En skurvogn fungerede som læskur for 6 geder. Af skurvognens 8 m² var kun 6 m² ledig som gulvplads. Gederne havde adgang til et markstykke på ca. 100 m² omgivet af et elektrisk hegn. En del af hegnet lå på jorden. Der var ingen strøm i hegnet. Dyrene blev vandet med vand i en plastikspand. Der var vand til stede ved inspektionen. Politiet tvangsfjernede dyrene indtil den ansvarlige for dyrene kunne påvise forsvarlig opstaldning.

Der anmeldtes tillige i januar måned et hold af 8 ponyer, der gik under følgende forhold: I en let bygning på ca. 30 m² med indhegnet fold på ca. 100 m² beliggende på et ca. 500 m² græsareal husedes 6 små og 2 store ponyer. Der var åbning til bygningen mod syd og vest. Der var rigelig tørt strøelse i stalden. Folden var overalt meget mudret. Ponyerne stak i mudder til omkring halvvejs op ad benene. Forsyning med drikkevand fandt sted i foldens hjørne. Politiet havde i forbindelse med en tidligere anmeldelse i december måned påpeget kritiske forhold.

Politiet tvangsfjernede dyrene indtil den ansvarlige for dyrene kunne påvise forsvarlig opstaldning.

Hovedparten af dyrene er senere afhændet.

Rådet udtalte:

Det fremgår af oplysningerne i politirapporten med vedlagte fotooptagelser og i veterinærchefens erklæring af 29.1.2001, at 2 æsler, 6 geder og 8 ponyer i januar måned ikke havde adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyrene samtidigt kan søge hvile på tørt, strøet leje.

To æsler gik ved et læarrangement bestående af bigballe mod syd og nord, en skurvogn mod vest og åbning mod øst. Gulvarealet var 12 m² og væghøjden ca. 2 m. Taget bestod af en armeret presenning fastholdt med nylonstrømpe. Taget var næsten helt løst og bigballe var delvist styrtet sammen, hvorfor arrangementet ikke var anvendeligt som læskur.

Skurvognen fungerede som læskur for 6 geder. Af skurvognens 8 m² gulvareal var kun 6 m² ledig som hvileplads, hvilket ikke giver mulighed for, at alle dyr samtidigt kan søge hvile på tørt, strøet leje.

Et hold af 6 mindre og 2 store ponyer havde adgang til et let og delvis defekt skur på ca. 30 m², hvilket ikke giver mulighed for, at alle dyr samtidigt kan søge hvile på tørt, strøet leje.

Skuret var beliggende på en indhegnet fold på ca. 100 m². Folden var overalt meget mudret. Ponyerne stak i mudder til omkring halvvejs op ad benene. Forsyning med drikkevand fandt sted i foldens hjørne.

Lægges ovennævnte til grund, har dyrene været udsat for lidelse og væsentlig ulempe. Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1, sidste punktum.

Afgørelse:

Tiltalte erklærede sig skyldig i alle forhold på nær forholdet med de 8 ponyer, som anklageren herefter frafaldt. Tiltalte vedtog en bøde på 2.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsattes til fængsel i 6 dage.

0638-18.01

Skrivelse af 19. marts 2002 til politimesteren i Viborg

En ejer af en kombineret kreatur- og fårebesætning, der tidligere var blevet anmeldt for vanrøgt af sin besætning, blev den 21. september 2000 atter anmeldt. Besætningen bestod af ca. 275 kreaturer af herefordrace, krydsninger af hereford og andre krydsninger samt ca. 100 får fordelt på to ejendomme. En stor del af de udegående kreaturer og får havde ikke adgang til læ, ly og tørt leje, ligesom de ikke havde adgang til rent drikkevand, men måtte drikke af et beskidt vandhul ved siden af en affaldsdyng. En stor del af de indhusede dyr havde ingen adgang til rent og tørt underlag og var uden adgang til drikkevand, ligesom en del var bundet i for små båse eller på et uegnet underlag. Staldsystemet havde et stort antal defekter på drikkevandssystem, krybber, underlag og bindsler, hvorved dyrene let kunne komme til skade. En ko, der stod bundet i en grime, havde en dyb trykning på næseryggen, medens en anden ko havde trykning efter en grime, der var blevet fjernet. Mindst 4 køer havde på grund af forsømt klovpleje pådraget sig sakseklove, nedtrådte klove og forvoksede klove. En kalv, der var tydeligt syg, var ikke blevet tilset af en dyrlæge eller aflivet, en mindre kalv var opstaldet på et spaltegulv, hvor spalterne var alt for brede i forhold til dyrets størrelse, og en kalv gik i konstant mørke døgnet rundt.

I perioden op til den 22. december 2000 blev der foretaget flere kontrolbesøg, og der blev givet adskillige pålæg af politimesteren og veterinærchefen, hvorefter politimesteren påbød, at alle indegående dyr skulle slagtes, såfremt der ikke var sket ændringer i henhold til pålæggene inden den 1. februar 2001. Efter endnu et kontrolbesøg uden ændring af tilstanden blev påbudt alle udegående dyr slagtet inden 15. februar 2001. En stor del af dyrene var ikke øremærkede, så dyrene måtte kun fjernes fra ejendommen i samråd med veterinærchefen.

Besætningsejerens advokat protesterede herimod, og stillede Rådet en række spørgsmål.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Opfylder vandingsforholdene de udegående kreatures og fårs behov?

Svar ad 1:

Nej, dyrene skal året rundt have adgang til frisk drikkevand, og ikke som for fårenes vedkommende fra et pløret vandhul, eller kreaturerne et pløret vandhul få meter fra en affaldsdyng.

Spørgsmål 2:

Opfylder vandingsforholdene de indhusede kreaturers behov?

Svar ad 2:

Nej, dette er ikke tilfældet, idet en del af kreaturerne ikke havde adgang til vand, ligesom en del af vandingskopperne var defekte.

Spørgsmål 3:

Opfyldes de udegående kreaturers og de udegående fårs behov med hensyn til læ, ly og tørt leje?

Svar ad 3:

Udegående dyr skal i vinterperioden have adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyr samtidigt kan hvile på et tørt, strøet leje.

Det Veterinære Sundhedsråd og Dyreværnsrådet har nyligt foretaget en fælles udtalelse, hvor kravet om læskur kan fraviges for rene Hereforddyr samt får under forudsætning af, at dyrene holdes på store arealer, hvorpå der er en beplantning, som yder en høj grad af både læ og beskyttelse mod nedbør og har en særlig veldrænet bund (f.eks. et tykt lag grannåle).

Det fremgår klart af sagsakterne, at ingen af disse betingelser er opfyldt.

Spørgsmål 4:

Opfyldes de indhusede kreaturers behov med hensyn til plads og bevægelsesfrihed?

Svar ad 4:

Nej, det fremgår klart af sagsakterne, at adskillige kreaturer var bundet i for små båse eller gik på et uegnet underlag. En stor del af inventaret (gulve, riste, krybber, vandkopper og bindsler) var defekt og til fare for dyrene. Desuden fremgår det af veterinærchefens erklæring af 24. oktober 2000, at der maksimalt var plads til 167 kreaturer, hvis alle dyr skulle være inde om vinteren, mod de aktuelle 275 kreaturer og ca. 100 får.

Spørgsmål fra advokaten:

Spørgsmål 6:

Kan kvægs behov for optagelse af vand opfyldes ved vanding fra trug 2-3 gange dagligt?

Svar ad 6:

Ja, såfremt alle dyrene uhindret kan drikke, når der vandes.

Spørgsmål 6a:

Anses vanding ved trug for at være en normal og forsvarlig kreaturvandingsmetode?

Svar ad 6a:

Vanding ved trug 2-3 gange dagligt er ikke en normal vandingsmetode, men anvendt som beskrevet ad 6 og i tilstrækkelig mængde kan metoden være forsvarlig.

Spørgsmål 6b:

Eksisterer der i øvrigt veterinære forskrifter for, hvorledes dyr skal vandes, herunder om de til stadighed skal have adgang til rent og friskt drikkevand?

Svar ad 6b:

Almindeligvis har kvæg adgang til frisk drikkevand døgnet rundt. Det fremgår af dyreværnslovens § 2, at enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles ansvarsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. I bekendtgørelse nr. 999 af 14 december 1993 om beskyttelse af kalve § 13 fremgår det, at kalve over to uger til enhver tid skal have adgang til frisk vand i tilstrækkelig mængde.

Spørgsmål 6c:

Hvad er det daglige vandbehov for køer/kvier henholdsvis får?

Svar ad 6c:

Ammekøer har et vandbehov på ca. 20-50 liter i døgnet, afhængig af temperatur, laktation og foder. Får har et vandbehov på 2-6 liter i døgnet, afhængig af temperatur, laktation, foder og evt. tørkeperiode, hvor får kan nedsætte sit væskeforbrug.

Spørgsmål 7:

Bærer de slagtede dyr præg af at have fået for lidt foder og vand?

Svar ad 7:

Spørgsmålet kan ikke besvares, idet de nødvendige oplysninger ikke fremgår af sagsakterne.

Spørgsmål 8:

Er der på de slagtede dyr konstateret synlige spor af vanrøgt i form af sår, haletråd m.m.?

Svar ad 8:

Spørgsmålet kan ikke besvares, idet de nødvendige oplysninger ikke fremgår af sagsakterne.

Spørgsmål 9:

Kan dyrs behov for tilstrækkeligt lys opfyldes ved kunstig belysning?

Svar ad 9:

Ja, når lysanvendelsen efterligner dagslængden (8-16 timer) med en lysstyrke på 50-200 lux.

Spørgsmål 10:

Er de på ejendommen indrettede båsstørrelser svarende til, hvad der var sædvanligt på opførelsestidspunktet ca. 1958.

Svar ad 10:

Ja.

Spørgsmål 11:

Er der klare retningslinier for, hvorledes betingelserne skal være for, hvorledes beskyttelsesforanstaltningerne mod vind og vejr skal være for kødkvæg af Hereford-racen, der opholder sig udendørs? I bekræftende fald hvilke?

Svar ad 11:

Se ad 3.

Spørgsmål 12:

Eksisterer der konkrete forskrifter eller ”tommelfingerregler” for størrelsen af opholdsarealet for dyr der går i dybstrøelse?

Svar ad 12:

For dybstrøelsesstalde uden særskilt ædeplads regnes med ca. 8 m² til en ko af tung race, medens der regnes med 7,5 m² til lettere racer.

Afgørelse:

Ejeren af dyrene (tiltalte) blev straffet med fængsel i 14 dage, der ikke blev fuldbyrdet hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i et år. Politimesterens fjernelse af tiltaltes dyr godkendes.

0638-19.01

Skrivelse af 19. marts 2002 til politimesteren i Aalborg

En landmand der drev et landbrug på 220 tdr. land med en besætning på 250 slagtesvin og 32 ammekøer og fedekalve, anmeldtes for formodet vanrøgt af sin besætning, samt en kvie der gik ude i december måned, som han påstod, at han ikke kunne fange.

Af politirapporten af 28.12.00 og attest fra Fødevareregionen af 28.12.00 fremgik det, at grisene gik i stier, hvor underlaget udgjordes af et 5-10 cm tykt lag ælte af gødning og urin uden adgang til tørt leje, temperaturen var alt for lav ca. 5°C. Der lå 4 selvdøde grise rundt i stalden, hvor de havde ligget i kortere eller længere tid. Syge dyr blev ikke behandlet, men fik bare lov til at ligge indtil de døde.

4-5 tyrekalve gik på spalter, hvor et vandrør var utæt, så vandet sprøjtede ud i omgivelserne og gjorde boksen fugtig. I en tidligere løsdriftstald med dybstrøelse gik ca. 20 ammekøer med adgang til det fri. Stalden bar præg af manglende hygiejne og strøelse, så det ikke var muligt for samtlige dyr at få tørt leje. En del dyr havde ikke adgang til frisk vand. To køer var isoleret i stier, hvor der ikke var strøet i længere tid. I det delvis frosne og fugtige underlag var dannet huller på 40-50 cm dybde. De to køer stod desuden for dybt så de havde vanskeligt

ved at nå foderet på fodergangen. En selvdød ko havde ligget død i ca. 14 dage med sin kalv gående i boksen. En anden selvdød ko lå udenfor og havde været død i flere dage. Der havde ikke været dyrlægebesøg i stalden det sidste år.

Imellem den 28.12.00 og 1.5.01 blev foretaget 7 opfølgende kontrolbesøg. I perioden sås gradvis bedring af forholdene, men stadig med betydelig svineri i stierne og selvdøde grise, der ikke havde modtaget nogen form for behandling. Ved sidste besøg den 1.5.01 var der sket en betydelig forbedring, dog stadig med manglende strøelse i nogle stier og manglende rengøring af foderkrybben.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har dyrene på ejendommen været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, såfremt det lægges til grund, at forholdene på følgende nedenfor nævnte datoer har været som nedenfor beskrevet?

Svar ad 1:

Ja, idet fodring og hygiejne er under al kritik, ligesom selvdøde køer og grise ligger rundt omkring, uden at disse på noget tidspunkt har modtaget behandling eller er aflivet.

Spørgsmål 2:

Er dyrene behandlet omsorgsfuldt, under hensyn til deres fysiologiske adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, såfremt de under spørgsmål 1 anførte omstændigheder samt de øvrige oplysningerne i sagen lægges til grund?

Svar ad 2:

Nej.

Spørgsmål 3:

Er staldene indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov tilgodeses, såfremt de under spørgsmål 1 anførte omstændigheder samt de øvrige oplysninger i sagen lægges til grund?

Svar ad 3:

Nej.

Spørgsmål 4:

Finder Det Veterinære Sundhedsråd, at der foreligger uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, såfremt de under spørgsmål 1 anførte omstændigheder samt sagens oplysninger i øvrigt lægges til grund?

Svar ad 4:

Rådet finder, at der foreligger groft uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Rådet har afgivet udtalelser jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 og § 3 stk. 1, og 4.

Rådet finder med henvisning til dyreværnslovens §§ 20 og 21 det kritisabelt, at politiet tillader et så langvarigt forløb, hvorunder dyr behandles og holdes uforsvarligt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 3, stk. 1.

Til brug for Rådets arbejde, herunder udarbejdelse af årsberetning, skal man anmode om at blive orienteret om, hvad der videre måtte ske i sagen.

Afgørelse:

Statsadvokaten i Aalborg meddelte Rådet den 14. marts, at sagen afventede udfaldet af en ankesag, hvor tiltalte af retten i Aalborg blev idømt en betinget fængselsstraf på 20 dage, samt frakendelse af retten til at eje, bruge samt passe dyr i 5 år.

Den endelige afgørelse vil blive bragt i en senere årsberetning.

0638-20.01

Skrivelse af 1. februar 2002 til politimesteren i Hjørring

En pensioneret landmand fyrede sin medhjælp gennem 39 år og solgte sin mælkekvote med den begrundelse, at der skulle spares. Herefter gik det stærkt ned ad bakke med besætningen. I løbet af få måneder døde 5 kreaturer, 1 kalv og 20 grise, og resten af dyrene var stærkt afmagret og beordredes aflivet af Fødevareregionens dyrlæge. De døde dyr blev liggende på ejendommen. Ejeren undskyldte sig mig, at dyrene havde coccidiose, og at hans traktor ikke ville starte. Ved politiets og Fødevareregionens dyrlæges besøg var krybberne tomme bortset fra noget gammelt hø, og der var lukket for vandet, ligesom der lå gødning i 30-40 cm højde bag dyrene. Ved at åbne for vandet fandt man, at de fleste af vandkopperne var defekte, og at nogle af dem gav alt for lidt vand til et kreatur.

Rådet udtalte:

Oplysningerne i politirapporten med vedlagte fotooptagelser samt erklæring fra Fødevareregionens dyrlæge af 9. maj 2001 viser klart, at der i flere måneder har hersket helt uforsvarlige forhold i kreaturholdet. Således fandtes 5 kreaturer, 1 kalv og 20 grise liggende døde rundt omkring på ejendommen. Dyrene havde været døde i flere måneder. 4 tiloversblevne levende kreaturer fandtes stærkt afmagrede med dybtliggende øjne og beordredes aflivet af Fødevareregionens dyrlæge. Bag samtlige kreaturer lå tør gødning i 30-40 cm højde. I foderkrybben lå kun gammelt hø, og der var lukket for vandet til vandkopperne, da de fleste var defekte. Pasning af dyrene har således ikke efterkommet dyreværnslovens krav om forsvarlig og omsorgsfuld behandling af dyr, ligesom dyrene har været påført højeste grad af lidelse og ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk. 1 og 2.

Det fremgår af sagsakterne, at den ansvarshavende for besætningen ikke har magtet eller haft forståelse for forsvarlig behandling af kreaturholdet. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt den ansvarshavende er egnet til at eje, bruge eller passe dyr, jf. dyreværnslovens § 29.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Brønderslev idømt en bøde på 2.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsattes til 6 dages fængsel. Tiltalte betalte sagsomkostningerne. Tiltalen for overtrædelse vedrørende svinene blev frafaldet på grund af bevisets stilling.

0638-21.01

Skrivelse af 25. april 2002 til politimesteren i Frederikshavn

En kredsformand for en dyreværnsorganisation foretog anmeldelse om formodet vanrøgt. Han havde fået flere henvendelser vedrørende døde dyr omkring en ejendom. Ejendommen tilhørte en fritidslandmand, som havde ca. 100 kreaturer af skotsk højlands blandingsrace, 2 heste og nogle får i sin besætning. Rundt om på ejendommen befandt sig 7 magre døde kreaturer i forskellige stadier af forrådnelse. Mange af de levende kreaturer var meget magre, og på en del af fenerne var græsset totalt nedgnavet, ligesom der ikke var adgang til vand. En fenne med 18 kreaturer og 5-6 kalve var fyldt med gamle landbrugsmaskiner. Ifølge ejeren blev dyrene vandet manuelt fra en tankvogn og fik tildelt 1 kg kraftfoder samt halm fra en balle i fennen. I haven lå et får, der ikke kunne rejse sig, med 2 lam. Fåret blev aflivet af en tilkaldt dyrlæge. En del får gik i svinestier i stalden som trængte kraftigt til udmugning, idet der var ca. ½ m gødningsmåtte.

Hos en del af de døde kreaturer sås skrabeurer i underlaget ved hoved og ben. Det blev oplyst af ejeren og dennes dyrlæge, at kreaturerne var døde af magnesiummangel. Ingen af dyrene var øremærkede.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Var adgangen til foder og vand tilstrækkeligt for kvægbesætningen?

Svar ad 1:

Nej, ved mangelfuld græsningsmulighed skal tilføres tilstrækkeligt supplerende foder samt mineralstoftilskud, hvilket ikke har været tilfældet i det aktuelle tilfælde.

Spørgsmål 2:

Var adgangen til foder og vand tilstrækkeligt for besætningen af får og lam på ejendommen i de respektive indhegninger, under hensyntagen til dyrenes fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov?

Svar ad 2:

Spørgsmålet kan ikke besvares, idet det ikke fremgår af sagsakterne.

Spørgsmål 3:

Udgjorde de døde dyr i indhegningerne samt omkring bygningerne en sundhedsmæssig fare for de andre dyr?

Svar ad 3:

Dette er ikke usandsynligt, men spørgsmålet kan ikke besvares med sikkerhed, idet det ikke fremgår af sagsakterne, at der forekommer smitsomme sygdomme i besætningen.

Spørgsmål 4:

Kan Rådet udtale sig om, under hvilke forhold de døde dyr døde – herunder om de døde dyr har været påført smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe?

Svar ad 4:

Rådet kan ikke på det foreliggende grundlag udtale sig om, under hvilke forhold de døde dyr døde. Rådet finder, at dyrene er påført smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, da alle døde kreaturer var meget afmagrede.

Spørgsmål 5:

Kan baggrunden for antallet af døde dyr være magnesiummangel?

Svar ad 5:

Dyrene har været udsat for mangelfuld fodring, og en del af dyrene mangelfuld vandtildeling. Om dyrene har haft magnesiummangel kan ikke besvares med sikkerhed, men det kan ikke udelukkes.

Spørgsmål 6:

Vil Rådet betegne forholdene i svinestierne som tilfredsstillende?

Svar ad 6:

Ja, da der iflg. Fødevareregion Nordjylland var strøelse i stierne.

Spørgsmål 7:

Vil Rådet på baggrund af sagens akter betegne behandlingen af dyrene som uforsvarlig, groft uforsvarlig, eller groft uforsvarlig med karakter af mishandling?

Svar ad 7:

Rådet vil betragte forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3.

Afgørelse:

Ejeren (tiltalte) blev straffet med fængsel i 20 dage, der ikke fuldbyrdes hvis tiltalte ikke begår noget strafbart i 3 år, og en bøde på 8.000 kr. hvor forvandlingsstraffen var 10 dages fængsel. Derudover blev tiltalte i 3 år frataget retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med kreaturer, får og geder. Tiltalte skulle inden 14 dage betale 34.133,93 kr. til Politimesteren.

Sagen blev anket til vestre landsret til frifindelse.

0638-23.01

Skrivelse af 21. marts 2002 til politimesteren i Slagelse

På en landbrugsejendom konstateredes i midten af februar måned 10 døde stærkt afmagrede kreaturer i forskellig grad af opløsning bag en staldlænge. I staldlængen fandtes yderligere 5 døde kreaturer samt 8 døde svin. Desuden fandtes i stalden uden adgang til vand eller foder 2 afkræftede svin, som senere blev aflivet på veterinærchefens foranledning. I en lade fandtes en død kvie. Af veterinærchefens rapport fremgår, at de døde kreaturer skønmæssigt havde været døde fra 2 til 8 uger. Alle var ekstremt afmagrede med uforholdsmæssigt store hoveder. På arealet uden om ejendommen gik der ca. 34 kreaturer, som for hovedpartens vedkommende var afmagrede i en sådan grad, at det havde medført muskelsvind. I stalden var der overalt på gulvarealet gødning og mudder i en dybde fra få cm til ca. 30 cm. Dele af staldens vægge var faldet sammen. Hullerne i væggene var dækket med træplader.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har der været tale om dyremishandling.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten med vedlagt fotoserie og af veterinærchefens rapport, at der igennem nogen tid hersket stærkt kritisable forhold i det pågældende dyrehold. Svinene og kreaturerne er ikke behandlet omsorgsfuldt og huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, jf. dyreværnslovens § 2.

De døde dyrs stærkt afmagrede tilstand tyder på, at de er døde som følge af sult og tørst. De har herved været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Den afmagrede tilstand af 2 afkræftede svin samt den afmagrede tilstand af hovedparten af ca. 34 udegående kreaturer tyder på mangelfuld fodring igennem nogen tid. Dyrene har herved været udsat for betydelig smerte og lidelse samt væsentlig ulempe. Lægges dette til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Er dyrene døde af sult. I benægtende fald, hvad er så årsagen til dyrenes død?

Svar ad 2:

Ja, omstændigheder omkring tilstanden af de døde dyr (se svar ad 1) tyder på, at de er døde som følge af sult og tørst.

Spørgsmål 3:

Kan sigtedes forklaring omkring den manglende mærkning af dyrene være rigtig?

Svar ad 3:

Ja, men forklaringen kan ikke lægges til grund for at have undladt øremærkning.

Spørgsmål 4:

Giver sagen Rådet anledning til yderligere kommentarer.

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev ved retten i Slagelse idømt betinget fængsel i 30 dage og en tillægsbøde på 5.000 kr. Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

Tiltalte blev endvidere frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele taget beskæftige sig med dyr for en periode på 5 år.

Tiltalte skulle herudover betale sagens omkostninger på hhv. 5.800 kr. med tillæg af moms og 65.054,92 kr.

0638-24.01

Skrivelse af 15. august 2002 til politimesteren i Århus

En dyreværnsorganisation foretog en politianmeldelse af en besætningsejer, hvor det formodedes at der forelå dyreværnsmæssige uacceptable forhold. Landbruget bestod af 4 ejendomme, hvoraf en var forpagtet ud, ejeren havde 170 tdr. land til rådighed. Af politirapporterne, rapporten fra Fødevareregionen og fotografisk dokumentation fremgår det, at forholdene i besætningens dyrehold var helt uacceptabelt.

Ved tilsynet af ejendommen fandtes en ko tøjret på marken, dyret var lille og afmagret. Hen ad ryggen og ned ad venstre lår fandtes hudafskrabninger. Der var intet vand og kun rester af vådt halm. I en indhegning gik 12 magre til afmagrede kreaturer af blandet køn. Der fandtes intet græs på det indhegnede stykke, og adgangen til vand var en sø. Eneste foder var rester af en muggen halmballe på marken. Ved anden gennemgang af ejendommen fandtes en kalv, der gik oven på en presenning, hvorunder der lå en død ko. Desuden fandtes en totalt afmagret og dehydreret døende ko, hvor huden var blåsort, og bagparten var sunket ned i mudder og gødning. Koen døde inden aflivning blev foretaget.

I stalden var det ikke muligt, at komme ind på normal vis, idet alle indgange var sømmet fast. Inde i bygningerne var alt et ubeskriveligt rod af gammelt inventar og delvis sammenstyrtede bygninger, og gulvene var overalt mere eller mindre forurenede med gylle. I et ¾ m dybt hul i betongulvet lå en død gris, i den anden ende af stalden gik en flok afmagrede grise i en indhegning bestående af et jerngitter. I den anden stald gik 24 grise i 30-50 cm gødning og gylle. I staldene lå grise, der havde været døde i kortere eller længere tid. Der var intet vand i staldene, og der sås heller intet foder. Ejeren påstod, at dyrene var velfodrede, og at han fodrede grisene med affaldsbrød, mælkepulver, halm og hø og kunne fremvise ½ sæk sødmælksstatning, lidt hø på loftet og nogle rundballer muggent halm udendørs.

Udenfor bygningerne omkring ejendommen rendte en flok grise, der var sluppet ud af stalden, rundt imellem div. skrammel.

På en anden ejendom stod to heste, en pony samt en flok moskusænder i en lille stald. Deres foderstand var i orden, der stod to tomme spande til vand, og der var rigeligt med strøelse.

En tredje ejendom stod tom uden strøm og vand, og ejeren påstod, at kreaturerne gik her i vinters, men der var ingen tegn herpå.

Der lå døde dyr rundt om ejendommen, i alt 4 kreaturer, 2 kalve, 7 døde grise samt et antal skeletter. Endvidere fandtes 8-10 frysere fyldt med kadavere. En del af de døde dyr var skåret op og organerne var udtaget, og ejeren påstod, at skeletterne var slagteaffald, der var smidt på jorden.

Falck blev tilkaldt, og en del grise blev aflivet ved riffelskud, idet det ikke var muligt at komme tæt på dyrene. Tre grise blev fejlskudt, men aflivet umiddelbart efter.

Efter langvarige forhandlinger og forviklinger blev samtlige grise aflivet eller slagtet, og efter øremærkning blev kreaturerne også slagtet. De tre heste og en ged blev overladt til ejerens datter.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1.

Idet der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt dyrene har været udsat for

1. vanrøgt
2. uforsvarlig behandling
3. groft uforsvarlig behandling og/eller
4. mishandling

Svar ad 1.

Samtlige kreaturer og svin på ejendommen var magre til afmagrede, og specielt svinene var opstaldet under helt uacceptable hygiejniske forhold. De fleste af dyrene havde ikke adgang til vand og kun adgang til foder i begrænset omfang. Den mangelfulde behandling har helt eller delvis været medvirkende til de mange dødsfald i besætningen. Rådet har i særlig grad lagt vægt på et kreatur der lå døende, totalt afmagret og dehydreret ude af stand til at rejse sig. Huden var blåsort og bagparten var sunket ned i mudder og gødning. Dyret døde, før aflivning kunne finde sted. Der var ikke tilkaldt dyrlæge til dyret.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling. Jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Hvis dyrene skønnes at have været udsat for mangelfuld behandling anmodes der om en vurdering af, hvor længe/i hvilket tidsrum den mangelfulde behandling har stået på.

Der er tale om følgende:

1. døde dyr fundet i frysere. Her skal dyrlægens observationer i bilag 10 lægges til grund.
2. tøjret ko på mark
3. 12 kreaturer i indhegning på mark
4. 2 kalve og en kvie som gik løs på markerne
5. død gris i hul i betongulv i stalden
6. levende flok grise samt død gris i jern-gitter-aflukke i stalden samt død gris udenfor aflukket
7. 24 grise i stalden, som gik i gødning/mudder
8. en flok løse grise, so med smågrise og orne ved laden
9. kalv bag ved skurvogn
10. ko ved ”rundballe”

Svar ad 2:

Rådet kan ikke med sikkerhed vurdere tidsrummet, den mangelfulde behandling har stået på. Men det må formodes, at der er forekommet en langsomt fremadskridende proces, som er foregået igennem flere måneder.

Spørgsmål 3:

Der anmodes endvidere om en vurdering af, om dyrene har været udsat for smerte, lidelse og angst.

Ved vurderingen lægges dyrlægens observationer i bilag 8 samt fotomappe til grund.

Svar ad 3:

Jf. bilag 8, fotomappen samt svar ad 1, finder Rådet, at dyrene har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse og angst, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 4:

Der bedes endvidere foretaget en vurdering af behandlingen af dyrene, hvis sigtedes oplysninger om foder i bilag 7, p. 2 og 3, samt bilag 2, p. 6, sammenholdt med vareopgørelser fra foderleverandører (bilag 13 og 14) lægges til grund.

Svar ad 4:

På grundlag af ejerens oplysninger, vareopgørelserne fra foderleverandørerne, kreaturerne manglende græsningsmuligheder og mangelfulde vandtildeling sammenholdt med dyrenes udseende, er dyrene ikke fodret og vandet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens § 2.

Spørgsmål 5:

Endelig bedes der foretaget en vurdering af behandlingen af kreaturerne, hvis sigtedes oplysninger om, at kreaturer havde været på stald i vinterperioden, lægges til grund. Der henvises i den forbindelse til bilagene.

Svar ad 5:

Rådet kan ikke besvare spørgsmålet med sikkerhed, men ifølge bilag 2, p. 6, forekommer det sandsynligt, at dyrene ikke har været på stald i vinterperioden.

Såfremt dette er tilfældet har dyrene været udsat for lidelse og væsentlig ulempe, idet kreaturer af malkerace under vinterlige forhold skal have adgang til læskur eller bygning, hvor alle kan søge hvile på et tørt leje, og der skal desuden tilføres supplerende foder, og der skal året rundt være adgang til frisk drikkevand, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 6:

Såfremt sagen i øvrigt giver Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger bedes disse anført i udtalelsen.

Svar ad 6:

Oplysningerne i sagsakterne tyder på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelse om, hvorvidt der skal ske frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Dette bør dog bero på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Denne forelå ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

5 Sager vedrørende dyrlægers virksomhed

065-9.01

Skrivelse af 25. september 2001 til Fødevareregionen

En kat blev af vagtdyrlæge V behandlet for blærebetændelse sidst i oktober 1999 med Synulox® tabletter 50 mg, 1 tablet 2 gange daglig i 10 dage. En måned senere fik katten tilbagefald og blev efter nærmere undersøgelse af blod og urin behandlet af samme vagtdyrlæge V med Baytril® tabletter 50 mg, 1 tablet 2 gange dagligt. Kattens vægt blev opgivet til mellem 4 og 6 kg.

Efter 2 dage begyndte katten at ændre adfærd, og efter tre dage konstaterede katteejerens sædvanlige dyrlæge D, at katten var blevet blind.

Kattens ejer klagede bl. a. til Fødevareregion F, Veterinærafdelingen, der anmodede Rådet om en udtalelse om, hvorvidt det kan betragtes som en overtrædelse af dyrlægelovens § 7, stk. 1, at vagtdyrlæge V ordinerede den nævnte dosis af Baytril® til en kat, der efter det oplyste vejede max. 6 kg, samt eventuelle bemærkninger Rådet måtte have til sagens akter.

Rådet udtalte:

I skrivelse af 17. januar 2001 anmoder Fødevareregions veterinærafdeling, om en udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd om, hvorvidt det kan betragtes som en overtrædelse af dyrlægelovens § 7, stk. 1, at dyrlæge V ordinerede den nævnte dosis af Baytril® til en kat, der efter det oplyste vejede max. 6 kg, samt eventuelle bemærkninger Rådet måtte have til sagens akter.

Det fremgår af sagens akter, at katten blev behandlet med en dosis af Baytril® på 50 mg 2 gange dagligt, hvilket svarer til 16 – 25 mg pr. kg afh. af kattens vægt, der blev opgivet til mellem 4 og 6 kg. Baytril® er i Danmark registreret til oral og parenteral anvendelse hos bl. a. kat mod bakterielle- og mykoplasmainfektioner i en dosering på 5 mg pr. kg legemsvægt 1 gang i døgnet. Det fremgår ligeledes af sagens akter, at dyrlæge V erkender, at Baytril® fejlagtigt blev ordineret 2 gange 50 mg i døgnet.

Rådet finder ikke i de fremlagte sagsakter dokumentation for et behov for at anvende en forøgelse af doseringen af Baytril® til 3 – 5 gange den dosis, som præparatet er registreret til.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrlæge V ikke har udvist tilstrækkelig omhu og samvittighedsfuldhed i strid med dyrlægelovens § 7, stk. 1.

Afgørelse:

Regionen fandt under henvisning til Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse, at dyrlæge V ved behandlingen af katten med Baytril® med 3 – 5 gange den dosis, som præparatet var

registreret til, havde overtrådt dyrlægelovens § 7, stk.1, ved ikke at udvise tilstrækkelig omhu og samvittighedsfuldhed og ville derfor politianmelde dyrlæge V.

065-11.01

Skrivelse af 25. september 2001 til politimesteren i Herning

Et TV-hold fulgte tre gange nogle transporter af svin fra et eksportmarked til omlæsning i nogle eksportstalde før videre transport til slagning i udlandet (Tyskland/Holland). Første gang d. 22.8.2000 var en researchtur, hvor journalisterne orienterede sig om forholdene. Anden gang var d. 29.8.2000, hvor journalisterne med filmhold på eksportmarkedet overværede læsning af svin i tre etager på lastvogn med sættevogn og fulgte vogntoget til eksportstaldene. Efter opholdet i eksportstaldene fulgte journalisterne dette og et andet vogntog til et slagteri i Tyskland. Journalisterne var af den opfattelse, at svinene ikke blev synet forskriftmæssigt ved aflæsning inden videre transport til Tyskland. Tredie gang journalisterne fulgte transport af svin fra eksportmarkedet til eksportstaldene var d. 10.10.2000, hvor en transport med lastvogn og sættevogn fulgtes til eksportstaldene og videre derfra til en by i sønderjylland, hvor journalisterne vendte om, medens vogntoget kørte videre mod Tyskland. Denne gang var journalisterne også af den opfattelse, at svinene ikke blev synet forskriftmæssigt ved aflæsningen inden videre transport til bestemmelsesstedet i udlandet. Den tilsynsførende dyrlæge blev anmeldt for overtrædelse af dyreværnsloven.

De for transporterne involverede chauffører afhørtes af politiet med henblik på afklaring af, om dyrene de pågældende dage blev omlæsset i eksportstaldene før udstedelse af eksportattest. Chaufførernes udsagn var noget uklare, men det antydedes, at attester nogle gange blev udstedt uden omlæsning.

Den attestudstedende dyrlæge indrømmede til politiet, at denne d. 29.8.2000 og 10.10.2000 foretog udstedelse af eksportattest uden omlæsning af svinene. Undladelsen d. 29.8.2000 begrundedes med, at det var en varm dag, hvor omlæsning blev udeladt for at skåne dyrene for yderligere stressbelastning. Undladelsen d. 10.10.2000 begrundedes med, at staldene var fyldt op med andre dyr, der ventede på transportmulighed.

Rådet udtalte:

Det fremgår af dyrlægens udtalelse til politirapporten, at denne d. 29.8.2000 og 10.10.2000 har foretaget udstedelse af eksportattest uden omlæsning af svinene, der ønskes eksporteret. Undladelsen d. 29.8.2000 begrundes med, at det var en varm dag, hvor omlæsning blev udeladt for at skåne dyrene for yderligere stressbelastning. Dyrene blev inspiceret på underste og andet dæk, mens dyrene på tredie dæk kun blev inspiceret udefra. Undladelsen d. 10.10.2000 begrundes med, at staldene var fyldt op med andre dyr, der ventede på transportmulighed. Der kunne derfor blive tale om yderligere 3-4 timers ventetid, inden en omlæsning kunne finde sted. Dyrene blev inspiceret ved at dyrlægen besigtigede dyrene udefra i vogntoget.

Lægges ovennævnte til grund har der fundet en overtrædelse sted af § 5, stk 2 og 3, og § 12, stk. 5, i Bekendtgørelse om omsætning af husdyr via markeder og eksportisolationsstalde m.v. (Landbrugs- og fiskeriministeriets bekendtgørelse nr. 911 af 15. oktober 1996) ved som

tilsynsførende dyrlæge ved to lejligheder at have undladt at inspicere svin ved ankomsten til eksportstald og at have udstedt sundhedscertifikat på svinene uden at have foretaget den nødvendige inspektion ved aflæsning.

Lægges ovennævnte til grund har der fundet en overtrædelse sted af § 7, stk.1, og 6, i lov om dyrlægegerning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 825 af 30.8.2000.

Afgørelse:

Sigtede vedtog udenretsligt en bøde på 2.500 kr.

065-12.01

Skrivelse af 15. november 2001 til Fødevareregionen

Dyrlæge D1 blev tilkaldt til en hoppe, der havde manglende ædelyst. Dyrlægen stillede diagnosen stortarmsforstoppelse. D1 ville indgive olie med næse-svælgsonde, men måtte opgive efter 7-8 forsøg. Hesten fik Novalgin og ejeren fik udleveret kolikpulver. D1 valgte ikke at give smertestillende medicin, for ikke at sløre symptomer på en eventuel forværring af tilstanden. Om aftenen blev dyrlæge D2 tilkaldt, idet hesten ikke var i bedring. Ejeren fandt ikke, at hoppens tilstand var forværret. Ved dyrlæge D2's undersøgelse af hesten, var kredsløbssystemet kraftigt påvirket, flankerne udspilede og manglende tarmperistaltik. Ved rektalundersøgelsen kunne en dyb palpation ikke gennemføres på grund af kraftig smerteytring. Efter rektalundersøgelsen fandtes store mængder ildelugtende fibrin på handsken. Dyrlæge D2 stiller diagnosen sprængt tarm, bughindebetændelse og irreversibelt shock og aflivede hoppen i henhold til dyreværnsloven. Ved obduktion af hesten fandtes stortarmsforstoppelse med maveroverfyldning samt små udrivninger i de bageste 20 cm af tarmen med difteroid betændelse. Hesten havde tillige en lille flænge i pandehulen. Ejeren af hesten klagede over de to dyrlægers behandling af hesten.

Rådet blev af Fødevareregionen anmodet om at foretage en vurdering af dyrlægerne D-1 og D-2's undersøgelser af hoppen, behandling/disposition, der blev foretaget samt en vurdering af forskellen mellem dyrlægenes kliniske fund og fundet ved obduktion af hoppen.

Rådet udtalte:

1. Dyrlæge D-1's undersøgelse og behandling af hoppen:

Det fremgår af dyrlæge D-1's udtalelse af 25. september 1998, at der ved undersøgelse af hoppen den 1. august 1998 kl. ca. 11.00 fandtes normale forhold vedrørende almentilstand, kredsløb, peristaltik, temperatur og respiration. Ædelysten var ophørt, drikkelyst ikke oplyst, og ved rektalundersøgelsen fandtes en blød udfyldning foran bækkenet. Tilstanden fandtes forenelig med en mindre stortarmsforstoppelse med "let" eller "stille" kolik og blev behandlet med 3 saltpulvere og magarine samt intravenøs applikation af Novalgin. Indlæggelse af næse-svælgsonde med henblik på indgift af olie lykkedes ikke. Ejer fik besked på at tilkalde dyrlæge ved forværring af tilstanden.

Lægges ovennævnte forhold til grund finder Rådet, at dyrlæge D-1's undersøgelse og behandling af hoppen har været korrekt. Rådet har her især lagt vægt på, at der ved den kliniske undersøgelse fandtes normale forhold vedrørende almentilstand, kredsløb, peristaltik, temperatur og respiration samt konsistensen af den ved rektaleksplorationen konstaterede forstoppelse. Set retrospektivt burde dyrlæge D-1 have forsøgt ved sedation/analgesi at effektuere indgift af olie. På trods af dette finder Rådet ikke, at dyrlæge D-1's undersøgelse og behandling af hesten har været i strid med dyrlægeloven.

2. Dyrlæge D-2's undersøgelse og behandling af hoppen.

Det fremgår af dyrlæge D-2's udtalelser af 25. september 1998 og 8. februar 1999, at han ved den kliniske undersøgelse af hoppen den 1. august 1998 ved 23 tiden fandt hoppen nedstemt og stående i savbuklignende stilling. Ved kredsløbsundersøgelsen fandtes pulsen omkring 100, nedsat hudtemperatur, kapillærfyldningstiden 5-6 sekunder, cyanotiske slimhinder og temperatur 36,5°C. Flankerne var udspilede og der hørtes kun én peristaltisk bevægelse. Ved rektalundersøgelse, hvor det på grund af smertereaktion kun var muligt at undersøge den allerbageste del af bughulen, fandtes endetarmen tom og rektalhandsken fandtes beklædt med et lag ildelugtende, klistret fibrin. Ved 2 bughulepunkturer udtømtes få dråber punktst, og det var usikkert hvorvidt der var tale om peritonealvæske eller tarmindehold. På grundlag af ovenstående fund stilledes diagnosen diffus bughindebetændelse med uheldeligt shock forårsaget af en læsion i endetarmen eller mavesprængning og hoppen blev aflivet efter dyreværnslovens bestemmelser.

I følge obduktionserklæring af 4. august 1998 fra obduktionsanstalten påvistes stortarmsforstoppelse og maveoverfyldning, små udryvninger i de bageste 20 cm af endetarmen med difteroid betændelse samt en lille flænge i panden.

Lægges ovennævnte forhold til grund har der efter Rådets opfattelse primært været tale om en stortarmsforstoppelse, der i perioden mellem de 2 dyrlægers kliniske undersøgelser er blevet kompliceret af mave-tarmlammelse (maveoverfyldning) og udtalt kredsløbsschock. Mave-tarmlammelsen kan ligge til grund for den af dyrlæge D-2 konstaterede udspiling af flankerne. Begge komplikationer er livstruende. Dyrlæge D-2 har skønnet at det tilstødende kredsløbsschock var uheldeligt, hvilket har ligget til grund for aflivning efter dyreværnslovens bestemmelser. Rådet er enig i, at prognosen for overlevelse er meget dårlig til slet. Rådet lægger især vægt på hoppens nedstemthed, kapillærfyldningstid og de cyanotiske (blåfarvede) slimhinder samt den ved obduktionen konstaterede maveoverfyldning. Dyrlægen burde have forsøgt at konstatere maveoverfyldningen ved indførelse af næse-svælgsonde og maveskyllning, såfremt dette var praktisk muligt. En konstatering af maveoverfyldningen kunne have dannet et yderligere grundlag for beslutning om aflivning. Uanset undladelse af dette finder Rådet, at dyrlæge D-2 ikke har handlet i strid med dyrlægeloven.

Det fremgår af sagsakterne, at der i det konkrete tilfælde ikke har været overensstemmelse mellem klinisk diagnose og obduktionsfund. Rådet skal hertil bemærke, at kolikdiagnostik kan være meget vanskelig, og at der selv under specialiserede hospitalsforhold ikke altid er overensstemmelse mellem kliniske diagnoser og obduktionsfund.

Afgørelse:

Fødevareregionen fandt ikke, at dyrlæge D-1 og dyrlæge D-2 havde handlet i strid med dyrlægeloven. Fødevareregionen lagde ved sin afgørelse vægt på Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse.

065-13.01

Skrivelse af 1. oktober 2001 til Fødevareregionen

En Samojetetæve født juni 1992 fik i forbindelse med vaccination d. 5. marts 1999 hos dyrlæge D1 konstateret let halthed på venstre forben uden kliniske fund i øvrigt. Hunden blev sat i smertebehandling med Rimadyl tabletter. Efter bedring vendte haltheden tilbage, og d. 28. april 1999 blev hunden igen undersøgt hos dyrlæge D1. Der blev påvist hævelse og ømhed omkring venstre albueled. På røntgenbilleder blev intet signifikant påvist. Hunden blev igen behandlet med Rimadyl tabletter.

D. 13. maj 1999 blev hunden bragt til dyrlæge D1 pga. akut opstået halthed af venstre forben. Hunden brugte ikke benet. Den havde temperatur 39,1, der var forøget væske i og omkring venstre albueled samt instabilitet nederst i venstre overarmsknogle og svage smerteytringer ved let manipulation. Ved røntgenundersøgelse blev påvist et skråbrud i den nederste del af venstre overarmsknogle. Ejeren oplyste, at hunden havde trådt forkert, og at den ikke var påkørt.

Hunden blev henvist til dyrehospital hos dyrlæge D2, der behandlede bruddet med en 5-huls AO-plade, fikseret med 3 skruer, samt yderligere med en ”lag-screw”. Der blev foretaget kontrolrøntgen af knoglebruddet efter operationen d. 17. maj 1999. Hunden hjemsendtes 18. maj 1999.

D. 30. maj 1999 indlagdes hunden atter hos dyrlæge D2, da den igen haltede på venstre forben. Røntgen viste en løsnet skrue, der blev strammet ved en ny operation, der blev kontrolleret ved røntgen.

D. 11. juni 1999 bragtes hunden atter til dyrlæge D2, fordi operationssåret var sprunget op. Såret blev rensat, og der blev indopereret Gentacoll gel. Der blev konstateret manglende følesans i venstre forpote. Dyrlæge D2 tilkendegav, at han var bange for, at han havde forårsaget nerveskade ved operationen for den løsnede skrue. Hunden hjemsendtes d. 18. juni 1999. Sårheling var i gang.

I slutningen af juni 1999 opstod der hævelser omkring operationsstedet. Dyrlæge D3 kontaktedes af hundeejeren, der begyndte at tvivle på dyrlæge D2's vurderinger. Dyrlæge D3 henviste til den opererende dyrlæge D2, hos hvem hunden igen blev indlagt d. 29. juni 1999. Dyrlæge D2 konstaterede, at operationssåret var helet, men der var ingen neurologisk bedring. D. 30. juni 1999 vurderede dyrlæge D2 bl. a. på grundlag af kontrolrøntgen, at der ingen udsigt var til bedring og tilrådte aflivning af dyreværns-mæssige grunde.

Hundens ejer konsulterede d. 6. juli 1999 dyrlæge D3 for en ”second opinion”. På baggrund af røntgenoptagelse af samme dato, sammenholdt med tidligere røntgenfotos optaget d. 17. maj

1999, stilledes diagnosen fremskreden knoglekræft i venstre overarmsknogle, hvorefter hunden blev aflivet.

Sagen blev fremsendt til Fødevareregion F med en klage over dyrlægerne D1 og D2's behandling. Fødevareregion F stillede Rådet en række spørgsmål.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Giver de 3 dyrlægers kliniske beskrivelse af hundens sygdomsforløb samt de medsendte røntgenoptagelser anledning til formodning om, at hunden har været lidende af knoglekræft?

Svar ad 1:

Ja.

Spørgsmål 2:

Kan det med baggrund i de under spørgsmål 1 anførte oplysninger sandsynliggøres eller fastslås, at hunden har været lidende af knoglekræft?

Svar ad 2:

De radiologiske forandringer i venstre overarmsknogle gør det overvejende sandsynligt, at hunden har været lidende af knoglekræft?

Spørgsmål 3:

Skulle der have været foretaget yderligere undersøgelser af hunden for at spørgsmål 1 respektive spørgsmål 2 ville kunne have været besvaret bekræftende?

Svar ad 3:

En endelig bekræftelse af diagnosen ville med overvejende grad af sandsynlighed have kunnet opnås ved udtagelse af materiale til vævsundersøgelse. Se dog svar ad 2.

Spørgsmål 4:

Såfremt spørgsmål 3 besvares bekræftende, bedes følgende oplyst: Kan det betragtes som en fejl fra dyrlæge D1's side, at han ikke har gennemført de i spørgsmål 3 anførte yderligere undersøgelser? Det samme spørgsmål bedes besvaret for så vidt angår både dyrlæge D2 og dyrlæge D3.

Svar ad 4:

Nej. For alle tre dyrlæger finder Rådet, at forløbet sammenholdt med de radiologiske fund i venstre overarmsknogle gjorde det muligt at vurdere, at det var overvejende sandsynligt, at hunden led af knoglekræft.

Spørgsmål 5:

Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, bedes følgende oplyst: På hvilket tidspunkt i hundens sygdomsforløb burde formodningen om, at hunden var lidende af knoglekræft, være opstået?

Svar ad 5:

På tidspunktet for opståelsen af den patologiske fraktur, nærmere betegnet i forbindelse med konsultation, undersøgelse og røntgenfotoografering d. 13. maj 1999.

Spørgsmål 6:

Såfremt spørgsmål 2 besvares bekræftende bedes følgende oplyst: På hvilket tidspunkt i hundens sygdomsforløb har det kunnet sandsynliggøres eller fastslås, at hunden har været lidende af knoglekræft?

Svar ad 6:

På tidspunktet for eller kort tid før opståelsen af den patologiske fraktur, nærmere betegnet d. 13. maj 1999.

Spørgsmål 7:

Har mangler ved dyrlæge D1's undersøgelse eller behandling af hunden forhindret dyrets restituering? Det samme spørgsmål bedes besvaret for så vidt angår dyrlæge D2's.

Svar ad 7:

Ja. For begge dyrlæger vil Rådet vurdere, at de radiologiske forandringer, der ses i optagelser af 13. maj og 17. maj 1999 i hundens venstre overarmsknogle, burde have foranlediget yderligere undersøgelser til belysning af årsagen til disse forandringer.

Spørgsmål 8:

Såfremt spørgsmål 2 besvares benægtende, ønskes følgende oplyst: Hvorledes forklares de røntgenologiske forandringer, som dyrlæge D3 beskriver i sine 2 skrivelser jfr. Bilag D7 og D8.

Svar ad 8:

Bortfalder.

Spørgsmål 9:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 9:

Nej.

Afgørelse:

Fødevareregionen fandt, at dyrlægerne har udvist manglende omhu ved undersøgelse og behandling af hunden. Der blev lagt afgørende vægt på Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse.

065-15.01

Skrivelse af 22. januar 2002 til Fødevareregionen

En dyrlæge aflivede en ko ved at skyde den med boltpistol og anvendte et hoppekateter på ca. 70 cm længde som rygstøder. Dyrlægen konstaterede at hjerteaktionen og cornea-refleksen var ophørt. Kort tid efter ringede ejeren til dyrlægen og meddelte, at koen stadig trak vejret.

Dyrlægen kørte tilbage og konstaterede, at koen stadig havde ophørt cornearefleks, men at der tilsyneladende var åndedrætsbevægelser. Koen blev skudt igen og afblødt ved at stikke en kniv i v. jugularis.

Rådet udtalte:

Rådet er ved skrivelse af 13. juli 2001 fra Fødevareregionen blevet anmodet om at foretage en vurdering af dyrlægens aflivning af koen.

Ved at aflive en ko som beskrevet i sagsakterne, finder Rådet, at aflivningen ikke er foregået korrekt, idet koen ikke er regelret afblødt, jf. bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994 om slagtning og aflivning af dyr, § 52 og 53.

Hvorvidt der foreligger formildende omstændigheder, idet dyrlægen ved undersøgelse af koen efter aflivningen konstaterer ophørt hjerteaktion og cornea-refleks, må bero på en juridisk vurdering.

Afgørelse:

Fødevareregionen lagde Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse til grund og fandt at dyrlægen havde udvist manglende omhu og samvittighedsfuldhed, jf. dyreværnslovens § 7, stk. 1. Fødevareregionen anmodede Politimesteren om at dyrlægen blev afhørt til politirapport med henblik på tiltalerejsning.

065-17.01

Skrivelse af 8. oktober 2002 til Fødevareregionen

To hundeejere kontaktede dyrlæge D1, fordi deres 5 år gamle schæfertæve havde smerter og var utilpas. Dyrlæge D1 konstaterede, at hunden havde livmoderbetændelse og anbefalede hunden opereret. Ved operationen blev æggestokke og livmoder fjernet.

Sagsakterne har ikke tydelige oplysninger om, hvornår og hvor mange gange, dyrlæge D1 er blevet kontaktet efter operationen, men 10 dage senere henvendte ejerne sig, fordi hunden virkede træt og blødte fra skeden. Dyrlæge D1 forklarede, at træthed og sparsom blødning efter en livmoderoperation kan forekomme. To dage senere blev dyrlæge D1 atter kontaktet, fordi hunden blødte meget fra skeden. Dyrlæge D1 undersøgte hunden og fandt intet unormalt bortset fra lidt koaguleret blod i vagina. Hunden blev behandlet symptomatisk med antibiotikum, K-vitamin og kalk. En til to timer efter dette besøg blev dyrlæge D1 atter kontaktet, fordi hunden nu havde opkastninger og diarre. Hunden bliver atter behandlet symptomatisk med et antibiotikum, kosttilskud og diætfoder.

Sytten dage efter operationen henvendte ejerne sig til dyrehospital H1, idet hunden fortsat var træt og småblødte fra skeden. Ved undersøgelsen her blev der bl. a. ved scanning fundet en væskefyldt ansamling over urinblæren og fortykket blærevæg. Hunden blev sendt hjem med et antibiotikum og smertestillende medicin, idet man mente, diagnosen var stumpmyometra (betændelse i den tilbageværende del af livmoderen). Ved undersøgelser de to næste dage blev det konstateret, at der ikke var ændringer i situationen. På 20. dagen efter operationen anmodede ejerne om at få hunden opereret igen for at klargøre årsagen til hundens symptomer.

Fra operationsbeskrivelsen på dyrehospital H1 fremhæves:

På det sted, hvor livmoderen var underbundet, fandtes sammenvoksninger mellem livmoderen, endetarmen og urinblærevæggen. Disse tre strukturer blev skilt fra hinanden, og livmodermunden blev atter underbundet. Forankret til de to steder, hvor æggestokkene havde været ophængt, fandtes en 10 cm lang suturtråd på tværs i bughulen, som forbandt disse. Ved begge æggestokkes ophæng fandtes en proces på størrelse med et lille hønseæg. Disse processer blev begge fjernet og sendt til vævsundersøgelse: I begge processer blev der fundet rester af suturmateriale og desuden arvævsdannelse samt fedtnekrose (vævsdød), men ikke tegn på infektion.

Hundeejerne klagede herefter til Fødevareregion F1 over dyrlæge D1's behandling og undersøgelse af deres hund. Regionen ønskede et klart svar på, om det vurderedes, at dyrlæge D1 havde overtrådt dyrlægeloven.

Rådet udtalte:

Under henvisning til dyrlægelovens § 3, hvorefter Rådet alene udtaler sig om veterinære spørgsmål og ikke om, hvorvidt lovgivningen er overtrådt, skal Rådet udtale følgende:

Det fremgår af sagsakterne med erklæringer af 21. september 2001 og 23. januar 2002 fra dyrehospital H1 og af histologirapport af 18. juli 2001, at der i forbindelse med ligaturer på æggestokkenes ophæng er dannet hønseægstore hævelser bestående af fedtvæv, som er varierende nekrotisk (vævsdød), hæmoragisk (blødende) og delvist erstattet af modnende helingsvæv. Der er i begge processer fundet rester af suturmateriale med moderat normal oprydningssreaktion omkring. Der er ikke beskrevet tegn på infektion i det indsendte materiale.

Det fremgår ligeledes af sagsakterne med erklæringer af 21. september 2001 og 23. januar 2002 fra dyrehospital H1, at der på det sted, hvor livmoderen var underbundet, fandtes sammenvoksninger mellem livmoderen, endetarmen og urinblærevæggen.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse dette som en usædvanlig, men hændelig, kraftig reaktion på det anvendte kirurgiske suturmateriale. Det er dog Rådets opfattelse, at det anvendte suturmateriale på størrelse 2 har været tykkere end nødvendigt, idet der sædvanligvis anbefales suturdimensioner på tykkelse 4-0 til 2-0 til indgreb af nærværende karakter. Rådet kan ikke af de fremlagte oplysninger med nogen grad af sikkerhed udtale sig om, hvorvidt underbindingen af livmoderen har medinddraget nabostrukturer som urinblære eller endetarm.

Det fremgår af sagsakterne med erklæringer af 21. september 2001 og 23. januar 2002 fra dyrehospital H1 og af histologirapport af 18. juli 2001, at der forankret til de to steder, hvor æggestokkene havde været ophængt, fandtes en 10 cm lang suturtråd på tværs i bughulen, og som forbandt disse. Denne suturtråd var ligeledes omgivet af oprydningssreaktion.

Ved at anvende relativt kraftigt suturmateriale og ved at efterlade en 10 cm lang sutur på den ovenfor beskrevne måde er der i mindre grad ikke udvist den fornødne omhu og samvittighedsfuldhed.

Afgørelse:

Fødevarerregionen fandt, at der i mindre grad ikke er udvist den fornødne omhu og samvittighedsfuldhed, og at der er tale om overtrædelse af § 7 i Lov om Dyrlæggers gerning. På grund af Det Veterinære Sundhedsråds relativt milde bedømmelse af overtrædelsens karakter, fandt fødevarerregionen ikke anledning til videre forfølgning af sagen.

6 Andre sager

069-4.01

Skrivelse af 15. februar 2001 til Justitsministeriet

Justitsministeriet anmodede Rådet om at modtage eventuelle bemærkninger til forslaget om ændring af direktiv om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin, senere udmyntet i [bekendtgørelse om beskyttelse af svin nr. 323 af 6. maj 2003](#).

Rådet udtalte:

Ved påtegning af 31. januar 2001 har Justitsministeriet anmodet om at afgive Rådets eventuelle bemærkninger til forslaget om ændring af direktiv om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

Rådet skal bemærke, at det virker ulogisk, at den del af gulvarealet, der skal være sammenhængende areal med fast gulv og hvoraf højst 10% anvendes til dræning, kun udgør 1/3 af minimumsarealet og ikke det samlede liggeareal, der min. udgør 1/2. Hvis der skal være mening i, at en del af gulvet skal være fast, må dette minimum udgøre liggearealet for samtlige grise.

Desuden finder Rådet, at det er vanskeligt at lave ens regler for gulvarealet beregnet til 3-4 ugers fravænningsgrise og slagtesvin på 100 kg. Spalteåbningsbredden på 30 mm til gylte er for bred og vil nemt give klovskafer.

Rådet skal derfor foreslå følgende ændringer til artikel 3, nr. 2:

2. Gulvarealet skal opfylde følgende krav:

Fravænnede grise og avls-/fedesvin: En del af det samlede gulvareal, svarende til mindst 1/2 af minimumsarealkravet for hvert dyr, skal være et sammenhængende areal med fast gulv, hvoraf højst 10% anvendes til dræning. For betongulve må bjælkebredden for fravænnede grise op til 30 kg ikke være under 65 mm og spalteåbningsbredden ikke over 18 mm, for slagtesvin må bjælkebredden ikke være under 75 mm og spalteåbningsbredden ikke over 22 mm.

Goldsoer og drægtige soer og gylter: Det sammenhængende areal med fast gulv, hvoraf højst 10% anvendes til dræning, skal være på mindst:

- 1,3 m² pr. goldso/drægtig so

- 0,95 m² pr. gylt

For betonspaltegulve må bjælkebredden ikke være under 80 mm og spalteåbningsbredden ikke over 25 mm.

Rådet finder det ligeledes påkrævet at etablere sprinkleranlæg til afkøling af søer og slagtesvin, da disse har problemer med at køle sig p.g.a. de høje temperaturer i sommerhalvåret.

069-5.01

Skrivelse af 28. februar 2001 til Justitsministeriet

Justitsministeriet anmodede Rådet om at modtage eventuelle bemærkninger til forslaget om ændring af bilag til direktiv om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin, senere udmyntet i [bekendtgørelse om beskyttelse af svin nr. 323 af 6. maj 2003](#) og [bekendtgørelse nr. 324 af 6. maj 2003 om halekupering og kastration af dyr](#).

Rådet udtalte:

Ved påtegning af 12. februar 2001 har Justitsministeriet anmodet om at modtage Rådets eventuelle bemærkninger til forslaget om ændring af bilag til direktiv om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

Rådet finder, at direktivet indeholder en række forslag, der virker forbedrende på svins vilkår.

Rådet har dog følgende bemærkninger til direktivet:

Kapitel I, stk. 8.

Så længe der gives tilladelse til halekupering, bør det tillades maksimalt at fjerne 2/3 af halen, idet kupering af halvdelen ikke har den fornødne effekt i besætninger med problemer. Det må formodes, at smertepåvirkningen ved kupering af 2/3 af halen i forhold til 1/2 er uændret eller kun øges i ubetydelig grad.

Kapitel C. PATTEGRISE, stk.1.

En bjælkebredde på min. 15 mm er passende, idet smallere bjælker ofte giver trykninger under klovene. Derimod er en spalteåbningsbredde på højst 22 mm alt for bred, grisene vil have mulighed for at få ben og klove ned imellem spalterne og pådrage sig alvorlige skader herved. Der foreslås en spalteåbningsbredde på højst 10 mm, der evt. kan øges til 12 mm, såfremt spalterne afdækkes med halm, plade eller rist omkring faring.

Rådet finder det ligeledes påkrævet at etablere sprinkleranlæg til afkøling af søer og slagtesvin, da disse har problemer med at køle sig p.g.a. de høje temperaturer i sommerhalvåret.

069-8.01

Skrivelse af 4. december 2001 til Fødevaredirektoratet

Fødevaredirektoratet blev anmodet om at tage stilling til muligheden for en eventuel tilladelse til, at dyrepassere injicerede/medicinerede dyr i zoologiske anlæg. I den anledning bad Fødevaredirektoratet, Rådet om en udtalelse omkring holdningen til at give dyrepassere lov til at tage anden mands dyr i behandling.

Rådet udtalte:

Ved skrivelse af 19. februar 2001 har Fødevarerdirektoratet anmodet Det Veterinære Sundhedsråd om en udtalelse vedr. injektioner givet af dyrepassere i zoologiske haver.

Indsprøjtning og medicinering af dyr i zoologiske anlæg er dyrlægegering, hvilket er forbeholdt dyrlæger, jf. dyrlægelovens § 4, stk. 2.

Imidlertid følger der af dyrlægelovens § 7 a en vis adgang for dyrlæger til at udlevere og ordinere receptpligtige lægemidler til behandling af sygdomstilfælde hos dyr. Rådet finder, at reglerne må kunne finde tilsvarende anvendelse for dyr i zoologiske anlæg, jf. udtrykket ”besætning”. Grundet den inhomogenitet, der kendetegner dyr i zoo-anlæg, finder Rådet det tilrådeligt, at reglerne vedrørende voksent kvæg i besætninger med sundhedsaftale finder anvendelse, jf. dyrlægelovens § 7a, stk. 4. Dette medfører, at dyrlægen kan udlevere eller ordinere receptpligtige lægemidler til personalet, der sædvanligvis passer dyrene under forudsætning af, at dyrlægen har stillet en diagnose og påbegyndt behandlingen af de enkelte dyr, ligesom personalet, der skal forestå efterbehandlingen af dyret, nøje skal instrueres af dyrlægen.

Afgørelse:

Denne forelås ikke ved redaktionens afslutning og vil blive bragt i en senere årsberetning.

069-9.01**Skrivelse af 25. september 2001 til Fødevarerdirektoratet**

I forbindelse med ophør af brug af rygmarvsstøder ved aflivning/slagtning af kreaturer, fandt man på et kreaturslagteri, at det i mange tilfælde ikke var muligt at overholde § 1 i dyreværnsloven samt §3 i bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994 om slagtning og aflivning af dyr. Man fandt at kreaturer, som var bedøvet med boltpistol, men ikke efterfølgende var blevet rygmarvsstødt, efter ophængningen udviste hvæsende respiration, øjenreflekser, mund-næsebevægelser og krumning af kroppen, hvis dyret ikke havde været skudt præcist. Ligeledes fik de ikke tungefremfald, øjnene var lukkede og ved halsoverskæring sås voldsom øjenbevægelse. Dyr under 9 måneder gamle fandtes især vanskelige at skyde præcist.

Fødevarerdirektoratet udarbejdede i den forbindelse et notat, som er gengivet nedenfor:

Overdyrlægens beskrivelse af forholdene ved slagtning uden anvendelse af rygmarvsstøder tyder på et problem med mangelfuld bedøvelse af kreaturer før afblødning, som anvendelsen af rygmarvsstøder har kompenseret for. Problemet eksisterer formentligt også på andre slagterier.

De tilsynsførende chefbedsdyrlæger (overdyrlæger) bør selv gribe ind, hvis de konstaterer, at dyreværnslovens bestemmelser overtrædes.

Den af overdyrlægen beskrevne fremgangsmåde har ikke været i overensstemmelse med dyreværnsloven eller bestemmelser udstedt i medfør af dyreværnsloven. Slagtedyrene skal bedøves omgående og fuldstændigt før afblødningen, og bedøvelsen skal ske ved en godkendt metode og med et apparat, som virker effektivt, jf. § 6, jf. §§ 41-49 i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1037 af 14. december 1994 om slagtning og aflivning af dyr (med senere ændringer). Afblødningen skal påbegyndes hurtigt efter at bedøvelse er foretaget, jf. § 43 sammenholdt med § 52 i bekendtgørelsen.

Rygmarvsstødning blev foretaget for at øge arbejdernes sikkerhed og den har samtidig haft den virkning, at bedøvelsen blev længere varende (irreversibel). Men rygmarvsstødning er ikke i sig selv en bedøvningsmetode og må ikke anvendes som kompensation for mangelfuld bedøvelse.

Skydning af dyrene 2 gange med boltpistol bør kun anvendes i undtagelsestilfælde, hvor det første skud ikke har været effektivt bedøvende, og ikke rutinemæssigt på alle dyr. Hvis det er sat i værk på slagteriet i og evt. andre steder, må det betragtes som en nødløsning, og ikke som en generel fremgangsmåde, der kan godkendes.

Overdyrlægens forslag om brug af engangsrygmarvsstøder er ikke acceptabelt af hensyn til BSE problemet. Fortolkningen af § 1 i dyreværnsloven i forbindelse med slagtning fremgår af bestemmelserne i den ovennævnte bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr.

Overdyrlægens iagttagelser vedr. afblødning efter traditionelt halssnit og efter tværsnit (halal snit) er formentlig korrekte. Ligeledes beskrivelsen af det ikke korrekt bedøvede dyr (contra det korrekt bedøvede) samt iagttagelsen af, at halssnittet bør lægges inden for de første 15 til 20 sekunder.

Overdyrlægen er selv inde på en forklaring af årsagen til de mange fejlskydninger, nemlig at det ikke er så let (hurtigt) at placere boltpistolen korrekt på alle kreaturer, som er af forskellige racer og størrelser, og specielt ikke, når slagtehastigheden er høj. Derimod er beskrivelsen af tilfælde med skud placeret mellem de to hjernehalvdele ikke overbevisende som forklaring på de mange tilfælde af ufuldstændig bedøvelse.

Høj slagtehastighed er ikke en undskyldning, som kan accepteres. Slagteriet har pligt til at overholde dyreværnsloven, herunder bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr, og embedsdyrlægen er pålagt at kontrollere, at reglerne overholdes (jf. bl.a. § 8, stk. 2, og § 10, stk. 2, i bekendtgørelsen om slagtning og aflivning af dyr).

Om brug af boltpistol til bedøvelse af kreaturer kan i øvrigt bemærkes følgende:

Anvendelse af boltpistol skal, som andre bedøvningsmetoder, hurtigt (omgående!) bringe dyret i bevidstløs (og dermed smertefri) tilstand, som varer indtil døden indtræder, som følge af afblødningen.

Metoden er i litteraturen beskrevet som velegnet til kvæg. Kun ved bedøvelse af meget store tyre kan der være problemer.

Det er vigtigt, at boltpistolen er velfungerende, vedligeholdt og kontrolleret, at der anvendes korrekt ladning (kraft), og at skuddet placeres korrekt på dyrets hoved, jf. bl.a. § 44 i bekendtgørelsen om slagtning og aflivning af dyr. Boltpistolen skal placeres således, at bolten drives ind i hjernebarken. Bolten skal inden skuddet være trukket helt tilbage, således at energitransmissionen fra bolten (bevægelsesenergi) til kraniet og hjernebarken er tilstrækkelig kraftig til at fremkalde bevidstløshed. Det er primært boltens stød mod pandeknoglerne som fremkalder den kraftige "hjernerystelse" og dermed øjeblikkelig bevidstløshed. Selvfølgelig sker energitransmissionen også ved boltens videre indtrængen i storhjernen, men det er ikke hjernelæsionen, som er den primære årsag til den første, øjeblikkeligt indtrædende bevidstløshed. I den forbindelse kan henvises til Cash Knockeren, som virker alene ved slag mod dyrets pandeben ("concussion stunning").

Den korrekte placering er beskrevet og angivet på tegninger i Veterinærdirektoratets cirkulære nr. 13500 af 23. december 1988 og i Rekommandationen til Den Europæiske Konvention om beskyttelse af dyr til slagtning.

For at opnå den korrekte placering af boltpistolen bør dyret være tilstrækkeligt fikseret i slagteboksen, og der bør være et udstyr, som fastholder hovedet tilstrækkeligt sikkert og længe, så slagteren får tid til at placere boltpistolen rigtigt på hvert dyr.

Slagtehastigheden kan altså ikke være hurtigere, end at dette arbejde kan udføres korrekt. Slagtere, som udfører bedøvelse, skal være grundigt instrueret om apparatets anvendelse og om metodens virkemåde. For at undgå at træthed hos operatøren bliver årsag til fejlskydninger, bør der evt. etableres skift mellem flere slagtere, som er uddannet eller oplært i arbejdet.

Afblødning skal foretages hurtigt efter bedøvelsen.

Alternative bedøvningsmetoder.

I Danmark er boltpistolen og evt. det ikke penetrerende skydeapparat (Cash Knocker) de eneste godkendte bedøvningsmetoder til kvæg. I udlandet anvendes også el-bedøvelse til slagtekvæg.

De eksisterende el-bedøvningsanlæg til svin vil ikke umiddelbart kunne godkendes til kvæg, idet der ved brug af el-bedøvningsanlæg til kvæg bør stilles særlige krav til strømstyrke og virkemåde, for at bedøvelsen kan blive tilstrækkelig dyb og vare tilstrækkeligt længe. Dette kan opnås ved, at bedøvelsesstrømmen ledes igennem dyrets hjerne og hjerte samtidig, således at strømmen fremkalder både bevidstløshed og hjertestop, d.v.s. at der reelt bliver tale om aflivning (jf. § 42 i bekendtgørelsen om slagtning og aflivning af dyr).

Rådet blev anmodet om at vurdere situationen, som beskrevet af overdyrlægen.

Rådet udtalte:

Rådet er bekendt med, at situationen, således som den beskrives i overdyrlægens henvendelse af d. 15. januar 2001 til Fødevedirektoratet, efterfølgende er løst gennem optimering af tekniske detaljer ved skydningen med boltpistol/skydeapparat med bolt.

På baggrund af hændelsesforløbet skal Det veterinære Sundhedsråd anbefale, at der for en række tekniske detaljer ved boltpistol/skydeapparat med bolt udarbejdes specifikationer, som efterfølgende meddeles til alle dyrlæger.

069-13.01

Skrivelse af 16. november 2001 til Fødevedirektoratet

Fødevedirektoratet har i brev af 13. juli 2001 anmodet Rådet om en vurdering af, hvorvidt anvendelse af det såkaldte "XX" kateter til kunstig sædoverføring på svin er i overensstemmelse med bestemmelser i dyreværnsloven. Benævnte kateter bruges til intrauterin insemination på svin, og ideen er, at man kan benytte en lavere sæddosis samtidig med at frugtbarheden ikke nedsættes.

Rådet udtalte:

I skrivelse af 13. juli 2001 har Fødevedirektoratet anmodet Det Veterinære Sundhedsråd om en vurdering af, hvorvidt anvendelsen af et kateter, som kan benyttes til inseminering af søer i børen, er i overensstemmelse med bestemmelserne i Dyreværnsloven. Under insemineringen føres kateteret gennem livmoderhalsen og ind i børen, hvor den reducerede sæddosis deponeres enten i selve kroppen eller i et af hornene. Indgrebet er meget ofte forbundet med uro hos soen.

Kateterisering af livmoderhalsen hos en so vil selv efter betydelig træning af den, som udfører proceduren, ofte være forbundet med betydelig grad af ubehag og smerte for dyret, og det er derfor Rådets opfattelse, at inseminering af søer i børen ("intrauterin inseminering") på grundlag af den nuværende viden ikke ses at være en tilstrækkelig forsvarlig behandling af dyret, jf. dyreværnslovens § 1.

Rådet er bekendt med, at der er planlagt forsøg, som skal belyse graden af læsioner og smerte i forbindelse med intrauterin inseminering og Rådet vil på grundlag af disse resultater muligvis senere genbehandle sagen.

Rådet skal henvise til, at der findes en vel gennemprøvet insemineringsmetode (placering af insemineringskateter i den forreste del af skeden), som ikke forårsager væsentlig ulempe for dyret.

Afgørelse:

Fødevedirektoratet sendte en meddelelse rundt til de praktiserende dyrlæger indeholdende Rådets udtalelse.

069-14.01

Skrivelse af 1. februar 2002 til Fødevedirektoratet

Et rovfugleetablissement med demonstrationsflyvning med rovfugle ønskede nedsat dyrlægetilsynet fra en gang hver anden md. til en gang årligt.

Rådet udtalte:

Fødevedirektoratets 3. kontor har den 18. juli 2001 fremsendt politimesterens forespørgsel af 16. juli 2001 vedrørende dyrlægetilsyn af rovfugleetablissement til Det Veterinære Sundhedsråd. Rovfugleetablissement er meddelt zoo-tilladelse samt dispensation til at foretage demonstrations-flyvning med rovfugle. I tilladelsen fremgår det bl.a., at der kræves mindst et dyrlægebesøg hver 2. måned, samt tilkald af dyrlæge, såfremt et dyr bliver sygt eller kommer til skade.

I forbindelse med, at et rovfugleetablissement var anmeldt for kommerciel fremvisning af rovfugle, aflagde Rådet besøg i etablissementet den 28. februar 1992. Ved den lejlighed fandt Rådet det positivt, at rovfugle i fangenskab trænes i at udvikle deres naturgivne jagtinstinkt frem for at leve en stillesiddende og stimulusfattig tilværelse. Der fandtes i øvrigt ingen dyreværns-mæssigt kritisable forhold i virksomhedens opstaldning og træning af rovfuglene. Ved dispensationsansøgningen foreslog Rådet, at anlægget skulle tilses en gang årligt af en dyrlæge.

I den aktuelle sag med rovfugleetablissement fremgår det af sagsakterne, at der ikke har været bemærkninger til virksomhedens drift fra dyrlægerne, der har haft tilsynet. Rådet nærer derfor ikke betænkelighed ved at nedsætte tilsynet til et besøg om året under forudsætning af, at der tilkaldes dyrlæge, såfremt et dyr bliver sygt eller kommer til skade.

Afgørelse:

Politimesteren meddelte tilladelse til rovfugleetablissement. Tilladelsen var tilknyttet vilkår, hvis manglende overholdelse vil kunne medføre, at tilladelsen tilbagekaldes.

069-24.01

Skrivelse af 16. november 2001 til Fødevedirektoratet

I forbindelse med modernisering af det veterinære beredskab vedrørende mund og klovsyge, blev Rådet anmodet om, en udtalelse om aflivning af pattegrise og smågrise i sygdomsbekæmpelsesøjemed, herunder stillingtagen til aflivning af pattegrise og smågrise op til 15-18 kg ved intracardiel injektion på ikke sederede og ikke anæsteserede dyr.

Rådet udtalte:

Fødevedirektoratet har anmodet Rådet om en udtalelse om aflivning af pattegrise og smågrise i sygdomsbekæmpelsesøjemed og fremsendt en video, der viser optagelser fra aflivning af sådanne grise ved intrakardiel injektion af mebumalopløsning tilsat 2% lidokain. Af videoen fremgår det, at hovedparten af grisene viser en let reaktion i det øjeblik injektionen af injektionsvæsken finder sted. Umiddelbart herefter er grisen bedøvet.

Rådet er bekendt med, at en vis fraktion af de tilsigtede intrakardielle injektioner ikke ved første injektion placeres intrakardielt. Det er størrelsesordenen af denne fraktion, der giver Rådet betænkeligheder ved den anvendte teknik på ubedøvede grise. Rådet har ved tidligere lejlighed fået oplyst, at ca. 10% af injektionerne ikke er intrakardielle, hvorfor bedøvelse ikke indtræder øjeblikkeligt, men først efter endnu en injektion. Rådet er ikke indstillet på at fremkomme med en udtalelse, før omstændighederne omkring masseaflivningen, herunder træningen, vedligeholdelse af træning samt antallet af injektioner per udøver, er tilkendegivet samt basisuddannelsen for udøverne af denne teknik.

7 Generelle udtalelser/meddelelser

7.1.1 Udtalelse af 10. april 2003 vedrørende advokaters spørgetemaer

På baggrund af de spørgetemaer, der forelægges Rådet til udtalelse i erstatnings- og ansvarssager, er det Rådets erfaring, at spørgetemaerne ofte er unøjagtige og mindre relevante i forhold til sagens karakter, herunder især det faglige indhold. Da Rådet i besvarelsen er begrænset af spørgetemaet, har dette i en række sager ført til, at Rådet har været afskåret fra at give en præcis vurdering af samtlige for sagen relevante oplysninger. Efter Rådets opfattelse ville dette kunne afhjælpes ved at anvende veterinær bistand med særlig ekspertise ved udformning af spørgetema. Det vil herved kunne sikres, at de indsendte spørgetemaer forholder sig veterinærfagligt til det konkrete indhold i sagen.